

ပြည်မြို့နယ်၊ ဇေယျပထဝီအာရာမ၌၊ ယာပထပျော်မွှေ၊
နေထိုင်လေ့ရှိတော်မူသော
ဦးညု နွေဘာသ
အရှင်၊ စီရင်ရေးသား၊ ပြေကြားပြဆိုအပ်သော
ပိဋကတ်လမ်းပြ

ဝါကျသွားအချိုးအပြေကျမ်း

ရှင်တက္က

တလှိုင်းကုန်းဆရာတော်ဘုရား
ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဝါကျမဏ္ဍနိပါတ်-နိဿယ။
သဒ္ဒါဘေရီပါဌ။

ခင်မကန်ဆရာတော်ဘုရား၊ ရေးသားတော်မူအပ်သော

ဝါကျဝေဒပကာသနီကျမ်း။
၆-စောင်တွဲ။

ရန်ကုန်မြို့၊

၂၅-လမ်း၊ စာဆိုတန်း၊ တိုက်နံပါတ်သစ် ၅၂။

မြည်ကြီးမန္တိုင်ပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်။

၁၂၉၀-ပြည့်၊ ကဆုန်လ။

*ယင်းသို့ပိုင်းခြား၊ ရေးသား၍ထားအပ်သော { ဝါကျသွားအချိုး } ၏ အမျိုးမျိုး အဓိပ္ပါယ်ကို အလွယ်နှင့် ထိရောက်စွာ ဝါဒီကားကော၊ ဉာဏ်ပက၊ ဟု၊ အာဂမ္မဝံ၊ ယုံကြည်ရန်-ပြုယုဂ်ကို ဆောင်ထုတ်ဆောင်ကြားလျက်၊ ရေးသားစီရင်တော်မူပါမည့်အကြောင်းဖြင့်၊ တပည့်ပေါင်းများစွာ၊ တောင်းပန်ရှာသောကြောင့်၊ လင်္ကာစကား၊ ကဗျာပင်ဖြစ်လင့်ကစား၊ အနှစ်အသား-ပါရှိ၊ လိုရင်းကို ထိသည်ဖြစ်၍၊ မိမိရရ၊ နည်းနုယကို၊ ရကြစေခြင်းငှါ၊ ကချဏာသည်၊ လွန်စွာ တိုက်တွန်း၊ ပြည့်နှီးနှီးဆော်အပ်ရကား၊ စာချရင်းအကြား အကြား၌၊ များစွာသောကျမ်းဂန်တို့မှ၊ ပုံစံပြုယုဂ်တို့ကို၊ ကောက်နှုတ်တော်ပြုလျက်၊ ကဗျာပီသဇ္ဇနား၊ ဝါကျချိုး-အဖြေလွှာကို၊ သေချာစွာ-အဓိပ္ပါယ်ပွားလျက်၊ ရေးသားစီရင် အပ်ပေးတည်း။ *သုတေသနသုတဂဝေထီ၊ ကျမ်းအစီကို၊ နည်းမှီရမိ၊ သိရှိလိုတောင်း၊ သောတုနုအပေါင်းတို့သည်၊ ကောင်းစွာဂဗျအလေးပြုလျက်၊ ကြည့်ရှုတော်မူနိုင်ကြပါပေကုန်သတည်း။

U EINDAWBATHA,

24-9-16

PROME.

ဝါကျသွားအချို့ ။

ပဏာမအချိုး ။

နမော တဿ ဝဂဝတော အရဟတော သဗ္ဗသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

*ရတနတ္ထယံ-ဝန္ဓာဒိ၊ ဣနိပဏာဂ္ဂိ-ဟတ္ထာ၊ မွန်သဒ္ဓါမိ-မှတ်စရာ၊ မပြတ်သာမူကဲ၊ သတ္တဝ-ဂါရဒဝ၊ ခါမဒသွ-ပြုချက်ကစွဲ၊ ။ ကေဗုဒ္ဓု-မြတ်ဆရာဘောင်၊ မလပ်ပါအမြဲ၊ ထပ်ထပ်သာ-အစွဲပ၊ အနိနိအညိ-တည်-ငါးထိ-ပဏာမရတ်နှင့်၊ ဂါရဝ-ဦးချလို့ချိုး၊ ။ ဝိဇ္ဇကတ်-ကျမ်း အဆီကို၊ ဆန်းပလီ-ဉာဏ်ပြုလို့၊ ကျမ်းမရ-ရေးထုတ်ခါ၊ ဘွင့်စီချင်တာ၊ ရန်အမျိုး-ကင်းတွာတယ်၊ ရှင်းပလာ-ရှိပါစေသော။

ဝါကျသွားအချိုး ။

(၁) *တထာဟိ-ရယ်လို့လာရှိတဲ့ပုန်အနေ၊ ပဟိ-အနက်-တချက်ခဠိနှင့်၊ ဝိတ္တာရိ၊ အနက်သွား၊ များမှတ်သင့်ပေ၊ အဆန်းနည်းမှာတော့၊ ကျမ်းကြီးနိုင် ဆရာတော်က၊ ဉာဏာ၊ နော်အနက်ပေးတာရဲ့၊ ရေးမှတ်ကြ-သောထုနေ၊ အခြေကလွန်ကောင်း၊ မှတ်စရာ-*တထာ၊ ဆို ထိုသဒ္ဓါမတော့၊ တသ္မာ၊ ပြင်ကာ ပြုကြတော့ကွယ်၊ ဒသာထုအပေါင်း။

(၂) *ဟုတ်ထာ-ထုတ်ခါပြောချမှာဖြင့်၊ ပုစ္ဆာဟော-*ကထံသဒ္ဓါ၊ ယင်းဖြစ်နောက်၊ ဟိ၊ ရောက်လျှင်-ပရိဟာ၊ စွဲရမယ်လို့၊ မြမှတ်

သင့်ပါ။ ကျမ်းထိုထိုရှာဖွေရှုကြတော့၊ စာချေပြု-များတာကား၊ သွား
အလာက-သည့်မမှား၊ ပရိတ်-ပုဒ်ဂွန်နှင့်၊ အတန်တန် ဉာဏ်ဝင်
ရှုပါတော့ကွယ်၊သောထုအများ။

(၃) စ,ပန၊ ဝ-ကွတ်ခွဲရှိလေရာ၊ စ,ဆနက်-စကားဆက်, သာ
အမှန်ဘဲ ရယ်လို့၊ စွဲယူသင့်ပါ။ ပီသေသာ, ပန-စွဲကြတော့၊ လွဲပါ
ထု-ထင်းသဗ္ဗါ၊ ရှင်းကားပ-ထွင်ကာကြား၊ စေလို့ရယ်မော်၊ ရွှေမြို့
ထော် သဗ္ဗါတတ်ကယ်လို့၊ စ,ပနာ, ထိုနှစ်ရပ် ကိုလား၊ ဖတ်ရိန်-
ဉာဏ်ရှိန်မြတ်ကယ်နှင့်၊ဆုံးဖြတ်လို့ထား။

(၄) *ပုဒ်အနေ *သေနယော,နှင့်၊ *သေဝနယော, ထင်းနှစ်
ဖြာ၊ ကျမ်းကန်တတ်-ရှေးဆရာ၊ ရေးပီကာ-သူထား။ ထိုနှစ်ချက်-
ရေးပြုဟန်၊တွေးရှုဉာဏ်-သက်တော့အများ။ အာသာရ-နောက်
အခံ၊ ထောက်ဆဉာဏ်ရှုစား၊ ကောက်ချရန်ပြုငြားထော့၊ မမှားဘူး
တကယ်၊ ပုဒ်အနေ-သေနယော-ရယ် လို့၊ တွေးဆ- သဘော-ယူ
တော့အလွယ်၊ ရွှေနားက-အာသာ သွယ်လျှင်၊ ခါခါကွယ်-အ
တွေးလေ မစောနှင့်၊ သေဝနယော-ပုဒ်အမှန်၊ ရှုတော့ ရွှေဉာဏ်၊
ထိုထိုကျမ်း-ဆထားမှန်တယ်၊များထဉာဏ်ရှိဘူးလွှဲလေ။

(၅) *မှတ်စရာ-အတွေး မရှုပ်ရအောင်၊ ကသွား, အမေးပုဒ်
ကို၊ ရေးထုတ်လို့မှာခဲမယ်၊ အနက်ပေးမှာတော့၊ခက်သေးတယ်-
ဆတော်မို့၊ ချင့်မြော်ကာ-ပါဌ်ဖြေရှုပါလို့၊ သင့်လျော်ရာ-အတ္ထေကို
ပြုကြဘော့၊ သောထုမောင်ရယ်၊ အဖြေမှာ-ဟိတ်,နေထွက်ရင်
လ၊ဟိတ်အနက်နှင့်မေးကြကွယ်၊ တွေးဆသွယ်ပ-မရှိဘူး။ ၊
တထန်မှာ၊ သစ္စဒါ ,အဖြေထုတ်ရင်လ၊ *ကသွား,ကို*ကိမတ္ထံ, ပြင်
ကာရန်ရမယ်လို့ကွယ်၊မိန့်ထုတ်အထူး။

(၆) *ရှုဆကြတော့၊ ဥပနာသ, ဝါကျရ မှာ၊ စကား
ဆက်ချည်းဟာမို့၊ ဆက်နည်းကိုသူမရှာထု၊ အတူသာ ဆမှန်ထား
ပါလို့၊ အရိယာဝံ, ဆရာတပါးရယ်က၊ ကြားမိန့်ခဲ့ရှာ၊ ယင်းနှစ်
ချက်မှာဖြင့်၊စကားဆက်ပင်တူသော်ငြားပေမဲ့၊ စကားအမျှင်မပြတ်
ဘဲရယ်နှင့်၊ဆက်တွဲကာ အမှန်ပြုရင်ဖြင့်၊ယူကြကော့-ဥပနာသ။

ရှုပါကွဲနိယံကျမ်း။ အရင်းပြတ်ပြီးမှ၊ လင်းထပ်ခါ- ဆဆိုဆက်
ရင်ဖြင့်၊ ဝါကျာရုန္တာထိုအချက်ကယ်ထို့ကွယ်၊ ဘောသက်ထို့မှန်း။

(၇) *စိတ်မပြတ်ရှုကြတော့၊ ဝိဂ္ဂဟတ်ဆပြု-သည်အရာ။ ၊
ဟုတ်အဟတ်၊ ဗျုပ္ပထီချင့်မြော်ထို့၊ သင့်ထျော်အောင်- အမှန်ပြုပါ
တော့၊ သောထုနောင်လာ၊ အစွဲပုန်မှာတော့၊ ထွဲမထုတ်ကြံနှင့်၊ မြ
ဆဟုတ်-ဘိဝေယျာ၊ စွဲပါတော့တိုက်ရှိုက်၊ အမျိုးမှန်၊ အဘိုး
တန်ညက်မဟာထုတ်ပါထို့၊ ပြုလုပ်ခါစိမံထားခဲ့ မယ်ကွယ်၊ ငျား
တို့အကြိုက်။

(၈) *ဝိသေသနာ-ချင်းအစပ်ကျိဖြင့်၊ ဘိဝေရာ- ယွင်းမထပ်
ရအောင်၊ လင်းထင်ထိုပြလိုက်မှာ၊ သတိမှာ- စဉ်မထပ် စေနှင့်၊
ကြိယာအရင်စပ်ပြီးမှ၊ နောက်ထပ်ခါ- ဝိသေသျှမှာ၊ စပ်ကြံထေ
ပါ၊ ယင်းထိုစပ်က၊ ဝိဘတ္တိရုထိယာ၊ သက်ပါတော့- ဝိသေ
သနနောက်၊ ဤသို့စာချိုး၊ ရှိရိုးအမှန်ဟုတ်တယ်ထို့၊ ကျမ်းမရွှေ-
ဆရာကထုတ်တယ်ကွယ်၊ ထွေးရှုပ်မနှောက်။

(၉) *ဝေဝနယော၊ ပုန်းအထွောလုပ်မထွယ်၊ ကရိုဏ်း၊ နှင့်-
ကမ္မနှစ်သွယ်၊ အရကွယ်ခက်သား၊ ဆိုသက္ကံ-မိပ္ပါယေ၊ စိတ်
မှာလေ-သွင်းကြံစာများ၊ ကရဏသာဓ်-ပေးစေထို၊ ရှေးပုန်ကိုဝိ
ပြုတ်ကြာ၊ နောက်ပုန်ကို နယော၊ နှင့်ထားထို့၊ ပြောကြားထျက်ရှိ
ထယ်၊ အမိပ္ပါယ် ချော်မလွဲပါဘု၊ အထျော်ဘဲ- မှတ်ကြံတော့
ကွယ်၊ ကမ္မသာဓ်-ပေးရသွယ်မှာ၊ ရှေးပဒ၊ ကွယ်-နက်မျှပြု၍၊
နောက်နောက်ပဒ-နထော၊ နှင့်သာ၊ ပြောကြားထျက်သာ၊ သည်
စာသွား-အမိပ္ပါယ်၊ စိတ်မှာကိုသွင်းကြံတော့လေး။

(၁၀) *ပုန်ပပါ-အထွောမရှိရင်ဖြင့်၊ အဟုတ်ဗျာ “တဗ္ဗော” ထို့
ထဲကြံတော့၊ ပညာရှိ-များထထွေ၊ ဗစ္စယာ-အနက်ကင်းကိုဖြင့်၊
မရွတ်သာ “သုတ္တာ” ထို့သွင်းကြံတော့၊ ရှင်းထဲ-မိပ္ပေ၊ ထဗ္ဗော
သဒ္ဓါ-အဆိုထားတာမတော့၊ အခြားကိုဟောခါ- မနိုင်ထို့၊ ရွှေပ
ဒ၊ ဤ-အတ္ထပင်သူတို့ဟောထယ်ထို့၊ ပြောမှာထဲ-မိပ္ပါယေ၊ စိတ်

မှာမခဝန့်-မှန်အခြား။ မြတ်ဆရာ- တတ်သဒ္ဓါပါရဂူတို့၊ မှတ်စရာ- ရှာယူလို့ပေးတာရှိကွယ်၊ လေးဂရုထား။

(၁၁) *မှတ်ကြစရာ- မသွေပြဲနဲ့ပ၊ သဗ္ဗသဒ္ဓါ၊ ဘေးဒါအရှေ့ပ- သိတို့ရာ။ သာဝဓာသ၊ ရယ်နဲ့၊ အနာဝသေသ၊ သာပ၊ ဘေးဒ မှာသည့်လိုရှိတယ်၊ များသိကြပါ။ အကြွင်းရှိခင်ဖြင့်၊ အလင်းသိ ကြတော့၊ မယွင်းအတိ- သာဝသေသာ၊ ရှာပါတော့- ပြုပုဂ်။ အနာဝသေ- မချန်ဟောထယ်လို့၊ စာတွေ့အမှန် ပြောထယ်ကွယ်၊ စောတော့အဟုတ်။

(၁၂) *တဒတ္တ၊ ရယ်နဲ့၊ မှတ်ကြတော့- တုမတ္တာ၊ ကြီးသာ အကျိုး၊ ရှိခိုးရင် တကောန်၊ သွေမယွန်- သစ္စဒါန ကိုဖြင့်၊ တဒတ္တ- မှတ်ရန်လို့ ပြန်မယ်၊ များသိကြရာ။ ကြီးသာ အကျိုး ကင်းရင်လ၊ သတ်မှာ- ညှိုးမယွင်းကြနဲ့၊ ထိုးတွင်း၍ ရှုကြပါ။ တုမတ္တာ၊ ဆို စမြ၊ မှန်အကန်၊ သစ္စဒါနိဝိသေသ- ကိုလ၊ ကစ္စညှိုးရှင်- ထေရ် ကျော်ကပြတာရှိကွယ်၊ ဘောကျလို့စွဲ။

(၁၃) *တတ္ထသဒ္ဓါ- အစွဲပုန်ကိုဖြင့်၊ မှတ်ကြစရာ- အမြဲထုတ် လိုက်မယ်၊ ထကတဲအဟုတ်- သိတော့ကွယ်။ အစွဲပဒရယ်က။ လိင်- အတ္ထိဟောရင်ဖြင့်၊ သဘောမှာချော်မလွဲစနဲ့၊ * တတ္ထ၊ ကို- တာသု၊ လို့စွဲရမယ်၊ မြိမှတ်တော့ကွယ်။ အစွဲသဒ္ဓါပုလ္လိင်ဟောရင် လဲ၊ အမြဲမကွာ- ဆုံးတိမ်ထို့မချောစေနဲ့၊ သဘော- ညဏ်ယူဆင် လို့၊ * တတ္ထ၊ ကို- တေသု၊ ဟု ပြင်ကာစွဲရင်ဖြင့်၊ လွဲပါဘူ လိင်အရာ ဝယ်၊ ထိမ်ကာမကွယ်အောင်ပ- ကဗျာကို၊ အဓိပ္ပါယ်၊ ခဲယဉ်း သွယ်မဟုတ် ပြားဘော်လဲ၊ အသိနော်ရွတ်ခါမမှားချေအောင်၊ ကပိ အမော်အထွဋ်ဆရာအများ- တို့ကို၊ ယဉ်ကဗျာ- တင်လွှာပါးလိုက် မယ်၊ နားစိုက်လို့သုံး။

(၁၄) *ဥပမ၊ ဥပမေယျာ- ယင်းနှစ်ဖြာ- အစုံရှိသွင်ဖြင့်၊ သိကြ တော့ဥပမာ- ဥပရိက္ခာ၊ မေးစရာမရှိ- ဥပမာ၊ သာ- ရှိစမြရယ် လို့စွဲတော့သတိ။

(၁၅) *ဆချက်ပြုလိုက်မယ်လက္ခဏာ-ပုဒ်နောင်မှာ၊ အရူစီ၊ ဂရဟာ၊ ဟုမည်သညာခေါ်ဝေါ် ရတယ်၊ များမှတ်ကြပါ။ ကျွမ်း ဂန်တတ်ကယ်တို့မိန့်အပ်ပေသည်အရာ။ မှန်စွာပ-မယွင်း။ သုတရှာသူဘို့၊ ထွယ်တကူ- မှတ်ယူကျက်ပါထော့၊ ဟောချက်က လင်း။

(၁၆) *ဂရဟာ၊ အရူစီ၊ ထွန်းထုံဘိ-ပနု၊ သန္ဓါ။ နောက်ဝါကျာ မှာအမှန်ရှိလျှင်ဖြင့်၊ ရှေးဝါကျာ-ကိဉ္ဇာဝိ၊ ရှိရှိပ-မှန်မကွာ၊ မ ရှိတဲ့ဝါကျာမှာ၊ သင့်လျော်ရာ-မိတ္တိယကြည့်ပါလို့၊ ထည့်စွက်ထော့ ကိဉ္ဇာဝိသန္ဓါ၊ မှန်စွာပမလွဲ၊ ညှော်ပညာ၊ စံဆင်ခါ-ကျမ်းဂန် ရှုပါလို့၊ စာသင်သူ-ပညာရတို့မှာကွယ်၊ လေးဂရုစွဲ။

(၁၇) *ဟေဟု၊ နှင့်-နိမိတ္တ၊ ..။ ဟေထုမှာ အကြောင်းဝေးရ မယ်လို့၊ ကျမ်းထိုထိုဆုံးဖြတ်ရေးကို၊ တွေးရှုကြပါ...။ ကာလော အာသန္ဓိမှာဖြင့်၊ နိမိတ္တ၊ ခေါ် သင့်စွာ ..။ မြော်ချင့်ကာပ-ညှော်ဝင် စား...။ ဘိဝေဂါ၊ ဝိသေသာ- သည်သဘောကိုဖြင့်၊ စပ်ကဗျာ-တင် ကာပြောခဲ့မယ်၊ ဘောစိုက်အများ...။

(၁၈) *ညှော်အဆီ- ဗုဒ္ဓစောရဟ်က၊ *ခဠိ- ထုတ်ခါပြောခဲ့၊ ဟုတ်ဆုသဘောစိုက်သင့်ပါ။ စာပြောတော့၊ အာဂမ၊ တဖြာ ပ၊ ယုတ္တိ၊ ပါဘတ်ပါပေရှိ၊ တထာဟိ၊ ရယ်၊ ထာရှိအမှန်ပ၊ ဂုတ္တံဟေ ထံ၊ ကျမ်းဂန်ပြုလျှင်ဖြင့်၊ အာဂမာ- ခဠိ၊ ရတယ်လို့၊ တွေးဆလို့ယူ သင့်တာ၊ သူ့တွင်ကပအမှန်ကြား။ ထုတ်အရှိ-ယုတ္တိခဠိမှာ တော့၊ စံအညီ- ညှော်ခပ်လုပ်ပါလို့၊ ဟိ၊ သန္ဓါ သက်သက် ထုတ်ခဲ့ ထယ်၊ တွေးရှုပယ်ရှား။

(၁၉) *ထမ်းမလွဲစေဘို့၊ ကျမ်းအစွဲ တတ္ထ၊ နှင့် ဣဓ၊ သန္ဓါ။ ယင်းနှစ်တွေအစွဲ၊ မလွဲအောင်ညှော်ဖြာလို့၊ တတ္ထ၊ သန္ဓါအတိုက် ကျမ်းကို၊ ထွန်း၍စွဲပါ။ ဣဓ၊ အစွဲမှာ၊ တော့၊ ဆိုဆဲဆဲကျမ်းဂန်သာ၊ စွဲပါထော့အဖြ၊ အစွဲမှာ၊ အလွဲဟာအမှန်ကင်းအောင်လို့၊ တေးက ဗျာ-ရေးကာသင်းခဲ့မယ်၊ ရှင်းတဲ့အစွဲ။

(၂၀) *မတွေးရအောင်လို့၊ ရေးပြခဲ့ကြ၊ အမေးပဒ-ကသွာ၊

ယင်း၏နောက်၊ ဟိ၊ ရောက်လျှင်ဥပက၊ ရုပ်လို့၊ တွေးဆ-ရာပါ။ ။
ကသွားအနက်ပေးကိုတော့၊ မှတ်စရာမရှက်တွေးရအောင်၊ ပေးကြ
တော့ဟိတ်အနက်၊ သာ၊ မိတ်သက်စရာပ-သည်အတ္ထော၊ ဟိ၊
သဒ္ဓါ၊ အနက်ကယ်ပေးစရာမတော့၊ ဟိထသွား၊ အမှန်ဟုတ်တယ်
လို့ကွယ်၊ ကျမ်းထုတ်လို့ပြော၊

(၂၁) *ကျမ်းဂန်တွင်ဆိုသရွှေ၊ ဧရိမဇေမှတ်တွယ်၊ အလိုပြေ၊
တတ်ထွယ်အောင်၊ မပြတ်ကွယ်ရှုစား။ ဗျတိရိက်အနက်ထား၊ ဌက
ထား-ပြချက်ကဗျား။ ပုဂ္ဂိုလ်ခံ အမြစ်ပါလျှင်၊ ဗျတိရေကာ၊ ထင်
ရှားမှတ်သိစေရာ-မြင်မမှားအောင်လို့၊ ထင်ထားတဲ့-သည်စာ၊ ပုဂ္ဂို
လေ-ကင်းသွေပ၊ အန္တယ၊ မှတ်တော့ သဉ္ဇာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ခံယင်းသဒ္ဓါ၊
ပါ-မပါရွေးချက်မပြုရင်ဖြင့်၊ ရှေးဝါကျ-အန္တယ၊ မှတ်သင့်စွာပါ၊
နောက်ဝါကျ-ဗျတိရေကာ၊ မှတ်သိစေရာတနည်းတဲ့ထား။

*ရှေးနည်းဆရာ၊ နောက်နည်းမှာ၊ မှန်စွာပိုကာပြ၊

(၂၂) *ကင်္ဂါဝိတရဏီ- သုံးတန်ပုဒ်၊ အဟုတ်ပထိဘို့ရာ၊ ။
တွေးသိကြထေတော့၊ ရှေးဝိသေသနုမှာတော့၊ နောက်ဝိသေသနု၏
ဝိသေသနုကွယ် အမှန်ဘဲရယ်လို့၊ စွဲတော့ပိတ်မှာ၊ မှတ်စောရာ
တွေးကြည့်မဆကြပါနှင့်၊ စပ်သောခါ ရှေးဝိသေသနုမှာထ၊ စပ်ကြ
တော့အမှန်ပါ။ ကြိစရာကမရှိဘူး။ အထတ်ကယ်လို့ငါ၊ အနက်
နိုင်ဆရာတော်က၊ ထုတ်တော်ကာ အမှန်ပြောတာရှိကွယ်၊ တော
ပိုက်အထူး။

(၂၃) *ကသွား-အမေးမရှိဘဲနှင့်၊ ရေးထည့်သည့်ဟိတ်ပုဒ်မှာ၊
ထောဇနာ-သမ္ပန္န၊ အတ္ထ-နှစ်ဖြာပ၊ နုယမှာသည်လိုရထယ်လို့၊ ရေး
ပြမည်သာ။ အရှေ့ပြုလိုအကြံသဘောမဟွင်းစေနှင့်၊ ဟေတု၊ ကို
အန္တောသွင်းပါလို့၊ ရှင်းအောင်ပ-ယောဇနာ၊ စောပါတော့သည်
အနက်၊ ဟိတ်ပါဌ်ကို၊ ပြင်ပါးကွယ်ထုတ်ဆိုလို့၊ အဟုတ်ကိုအ
နက်ပေးတာမတော့၊ ကသွား၊ ပုစ္ဆာနှင့် မေးပါလို့ကွယ်၊ ပေးတဲ့အ
နက်။

(၂၄) *ကသွား-အမေးနှင့်ထက်ပါလို့၊ ရေးစွက်သည့် ထိုပုစ္ဆာ၊ အဖြေမှာဟိတ်နှင့်ကြား၊ ထားကပိသဇ္ဇနာ၊ ၎င်းပါဠိ၌၊ ကောင်းမြတ်အောင်ဆနက်ပေးမှာတော့၊ အန္တောကိုရှောင်ခွါဝေးပါလို့၊ မေးထက်ပေ-ပြင်ပသာ၊ မာဝင်ကျစရာပ-ရော်ရမ်း၊ အနက်ကိုဆောင်၊ မပျက်အောင်မှတ်ယူလို့၊ တတ်လိုသူ-ပညာရတို့မှာကွယ်၊ ရှုထော့တခမ်း၊

(၂၅) *ညောင်အမှန် ဝေမမှားစေဘို့၊ ကြိယန်ကာဆရှေထားခဲ့ပ၊ ဆဖြေကြားသခွဒါန်၊ ၊ ယင်းပုန်နောက်၊ ဟိ၊ ရောက်လျှင်ဝိတ္ထာဘဲရယ်လို့၊ စွဲတော့အမှန်၊ ၊ ဟေတုနောင်ဟိ၊ နှင့်ပြုရင်လဲ့၊ ဝိတ္ထာရ၊ ဟေတုပြန်၊ ၊ ပြောပုံဟန်ဆောင်ပ-ညောင်ရှုစား၊ ၊ သွားဆထား၊ အမှားဟန်ထိကွာလို့၊ ကျမ်းဂန္ထာအမြန်တတ်တဲ့အောင်၊ တေးကဗျာ-ရေးခါစပ်ခဲ့တယ်ကွယ်၊ မှတ်တော့အများ၊

(၂၆) *မှတ်ထွင်ခါ-မြတ်အရှင် ပြောခဲ့ "ဒေသန္တောဇာဟ" ပုန်နောင်မှာ၊ ၊ ဣတ္ထ-ဟိ၊ သာရှိအမှန်ပ၊ ယင်းနှစ်တန်သဒ္ဓါသွားမမှားအောင်ပီရင်လို့၊ မြတ်အရှင်ဗုဒ္ဓဗောရယ်က၊ ပြောမြှောက်ခဲ့ရှာ၊ ။ ဣတ္ထအစွဲမှာတော့၊ မလွဲအောင်မှတ်ထွင်စောပါလို့၊ ဒေသန္တောဇာပုန်မှာ၊ ၊ စွဲပါတော့အမြဲ၊ ၊ ဟိ၊ သဒ္ဓါ၊ ဝိတ္ထာရအမှန်သာဟု၊ ကျမ်းဂန်မှာ-သာရှိမြဲကို၊ တောမိဆောင်စွဲ၊

(၂၇) *ကရဏ၊ ရယ်နှင့်၊ ဣတ္ထန္တုတ၊ အသစ်ပ၊ ၊ မှတ်ပျိုရာ၊ ကြိယာသတ္တိ၊ ရှိဘိလျှင်ကရိုဏ်းသာဘဲရယ်လို့၊ စွဲတော့မိတ်မှာ၊ ၊ ယင်းသတ္တိ၊ ကင်းဘိလျှင်ဣတ္ထန္တုတ-ဟု၊ ယူကြရအမှန်ပ၊ ၊ ကျမ်းဆရာက-သည်ဘို့၊ ၊ ပီသေသာ၊ ဧဝံ၊ မျှသာကန္တရယ်လို့၊ ကျမ်းကြီးနိုင်ဆရာထော်ကပြခဲ့တယ်၊ မှတ်ကြစေဘို့၊

(၂၈) *ရအခြေ မသွေရှိရ ဆောင်ပ၊ ပြဝေကာ-စာပေနှင့် ညှိလိုက်မယ်၊ သစေ၊ ဟိ၊ နှစ်ခုသဒ္ဓါ၊ ၊ ဗရိကပ္ပ-ကြိစရာ သဘောကို၊ မျှမသွေ-သစေ၊ ဟောထယ်၊ တောပိုက်ကြပါ၊ ၊ ဒေဠိဘက်၊ တချက်ဝိတ္ထာ၊ ပ၊ ယင်းနှစ်ခြာ-ဟိ၊ သာဟောထယ်လို့၊ ဇောမပြတ် စွဲသင့်

ပါ။ မြေချင့်ပါတော့-သည်သဘော။ ။ ထာဆရှိ၊ ပါဠိ-ဋ္ဌကထာ နှင့် ကျမ်းဂါကလေးပေအတွက်ကို မှတ်ချက်ထိုးပြော။

(၂၉) * အာဗိဝုတ္တံ-သုဇီနောက်၊ ဝင်ရော်သည့်-ထတ္ထ၊ သန္ဓါ။ ။ စွဲစရာ-သဘာဝမှာတော့၊ ဝုတ္တ၊ ကံ-ကေန္တရယ်ထိုး၊ များမှတ်ကြပါ။ ။ အာဟ-ဇီနောက်၊ ဝင်ရောက်သည့်-ထတ္ထ၊ မှာ၊ စွဲပါရေးအာဟ၊ ကံဘဲ။ ။ ပါဠိရယ်အဋ္ဌကထာ၊ နှင့်၊ ကျမ်းဂါကာ၊ ဂန္တိန္တရ၊ မှာ၊ ရှာကြံကြံအမြဲ။

(၃၀) * ဝုတ္တံဟေထံ၊ ပါဠိ၊ ထာဆရှိကျမ်းဂန်၊ ရှာကြည့်၍ အစွမ်း ဖန်တယ်။ ဆန်းတည့်လစ်ဖွေကြောင်း၊ ဟိ၊ အနက်-ဒဠိသာ၊ ညှုတ်မှီ ရာပေးကြအပေါင်း။ ။ ညှုတ်က-ပေးနက်မှာ၊ ရှေးဝါကျအပေါင်း၊ ထေ့စွက်ခါ-ကသွာ၊ ထောင်းပါထိုး၊ အကောင်းပ-ပေးတဲ့ ဟိ၊ သန္ဓါ။ ယသွာ-အနက်၊ ပါဠိထာတွက် ထိုလိုက်ကြပါ။ ။ ငါ့ပြုံးခါ-ရံနည်း မှာ၊ ဂုဏ်ကြီးစွာအခွင့်မတော့၊ အသင့်-တထာ၊ နှင့်၊ တသွာ၊ ပြန်ပါ လေ၊ နည်းမြတ်အချုပ်ပေ၊ ထင်းနှစ်နက် ပျက်မသွေထယ်၊ အနုဝေ တန်ဘိုးပလေး ... ။

(၃၁) * ဂရဟာ ဝိ၊ ထာဆရှိလင်းဝါကျ... ။ သမာန၊ ဟု၊ ထည့် မှည့်ကေန်ဘဲရယ်ထိုး၊ မြဲမှတ်သင့်ပါ... ။ သမ္ပန္နမှာတော့၊ လက္ခဏ- ထောဇနာ ... ။ စောစရာပ-သည်နယ... ။ ပါဠိရယ်-ဋ္ဌကထာ၊ နှင့်၊ ကျမ်းဂါကာ၊ ထိုထိုထဲမှာ၊ ခွဲ၍ယူကြ... ။

(၃၂) * ညှုတ်အရှင်ဗုဒ္ဓစောရယ်က၊ စံတင်ကာ-အဟုတ်ပြော ခဲ့ထယ်၊ ရုပ်သဘောပိုက်သင့်ပါ။ ။ ညှုတ်က၊ မှာတော့၊ အာဂမ၊ တ ဖြာပ၊ ယုတ္တိ၊ ပါရေးကာထားထယ်၊ များကြိုက်ဘို့ရာ။ ။ ဝုတ္တံ ဘေ ထံ-ပါဠိထာရှိလျှင်ဖြင့်၊ အာဂမာ-ညှုတ်ကထာလိုထိကြတော့၊ များကဝိ သောတနာ။ ။ ဘောရှုပါတော့-သည်ဘေဒ၊ ။ အဟုတ်ထိစရာ၊ ယုတ္တိညှုတ်ကမတော့၊ ဟိ၊ သန္ဓါ ရေးကာထုတ်ပါထိုး၊ ထိစရာဘေး ကာမရှုပ်ရအောင်၊ လင်းထုတ်ဘော်ပြု။

(၃၃) * သတိမပြတ်၊ ရှိကြတော့၊ ဝိဘတ္တိ-ရန်ပြော၊ ။ ကိတ် ပဉ္စည်းနောက်၊ ဝင်ရောက်လာအတွက်ကပ်လျှင်ဖြင့်၊ ရန်ပြော-တ

သွယ်မသပ်ပေသု၊ သွယ်အမြတ် လက္ခဏာတ္ထာ၊ နည်းတဝ ဌာ
တော့၊နာမ-နောင်ဝင်လာရှိရင်ဖြင့်၊ဝိဘတ္တိသတ္တဇီသာ၊ သက်ပါ
ရ-လက္ခဏာတ္ထာ၊ ယင်းနှစ်နည်း၊ ကျမ်းကြီးနိုင်ဆရာတော်က၊ အ
မှာနော်အမှန်ပေးခဲ့တယ်ကွယ်၊ရေးမှတ်သို့ပါ။

(၃၄) *မှတ်စရာ-မထွေးမရှက်ရအောင်၊ကသွာ၊ဆေးမှော်ချက်
ကို၊ ရေးဘက်သည့်-ယင်းပုစ္ဆာ၊ သူငါ့နောက်၊ ဝင်ရောက်လာ
သန္တိဟိ၊မှာတော့၊ ညပကာ-အတ္ထာရှိတယ်လို့၊ သိသင့်လှပါ။ ။
ကသွာ၊အဖြေမထုတ်လျှင်ဖြင့်၊ မှတ်စရာ-တသွေမှ မယုတ်ပါသု၊ ဇ
ကရပ်ပြန်စပ်ပါ...၊ကြံအပ်သာလွှဲအမြဲ၊ စပ်အပ်ရာ၊ တသွာအ
ဖြေပြုလျှင်လွဲ၊မှတ်စရာအခြေကျကိုထော့၊ရှာရလျှင်တခြာပေါ် ဘို့၊
စာချသခင်ဆရာတော်က၊ အမှာနော်-နည်းတော်ပြတာမထော့၊ အ
ဖြောင့်သာ စပ်ပါ ရမယ်လို့၊ လင်းထုတ်ခါ အမှန်-ဟာတယ်ကွယ်၊
တောကနက်နဲ။

(၃၅) *စာဖြစ်နည်း၊ တွာပစ္စည်းတဲ့ကိတ်ပစ္စယာ...။ ကတ္တား
ဟာ-ဇကဝင် ထွက်လျှင်ဖြင့်၊မှတ်သားစရာအခြေယုတ်မပျက်စေနှင့်
ဇကဝင်၊အနက်-သက်သင့်ပါ ။ ယင်းကတ္တား၊နေငြားတာ-ဗဟုဂုဏ်
ထွက်လျှင်လွဲ၊သွေးမှားခါ-တရအဟုတ်မပျက်စေနှင့်၊ဗဟုဂုဏ်၊အနက်
သက်အပ်စွာ...။ ထာသက် မှတ်ပါတော့-သည့်နည်း ။ ကိတ်၊
အာချာတ်၊နှစ်ရပ်-သမာန၊ တူလှစွာကတ္တားထွက်လျှင်ဖြင့်၊ ပစ္စည်း
မှား-ကတ္တားအနက်သာသက်ပါတော့၊ ထင်းနှစ်ချက်ဟာ-ကတ္တား
ခြားရင်လွဲ၊ မိမိကတ္တားကိုသမ္ပန်သားပါလို့၊ မမှားဘူး ဟိတ်အနက်
မှား၊ မပျက်သာအမှန်သက်ရမည့်ဟု၊ နိယံခေါ်ကျမ်းဂန်က ထွက်
တယ်၊ဆန်းညှော်နက်ကြီး...။

(၃၆) *ပကတိ၊ရယ်နှင့်၊ ဝိကတိ၊ထိုနှစ်ဖြာ...။ အဟုတ်ခြား-
ရပ်များမတူရှိလျှင်ဖြင့်၊နောက်ကြိယာ-ဝိကတိကိုကြည့်ပါလို့၊ထား-
ထားဘိ သေချာ...။ ဝိက တိသာ-ပဓာန ဟာမို့၊ ဤသို့ပ-ထားရ
တာ...၊များလှစွာပ-ကျမ်းအရှိ...၊ဂုဏေး၊ဂုဏ်၊ ရှုထွေးခါအမှန်

စုံထို၊ ညဏ်ဟုတ်မှာ ကေနိဆလိုက်တော့၊ ဝိကတိ၊ မှာဂုဏ်သာရ ထယ်ထို့ကွယ်၊ ဘောကာအဓိ...။

(၃၇) *ညဏ်အဓိ-ကြိစည်ထို့ပြောလိုက်မယ်၊ ခန္ဓိ၊ ဟောဟိ၊ သန္ဓါ...။ သဘာဝ-မှာတော့၊ ညပကထောင်-အမှန်ဟောသင့်ပါခဲ့ ထို့၊ ဘောချင့်စာနာ...။ ညပကာ ယောဇနာနက်ကိုတော့၊ စာအထာ ပြောကာ မြွက်ရလျှင်၊ သဘောမှာ သက်ပါတော့-မှတ်စရာ... ၊ ကသွာ၊ ထို့ပုစ္ဆာထုတ်...။ သန္ဓါ-ဟိ၊ စာညှိကာအမှန်ယူထို့၊ ကြိသု ထေ-များတကစပေါင်းမှာဖြင့်၊ ညဏ်အတုခြားကွာ၍မစောင်းရ အောင်၊ သိမှတ်စရာ-ဟိထသွာ၊ ထို့ပြောင်းလိုက်ပကွယ်၊ ကောင်း တို့အချုပ်...။

(၃၈) *သန္ဓါညဏ်အရှိန်ပွင့်စေဘို့၊ ရှာအကြိ-တထိမ်မြင့်သူက၊ ချိန်ချင့်ထို့မှာခဲ့တယ်၊ ၊ ထထာ၊ ထထာ၊ ပ၊ ထင်းနှစ်ဖြာ သန္ဓါသွား၊ မမှားအောင်ရှုစာ၍၊ ဥပမာ-သူတို့မဟုတ်လျှင်ဖြင့်၊ တထာစပ်ရာ- ကြိယာကို၊ လက္ခဏာပြင်ကာလုပ်ပါထို့၊ ဇောရစ်-ပေးသင့်တယ်၊ ၊ ယထာ၊ ဇေ-ရှုကာဆပါတော့၊ ဥပမာ-ပြရာ၊ မပြရာ၊ ဋ္ဌိလည်း၊ ဤနည်း တု-ပညာထွက်ပါထို့၊ ဆန်းချက်ကယ်တဲ့သွယ်သွယ်၊ ၊ ထွယ်ပါ သိ-သည်နယ၊ ၊ မိန့်ပြေတာ-မိခိုသေဒတာနားဝင်ချိုထို့၊ ထမင်အ လိုသမ္ပဇဉ်စိုက်လျှင်ဖြင့်ကွယ်၊ တိုးထိုက်မှာပ။

(၃၉) *ယု၊ ကျ၊ ရယ်နှင့်၊ တုပစ္စယ-ယင်းသုံးဖြာ... ၊ ရှုဘို့အ စဉ်-မပြတ်အမြိုမြွက် ရမှာဖြင့်၊ သူတို့အယှဉ်-ဆ ဋ္ဌိသက်ရင်လ၊ ကံအ နက်သက်သင့်စွာ...။ ထင်းသုံး ပစ္စယ၊ ဟဉ်မှသာ-ဆ ဋ္ဌိ ကံဖြစ် သည်ဟု၊ စနစ်ကိုကေနိမမှတ်ပါထင့်၊ ထာစာတ်၊ အယှဉ်ဆဋ္ဌိသက် ရင့်လွှဲ၊ ကံအနက်ပ-ယောဇနာ... ၊ စောပါတော့သည်နယ...။ ကျမ်း ပေါင်းမှာ၊ ထမ်းကောင်းတာ-အမှန်ရှာထို့၊ ညဏ်ပညာထိန်ထိန်ထက် စေဘို့ကွယ်၊ မိန့်မြွက်တာက... ၊

(၄၀) *လက္ခဏ-ပဒတဲ့ထိုသန္ဓါ... ၊ အမှန်ပြောရမှာဖြင့်၊ ကံ ဟောနော်ကေနိရခဲ့လျှင်၊ လက္ခဏဝန္တသန္ဓါထိုပဒကိုထ၊ ကံ-နက် ပ-ယောဇနာ...။ ကံမှတခြား၊ ကတ္တားကွတ် အနက်ဟောရင်လွှဲ၊

ယထွေထွေ ဝတ္ထုသဒ္ဒါ-သုသဘောမှာဖြင့်၊ ကတ္တား အတ္ထော အသင့် ပါ...။ချင့်စာလို့ရှုစား...။ကတ္တား၊ကံ၊ နက်ပေးပုံရှာကြံလို့၊ သဒ္ဒါ ဉာဏ်အရှိန်ထက်တဲ့ဆောင်းမြတ်ကြံအများ...။

(၄၁) *ဥဒါဟု၊ကျမ်းအရှုသေချာ ..။ဝိမံသ၊ရယ်နှင့်၊အညတ္ထ၊ တဖြာပ၊ စာလာဟန်သုသဘောကို၊ စောသင့်ထုပါ...။နည်းထဝ မှာထေ့၊အညတ္ထ၊ပေါရာဏာ...။ဟောပါရုံသည်သဒ္ဒါ...။ သင့် မရှား၊ အသင့်ကြား-ကိရ၊ သဒ္ဒါကထေ့၊ အနုဿဝဏာ၊ကေန္တ ရယ်လို့၊သေချာရွှေစာအပြုကိုကွယ်၊ရေးမှတ်သင့်ပါ...။

(၄၂) *အာကာရ-ရယ်နှင့်၊ အာဗိ၊ပထဖြာ၊ ဝတ္တံ၊နောက်ထတ္ထ၊ လာထယ်၊ မှတ်ကြပါအဖြ၊ထတ္ထ၊အနက်ထောဇနာပုံကို၊ ဇောအာရုံ မှတ်ရှုလို့စွဲ၊ အာကာရနှင့်-ဝတ္ထ၊လာလျှင်၊စွဲစရာအဖြ၊ရှောင်သွေ ကာ-ခွါမလွှဲနှင့်၊ အာကာရဘဲစွဲပါ၊ အာဗိဝန်၊သိမ်းခြုံပြု၊ မတိမ်းအ ကုန်ပ-စွဲထေ့မှန်စွာ၊ တတ္ထ၊အစွဲဤနှစ်ဖြာကို၊အရှည်မကွာဇော စိုက်လို့၊မနေ့ခွဲစောကြပါ၊ သောထု-နောင်လာ၊ ကျမ်းအထွက်ရေး စပ်ပါတယ်၊ထေးထပ်ဟာ-အသင့်ပလေး...။

(၄၃) *ကသွာ၊နောက်နားက၊ရောက်ပြားတဲ့ပနာ၊ယောဇနာ- အနက်ဖြာလျှင်၊မပျက်သာ-ထဝ၊စောဇနာ၊သောဇနာ၊ ယင်းနှစ်နက် အဟောမှန်ထယ်၊ သဘောဉာဏ်သက်အပ်ပေစွ၊ စောဇနာ-စ ကားအကုန်မှာ၊ထားလိုက်ပုံဟန်ရ၊ ဣတိသဒ္ဒါ၊ယင်းသဒ္ဒါကထေ့၊ ထုလျှတ်ပ-စပ်ပါ၊ လိဂ်ပဒါ-ထုတ်ရှာရလျှင်ဖြင့်၊ ပုစ္ဆာသဒ္ဒါ၊သက် အပ်ပေစွာ၊ နန္ဒနှင့်ယမိ၊တဖြာ၊ယင်းဝါကျစကားအဆုံးမထေ့၊ ထားဆုံးသည့် ဣတိသဒ္ဒါ၊ ရှေးနည်းတူစွာ၊ လိဂ်ပဒယောဇနာ ရှာ လျှင်၊စောဇနာသဒ္ဒါအသင့်ပလေး...။

(၄၄) *ထုတ္တန်နိဋ္ဌ၊ရယ်နှင့်၊အဏ္ဏာဟရိတစ္စ၊တဖြာ...။ပါဠိသေ သ၊ ထဝဂဗျမာန်၊ပါဠိလေးထန်အတူဘဲရယ်လို့၊မြဲမှတ်ကြပါ...။ အမည်သာ...။ ခွဲကာပ-ယူတို့...။ ဝိသေသံ၊မထူးပြီအမှန်မို့၊ ရွှေ ဉာဏ်မှာသက်ဝင်စောပါဇေ့၊သောထုမောင်တို့...။

(၄၅) ထက္ကထာ-ပုဒ်၊ အဟုတ်ပဏ္ဍားစွာ၊ ထိုထိုကျမ်း ထားရာ ဝယ်၊နားသောတာဆင်ဘို့၊ တေးထပ်နှင့် ရေးစပ်ပါမယ်၊တွေးမှတ် ပါသောထုမောင်တို့...။ ၊ရှေးထက္ကထာယင်းသဒ္ဓါ၊ ချင်းစပ်ရာမ ချို၊ထင်းသပ်ခါဆိုတို့မတော့၊ပိုမချိုမထုတ်ပါ၊ နောက်ထက္ကထာပုဒ် ပဒေသာ၊ အဟုတ်ပ- စပ်တော့မှန်စွာ၊ ၊ပကတ်နှင့်-ဝိကတ်၊ သာ၊ ယင်းနှစ်ပြာကတ္တား ဂြိုဟ်ငြိမ်း၊ စပ်ပြားသိ-ဝိကတ်မှာ၊ ထက္ကထာ သဒ္ဓါ၊ကြိယာပုဒ်-မစပ်ပါတယ်၊မှတ်စရာနည်းညွှန်းပလေး... ၊

(၄၆) *အမှန်ထုတ်ရလျှင်ဖြင့်၊ကံပုဒ်တဲ့ကာရတာ၊ ၊အဟုတ် ပြုလိုက်ပါ၊ မချနော်- ဗဟုဂုဏ်ဟောသော်လဲ၊ ယင်းအစပ် ဆိုက်ရာ ကြိယာသဘောရယ်က၊ အာကာရကို ဝဲကးစောခဲ့လျှင်၊ ကြိယာ ဟာ- ဗဟုဂုဏ်မဟောသင့်ပေသု၊ ဧကဂုဏ်မဟော- အမှန်ပါ။ ။ ယင်းဆိုဟာ-ဥဒါဟရုဏ်ထုတ်ရင်ဖြင့်၊ အဟုတ်ပေပ- သမ္ပန္နနိတ ပြားဂါထာပ-မလွဲ၊ ၊သည့်ဂါထာ၊ကံဂုဏ်ကိုသာရန်ပ၊ သွားအထော တယ်မမှားရအောင်၊ ဉာဏ်သွားရယ်- ဝဖိရမိန်နှင့်၊ ချင့်ချိန်ခါဆရာ တော်ကပြောတယ်၊ဘောကျသို့ဘဲ...။

(၄၇) ကသ္မာအမေးပုဒ်နှင့်၊ ရေးထုတ်သည့် ပင်းစံအဖြေ၊ တွေး သရုပ်တဆိပ်မသွေအောင်၊ စိတ်ဝေဖြာခဲ့ခြင်း၊ ယင်းနှစ်ဝါကျမေး၊ အဖြေရေးမလေမှတ်ဘို့တခန်း၊ ၊အမေးပုဒ်မှ- ဝါကျစုံတယ်၊မြွက် ဟပုံအဆန်း၊ အချက်ကျရုံတခန်းရှိ၊ ဉာဏ်အစွမ်းထွင်မယ်၊ အဖြေ ဝါကျဟာ- အစုံမပြု၊ အကုန်ပချိုးလိုက်ပေထလ်၊ ၊ယင်းဝါကျ မှတ်စဘွယ်၊ အစပ်ကွယ် ကြံတွေးက၊ အမှန်မဝေး- အမေးဝါကျ ဟာ၊ရွေးသက်စရာ၊ ထားမပျက်ဆန်းနက်ရှားကျမ်းထွက်ဟာ အ ညွှန်ပလေး...။

(၄၈) *ဒသေတုံ၊ အာဓိဂုတ္တံ၊ပါဌ်အထွက်၊ မှတ်အချက်သေ ချာ၊ စပ်အနက်ဝေဖြာအောင်၊ ဖွေတရှာဉာဏ်စ၊ ဆန်းအညွှန်နည်း နုယာကို၊ မှီစရာရေးလိုက်ထာပ၊ ၊ကံပုဒ်ကထော- ကရိုဏ်းပြင်း နှိုင်းမဟုတ်ဉာဏ်စတိုင်းတခွင်ဟန်အရရှိ၊ ကြိယာဖြစ်တယ်၊ ထိုပုဒ် ဟာ-စပ်ရာပြုမှတ်ပါကြသစ္စဒါနိပကွတ်၊ ၊သို့ပြီးမှ-နည်းဖြတ်ကြွက်

အောင်၊ ပြီးထက်တွယ်မှန်အချက်ရှိ၊ ကံဆနက်ပေးသောခါ၊ စပ်ကြဲ
ပုတ္တံ့မှ၊ ထိုလိုနည်းတစ်စရာကို၊ မြော်ဆရာမိန့်လိုက်ကဲ့သေး...။

ဝါကျသွားအချိုးပြီး၏။

ဆုတောင်းအချိုး။

*အမိနာ-ပုည၊ ဘုံဘဝ-သံသာရေး၊ ကြိုသမျှအနန္တမြေမှာ၊ တရံ
လေမေ့၊ ရန်ပေး-သဒ္ဓန္ဓာ၊ မပြတ်သာပွားရပါစေ...။ ။ အာယုနှင့်
ဝဏ်၊ သုခါ၊ ဗသ၊ မှာအပြေ၊ ပဋိစာန်၊ အိမွေ့၊ လိုအပြေ၊ မိတ်ကြံ၊ မြင်
မြင်သူကြည်ညိုပွား၊ သည်ကိုယ်အားရှိတို့အရှန်၊ ။ ဆုံးဘဝ-ပစ္ဆိမံ
ဝယ်၊ မေတ္တိယျုဗ္ဗေ၍၏။ ပုတ္တော အစစ် ရဟန္တာ၊ ဖြစ်ရစေသာ၊
တောင်းဆုမြတ်ပတ္တနာပယ်၊ အမှန်သာပြည့်ပါစေသော...။

ဆုတောင်းအချိုးပြီး၏။

ဝါကျသွားအချိုးအဖြေကျမ်း

ပဏာမ-စေးလပ်။

*ထိရတနံ-ပဏာမ၊ ဂါရဝ-အဂ္ဂလီ၊ ဆရာ-ဆရာမဟာထေရ်
ကို၊ သာအကြည့်ညွတ်ပြောင်း၊ ရန်အမျိုးကင်းကွာထယ်၊ ရှင်းဘ
ယာ-ဝေးရစေကြောင်း၊ ဤကောင်းမှု-ပစ္စုပ္ပန်ဝယ်၊ အင်နှစ်တန်
ပြည့်ညောင်း၊ လျှင်ထည့်ဘ်-တည့်မစောင်းပါဘဲ၊ ငြိစေကြောင်း-
လိုအတ္တ၊ သောဘုမောင်-ငယ်အထွရယ်တို့၊ နည်းရဘို့-ရေးမည့်အ
စာ၊ တပည့်များ-ထောင်းပန်ထွာထယ်၊ ကောင်းရန်သာမြော်ချင့်
ထို့ထော်သင့်ဆောင်-ကျမ်းဂန်ဗွေရှာ၊ နည်းပြ ရံစွာ၊ ဝါကျချိုး-ပရ
မေကဗျာကို၊ အဖြေထွာရေးမယ်ပထေး...။

အာဘိသ-ခွေးချိုး။

*ထွန်းဂုဏ်ရယ်ခြာ၊ ကျမ်းရံစွာ-အထွယ်ရှကြထော့၊ ငယ်သူ
အပေါင်း၊ အဖြေထွာ၊ ဝါကျနည်းအပြာပြာ၊ အခါခါဉာဏ်ယူ
ဆကြထော့၊ ကျမ်းဂန်မှာ-ထမ်းနှံကျတဲ့အောင်၊ ပုံစံကို-ကုန်ထွန်
လှိုပြခဲမယ်၊ နည်းရဘို့ကောင်း...။

*သာကေပါဠိနောက်၊ ကွင်းတွင်းရှိဝဏန်းများအား၊ ငြည်ကြီးမရွှင်
ပိရကတ်ပုံနှိပ်ထုတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဇီကာစာမျက်နှာ နိပါတ်များကို
အချိန်စကုန်ဘဲ၊ ကြည့်ရှုရှာဖွေရလွယ်စေရန်ညွှန်ပြထားပါသည်။

ဗျဉ်းချက်။

“သောဟိအာစရိထသပကတိ၊ယမိဒံ အာရမ္ဘာ-နုဂ္ဂပထောမနာ”။ ။ ဟူ၍ သာရဋ္ဌဗိပနိဋိကာ-စသည်တို့၌သာသော ပရိဘာသာ စကားနှင့်အညီ၊ {ဝါကျသွားအမျိုး} ဟူသောသံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ ဖြစ်သောကျမ်းက၊ ကဗျာလင်္ကာဖြင့် စပ်ဆိုသောကျမ်းဖြစ်၍၊ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကျမ်းအားလျော်စွာ၊ ကဗျာလင်္ကာနှင့်ပင်၊ ရတနုတ္တယပ္ပဏာမ၊ အာရေ-ထောမနာ၊ ဥပေသာဇနာစကားတို့ကို၊ ရေးသားတော်ပြု လိုက်ပေသတည်း။ (ဆိုအပ်ထက် သော အဖြေစကားတို့ကို၊ ဝါကျသွားအမျိုးပစ္စည်းပုဒ်မချင်းဟပ်စပ်၍၊ သုံးသပ်ကြည့်ရှုတော်မူကြပါကုန်)။

(၁) “တထာဟိ၊ရဟ်ထို၊ ထာရှိတဲ့ ပုဒ်အနေးလ၊ တသ္မာ၊ပြင်ကာပြုကြတော့ကွယ်၊သောတုအပေါင်း”။ ။ ဟူသောပုဒ်မ(၁)ကဗျာ၊စာလင်္ကာ၊ မုတ်နာသိလွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ ထိုထိုအဋ္ဌကထာ၊ဋီကာ၊အရပ်ရပ်တို့၌၊ တထာဟိ၊ဟူသောပါ၌ဖြင့်၊ မှတ်ချက်သွင်းပြု၊ ယင်းပဒတွင်၊ဟိ-သန္တ၊အနက်၊ ရှေးမြက်စကား။ ထင်ရှား၊ မြဝေဒဋ္ဌိ၊အနေနှင့်၊ တထေဝိတ္ထာရ၊ကျယ်ချဲ့၍ပြဆိုသောကြောင့်၊ သဘောသေခွေဥပဒေမခြား။ အဋ္ဌကထာ၊ဋီကာဆရာတို့ထားမြဲ-ဟုဆိုသော်၊ *ထိုထျော်အချက်၊ ပြက်ပြက်ထင်ထင်၊ပြယုဂ်ကိုဆင်ခြင်တော်၊ ပိသေသတောပန အန္တရာယနိဝါရဏံ ပစ္စာသိသန္တိ အာစရိယာ။ *တထာဟိပုတ္တံသင်္ဂဟကာရေဟိ “ဇာသာနုဘာဝေန ဟတန္တရာယော”-တိ။ ။ ဟူသောဋီကာကျော် ပါ၌ပင်တည်း။ ။ အနက်ကား။ ။ ပန၊အထူးကိုဆိုဦးအုံး။ ။ (ပိသေသတ္ထဇောတကတည်း)။ ပိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်၊ အန္တရာယနိဝါရဏံ၊ အန္တရာယ်ကို တားမြစ်ခြင်းကို။ အာစရိယာ၊ အဋ္ဌကထာ၊ဋီကာဆရာတို့သည်၊ ပစ္စာသိသန္တိ၊ ကျမ်းပြီးကြောင်းဟူ၊ အကြောင်းမူ၍၊ ရှေးရှုတောင့်တကြကုန်၏။ *တထာ-တံဝစနံ၊ အထူးအားဖြင့်၊ နှစ်ပါးရန်စွယ်၊ အန္တရာယ်ကို၊ လှန်ပယ်မြှိုင်း၊ တားမြစ်

ခြင်းကို၊ လိုရင်းကျကျ၊ ပေါရာဏထို့၊ ထောင့်တစ်ဟု၊ ခွန်းပြည့်ထံချို၊
 ထိုငါဆိုသောစကားသည်၊ ဟိ-သန္တံ၊ မလွဲကောနံ၊ မချမှန်၏။ (ထ
 နည်း)။ ဝိသေသတောပနု ဓန္တရာယနိဝါရဏံပဏ္ဍာသိသန္တိ အာ
 စရိယာ-တိ၊ ဝိသေသ-တာပနု၊ ပ၊ အာစရိယာ-ဟူ၍၊ ယထာ-ထံဝ
 စနံ၊ ခဠိယတ္ထ၊ ဖြိအပ်လှစွာ၊ အကြင်သဒ္ဓါကို၊ မယာ၊ ဆုမင်္ဂလသဘာဝိ၊
 မည်ရှိတွင်ထား၊ ငါဆရာသည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဝေချာတပ်လတ်၊ ဝိနိဆိုအပ်
 ၏။ (အနိယတ်ထည့်စပ်)။ ယထာ-ထံဝစနံ၊ ခဠိယတ္ထ၊ ဖြိအပ်စွ
 စွာ၊ ဝိသန္တိ၊ သည်၊ ဟိသန္တံ၊ ဓကယံတိ၊ မှန်ကန်၏။ တထာဒူဘာ
 ဝေန ဟတန္တရာယော-တိ၊ တထာဒူဘာဝေနဟတန္တရာယော-ဟူ
 ၍၊ သင်္ဂဟကာရေဟိ၊ အဋ္ဌသာလိနိ၊ စသောအဋ္ဌကထာသစ်ကို ပြု
 စီရင်ထော်မူသော အရှင်မဟာ ဗုဒ္ဓစောသ- စသောဆရာ၊ မဟာ
 ထေရ်မြတ်၊ ကျမ်းဂန်တတ်တို့သည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုထော်မူအပ်၏။ တ
 သင်ပျို့နု၊ ဝယ်သောထုဘို့၊ ဉာဏ်ထုကြီးအောင်၊ တနည်း၊ ဆောင်၍
 ယောဇနာနဲ့သည်။ ဤကာ၊ ဟိသန္တိ၊ ဓနက်၊ တချက်ခဠိ၊ စ
 ကားချိုကို၊ နည်း၍သိရန်၊ ပုံစံပြုယုဂ်ပေတည်း။

*ဝိတ္ထာရဇောတက၊ နာမမည်စွာ၊ ဟိသန္တိ၊ သိစရာအချုပ်၊
 ဆောင်ပြုယုဂ်ကာ၊ တတ္ထပုဂ္ဂိုလ်အတ္ထာဝိအန္တောဓမ္မာပုဂ္ဂိုလ်
 တိရတ္ထနု ပုဂ္ဂိုလ်၊ မနုဿ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အမနုဿပုဂ္ဂိုလ်၊ *တ
 ထာဟိ၊ ဘဂဝတာတိရတ္ထနုပုဂ္ဂိုလ်၊ အပလာဇ္ဇောနာဂရာဇာ၊ ဝု
 ဇ္ဇောဓားရာ၊ မဟောဓရာ၊ အပ္ပိသိခေါ၊ ဝုမသိခေါ၊ ဝေပါထကော
 ဟတ္ထိ၊ တိဝေမာဓယော ဓမ္မိတာ နိဗ္ဗိသာကတာ သရဏောသုစတိ
 သေသုစတိဋ္ဌာဝိတာ၊ စသည်တည်း။ ပါရာဇိကကဏ်ဓန္တက
 ထာ(ဂဓ)နံပါတ်။

တတ္ထ-တတ္ထိပါဠေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အတ္ထ သာရေတိတိ ပုဂ္ဂိုလ်အတ္ထသာရ
 ထိ-ဟူသောထိုပါဠိ၌၊ အန္တော မာနမောက်ထေး၊ မယဉ်ကျေးကုန်
 သော၊ ဝါ၊ ထုရား၊ ပစ္စေကာ၊ အရိယာသာဝက၊ တို့သည်၊ မဆုံးမ
 အပ်သော ဇ-ပါးသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ထုရား၊ ပစ္စေကာ၊
 အရိယာသာဝက၊ တို့သည် ဆုံးမအပ်ပြီးသောစက္ခုအစ၊ မနအဆုံး။

ဘိမ်းနှုံးပေါင်းရ၊ ခြောက်ရသောအုတ်မြို့မရှိကုန်သော၊ အမေတုံ၊ မာနပ
 ဖြေး၊ ထင်္ဂကျေးဝေခြင်းငြိ၊ ဝါ၊ မာနထံခွန်းထောင်ထွားချွန်သည်ကို၊
 ထွန်းထွန်ပယ်ချ၊ ဆုံမခြင်းငြိ၊ ယုတ္တ၊ သင့်ထင်ထောက်ပတ်ကုန်
 သော၊ တိရစ္ဆာန်ပုဂံသာမိ၊ အပါယ်သံဘာ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်မှဖီလာသွား
 သောတိရစ္ဆာန်ထောက်ျားတို့သည်၎င်း၊ ဝါ၊ အပါယ်သံဘာ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်
 မှဖီလာသီးသော ထိရစ္ဆာန်ထီးသို့သည်၎င်း၊ မနုဿပုဂံသာမိ၊ လူ
 ဇာတ်ရှိငြား၊ ထူထောက်ျား တို့သည်၎င်း၊ အမနုဿပုဂံသာမိ၊ လူ
 သားမဟုတ်၊ သုတိ၊ ပြိတ်၊ နတ်မှု၊ လူတားကြားသည့်၊ ဘီလူးတို့သည်
 ၎င်း၊ ပုဂံသဗ္ဗတ္တိ-ပုဂံသဗ္ဗတ္တိနာမ၊ ပုဂံသဗ္ဗတ္တိမည်ကုန်၏။ (အ
 ဋ္ဌကထာစာစဉ်နည်း၊ အဘိသန္ဓါ နာမဝါစက-ပေးပုံထည်း)၊ ထ
 ထာ-ထံဝစံ၊ ထို "ပုဂံသဗ္ဗတ္တိ၊ ပ၊ အမနုဿပုဂံသာမိ" ဟု ဆ
 ကျဉ်းသင်္ခေပအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ခရီးသောစကားကို၊ ဟိ-ဝိတ္ထာရ ဟိသာ
 မိ၊ အကျယ်တဝန်၊ ချဲ့ပြန်ဦးနှုံး၊ အဂဝတာ၊ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ၊ ဟု၊ အ
 ဝသုံးပါး၊ ခရီးချားခွဲ၊ လက်ကားမခံ၊ ထွေးအန်ပယ်ချို၊ ပျိုအင်ပြီးသော
 ထထွာဟူသော သွားခြင်းရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ။
 (၎င်းပုဂံသဗ္ဗတ္တိ၊ ကထာ၊ ပဏိဂ္ဃဝိတာတို့နှိတ်-ပစ္စည်းဟူသော
 ကိတ်ကြံထားဝါစကသည်မဟာအင်္ဂါသော အရတ္တကတ္တောဝ်၊ ။
 ပဋ္ဌမေန ယုတ္တော ဒုတ္တော၊ အရတ္တောဗုထိယေနစ၊ ကံမုတ္တု၊
 ရှိလက၊ အရတ္တ ကတ္တားနေ၊ ၎င်းတို့ကိုရှု၊ ။ အပလာဂ္ဌော၊
 အပလာဂ္ဌအမည်ရှိသော၊ နာဂရာဇာ၊ နဂါးမင်း၎င်း၊ ဝါ၊ ကို၎င်း၊ စူ
 ဇောဓရော၊ စူဇောဓရအမည်ရှိသော၊ နာဂရာဇာ၊ ၎င်း၊ ဝါ၊ ကို၎င်း၊
 မဟောဓရောရှိသော၊ နာဂရာဇာ၊ ၎င်း၊ ဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဝူမသိခေါ၊ အ
 မည်ရှိသော နာဂရာဇာ၊ ၎င်း၊ ဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဝေပယော၊ ဝေပယောအမည်
 ရှိသော၊ ဟတ္ထိ၊ ဆင်ရင်း၊ ဝါ၊ ကို၎င်း၊ (၎င်းသာမညကား၊ အ
 တိထွင်းသာမြော်သည်၊ ကို၎င်းကား၊ ခမိတာ-စသည်တို့ကို မြော်
 သည်)၊ အုတိ-ဝေမာဓယော၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော၊ တိရစ္ဆာန်
 ပုဂံသာမိ၊ တိရစ္ဆာန်ထောက်ျားတို့ကိုသည်၊ (ခမိတာ-စသည်
 တို့၌ဝတ္ထကံစင်)၊ ၎င်းဘာ၊ ဆုံမအပ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗိကားခေါ်-ဟု

ထောအဆိပ်အတောက်မရှိသည်တို့ကို၊ ကတာပြုအပ်ကုန်၏။ သရ
 ထောသုတ၊ သုံးပါးသော သရဏဂုံတို့ရှိ၎င်း၊ သိလေသုတငါးပါး၊ ရှစ်
 ပါးသော သိထိသို့ရှိ၎င်း၊ ပတိဋ္ဌာဝိဘာ၊ တည့်စေအပ် ကုန်၏။ ။
 (ဤသို့၊ မနွဲ့သောတု၊ အခြေပြုဖို့အား၊ ဉာဏ်ပွားထေးအောင်၊ ဝုတ္တ၊ အ
 ဝုတ္တကိုထည့်သွင်းပွားထားရန်၊ တထာဟိ-ထွင်၍သာမရပ်မူ၍၊ အ
 နည်းပယ်ပို၍ရေးသည်။ ။ တထာဟိ-၎်အနိယတ်ထည့်၍ သမ္ပန်ပုံ
 ကား၊ ရှေးနည်းအတိုင်းတည်း)။ ဤကား၊ ဟိသန္နိဇီအနက်၊ တ
 ချက်နည်း၍၊ ဝိတ္ထာရိသွား၊ အများ မှတ်သင့်သော ပြုယုဂ်-ဥဒါဟ
 ရုဏ်၊ ထုံးပုံသက်သေထည့်။

ထိုမှတစ်ဆင့်အဆန်းနည်းများ၊ ကျင်းကြီးနိုင်ခေါ်၊ ဆရာတော်က၊
 ထုတ်တော် မလွေး၊ အနက်ပေးသည်များကို၊ ရေးသားမှတ်ရှု၊ ပျို
 သောတုတို့၊ အခြေပြုရန်၊ အထွန် ကောင်းသော၊ အကြောင်း တချ
 ပေတို့စေတကာ၊ ဉာဏ်ပေး၊ သန္နိရိပ်ကို၊ တဆိတ်မှတ်စရာ၊
 ဟိ-ကို-ယသွာ၊ ရှေးတထာ၊ ကို၊ ထသွာ၊ ပြင်ပြုလျက်၊ ယခုဆိုထက္က
 သောအနက်ပေးနည်းဖြင့်၊ ပယ်ကြီး၊ သောတု၊ ဇာသင်္ခတို့၊ ရှုကြ
 ပါလေဦး-ဟူတို့၊ ပြုယုဂ်ကို များမည်ပို၍၊ နည်းထမျိုး မထုတ်
 ဖြေ၊ အာမိ-ပဋ္ဌမ၊ အစဝါကျကိုပင်၊ ထသွင်ယောဇန-နဲ့မည်။ *ပ
 န၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့၊ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်၊ ထပစ္စာသိသန္တိ၊ ကုန်
 ၏။ ကသွာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဘဇာမူ၍၊ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်၊
 လပစ္စာသိသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဉာဏ်ပေး၊ သိအပ်သတို့နည်း။ ဣ
 တိ-အယံ၊ သည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ (ကသွာထည့်၍၊ ပုစ္ဆာ
 ဝါကျထုတ်)။ *ဟိ-ယသွာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ထသာနုဘာဝေဟ
 တန္တရာထောတိ၊ ဟောဟူ၍၊ သက်ဘကာရေဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုတ္တ၊ အပ်
 ၏။ *တထာ-ထသွာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်၊ ထပစ္စာ
 သိသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဉာဏ်ပေး၊ သိအပ်၏။ ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်
 ကား၊ ဝိသန္ဓနာ၊ အခြေတည်း။ ဤကား၊ ဟိသန္နိဇီ၊ ဟေတုဇော
 ထက၊ ဉာဏ်ပေး၊ သန္နိရိပ်ပြုသာဓကပင်တည်း။ *ဤပဋ္ဌမ

† ကျမ်းကြီးနိုင်ဆရာတော်-ဟူသည်၊ ဝုတ္တ၊ မြို့၊ ၉-ပိုင်း၊ ချမ်းဆရာတော်ကြီးပင်တည်း။

ထက်သာ၊ ကဗျာပုဒ်၏အရ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနထဖြင့်၊ ဟိသဒ္ဓတ္ထသုံး
ဝသော ယောဇနာ နည်းကို၊ သိပ်သည်း သေချာ၊ စီးကုံးကာဖြင့်၊
ကောင်းစွာပြပေသည်—ဟူလို။

ဤသုံးပါးသောအနက်ကိုတချက်ထည်းရှုံးရ၍၊

(၁) ဟိ,ဝ,ပန၊နိပါတထွင်း၊ဟိ,ကိုမြင်မှု၊ ရှေးအယူကို၊ နှစ်ဆယ့်
ငြား ထင်ရှား၊မြဲစေ,ထိုထည်း။

(၂) ဟိ-၏အနက်၊နှစ်ချက်-ခဋ္ဌိ,ဟောထုပြု။

(၃) ဝါကျအားမိ၊ရှိသည့်အောက်က၊ရသည့်ခဋ္ဌိ,ဝိတ္ထာ,ပြီ။

(၄) သဒ္ဓိဋ္ဌာန်နောင်၊ဟိ,နှင့်ဆောင်မှု၊မြဲခေါင်ခဋ္ဌိ,အောက်,ပြီ။

(၅) ဟောထုနောင်မှ၊ဟိ,နှင့်ပြု,ချဲ့မှထည့်,ဝိတ္ထာ,ပြီ။

ဟူသောဟိသဒ္ဓါ၏အနက်ကို၊မြိန်မြောက်သွင်ပြသော၊ရှင်တိပိဋက
နာမဂနိဟံကိုလည်း၊သက်ဆိုင်ရာညွှန်းပြု၍၊အဘိဓာန်ဂ္ဂဟီထေ၊ မ
ချဲ့လိုပြီ။

“တထာဟိရယ်လို့၊လေးသောထုအပေါင်း”ဟူသောလင်္ကာ၊

ကဗျာသိန်၏၊နှစ်မြိုက်မှတ်သွယ်၊အဓိပ္ပါယ်ကားပြီးပြီ။

(၂) “ဟုတ်ထာထုတ်ခါပြောရမှာဖြင့်၊လ၊ သောထုအများ”။
ဟူသောပုဒ်မ (၂) ကဗျာ၊ စာထက်သာ၏၊ ချိုသာနားဝင်၊ပြင်ပြင်သိ
အပ်၊မိတွေ့ထတ်ကား။ ၊ထိုထိုအဋ္ဌကထာ၊ဋီကာ၊ အရပ်ရပ်တို့၌။
ပုစ္ဆာဟော- *ကထံ,သဒ္ဓါကိုထားရ-၊ယင်းသဒ္ဓါ၏နောက်၊ ဟိ-ဟူ
သောနိပါတ်၊ဆိုက်ရောက်ထတ်သော်၊ ဝေဗျာက်ပတ်ကုန်၊ ပရိဟာ
ရအောက်က,ဟူ၍ အမြဲမှတ်ပါ-ဟူလို။ ၊ထိုစာအရ၊ လိုရာကျ
အောင်၊ထာကေထုတ်ဖွေ၊ပြညွှန်းမျှသော်။ ၊ကထံပိဋကဝသေ
နတိပိဋံ၊ သဒ္ဓိဋ္ဌိ*ဟေ-တံပိနထပိဋကံ, သုတ္တန္တပိဋကံ,အဘိဓမ္မပိဋ
က,န္တိတိပွဒေခမေဝဟောတိ။ ၊ဟူသော ၊ပါရာဇိကကထာ အ
ဋ္ဌကထာ(၁၁) နိပါတ်ပါဠိပင်တည်း။ ၊ကထံ,အဘယ်သို့,တဒေ
တံ-တံထေ-ပုဒ္ဓဝစနံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ စကားထော်သည်။ ၊

(ပကတိကတ္တားလိုက်၊ထည့်)၊ ဝိဇုကဝသေန၊ ဝိဇုကထံဇီအစွမ်း
 ဖြင့်၊တိဝိဇံ၊သုံးပါးအပြားရှိသည်၊ဟောထိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ၊ဟိ-ပရိ
 ဟာရော၊အဖြေကို၊ မယာ၊ ငါအဋ္ဌကထာဆရာသည်၊ဂုဗ္ဗတေ၊ မိန့်
 အပ်၏။ ဝါ၊ မိန့်အပ်လတ္တံ့၊သဗ္ဗဗြူ၊ အလုံးစုံသည်းဖြစ်သော၊ ဇေတံ-ဗုဒ္ဓ
 ဝစနံ၊သည်၊ဝိနယဝိဇုကံ၊၎င်း၊ သုတ္တန္တ ဝိဇုကံ၊၎င်း၊ ဆာဝိဇ္ဇဝိဇုကံ၊
 ၎င်း၊ဣတိ-ဣဒိနာပဘောဒေန၊ အားဖြင့်၊ တိ-ဝုဘောဒမေဝ၊ သုံးပါးအ
 ပြားရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊၏။ ၊ထာဘော-တိစက္ကာရော ပစ္စ
 ထာ၊ တေကထံပလိဗောဓာဟောန္တိ၊ပုညဝန္တသမ*ဟိသိက္ခါနော
 ဂတ ဂတ ဌာနေ မနုဿာ မဟာပရိဝါရေ ပဂ္ဂယေဒေန္တိ၊ဟူသော
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ-(၇၃) နိပါတ်၊ပါဠိန္ဒိထည်း-၎င်းနည်း၊ အနက်
 ထွက်၏။

ဤထက်သာလွန်ကထံ-ဇီ နောက်၊ ဟိ၊လျှင်ရောက်ဟူသော စကား
 သည် ဧပလက္ခာ၊ နိဒဿန၊ နည်းမျှသာဟု မှတ်ယူရမည်။ ကထံ-
 ဇီနောက်၊ စ၊သဒ္ဓါရောက်ကလည်း၊ ပရိဟာရ-မလွဲ၊ စွဲရသေးသည်
 ပင်၊ ပြုယုဂ်ကို ဆင်ခြင်သော်၊ ၊ကထံ- ဝေဠဝိနယဝသေန ဒုဗိဇံ၊
 သဗ္ဗမေဝ* စေတံခေဋ္ဌာစေဝ၊ဝိနယောစာ၊တိ သဗ္ဗိ* ဂစ္ဆတိ၊ ၊ဟူ
 သည်ပင်ထည်း။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ (၁၀)။ ၊ကထံ၊ သို့၊ ထဒေတံ၊
 ထံဇေတံ-ဗုဒ္ဓဝစနံ၊သည်၊ ဝေဠ-ဝိနယဝသေန၊ ဝေဠ-ဝိနယ၊တို့၏ အစွမ်း
 အားဖြင့်၊ဒုဗိဇံ၊ရှိသည်၊ ဟောတိ၊သနည်း။ *စ-ပရိဟာရော၊ အဖြေ
 ကို၊မယာ၊သည်၊ ဂုဗ္ဗတေ၊အပ်၏။ သဗ္ဗမေဝ၊ သော၊ ဇေတံ-ဗုဒ္ဓဝစနံ၊
 သည်၊ခေဋ္ဌာစေဝါ-တိ၊ဝေဠ-ဟူ၍၎င်း၊ (ဣတိသဒ္ဓါမြော်လိုက်)။ ၊
 ဝိနယောစာ-တိ၊ဝိနယ-ဟူ၍၎င်း၊ သဗ္ဗိ*၊သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊၏။ ၊(ဤနည်း
 ချည်းတည်း)။ ၊ကထံဟိနာမ၊ ဟတ္ထကော သက္ခ ပုတ္တောထိတ္ထိ
 ယေဟိ သိဋ္ဌိ* သလ္လပေဧန္တော အဝဇနိတ္တာ ပဆိုဇာနိဿတိ၊ ၊အ
 စရှိသော ပါဠိတော်တို့၌၊ ကထံဟိနာမသဒ္ဓါကား၊ ပုစ္ဆာ ဝါစကမ
 ဟုတ်၊ ဂရဟာဇောထက- နိပါတ်သမုဒါယ၊ ထည်း။ ဤသို့လည်း
 ပိုင်းခြား၍မှတ်လေ။

ပုဒ်မ (၂) ကဗျာ၏၊ထိမှတ်ရာအမိဂ္ဂယံပြီး၏။

(၁) “စ,ပန,ထကွတဲ့-ရှိလေရာ၊ ထားဆုံးခြောက်ထွိုထား”။ ။ဟူသောပုဒ်မ (၃)ကဗျားစာလင်္ကာ၌၊လွယ်စွာမှတ်ယူ၊ ထိုရင်းကုကာ။ အကြင်ဝါကျ၌၊ စ-ဟူသောနိပါတ်၊ ပန-ဟူသောနိပါတ်၊ ထိုနှစ်ရပ်ထိုး၊ ထပ်တူထပ်မျှ၊ ထကွဟူ၍ကား၊ ရှိလေရာမှာ၊ စ-သဒ္ဓါစနက်၊ စကားဆက်သာ၊ ဥပနာသ၊မှတ်ပြီးမှထွင်း၊ ပန-စနက်၊ တချက်ပိသေသတ္ထု၊ ဇောတက,မလွဲ၊ စွဲမှတ်ကြဟု၊ အကွရပိန္နဲ ကား၊ သဒ္ဓါထတ်ထိ၊ ပညာရှိထိုး၊တိတိမတ်မတ်၊ ဖထိရိပိနံ-သို့၊ ဉာဏ်ရှိန်မြတ်ဖြင့်၊ဆုံးခြောက်ချက်-ချကြ၏-ဟူလို၊ *တိုတိုမှတ်ပုံ၊ ဥဒါဟရုဏ်ကား။ ။သောကန္တ ရိကဝါရောဂုတ္တနယောဝေ၊ ဣမာစ, ပန, အာမိတော ပဋ္ဌာယ ကထိတာသဗ္ဗ ဓဗ္ဗတာသဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံဟောန္တိ တိဝေမိတဗ္ဗာ။ ။ဟူသည်တည်း။ ။သုတ်မဟာဝါစာဋ္ဌကထာ(၃၁)နံပါတ်၊ ။သောကန္တ ရိကဝါရော၊သည်၊ ဂုတ္တနယောဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ *စ၊စကားအမြှောက်-ကို၊ဆက်၍ဆိုအုံး*ပန-ပိသေသောန၊ အထူးအားဖြင့်၊ အာမိတော၊အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊စ၍၊ကထိတာ၊ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဣမာသဗ္ဗဓဗ္ဗတာ၊ ဤအလုံးရံသော(၁၆) ပါသော ဓဗ္ဗတာတို့သည်၊ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ၊အလုံးရံသောအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်၌၊ အာနာပါနံ ကင်္ဂါဋ္ဌိသော၊ဗောဓိသတ္တာ၊အထောင်းထွာတို့အား၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏အုတ်၊ သို့၊ဝေမိတဗ္ဗာ၊သိအပ်ကုန်၏။

ထကောပဋ္ဌာယ* စ,ပန,သာဒေဝတာ သဗ္ဗာသမ္ပန္နတောယဒ္ဓ ပရိဟာရာဥပဋ္ဌာယိကာစဟောသိ၊ ။ဟူသော- ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ(၂၃)နံပါတ်ပါ၌စသည်သည်တည်း၊၎င်းနည်းတည်း။

စ-ပန,ထကွတဲ့ရှိလေရာ၊လ၊ပြီးပြီ။

(၄) “ပုဒ်အနေ ဧဝ နယောနုဋ်၊ လ၊ များ ထဉာဏ် ရှိဘူး ကွဲထေး...”။ ။ဟူသော (၄) ပုဒ်မကဗျာ၏၊ရှုတ်နာသံလွယ်၊ ကျဉ်းမိပ္ပါယ်ကား။ ။ဧဝနယော, ဧဝဝနယော,ပုဒ်ဟောနှစ်ပြား၊ယင်း

သန္ဓါကို၊ ကျွမ်းဂန်မှာထား၊ ဆရာများ၏၊ စဉ်းစားတည့်၏။ အာသာ
 ရ၊ နောက်ခံက၊ ဒေသနယော၊ ထားကြသောတည့်၊ ထဘောတသွယ်၊
 ရွှေကဆွယ်ထွင်း၊ မှတ်တွယ်မနော၊ ဒေသဝနယော၊ ဟု၊ ထဘော
 ဖြတ်ပိုင်း၊ ထားမြဲတိုင်း-ဟုလို၊ ထို၏သာကော၊ ထုံးပုံကိုပြန်လျှင်၊ ။
 သံဃိကံ တာဝကာလိကံ အာဟာရိတ္တာ ပဋိပါကတိကံ ကာတိုဝဇ္ဇ
 တိ၊ *ဒေသနယော အညေသုပိဗ္ဗသန္တာရေသု၊ ။ ယူသောပါရာဇီ
 ကကဏ် အဋ္ဌကထာ (၃၁၈) နိပါတ်ပါဌ်သည်။ ။ သံဃိကံ၊ သံဃိ
 ကဖြစ်သောသစ်၊ ဝါ၊ စသောအဆောက်အဦကို၊ ထာဝကာလိကံ၊
 အခိုက်အတန့်၊ ဝါ၊ ထိုရွှေကာလ၊ ခဏခေတ္တ၊ ဝါ၊ ထသက်ထွားအာ
 ဟာရိတ္တာ၊ ဆောင်ရွက်ပဋိပါကတိကံ၊ ထာဝန်ပြုကတေ့ကို၊ ဝါ၊ အစား
 ကို၊ ကာတိုဝဇ္ဇ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ အညေသု၊ ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓသန္တာရေသု
 ပိ၊ သစ်သားအဆောက်အဦတို့ရှိသည်။ ။ ဒေ-ဒေသနယော၊ ဤဆို
 အပ်ပြီး၊ သံဃိကံ-စသောနည်းသည်၊ နယော၊ ဆောင်ကာဟပ်၍၊ သံ
 အပ်သောနည်းသည်။ ။ အာသာရ၊ နောက်ခံ၍၊ ဒေသနယော၊ ထားပုံ
 တည်း။ ။ *အာသာရ၊ ရှေ့မြှေးထွက်၊ ဒေသဝနယော-ထားပုံကား။ ။
 နိဂမ-ဇနပဒ ကထာဒီသုပိ ဒေသဝနယော၊ ။ သိယက္ခန်အဋ္ဌက
 ထာ (၇၆)၊ နိဂမဇနပဒကထာဒီသုပိ၊ နိဂမကထာ၊ ဇနပဒကထာ၊ အ
 စရှိသည်တို့ရှိသည်။ ။ ဒေဝ၊ ဒေသာဝေ၊ ဤသုနိဝိဋ္ဌ၊ နုဗ္ဗိဝိဋ္ဌ၊ သုဘိက္ခ
 နုဗ္ဗိက္ခာမိ ဝသေနဝါ- အစရှိသော နည်းသည် သာလျှင်၊ နယော၊
 ဆောင်ကာဟပ်၍၊ သံအပ်သောနည်းသည်။ ။ တနည်း။ ။ ဒေသဝ
 ဒေသာဇ္ဇ၊ ကဲ့သို့သော၊ နယော၊ ကို၊ ဗုဒ္ဓဗ္ဗော၊ ရှုဆင်၏။ ။ *ပိဟေ
 သကံ ရောပေတူ-ထိထေသ္မိ-မိ ဒေသဝနယော၊ ။ စသောပါပိတ်အ
 ဋ္ဌကထာပါဌ်သည်။ ဤနည်းတူ၊ ။ အနက်လွယ်၊ ဤကား။ အာသာရ၊
 ရှေ့နေ၊ ဒေသဝနယော-နောက်ထားပုံသည်။ ။

ပုန်အနေ-ဒေသနယောနှင့်၊ ထားပြီးပြီ။

(၅) “ရှတ်စရာ အတွေးမရှုပ်ရအောင်၊ ထားရှိလို့ ထုတ်ဆည်း”၊ ဟူသော (၅) ပုဒ်မကဗျာ ဝစနဏီ။ သင်္ဘောပ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ ထို ထိုအဋ္ဌကထာ၊ ဇိုကာ၊ အရပ်ရပ်တို့၌၊ ကသ္မာ-ဟူသောအမေးပုဒ် ကို၊ မြတ်ဆရာ တို့မသွေး မရှုပ်အောင်၊ ရေးထုတ်၍ထားရာဝယ်။ မ လွယ်ခက်သေး၊ အနက်ပေးအတ္ထု၊ ယောဇနာပြုကြလျှင်၊ ပဒအဖြေ၊ နောက်ဝါကျကို၊ သက်သေအမှု၊ ဉာဏ်ဖြင့်ရှု၍၊ ဟောတုအနေပါ၍ ဖြေထွက်လျှင်၊ ဤတွင်-ကသ္မာ၊ ဟိတ်နက်၊ ဖြာလော့၊ ပိသဗ္ဗနာမှန်၊ သမ္ပဒါနိပုဒ်၊ အဖြေထုတ်လျှင်၊ မယုတ်ကသ္မာ၊ ပုဒ်ဝစနာကို၊ ပြင်ကာ အဟုတ်၊ ကိမတ္ထံ-ပြုလုပ်၍၊ ပုဒ်စောနာဖြ-ဟုလို၊ ။ *သာကေထုံး ပုံ၊ ဥဒါဟရုဏ်ကား။ ။ ရှုပ်ရှုပ်မေဝသမုဋ္ဌာပေတိ၊ နေအရှုပ်ကသ္မာ၊ ပဒိုသန္ဓိဝိတ္ထဿ နရူပဇနကတ္တာ။ ။ သမ္ပောဟ ပိနောဒနီ အဋ္ဌက ထာ (၂၀) နံပါတ်ပါ၍တည်း။ ။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သည်သာလျှင်၊ ပဋ္ဌမံ၊ စွာ။ (ပုစ္ဆာဝါကျမှလိုက်) ရှုပ်၊ ရုပ်ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ မဖြစ်စေ၊ အ ရှုပ်၊ နာမ်သည်၊ ပဋ္ဌမံ၊ စွာ၊ ရှုပ်ကို၊ နေသမုဋ္ဌာပေတိ၊ မဖြစ်စေ၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ အရှုပ်၊ နာမ်သည်၊ ပဋ္ဌမံ၊ စွာ၊ ရှုပ်ကို၊ နေသမုဋ္ဌာပေ တိ၊ မဖြစ်စေသနည်း။ ပဒိုသန္ဓိဝိတ္ထဿ၊ ပဒိုသန္ဓေဝိတ်ဏီ။ နရူပဇန ကတ္တာ၊ ပဒိုသန္ဓေခထာန္တိ၊ ဝတ္ထု၊ ဗုဒ္ဓိယ၊ အပ္ပတိဗြိတ၊ ပဗ္ဗယဝေကတ္ထ၊ အာဂန္တူကဘာဝ၊ အကြောင်းမသမ၊ သဖြင့်-ရှုပ်ကို မဖြစ် စေနိုင် သည်။ အဖြစ်ကြောင့်၊ အရှုပ်၊ နာမ်ဟုခေါ်ထွေ၊ ပဒိုသန္ဓေဝိတ်သည်၊ ပဋ္ဌမံ၊ စွာ၊ ရှုပ်ကို၊ နေသမုဋ္ဌာပေတိ၊ မဖြစ်စေ၊ ။ နဘဝိတဗ္ဗိ၊ ကသ္မာ၊ ရှုပ်ကထာထတော အဝိမုတ္တတ္တာ။ ။ စသော ပုဂ္ဂလပဉာတ် အဋ္ဌက ထာ (၃၆) နံပါတ်ပါ၍၊ စသည်ဥသသုံ၊ အထုံးရုံနည်း၊ တူမှတ်လေ၊ ။ ဤကား၊ အဖြေပဒ၊ ဟိတ်ဝါကျ၌၊ အတ္ထုယောဇနာပုံတည်း။

*သမ္ပဒါနိပုဒ်၊ အဖြေပြုရာ၌၊ သင်္ဘောပ-သိရုံ၊ ဥဒါဟရုဏ်ကား။ ။ ဘူထပုဗ္ဗန္တိ၊ ဣဒံကသ္မာဘာဂဝတာအာရန္တံ။ ဣဒ္ဓိပါရိဟာရိယ အာဓေ သနာပါရိဟာရိယာနံ အနိယျာနိကဘာဝဓဿနတ္ထံ။ အနုသာသနိ ပါရိဟာရိယဓထေဝ နိယျာနိက ဘာဝဓဿနတ္ထံ။ ။ ထိယက္ခန္ဓအ ဋ္ဌကထာ (၂၀၅) နံပါတ်ပါ၍တည်း။ ။ တုထပုဗ္ဗန္တိ၊ ဣဒံဝါကျ၊ ဘူ

ထပုဇွန်- ဟူသော၍ ဝါကျကို၊ ဝါ၊ ဘူထပုဇွန်- အစရှိသော ၍ ဝါကျ
ကို၊ (ဣတိသဒ္ဓါအာချာတ္တ)၊ ကေသွာ-ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုး
၎င်း၊ ဘဂဝတာ၊ သည်း၊ အာရန္တံ၊ အားထုတ်တော် မူအပ်သနည်း။ ဣဒ္ဓိ
ပါဒိဟာရိယ အာဒေသနာပါဒိဟာရိယာနံ၊ ဣဒ္ဓိပါဒိဟာရိယ၊ အာ
ဒေသနာပါဒိဟာရိယ၊ တိန္နဇီ၊ အနိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ သံသရာ
ဝင်၊ ဘဝတ္ထတံ၊ ငှါက္ခတ်ထွတ်ကင်းပျောက်။ ထွက်မြောက်ခြင်း၏ အ
ကြောင်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ အနုသာသ
နိပါဒိဟာရိ ယသေဝ၊ အနုသာသနိပါဒိဟာရိယ၏ သာလျှင်၊ နိ
ယျာနိက ဘာဝ ဒဿနတ္ထံ၊ တေထုဋ္ဌက၊ ဝင်၊ နက္ခမ္ပ၊ ခဏ ထုတ်
ချောက်၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း၏အဖြစ်ကို၊ စင်စစ်ပြခြင်းအကျိုးငှါ
၎င်း။ ဘူထပုဇွန်အစိတ်ကျုံးကို၊ ဝါ၊ ကျုံး၊ ဘဂဝတာ၊ သည်း၊ အာရန္တံ၊
အပ်၏၊ (ပြန်စပ်)၊ ဘဂဝန္တံ ဝေဒဂေါစ၊ ဝေပဿန္နောအဟံ
ဘန္တေ ဘဂဝတိတိ-ကသွာ ဝေပအဂေါစ၊ အတ္ထနော ဥပ္ပန္နသောမ
နုဿပ္ပဝေဒနတ္ထံ၊ ဟူသော(၄၇)နံပါတ်၊ အုဓေဟံဘန္တေသေနဘ
ဂဝါတိ ဣမံဒေသနံ ကသွာအာချာဘိ၊ သာဝက၊ ပါရမိညာ ဣဿ
နိဗ္ဗတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ဟူသော(၅၇)နံပါတ်၊ ပါထေယျ အဋ္ဌကထာ
ပါဠိတို့၌လည်း၊ ၎င်းနည်းဥသယံ၊ အလုံးစုံမှတ်လေ၊ ၍ ကား၊ သဗ္ဗ
ဒါနတ္ထ၊ အဖြေပြရာ၌၊ အတ္ထယောဇနာ၊ နည်းမဟာသည်။

“မှတ်စရာအတွေးမရှုပ်ရအောင်၊ လ၊ အထူး” ဟူသော
ကဗျာပုဒ်၏ နှစ်မြို့က်မှတ်တွယ်၊ အမိပ္ပယ်ကားပြီးပြီ။

(၆) ရှုဆကြတော့ဥပနာသ၊ ဝါကျာရ မ္ဘာ၊ လ၊ သောသက်တို့
ပုဒ်း”။ ဟူသောပုဒ်မ(၆)ကဗျာ၊ စာလင်္ကာ၏၊ ပညဝါက္ခိက်၊ နှစ်
မြို့က်သိထွယ်၊ အမိပ္ပယ်ကား၊ များပြားစွာထွ၊ ဂန္တန္တရတို့၌၊ နှေး
ဝါကျာပိဋိ၊ စကားရပ်နှင့်၊ နောက်ပါဠိတထွေ၊ မသွေဆက်ပြ၊ စပု-
တို့ကို၊ ဝိသေသမထွက်၊ စကားဆက်ချည်း၊ အချက်မိုး၍၊ ဆက်နည်း
မရှု၊ အတုသာဟု၊ မှစာနုယ၊ ယူကာပြသော်၊ ဥပနာသောထိ

အောဠာမသက်၊ စောဇနာချက်ကို၊ ရိပ်မြွက်ပြင်ပြင်၊ ငါသိမြင်၍၊ အ
 ထင်ဦး စွာ၊ ရန်သာမထွက်၊ ပျက်စေလို၊ သက်၍ဆိုအံ့၊ ၊ ဧတ္ထ-ဇ
 တသို့ ဝါကျ၊ ဧ-ယံကိစ္စိဂန္ထံ၊ အာဓိခံသောဝါကျ၌၊ ယထာ-ပုဂ္ဂို
 ဉာထက္ကာ-ဘိနိပ္ပိန္နဿမတ္တတာ၊ အကြင်အကြင် ပုဂ္ဂိုဉာဉ်ခံအပ်
 သောကျမ်း၏ပြီးဆုံးခြင်း၊ အန္တရာယ်ပျောက်ခြင်း၊ အကျိုးကိုပြီးစေ
 ခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုဉာဉ်ခံအပ်တိုင်းသော
 ကျမ်းပြီးဆုံးခြင်း၊ အန္တရာယ်ပျောက်ခြင်း၊ ပညာပါစုဝ၊ စတုဒ္ဒမ္မဝစ
 န၊ စသည်ပွားတိုး၊ အကျိုးကိုပြီးစေခြင်းစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်-ဟု
 သော ရတနုတ္တယ-ပွဏာမစေတနာသည်။ တဗ္ဗိဟတန္တရာ ယတာ
 နာမ၊ တဗ္ဗိဟတန္တရာယကာ၊ မည်၏။

ဤ-ဧတ္ထစ၊ ဟူသောပြုယုဂ်၌ စ၊ သဒ္ဓါသည်။

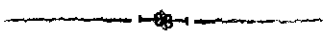
- ပုဇ္ဇေ ဝုတ္တသေ-ဝတ္ထဿ၊ စောဇနာ-ဝိ သိယာ ပုန၊
 ယံ ပရံ ဝတ္ထုကာမဿ၊ ဝါကျာရမ္ဘော-တိဘာသိတော၊ ၊

ဟူသောဂန္ထာဘရဏပါဌ်၊ မိန့်အပ်သည်နှင့်အညီ၊ ရှေ့မြီဝါကျ၊
 စကားစဉ်၊ စောဇကဆရာ၊ စောဇနာရာ သောကြောင့်၊ ဆက်ခါမ
 ပျက်၊ ဝါကျထပါး၊ အားထုတ်ခြင်းငှါထားရကား၊ ဝါကျာရမ္ဘ (စ)
 မည်၏=ဟုလိုသော်၊ ၊ ဤကား၊ ဝါကျထပါး၊ အားထုတ်သည့်အ
 ရာ၊ စသဒ္ဓါ၏၊ ဝါကျာရမ္ဘ၊ ထာဓကထုံးပုံ၊ ဥဒါဟရဏတည်း။

* ပန-သဒ္ဓါ၏၊ ဥပနာသ၊ ဉာပကကား။ ၊ ဗုဒ္ဓသန္ဓံပနအညတ္ထဗ
 ဟုဓာပပဉ္စန္တိ။ ၊ နှာသ-၂-နံပါတ်။ ၊ ပန၊ အစဉ်မပျက်၊ တမင်စွက်
 ယျက်၊ သက်၍ ဆိုလိုက်ဦးအံ့၊ ဗုဒ္ဓသန္ဓံ၊ ဗုဒ္ဓသဒ္ဓါကို၊ အညတ္ထ-အ
 ဉေသုပကရဏေသုဤနှာသမှတပါး၊ အခြားကျမ်းတို့၌၊ ဗဟုဓာ၊
 များသောအားဖြင့်၊ ပပဉ္စန္တိ၊ ရှေ့ကုန်၏။ ၊ ဤကား၊ ဥပနာသ-ဉာပက
 တည်း။ ၊ ဝါကျာရမ္ဘ-ဉာပကကား။ ၊ တံဒသေန္တော 'အက္ခရာ
 ပါဒယော ဧကစက္ကာလီသ' န္တိ သုတ္တ-မာရဘိ။ ၊ တံ ပန သုတ္တံသဗ္ဗိ
 ဓာ သံဝဇ္ဇေတဗ္ဗိ။ ၊ နှာသ-၇။ ၊ ပန၊ တန္တယ်မပျက်၊ တကယ်
 စွက်၍၊ ဝါကျထတန်၊ သက်၍ဆိုပြန်အံ့၊ ထံ-သုတ္တံ၊ ထိုအက္ခရာပါဒ

ပေးကေစက္ကသတ်သံ-ဟူသော သုတ်ကို၊ သဗ္ဗိဇာ၊ သမ္မုန့်၊ ပဒ၊ ပ
 ဓတ္ထ၊ နှင့်၊ ပဒဝိဂ္ဂဟ်၊ ရန်၊ ပရိဟာရ်၊ ခြောက်သွယ်သောအပြားအား
 ဖြင့်၊ သံဝဇ္ဇေတဗ္ဗိ၊ သွင်ဆိုအပ်၏။ ဤ၌၊ ခြေ-ပရိဟာရ်၊ အ
 သွယ်သွယ်ကို၊ မှတ်သွယ်စေမြှေ၊ ချစ်ချစ်၊ တံခွန်ဦးထောင့် } ဟူ
 သော “သန္ဓါနုသာရီသတ်ပုံ” ကိုရှု၍၊ ရန်၊ ပရိဟာရ်၊ အသွယ်သွယ်
 ဟု၊ အယ်ကာရန်စပ်၊ ခေးတတ်ကြလေ။ ။ ရကြီးထတ်ပင်၊ အသွင်
 မထူး၊ တူသမူသည်။ ။ { သုံးထူ၊ ပန်းမန်း၊ သထူ၊ သန်း၊ ငါးမာရ်ပယ်လိုက်
 ခွါ } ဟူသောကဗျာ၊ ကပိလက္ခဏာ သတ်ပုံ၌ကဲ့သို့ အန်ကာရန်၊
 အာစာရ-အာစာရ-၌ကဲ့သို့ အညီကာရန်၊ မတတ်ရပြီဟု ရှင်း ။
 ဤကား၊ ဝါကျာရမ္မပန၊ သန္ဓါ၏ညု ကထုံးပုံ၊ ဥဒါဟရုဏ်တည်း။

“ရှုဆကြထောင့်၊ ပညာသ၊ ဝါကျာရ မှားလားမှန်း” ဟူသောစတုရ်
 ကဗျာ၊ စာထက်ာ၏ မှတ်နာသိလွယ်၊ အဓိပ္ပာယ်ကား၊ ပြီးပြီ။

(၇) “စိတ်မပြတ်ရှုကြထောင့်၊ ဝိဂ္ဂဟတ်အပြေ သည်အရာ၊ လ၊
 များသို့အပြိုက်” ။ ဟူသော(၇)ပုဒ်မ၊ ကဗျာပရမေ၊ စတုရ်း၌
 အပြေကား။ အထွေထွေသောသန္ဓါ၊ အပြာပြာသောပုန်ပါဠိတို့
 ၌၊ စစနတ်-ဝိဂ္ဂဟ်၊ ပြုလိုသည့်အရာမှာ၊ ဗျူဟတ်ကိုချင့်စာ၍၊ သင့်
 ထောင်စွာ ပြုရမည်။ ယ၊ ဝ၊ ဇ၊ တ၊ ဣမ၊ သန္ဓါ၊ စွဲရာ ပုန်သည်။ ထို့မ
 ထုတ်ရ၊ ဘိဇေယျကို၊ မချွေးစေ၊ စွဲပါလေ = ဟုလိုသော်။ ။* အ
 ထောင်ရှုရန်၊ ကျမ်းဂန်မိန့်ထုတ်၊ ဆောင်ပြုယှက်ကား။ ။ တေ သင်
 ဟန္တိဇ္ဇေ ဇေတနာ၊ တိဝါအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ။ ။ ဟူသည်တည်း။ ။
 အတ္ထထောဇနာကား။ ။ ဝတ္ထ-ဝေသ်ပကရလေ၊ ဤအဘိဓမ္မတ္ထ
 သပြိုဟ်၊ ခေါ်ဆိုမည်မှန်း၊ ထက်သန်းအဋ္ဌကထာကျမ်း၌၊ တေ-အ
 ဘိဓမ္မတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်း၌ ဟောတော်မူအပ် ထုန်သော
 အနက်တို့ကို၊ အာစရိထေန၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်၊ သင်္ဂဟန္တိ၊
 ကျမ်းဝယ်စုနိုး၊ အကျဉ်းချုံး၍၊ သိမ်းကျုံး ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ။
 တိ-ထသွာ- ဣဒိနာဝဇနတ္ထ၊ ဗျူဟတ္ထိ၊ နိဝိတ္ထ၊ ဟေတု၊ လက္ခဏေန။

ဤသို့သောကမ္ဘာဝစနတ်၊ ဗျူပွတ်၊ နိမိတ်၊ ဟိတ်၊ လက္ခဏာ
 ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဣတိထသ္မာ၊ ဤသို့ရေတွက်အပ်ရာဖြစ်သောကြောင့်၊
 ဇက္ကာတိအဓိကရဏအညပနေ၊ ဇက္ကဟူသောအဓိကရဏ၊ အည
 ပုဒ်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗိဋ္ဌံ၊ စွဲကာတွန်း၍၊ ညွှန်းပြုအပ်သော၊ ထံပကရဏံ၊ ထိုအ
 တိဝေဋ္ဌတ္ထသင်္ဂြိုဟ်၊ ခေါ်ဆိုမည်မှန်း၊ လက်သန်း၊ အဋ္ဌကထာ ကျမ်း
 သည်၊ အဘိဝေဋ္ဌတ္ထသင်္ဂဟံ၊ အဘိဝေဋ္ဌတ္ထသင်္ဂဟမည်၏။ * ဝါ၊ အ
 ဓိကရဏသာဓိ၊ ဝစနတ်မှတစ်ပါး၊ ကရဏသာနေ၊ ဝိဂ္ဂဟကိုးဝိကပ္ပ
 သည်းပြန်၍၊ ထနည်းကြံသော်ကား၊ ဝါ၊ ကြံဦးအံ့၊ ဒေတေနပကရ
 ဇေးနုဖြင့်၊ တေအဘိဝေဋ္ဌတ္ထာ၊ တို့ကို၊ အာစရိထေနု၊ သည်၊ သင်္ဂယုတ္တိ၊
 အပ်ကုန်၏။ ဣတိထသ္မာ၊ ထိုသို့ ရေတွက်အပ်ကြောင်း ဖြစ်သော
 သတ္တိကြောင့်၊ ဝါ၊ ဣတိထသ္မာ၊ ဣဒိနာဝစနတ္ထ၊ ဗျူပွတ္တိ၊ နိမိတ္တဟေ
 ထု၊ လက္ခဏေန၊ ကြောင့်၊ ဒေတေနာတိကရဏအညပနေ၊ ဒေတေန-
 ဟူသောကရဏ-အည ပုဒ်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗိဋ္ဌံ၊ သော၊ ထံပကရဏံ၊ သည်၊
 အဘိဝေဋ္ဌတ္ထသင်္ဂဟံ၊ မည်၏။ ဤသို့သောနည်းနုထ၊ သင်္ဂေပဖြင့်၊ ဝိဂ္ဂ
 ဟအရာ၊ ဗျူပွတ်ကိုအရရှာ၍၊ သင့်လျော်စွာပြုကြလေ-ဟူလို၊ ဤ
 ကိုရည်၍။

- (၁) ၊ ဝိပုပ္ပဟိဝစနတ်၊ ပြုလုပ်လတ်၊ ဗျူပွတ်မြော်ထေသင့်။
- (၂) သန္ဓါဟူက၊ မကင်းရ၊ ပဝတ္ထနိမိတ်နှင့်။
- (၃) ဗျူပွတ္တိမှာ၊ အရရှာ၊ ကြိယာဖြစ်ထေသင့်။
- (၄) ဇာတျာ-ဈာတ္ထ၊ ပဉ္စက၊ ပဝတ္ထနိမိတ်ချင့်။

ဟူ၍၎င်း။

* ကြိယာ-ဗျူပွတ္တိ-နိမိတ္တံ၊ ဇာတျာဗိပဝတ္ထိ မထံ။ ။

ဟူ၍၎င်း၊ နိယံဆရာ၊ သန္ဓတ္ထဇာတိနိ၊ စသောသန္ဓါလယ်ဆရာတို့၊
 မိန့်မှာထော်မူသည်ကို၊ အတည်ထကျ၊ ထောက်ဆ၍သိရာ၏။ ။
 မချဲ့ပြီ။

“ဝိတံမပြတ်ရှုကြတော့လေ၊ အကြိုက်” ဟူသော စတုရ်ပိန်က
 ဗျာ၊ စာလင်္ကာ၏၊ သိရာမှတ်ထွင်း၊ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဤဝယ်ချ၊ ကော၊
 နိဗ္ဗိတံ။

(ဂ) “ဝိသေသနာ-ချင်းအစပ်ကိုဖြင့်၊လေးထွေးရှုပ်မနှော” ။
 ဟူသောကဗျာ (ဂ) ပုဒ်မ၊ စတုပဒေ၊ အတ္ထမိပွေ၊ သိကြောင်းပွေ
 သော်၊ ဝိသေသနာ၊ ယင်းပဒကို၊ မရွတ်ကြိယာ၊ စပ်ပြီးခါမှ၊ တပြာ
 မူလ၊ ဝိသေသမျှ၊ စပ်ကြပါလေ = ။ ထိုသို့စပ်ကာ၊ ဝိတတ်ဗုတိယ၊ ဝိ
 သေသနာနောက်၊ သက်ရောက် အကျိုး၊ ရှိရိုးကေန၊ သွေမလှန်ဟု၊
 ကျင်းဝန်မညွှ၊ မဖော်သူက၊ မိန့်မူထုတ်ပြ၊ သာကောကြောင့်၊ ကင်းကြ
 ယံမှား၊ ထွေမပြား = ဟူလို၊ ။ ဤသို့မိန့်ဟ၊ ပိဏ္ဍတ္တကို၊ သိကြွေ
 ရာ၊ ဘွင့်ထုတ်ပြာသော်။

ဝိသုဒ္ဓ-ကရုဏာ-ဉာဏ်၊ ဗုဒ္ဓံ သမ္မုဒ္ဓ-ပုဇိတံ။
 ဓန္တံ သဒ္ဓန္တ-သန္တ၊ တံ၊ နတ္တာ သံဃံ နိရင်္ဂံ။ ။

ဟူသည်တည်း။ (ဝိကာကေျော်-ပဏာမ) ။ အနက်ကား ။
 *အဟံ၊ သုမဂ်သသာမိ၊ မည်ရှိကြေပြာ၊ ဝါဝိကာဆရာသည်၊ ဝိ
 သုဒ္ဓ-ကရုဏာ-ဉာဏ်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ အရိယာနှင့်၊ မဟာသာဝက၊
 တိတ္ထိယတို့၊ တုဗျမတန်၊ မဆက်ခံဘဲ၊ ထူးလျှံကဲထွန်၊ လေးမဂ်
 ဉာဏ်ဖြင့်၊ ထွန်းထွန်ဆေးကြော၊ မျှောအပ်ပြီးသောတထောင့်ငါးရာ
 ကိလေသာ ရှိသည် ဖြစ်၍၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော ကိလေရှိ
 သော မဟာကရုဏာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာ
 သုရားကို၊ ဝါ၊ အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သောကိလေသာရှိသောမဟာ
 ကရုဏာကဲ့သို့သောသဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှိတော်မူသောမြတ်စွာသုရား
 ကို၊ (၎င်းကိုနတ္တာ၌စပ်)၊ ဝါ၊ အထူး သဖြင့် စင်ကြယ်သောကိ
 လေသာရှိသောမဟာကရုဏာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှိတော်မူသော ။ ။
 (ဗုဒ္ဓိဝိသေသနစပ်) ။ ဗုဒ္ဓံ၊ သစ္စာလေးပါး၊ ဝေ ယျ ငါးကို၊ ပိုင်း
 ခြားထင်တင်၊ ထိမြင်တော် မူပြီးသော မြတ်စွာ သုရားကို၊ နတ္တာ-
 နမာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။ ဝိသုဒ္ဓကရုဏာဉာဏ်ကို၊ ဝါ၊ ကို၊ ဝါ၊ သော၊ ဗုဒ္ဓံ၊
 ကို၊ နတ္တာ၊ ရှိရိုးပြီး၍၎င်း။ (မဖော်မညွှသို့လိုက်၍၊ နတ္တာ-နမာမိ၊
 ဟုဖြင့်၍ အနက်ပေးသည်။ ကျမ်းရိုးမကျ၊ ကျမ်းဆရာအာဘောဂ-
 မဟုတ်လှ-ဟု၊ သတိရှိလေ) ။ သမ္မုဒ္ဓပုဇိတံ၊ မြတ်စွာသုရား တို့

သည့်ဂေါစရာသေဝန,တာဝနာသေဝန,၏ အစွမ်းအားဖြင့် အဘန်
 တထဲလဲ၊ အမြဲမပြား၊ မှီခို ဆည်းကပ်၊ ပူဇော်အပ်ထော် မူသော
 †ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို၊ နုတ္တာ-ဝပ်၊ ၊ဝါ၊မြတ်
 စွာထုရားတို့သည်၊ထ၊ ပူဇော်အပ်ထော်မူသော†၊ ၊စွဲ၊ဝပ်၊ ၊
 စွဲ၊မဂ်လေးတန်၊ဖိုလ်အေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ္တိ၊ဟု ဆိုအပ်သော
 ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို၊ နုတ္တာ-နမာမိ၊ ။ သမ္မုဒ္ဓပုဇိ
 တံ၊ကို၊ ၊ဝါ၊သော၊ စွဲ၊ကို၊ နုတ္တာ၊ ပြီး၍၎င်း၊ သဒ္ဓန္တသမ္ဘူတံ၊ပရိ
 ယတ္တိသဒ္ဓန္တ၊ပဋိပတ္တိသဒ္ဓန္တ၊ ပဋိဝေဓသဒ္ဓန္တ၊ ဟုဆိုအပ်သောသုံးပါး
 သောသဒ္ဓန္တကြောင့်၊ အရိယာ၏အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်တော်မူသော†ကဏ္ဍာ
 ဏ ပုထုဇန် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တကွ ရှစ်ယောက်သော အရိယာ သင်္ဘာ
 တော်မြတ်ကို၊ ။ကြိယာ၌ဆိုက်ဝပ်၊ ၊ဝါ၊ပရိယတ္တိသဒ္ဓန္တ၊ပဋိပတ္တိ
 သဒ္ဓန္တ၊ ပဋိဝေဓသဒ္ဓန္တ၊ ဟုဆိုအပ်သော သုံးပါးသောသဒ္ဓန္တကြောင့်
 အရိယာ၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်တော်မူသော†၊ ၊သံလံ၊၌ဝပ်၊ ၊ဝါ၊
 ပရိယတ္တိသဒ္ဓန္တ၊ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓန္တ၊ ပဋိဝေဓ သဒ္ဓန္တ၊ဟု ဆိုအပ် သော
 သဒ္ဓန္တကြောင့် မြတ်စွာထုရား၏ရွှေရင်တော်နှစ်၊ သားတော်စစ်၏အ
 ဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်တော်မူသော†ကဏ္ဍာဏ ပုထုဇန်နှင့်တကွရှစ်ယောက်
 သော အရိယာသင်္ဘာတော်မြတ်ကို၊ ၊ဝါ၊ဖြစ်တော် မူသော†၊ ၊
 ၊ဝါ၊ ပရိယတ္တိသဒ္ဓန္တ၊ထ၊သုံးပါးသောသဒ္ဓန္တကြောင့်အရိယာ၏အဖြစ်
 သို့ရောက်တော် မူသော†၊ ကဏ္ဍာဏ၊ ထ၊ မြတ်ကို၊ ၊ဝါ၊ ရောက်
 တော်မူသော†၊ ၊ဝါ၊ပရိယတ္တိသဒ္ဓန္တ၊ထ၊သုံးပါးသောသဒ္ဓန္တကြောင့်၊
 မြတ်စွာထုရား၏ရွှေရင်တော်နှစ်၊ သားတော်စစ် အဖြစ်သို့ ရောက်
 တော်မူသော†ရှစ်ယောက်သော အရိယာ သင်္ဘာတော် မြတ်ကို၊
 ၊ဝါ၊ရောက်တော်မူသော†၊ ၊ဝါ၊ ပရိယတ္တိသဒ္ဓန္တ၊ထ၊ သုံးပါးသော
 သဒ္ဓန္တသို့ ရောက်တော်မူသော†ရှစ်ယောက်သော အရိယာသင်္ဘာ
 တော်မြတ်ကို၊ ၊ဝါ၊မူသော†၊ ၊ဝါ၊ရအပ်ပြီးသောပရိယတ္တိသဒ္ဓန္တ၊
 ထ၊ သုံးပါးသောသဒ္ဓန္တရှိတော်မူသော†ရှစ်ယောက်သော အရိယာ
 သင်္ဘာတော်မြတ်ကို၊ ၊ဝါ၊ရှိတော်မူသော†၊ ။နိရင်္ဂံ၊ ရာဂ,ဒေါ
 သ, မောဟ, အစရှိသော ကိလေသာမြို့ခြေ၊ ဆညှစ် အကြေးမရှိ

ထောင့်ရှစ်ထောက်သော အရိယာ သင်္ဘောတော်မြတ်ကို၊ ဝါ၊ မရှိ
 ထော၊ ဝါ၊ သတ္တဝါတို့၏ယုတ်ကြောင်း၊ မကောင်းသောကိလေ
 သာတည်းဟူသော ဆညစ်ဆကြေး ရှိတော်မမူသော၊ ရှစ်ထောက်
 သော အရိယာသင်္ဘောတော်မြတ်ကို၊ ဝါ၊ ရှိတော်မမူသော၊ ဝါ၊
 သတ္တဝါတို့၏ယုတ်ကြောင်း၊ မကောင်းသော ကိလေသာတည်းဟူ
 သောဆန်ဏာမှ ကင်းစင်တော် မူသော၊ ရှစ်ထောက်သော အရိယာ
 သင်္ဘောတော်မြတ်ကို၊ ဝါ၊ ကင်းစင်တော်မူသော၊ သံဃံ၊ ကထျာဏာ
 ပုထုဇနပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ၊ ရှစ်ထောက်သော အရိယာ သင်္ဘောတော်
 မြတ်ကို၊ နုတ္တာ-နမာမိ၊ ဣ၊ သဒ္ဓန္ဓသမ္ဘူထံ၊ ကို၊ ဝါ၊ ထော၊ † ဝါ၊ ကို၊
 † ဝါ၊ ထော၊ † ဝါ၊ ကို၊ † ဝါ၊ ထော၊ † ဝါ၊ ကို၊ † ဝါ၊ ထော၊ † ဝါ၊ ကို၊
 † ဝါ၊ ကို၊ † ဝါ၊ ထော၊ နိရုဏ်ထံ၊ ကို၊ † ဝါ၊ ထော၊ † ဝါ၊ ကို၊ † ဝါ၊ ထော၊ † ဝါ၊
 ကို၊ † ဝါ၊ ထော၊ သံဃံ၊ ကို၊ နုတ္တာစ၊ ပြီး၍ ၎င်း၊ ရုစယိသာမိ၊ ဝိရင်
 ပေအံ၊ (ပဓာနအပရကာလကြိယာသို့သွားစပ်)။

ဤသို့ဝိသေသနပုဒ်ကိုကြိယာသို့ ဆိုက်ထိအောင်အနက်ပေးပြီး
 ၎င်း၊ နောက်ထပ်ဝိသေသနပုဒ်သို့တဖန်၊ စပ်ရမည် = ထိုသို့စပ်က၊ ဝိ
 ဘတ်ဒုတိယ၊ ဝိသေသနနောက်၊ ဆိုက်ရောက်ရခြင်း အကျိုးရှိ၏ =
 ဟုလိုသော်၊ ထို့ကြောင့်၊ ဝိသေသနပဒါနုပဋ္ဌမံကြိယာပ
 ဓေနသမ္ဘန္တကတ္တာပစ္စာဝိသေသိတဗ္ဗပဓေဟိသမ္ဘန္တာကာတဗ္ဗော၊
 ဝေဠိ တကော ဥပယောဂဝစနန္တိ၊ ဟု-မဏိသာရ မဂ္ဂုသာဋိ
 ကာဆရာဆို၏။ စ၊ ထိုမှတပါး၊ ဝိသေသနပဒါနံ၊ ဝိသေသနပုဒ်
 တို့၏၊ ပဋ္ဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဝါ၊ လက်မွန်၊ ဝါ၊ အစစွာ၊ ဝါ၊ ဧဝတော်ဦး။
 ကြိယာပဓေန၊ ကြိယာပုဒ်နှင့်၊ သမ္ဘန္တံ၊ စပ်ခြင်းကို၊ ကတ္တာပြုပြီး၍၊
 ပစ္စာ၊ နောက်မှ၊ ဝိသေသိတဗ္ဗပဓေဟိ၊ အထူးပြုဆပ်သော ပုဒ်တို့နှင့်၊
 ဝါ၊ ဝိသေသနပုဒ်တို့နှင့်၊ သမ္ဘန္တာစပ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုဆပ်၏။
 * ကသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဝိသေသနပဒါနံ၊ တို့၏၊ ပဋ္ဌမံ၊ စွာ၊ ကြိယာပဓေန၊
 နှင့်၊ သမ္ဘန္တံ၊ ကို၊ ကထျာ၊ ၍၊ ပစ္စာ၊ ၎င်း၊ ဝိသေသိတဗ္ဗပဓေဟိ၊ တို့နှင့်၊
 သမ္ဘန္တာကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ သနည်း၊ (ပုစ္ဆာဝါကျထုတ်)၊ ဟိ-သသ္မာ၊
 ကြောင့်၊ ဝေ၊ ဤသို့ဝိသေသနပုဒ်တို့၏ ရှေးဦးစွာ ကြိယာပုဒ်နှင့်စပ်

ခြင်းကိုပြုပြီး၍နောက်မှပိသေသျှပုဒ်တို့နှင့် စပ်ခြင်းကိုပြုအပ်သည်။ သတိရှိသော်၊ တထော-ပိသေသိတဗ္ဗပဒတော၊ ထိုပိသေသျှပုဒ် မှ၊ ဥပထောဂဝစံ၊ ဒုတိယာပိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ သက်နိုင်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ပိသေသနပဒါနံ၊ တို့၏၊ ပဌမံ၊ စွား၊ လ၊ ကာတဗ္ဗော၊ ဆပ်၏။ ။ ဤစကားကိုလည်းမကိမဉ္ဇူ၊ သရာတော် ၏အဟူဝါဒအဆိုအပိန်သို့လိုက်၍ ရေးသားပြောဆိုရသေးသည်။ စင် စစ်မှာကား၊ ဤသို့လျှင်ရှေးဦးစွာ ကြိယာပုဒ်သို့ ဆိုက်ထိအောင် အ နက်မပေးဘဲ၊ ပိသေသနနက်ရိုးရိုးပေးသော်လည်း၊ ပိသေသနပုဒ်တို့ ၏ပိသေသျှပုဒ်တို့၌ ဆိုက်စစ်ရေးလသောကြောင့်၊ ပိသေသျှပုဒ်မှ ပိ တတ်သည်။ ပိသေသနပုဒ်၌လည်း သက်ရောက်နိုင်ထေ့သည်သာ တည်းဟုမှတ်လေ။ (အာစရိယဝါဒ)။

“ပိသေသနာ၊ ချင်းအစပ်ကိုဖြင့်၊ ထ၊ သွေးရှုပ်မနှောက်” ဟု သောပုဒ်မ(၈)ကဗျာ၏၊ မှတ်စရာအလွယ်၊ အဓိပ္ပါယ် သည်၊ ဤဝယ်နိဋ္ဌိတာ-သတည်း။

(၉) “ဝေဝနယောပုဒ်၊ အတ္ထောလုပ်မလွယ်၊ လ၊ စိတ်မှာကို သွင်းကြတော့လေး”။ ။ ဟူသော (၉) ပုဒ်မစကားရပ်၊ (၁၈)ပိုဒ် တေးထပ်၏။ ထွေးမခတ်ထိထွယ်၊ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ ဝေ ဝေဝနယောပုဒ်သဘော၏၊ အတ္ထောမထွယ်၊ နက်ပေးဘွယ်မှာ၊ နှစ် သွယ်သာနေ၊ ကရိုဏ်း၊ ကမ္မ၊ တို့၊ အရခက်သား၊ ရှေးဗျားပုဒ်ကို၊ ပိပြိုဟ်ဝစနတ်၊ ပြုတုံလတ်၍၊ နောက်ပါဌ်ပဒ၊ နယောချ၍၊ ဣန်းပြီတုံ ရှောင်း၊ အနက်ထောင်းမူ၊ “ထိကြောင်းဖြစ်သော၊ နည်းသဘော” ဟု၊ မနောမထွေး၊ အနက်ပေးလေ့၊ တရေးထိုမှ၊ ရှေးပဒကို၊ အနက်မျှ ဆွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကျင်း၊ နောက်ပါဌ်ကြွင်းကို၊ ထ်ရင်းမူလ၊ ထိုနှင့်မျှ ဟု၊ နယတ္တန်းထူးနက်ပေးမူကား၊ ထွယ်ကုကဒ္ဒသာမ်၊ “ထိအပ်သော နည်း၊ ဤပင်တည်း” ဟု၊ အပြီးထံစေ၊ နှလုံးဖွေထေ့၊ မသွေမျချ-ဟူ ထိုသော်၊ ။ အလျော်သာကောပုံဝါကျကား။ ။ နုလုဗ္ဗနိဋ္ဌိတော

နု၊သယံ ဝါနုလုတ္တတိ၊ အလုတ္တန မတ္တမေဝ ဝါတ-န္တိ အလောဘော၊
 အခေါသာ-မောဟေသုဝိဒေဝေဝနယော။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ(၁၅၃)
 နံပါတ်ပါဠိ၊ ။ ဇေတန-သဘာဝေန၊ ထိုသဘောတရားဖြင့်၊ သတ္တာ၊
 သတ္တဝါတို့သည်၊ နုလုတ္တန္တိ၊ မပြုမကပ်၊ မတပ်ကုန်၊ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို
 သို့မပြုမကပ်၊ မတပ်ကြောင်း၊ ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်၊ သောသဘာ
 ဝေါ၊ ထိုသဘောတရားသည်၊ အလောဘော၊ အလောဘမည်၏။ ။
 ဝါ၊ တနည်းကား။ သယံ၊ မိမိသည်။ နုလုတ္တတိ၊ မတပ်တတ်၊ ဣတိ-
 တသ္မာ၊ ထိုသို့ မတပ်တတ်သော သတ္တိကြောင့်၊ သောသဘာဝေါ၊
 သည်၊ အလောဘော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ထံမွေ့အာထံ၊ ထိုတရား
 သဘောသည်။ အလုတ္တန မတ္တမေဝ၊ မထပ်ခြင်းမျှ သည်သာလျှင်
 ထည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ အလောဘော၊ မည်၏။ အခေါသာ-
 မောဟေသုဝိ၊ အခေါသာ၊ အမောဟ၊ တို့ရှိလည်း။ ဒေဝေဝ-ဒေသာဒေဝ၊
 ဤသို့အပ်ပြီးသော အစီရင်သည်သာလျှင်၊ နုယော၊ သိကြောင်းဖြစ်
 သောနည်းတည်း။ ။ ဤသို့-ဝိပြုဟ်စ စနတ်ကို ညွှန်းပြရာ-ဒေဝေဝ
 နုယော၊ ပုဒ်သဘော၌၊ နိယတိဉာယတိ အတ္ထော ဒေတေ နာ-တိနု
 ယော၊ ။ ဟုကရဏသာဓိ၊ စစနတ်ပြု၍၊ ။ ဒေဝေဝ-ဒေသာဒေဝ၊
 ဤသို့အပ်ပြီးသော အစီရင်နည်းနုယသည်သာလျှင်၊ နုယော၊ သိ
 ကြောင်းဖြစ်သောနည်းတည်း။ ။ ဟုကရဏသာဓိအနက်ယောဇ
 နာထေ၊ ။ နုယော-၌၊ နိဝေတ်၊ ထာပစ္စည်း၊ ။ ဇေတန သဒ္ဓါ-အတ္ထ-
 ဉာယေန၊ ထိုသဒ္ဓါနည်း၊ အနက်နည်းဖြင့်၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ နိယ
 တိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့အနက်ကို သိအပ်ကြောင်း ဖြစ်
 သောသတ္တိကြောင့်၊ ဇေတနာတိပဓေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ။ သည်၊ နိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ညွှန်း
 ပြအပ်ထား၊ သောဉာယော၊ ထိုနည်းသည်၊ နုယော၊ နုထမည်၏။ ။
 ဝိပြုဟ်နက်၊ ။ ဤကား၊ ဒေဝေဝနုယော၊ ပုဒ်သဘော၌၊ ယောဇနာ
 စင်၊ ကရဏသာဓိပေးပုံ၊ ဥဒါဟရဏတည်း။

*ယင်းပဒ်၌ပင်၊ ကန္တသာဓိပေးပုံ၊ ဥဒါဟရဏကား။ ။ ကောဝဇ္ဇ
 နပိထိယံ သတ္တသု ဇေနေသု ပဋ္ဌမစိတ္တသမုပ္ပိတာ ဝါထောဝာထု
 အတ္ထနာသ ဟဇာတိဂူပကာယံ သန္တေန္တေတုံ သန္တာရေတုံသက္ကေဝ

ထီး၊ အပရာပရံ၊ ပန စာလေတုံ နုသက္ကောတိ။ ဒုတိယာဒိသုပိ ဒေသ
 ဝနယော။ အဋ္ဌသာလံနိ(၁၁၁)နံပါတ်။ ကောဝဇ္ဇနုပိထိယံ၊
 တရုတည်းသော အာဝဇ္ဇနံရှိသောပိထိန္နံ။ သက္ကသု၊ ခုနစ်ချက်ကျန်
 သော။ ဇဝနသု၊ ဇောတိတွင်။ ပဋ္ဌမစိတ္တသမုပ္ပါဒ်။ ပဋ္ဌမ ဇောစိတ်
 ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ။ ပဋ္ဌမဇောစိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ဝါ။
 ပဋ္ဌမဇောစိတ်သည် ဖြစ်စေ အပ်သော။ ဝါယောဓာတု။ ဝါယော
 ဓာတ်သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သဟဇာတံ၊ တကွဖြစ်သော။ ဂူပကာ
 ယံ၊ ဂူပကာယာ ဘိ။ သန္တန္တတုံ၊ ထောက်ပံ့ခိုင်စေခြင်းငှါ။ သန္ဓာဇေ
 တုံ၊ ကောင်းစွာဆောင်စေခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ပန၊ ထိုသို့
 ပင်ခိုင်စေခြင်း၊ ဆောင်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါသည်။ အပရာ-ပ
 ရံ၊ အဆင့်ဆင့်၊ ဝါ။ ထိုမှဤမှ စာလေတုံ၊ လှုပ်ရှား စေခြင်းငှါ။ န
 သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ (ဤရွှေတိုင်အောင်သောပါဠိကိုကား၊ လို
 ရင်းမဟုတ်။ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ညွှန်းပြန်ဟု သိစေခြင်းငှါ- ထုတ်
 အပ်သတည်း)။ ဒုတိယာဒိသုပိ၊ ဒုတိယဇောစိတ်အစရှိသည်တို့
 ရှိသည်။ ဝါ။ ဒုတိယဇောစိတ်အစရှိသည် တို့ကြောင့်ဖြစ်သော ဝါ
 ယောဓာတ်အစရှိသည်တို့ရှိသည်။ ဒေဝဝ-ဒေသာဝေ၊ ဤဆိုအပ်
 ပြီးသော အစီအရင်သည် သာလျှင်၊ နုယော၊ ထိအပ်သော နည်း
 ထည်း။ ဤသို့အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်ကို ညွှန်းရာ၌၊ နုယော-ဟူသော
 ပါဠိကိုကမ္မသမ်းထိအပ်သောနည်းတည်း။ ဟုပေးပါလေ။ နိယ
 တိထိနုယော၊ ယောအတ္ထော၊ ကိုနိယထိ၊ ထိအပ်၏။ ဇုတိ-တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သောအတ္ထော၊ သည်။ နုယော၊ နုယမည်၏။ ဤကား၊ ဒေဝ
 ဝနယော၊ ထားသောပဒ၊ ယင်းဝါကျ၌၊ ကမ္မသာဓန၊ အတ္ထယောဇ
 နာပုံတည်း။

“ဒေဝဝနယောပုဂံ၊ အတ္ထောလုပ်မလွယ်၊ ထာပိတ်မှာကိုသွင်း
 ကြံတော့ထေး” ဟူသောထေးထပ်သွားစားကဗျာဝစနည်း၊
 မျချသိလွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ပြီးပြီ။

(၁၀) “ပုန်ပခါအတ္ထောမရှိလျှင်ဖြင့်၊လေးလေးဂရုထား”။ ။ ဟူ
 သောစတုချိုးနယ။ (၁၀) ပုန်မ၏အတ္ထဝင်ထွယ်၊ အမိပ္ပါယ်ကား။ ။
 ပေါ်ယာယံ-များစွာ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ငိုကာ၊ တို့၌။ သန္တိသက်သက်၊ ပုန်
 အနက်သည်။ ပျက်ပျက် တစ်၊ မရှိ ကင်းသော၊ ပုန်သဘော ကို။
 ‘တဗ္ဗော၊ ဟုထိ၊ ပညာရှိတို့၊ ထုံမြဲတသီး၊ ပစ္စည်းအနက်၊ ကင်းပျက်
 အတ္ထ၊ မရှိကလျှင်၊ သွတ္တ၊ သညာ၊ မြတ်တို့ရေ၏။ ထိုမှာတဗ္ဗော၊ ပုန်သ
 ဘောကား။ အတ္ထောတခြား၊ မဟောကြားနိုင်၊ သူမပိုင်၍၊ ရှေ့ထိုင်ပုန်
 ၏သရုပ်အတ္ထောမိပ္ပါယေကို၊ မသွေလိုက်ရ၊ သွတ္တ-ထိုနည်း၊ ပစ္စည်း
 အနက်၊ ထူးမထွက်၍၊ ယှဉ်ဘက်ထကွ၊ ထိုပဒ၏၊ အတ္ထသည်သာ၊
 ဖြစ်လေရာ၏=ဟုလိုသော်။ ။ ထိုလျှော် သရုပ်၊ ဆောင်ပြ ယှက်
 ကား။ ။ *မိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တံ-ဟူသောပုန်၌၊ ဂတသန္တိ-ပင်တည်း။
 ထိုစကားပုန်၏၊ မိဋ္ဌိ-ဟူသောပုန်ကို “ပိစ္ဆာပသ တိတ်မိဋ္ဌိ” ဟုစ
 နတ်ပြုပြီး၍၊ ဂတသန္တိနှင့်သမာသ်တွဲစပ်သောအခါ “မိဋ္ဌိယေဝ-မိ
 ဋ္ဌိဂတံ” ဟုပိစ္ဆာမိဋ္ဌိသည်ပင်လျှင်- မိဋ္ဌိဂတမည်၏ဟူ၍ ဂတသန္တိ၏
 အနက်မရှိသည်ကိုပြသည်။ ။ ထိုကြောင့် ဝိဘာဝနီဒီကာ၌၊ ။
 မိဋ္ဌိယေဝ မိဋ္ဌိဂတံ၊ သင်္ခါရဂတံ ထာမဂတန္တော ဒိသု ဝိယ ဂတ
 သန္တသတဗ္ဗာဝဂတ္ထိတ္တာ။ ။ ဟုပိန်၏။ မိဋ္ဌိယေဝ၊ ပိစ္ဆာမိဋ္ဌိသည်
 သာလျှင်၊ မိဋ္ဌိဂတံ၊ မိဋ္ဌိဂတမည်၏။ ကသွာ၊ ကြောင့်၊ မိဋ္ဌိယေဝ၊
 သည်သာလျှင်၊ မိဋ္ဌိဂတံ၊ မိဋ္ဌိဂတ မည်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ သည်
 ကား။ ပုစ္ဆာ၊ ထည်း။ ။ (ကသွာ-ထည့်၍စပ်)။ ။ သင်္ခါရဂတံ
 ထာမဂတန္တောဒိသု၊ သင်္ခါရဂတံ၊ ထာမဂတံ၊ ဤသို့အစရှိသောပုန်
 တို့၌၊ သမာသ်နိဝိဇ္ဇော၊ ကောင်းစွာထည့်သော၊ (ထည့်)။ ဂတသန္တေ၊
 ဂတသန္တိသည်။ ထဗ္ဗာဝေ၊ ထဗ္ဗော၌၊ ဝါ၊ ထိုသင်္ခါရ-ဟူသောပုန်၊
 ထာမဟူသောပုန်၏ အနက်-ဟူသောအဖြစ်၌၊ ဝတ္ထုတိဝိယ၊ ဖြစ်ဘိ
 ၏သို့။ ။ (ဥပမေယုဝါကျမှပြင်ယူ)။ ။ ထထာ၊ တူ၊ ဂတသန္တသ၊
 ဤမိဋ္ဌိဂတံ-ဟူသောပုန်၌ အကျုံးဝင်သော ဂတသန္တိ၏ ထဗ္ဗာဝ
 ဝတ္ထုတ္တာ၊ ထဗ္ဗော၌ဖြစ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုမိဋ္ဌိ-ဟူသော
 ပုန်၏ အနက်ဟူသောအဖြစ်၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မိဋ္ဌိယေဝ။

သည့်သာသျှင်၊ မိဒိဂတံ၊မည်၏။ မိဋ္ဌိတော၊သိတ္တံမိဋ္ဌိပှ၊အညံ၊ထပါး
 သော၊ ယံကိစ္ဆိ၊ထရံသရသော၊ ဓမ္မဇာတံ၊တရားသသော သည်၊န၊မ
 ဟုတ်၊ (ဗျတိရေက-စွန်)၊ အုတ်အယံ၊ သည်၊ကာ၊ ပရိဟာ
 ရော၊တည်း။ (သင်္ခါရ-တံ-ထာမဂတန္တိ အာဒိသုဂတသဒ္ဓါ
 တဗ္ဗာဝ ဝုတ္တိပိယ=ဟု မဏိမပူ၍ သမာသ်နှင့် ယောဇနာ သော်
 လည်း၊ဤ၌ဝါကျခင်း၍ ယောဇနာ ခဲ့သည်)၊ တထာ ဘာဝေါ
 တဗ္ဗာဝေါ၊ဟုဝစနတ်ပြု၊ တက-မိဋ္ဌိ သန္ဓာသ၊ထိုမိဋ္ဌိ သန္ဓါ၏၊တာ
 ဝေါ၊အခြေတည်း။တနည်း၊ဘာဝေါ-အတ္ထော၊အနက်တည်း။တဗ္ဗာ
 ဝေါ၊ ထိုမိဋ္ဌိသန္ဓါ၏အဖြစ်၊ ဝါ၊ ထိုမိဋ္ဌိ သန္ဓါ၏ အနက်၊ တဗ္ဗာဝ
 ဝုတ္တိဗ္ဗာ-ပုဒ်ကိုခွဲခိုက်တည်း။ ဂတ-စသောသန္ဓါအရ-သာမည
 ပြုလုပ်သော်ကာ၊ တထာဘာဝေါယသ္မာတိ တဗ္ဗာဝေါ၊ ဟု
 ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်တွဲစပ်၊ တထာ၊အကြင်ဂတစသောသန္ဓါအာ။
 တထာ၊ ထိုမိဋ္ဌိစသောရှေ့ပုဒ်၏၊ ဘာဝေါ၊ဖြစ်ကြောင်းသည်၊ ဝါ၊အ
 နက်သည်၊ အတ္ထိ၊၏၊ ဣတိ၊ကြောင့်၊ သော၊ ထိုဂတ-စသောသန္ဓါ
 သည်၊ တဗ္ဗာဝေါ၊မည်၏။ ဂတ-စသော သန္ဓါရ၏။ *ဘာဝ
 သန္ဓါသည်၊ ဘာဝေါ ပဒေတ္ထေသက္ကာယံ-စသော ဆာဝိဇာန်၌ လာ
 သော-ရှစ်ပါးသောအနက်ယုံတွင်၊ဤ၌ပဒတ္တ၌ဖြစ်သည်။ သုတ္တ
 မေဝသုတ္တန္တံ၊ ဝနန္တ-ကမ္မန္တ၊ဒီသုပိယအန္တသန္ဓာသ တဗ္ဗာဝ ဝုတ္တိ
 ဣာ၊ စသည်ဖြင့်မဏိမိပုဒ်လည်းပြု၏။ ဤကိုတောက်၍လည်း
 သုတ္တန္တံ-ဝနန္တံ-ကမ္မန္တံ-စသည်တို့၌၊အန္တ-ပဏ္ဍိ၊မဟုတ်-အန္တသန္ဓါ
 တည်း၊ဟု-သိအပ်၏။တဗ္ဗာဝဝုတ္တိဣာ-ဟုဟိတ်ခေတ်သောကြောင့်
 တည်း၊ဟုမှတ်သေ၊ ဤကား-တဗ္ဗောဇီပြုယုဂ်တည်း။

*သုတ္တ-ဇီပြုယုဂ်ကား၊ ဒါနမေဝဒါနမယံ-၌ မယ ပစ္စည်း၊
 အထာဝနတာတိအထာဝနတာယ၊ ဣဒ္ဓုစ္စယာဝေဣဒ္ဓုစ္စယတာ၊
 ဒေဝေါယေဝဒေဝတာ-စသည်တို့၌ တာပစ္စည်း၊ ပဋိပဒေမေဝပိဋိ
 ပဓိကံ-စသည်တို့၌ ဇာနိပစ္စည်း၊ စသည်တို့တည်း။ ဒါနမေဝ၊
 ဒါန သည့်သာသျှင်၊ ဝါ၊ ပေးလှူအပ်သော ဒါတဗ္ဗဝတ္ထု သည်သာ
 သျှင်၊ ဝါ၊ပေးလှူကြောင်းဖြစ်သော ဒါနစေတနာသည်သာသျှင်၊ဒါ

နမယံ၊ ဓါနမယမည်၏။ အထဝနတာယံ၊ အထဝနတာ-ဟု
လည်ကာ။ အထဝနတာယံ၊ မနာရခြင်းကြောင့်၊ ဓမ္မံ ယ၊ တရား
တော်မှ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၏။ အပ္ပပ္ပယာဝေ၊ ဤ
သင်္ခါရအစရှိသောအကျိုးတရားတို့၏အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ
အစရှိသောပစ္စည်းတရားတို့သည်သာလျှင်၊ အပ္ပပ္ပယတာ၊ အပ္ပပ္ပ
ယတာမည်ကုန်၏။ ဒေဝေဝိယေဝ၊ နက်ထည်သာလျှင်၊ ဒေဝ
တာ၊ မည်ကုန်၏။ ပဗ္ဗိပဓာမေဝ၊ ပဗ္ဗိပဓာသည်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ အထီး
ဖြစ်သောပုန်သည်သာလျှင်၊ ပါဗ္ဗိပဓိကံ၊ ပါဗ္ဗိပဓိကမည်၏။ ဤဂြ
ယုဂ်တို့၌၊ မယပစ္စည်း၊ တာပစ္စည်း၊ ဝါ၊ ကပစ္စည်း၊ တို့သည်မိမိတို့၏
အနက်၊ အထူးမထွက်သည်ဖြစ်၍၊ ယှဉ်ဘက်ရှေ့ပုန်၏အနက်သို့သာ
အစဉ် လိုက်ကုန် ရကား။ “သုတ္တ” မည်ကုန်၏။ သောယေဝ
အတ္ထော ယောသန္တိ သုတ္တာ၊ သကတ္ထေဝါ ပဝတ္တာသုတ္တာ။ ပဟုဝ
စနတ္ထပြု။ ယေသံ၊ အကြင်မယ၊ စသော ပစ္စည်းတို့အား။ သော
ယေဝ၊ ထိုခါန-အပ္ပပ္ပယ-စသော ရှေးပုန်၏အနက်သည်သာလျှင်။
ဝါ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္ထော၊ အနက်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အုတိ-
တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဒေဝ၊ ထိုမယ၊ စသောပစ္စည်းတို့သည်၊ သုတ္တာ၊ မည်
ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သကတ္ထေ၊ ဓါန-အပ္ပပ္ပယ၊ စသောသကအ
နက်၌၊ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်တို့သည်။ သုတ္တာ၊ တို့။ ထိုအပ်ပြီး
သော “ခါနမေဝခါနမယံ၊ အပ္ပပ္ပယာ ဝေအပ္ပပ္ပယတာ” စသော
တဒ္ဓိတ်ကိုသကတ္ထဂုတ္တိတဒ္ဓိတ်ဆို၏။ ထိုကြောင့်၊ ခါနမေဝ
ခါနမယန္တိ အနံသကတ္ထဂုတ္တိတဒ္ဓိတ် နာမဟောတိ။ ပဟုမဂ္ဂိမဂ္ဂူ
၌မိန့်အပ်၏။ ခါနမေဝခါနမယန္တိ အနံတဒ္ဓိတ်၊ ခါနမေဝခါနမယံ-
ဟုသောဤတဒ္ဓိတ်သည်၊ သကတ္ထဂုတ္တိ တဒ္ဓိတ်နာမ၊ သကတ္ထဂုတ္တိ
တဒ္ဓိတ်မည်သည့်ဟောတိ၏။ သကတ္ထ၊ နှင့်သုတ္တ၊ အတူတူပင်။

“ပုန်ပဒါအတ္ထောမရှိရင်ဖြင့်၊ လေ၊ လေး၊ ဂရုထား” ဟုသော
စတုချိုးနယ၊ (၁၀) ပုန်မ၏၊ အတ္ထသိတ္တယံ၊ အဓိပ္ပါယ်
သည်၊ ဤဝယ်စုံစွာ၊ နိဗ္ဗိတာ။

(၁၁) “မှတ်ကြစရာမသွေပြန်ပဲ၊ လေးစောထော့အဟုတ်”။ ။ ဟူ
 သောတိုထုတ်တုတ်ကဗျာ၊ ဇနကာဒင်-စာလင်္ကာ၊ မှတ်နာသိထွယ်၊
 ကျဉ်းမိဝှိပ်ကာ။ ။ သွယ်သွယ်ချားလှ၊ ကျဉ်းဂန္ထတို့၌၊ သဗ္ဗသန္ဓါ
 ၏အပြားသောဒေသည်။ ။ သာဝသေသသဗ္ဗ၊ အနဝသေသသဗ္ဗ၊ အားဖြင့်၊
 နှစ်ပါးရှိကြသလည်း။ ။ ထိုနှစ်ပါးသော သဗ္ဗသန္ဓါတို့တွင် ကြွင်းထစ
 ကားရှိခဲ့ပြားကား သာဝသေသ၊ သဗ္ဗမယွင်း၊ သိဉာဏ်ထင်းထော့မ
 ခြွင်းမချန်၊ မကျန် ဥသထံ၊ ထုံးစုံထိမ်းထ၊ ထိုသဗ္ဗကား၊ အနဝသေ
 သာ၊ မှတ်တို့ရာ၌၊ မှန်စွာမချ-ဟူလိုသော်၊ ။ သဗ္ဗဒေသသဗ္ဗ၊ နိပ္ပဒေ
 သသဗ္ဗ၊ ဟူသည်လည်းအတူတူပင်၊ အမည်၊ သန္ဓါမျှသာကွဲပြား၏။ အ
 နက်တု။ ။ ထိုနှစ်ပါး တို့တွင်၊ သာဝသေသသဗ္ဗသန္ဓါ၏ ဥဒါဟ
 ရုတ်ကား။ ။ သဗ္ဗေထေသန္တိ ဒဏ္ဍဿ၊ ။ အစရှိသည်တည်း။ ။
 သဗ္ဗေ၊ အထုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည်၊ ဒဏ္ဍဿ၊ ဒဏ်မှထသန္တိ၊
 ထိတ်လန့်ကုန်၏။ ။ ဤပြယုဂ်၌သဗ္ဗသန္ဓါသည်၊ သဗ္ဗေ-၏အရ၊ အ
 ထုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် ဒဏ်မှထိတ်လန့်ကုန်၏- ဟုဆိုသော်
 လည်း၊ အချို့သော ဣဿဝိယသဘောရှိသောသတ္တဝါ၊ အနဝဇ္ဇသ
 ဘောရှိသောသတ္တဝါ၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ၊ အာဇာနည်မျိုး-တိရစ္ဆာန်
 စသောသတ္တဝါ၊ တို့သည်မကြောင့်မရွံ့မထိတ်လန့်ကုန်၊ မကုန်ပင်။
 အကြွင်းရှိရကား၊ သာဝသေသသဗ္ဗ၊ မည်၏-ဟူလိုသော်။ ။ အန
 ဝသေသသဗ္ဗသန္ဓါ၏နိဒေသနကား။ ။ သဗ္ဗမဂ္ဂပရာထဏာ။ ။
 အစရှိသည်တည်း။ ။ သဗ္ဗေ၊ အထုံးစုံသောပုဂ္ဂုဇ္ဈသတ္တဝါဟူသမျှ
 တို့သည်၊ မဂ္ဂပရာထဏာသေခြင်းသာလျှင်လည်း၊ လျောင်းရာရှိကုန်
 ၏ဝါ၊ သေမင်းနောက်သို့၊ ကောက်ကောက်မသွေ၊ လိုက်ရချေကုန်
 ၏။ ။ ဤပြယုဂ်၌သဗ္ဗသန္ဓါသည်၊ တွပ်တွပ်ရွရွ၊ မြင်သမျှ၊ ထင်သမျှ၊
 မမြင်ကလည်းရှိသမျှ၊ သိစေရားမှ၊ မတွတ်ကြ၊ မတွတ်ကြသေး
 သမျှသော သတ္တဝါ အပေါင်းသည်၊ ပျက်ချုပ်ရတေ၊ သေခြင်းသ
 ဘောရှိသည်သာဖြစ်၍၊ အထုံးစုံသော သတ္တဝါကို ထိမ်းကျိုး ခဲ့ရ
 ကား၊ အနဝသေသသဗ္ဗ၊ မည်၏-ဟူလိုသော်။ ။ သဗ္ဗသာမဗ္ဗ
 သဗ္ဗဓမ္မေ-ဟူသောဋီကာပြယုဂ်၌၊ သဗ္ဗသန္ဓါသည်လည်း။ ။ သဗ္ဗ

ထဝါ၊ ပါ၊ အာဟာ-ဟူ၍၎င်း။ သေဋ္ဌေသုတေ ငွေ့ ခေမာဒိနိဝိဇ္ဇာတံ
သဗ္ဗသဗ္ဗသု အနဝသေသပရိသာဒါနံ ငွေ့ဇာတံဟောဇာတိတံ
ထဗ္ဗိဝဏ္ဏသာဝသေသပရိသာဒါနံ နိစ္ဆတ္တော။ ။ ဟူ၍၎င်း။ ။
ထဝါ၊ ပါ၊ ဂထ္တန္တိ-ဟူ၍၎င်း။ တရုတ်နှာမျှ၊ သွင်ပြုသောပါဌ်ဖြင့်၊ သာ
ဝသေသ၊ အနဝသေသသစ္စာကိုပြုသေး၏။ ။ *၎င်းသစ္စာတို့
ကိုဝစနုတ္တပြုလုပ်သော်ကာ။ ။ သဗ္ဗ-ဟူသောပုဒ်ကို၊ သ-အဝ-
ဟုပဒေစ္ဆေဒြ၍။ ။ အဝိယတိလက္ခိယတိ သမုဒါယောဇေတေနာ
တိအဝေါ။ ။ ဟုဝစနုတ္တဖြင့်၊ အနဝသေသပရိသာဒါနံ၊ နိစ္ဆတ္တိ
သမုဒါယော၊ အပေါင်းကို၊ အဝိယတိလက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ
တရုတ္တံ၊ ထိုတို့မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင်း၊ အာဟာ-အာဟာ
ဂေါ၊ ထိုအမိတ်သည်၊ အဝေါ၊ အဝမည်၏။ အဝိတ်ရမေ၊ အပာမာ
ဝေနထေဝတ္တန္တိတိသဗ္ဗာ၊ ။ သေ-သတ္တော၊ တို့သည်၊ အဝေန၊ အ
ဝိဒိနုင်၊ သဟ၊ တကွ၊ ပတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတရုတ္တံ၊ ကြောင့်၊
ထေ-သတ္တော၊ တို့သည်၊ သဗ္ဗာသဗ္ဗမည်ကုန်၏။ ။ သဗ္ဗ-နိဗ္ဗာ၊ သစ္စာ
သဏ္ဍိသပတ္တဝါဒိ အနိဗ္ဗုဒ္ဓါပိဋိပဒါက၊ ပုဒ်မည်။ ။ အဝဒါဒါဒန္တိ
တိအဝသေသော၊ သဗ္ဗဒေသဠေယျမဗ္ဗာ၊ ။ အဝဇီဝသန္တိ၊ ကြွင်း
ကုန်အပ်ကုန်၏။ ဣတိတရုတ္တံ၊ ကြောင့်၊ အဝသေသော၊ အဝသေသ
မည်ကုန်၏။ သဗ္ဗဒေသဠေယျမဗ္ဗာ၊ အကြွင်းနှင့်တကွဖြစ်သောဥ
ယျာရားတို့ကို၊ ဝါ၊ အကြွင်းရှိသောဥ ယျာရားတို့ကို၊ ထတ္တန္တိ၊ ။
အပ်ကုန်၏။ ။ သဟအဝသေသေတိ ဖောဝတ္ထုတိတိ သာဝဇေ
သေ၊ ။ ဖော-သစ္စော၊ အကြွင်းသစ္စာသည်၊ အဝသေသေတိ၊ ကြွင်း
သော ဥ ယျာရားတို့နှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ ဝတ္ထုတိ၊ ။ ဣတိ တရုတ္တံ၊
ကြောင့်၊ သောသစ္စော၊ သည်၊ သာဝဇေသော၊ သ၊ မည်၏။ ။ သာဝသေ
သဘူတောသဗ္ဗောသာဝသေသသဗ္ဗာ၊ ။ သာဝဇေသဘူတော၊
သာဝဇေသဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗော၊ သဗ္ဗသစ္စာသည်၊ သာဝသေသ
သဗ္ဗော၊ သာဝသေသဖြစ်၍ဖြစ်သောသဗ္ဗသစ္စာ၊ ။ ဤသို့တွင်၊ ။
နတ္ထိအဝသေသောဇေဝသန္တိ အနဝသေသော နိဗ္ဗဒေသဠေယျမဗ္ဗာ
ဇေဝသန္တိ၊ ။ ဇေဝသေဝဗ္ဗာန်-ဟူ၍၊ ။ အနဝသေသဘူတောသဗ္ဗာ

အနုဝသေသသဗ္ဗော၊ ဟူသတ္တဝါဝနာ ကမ္မဓာရည်း သမာသ်၊ တွဲ
ဝပ်၊ အနက်ထွယ်၏။

“မှတ်စရာမသွေပြန်ပေးလ၊ အဟုတ်” ဟူသော ၄-ချိုးပုဒ်
ကဗျာ၏။ သိမှတ်ရာအဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဤဝပ်ထိပ်
သည်။ မလိပ်သည်။ သဖြင့်၊ ပြီး၏ရှင်။

(၁၂) *တဒတ္ထရယ်နှင့် မှတ်ကြစေတုတုမတ္ထာ၊ ကြိယာအကျိုး။
ရှိရိုးထျင်တဖေကန်၊ သွေမလှန်သစ္စဒါနကိုဖြင့်၊ တဒတ္ထ-မှတ်ရန်လို့ပြ
ခဲ့မယ်။ များထိကြရာ၊ ကြိယာအကျိုးကင်းရင်းဖြင့်၊ သတိမှာညှိုးမ
ယွင်းကြနှင့်။ ထိုးထွင်း၍ ရှုကြပါ။ တုမတ္ထာ-ဆိုစပြု၊ မှန်အကန်၊ သစ္စ
ဒါနိဝိသေသကိုလ၊ ကမ္မည်းရှင်ထေရ်ကျော်ကပြတာမို့ကွယ်၊ ဘော
ကျလို့စွဲ။ ဟူသောစွဲအသမလင်္ကာ၊ စရာချိုးကဗျာ၏။ မှတ်နာသိ
ဘွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကား။ မှတ်ထွယ်သစ္စဒါန၊ တဒတ္ထနှင့်၊ မှတ်ကြစ
ရာ၊ တုမတ္ထာ၊ တွင်၊ ကြိယာအကျိုး၊ ရှိရိုးကေန်၊ သွေမလှန်၊ အမှန်မ
ချ၊ တဒတ္ထတည့်ထိမှစမျိုး။ အကျိုးကြိယာ၊ ကင်းခဲ့ပါမူ၊ တုမတ္ထာ-
ပါဆိုစကြ၏။ နှစ်ဝသစ္စဒါနိ၊ ဝိသေသံကို၊ ထေရ်ပျံအကျော်၊ ကမ္မည်း
မော်က၊ သော်ကာပြု၏။ ဘောကျစိပ်ထဲ၊ စိတ်မှာ စွဲလေ-ဟူလို
သော်။ (ဤလင်္ကာ၌၊ တဆင့်ကျ၊ ယူနောက်ရှိမူ၌၊ ဒုတိယအချိုး
ထပုဒ်၊ နှစ်မြှုပ်ကျန်၊ ပျက်ယွင်းခဲ့ရကား။ မရအနက်၊ အဓိပ္ပါယ်ပျက်
သည်ဖြစ်၍၊ အချက်ကျအဓိပ္ပါယ်မှန်၊ ကာရန်မပျက်၊ ဒုတိယအချိုး
ထည့်စွက်ရသည်)။

ထိုကဗျာဝစန၏။ သာကောပြယုဂ်ကား။ *တဒတ္ထေဗြိနသထ
ပါရိပုရိယာ၊ ပုဒ္ဓထာအတ္ထာယ၊ ဓမ္မသအတ္ထာယ၊ သံစာဝသအတ္ထာ
ယဇိဝိတံပရိစ္စတေမိ။ ဟူသည်တည်း။ သိမှတ်ထွယ်အောင်သန္တ
ကြီးအတိုင်းထုတ်သည်။ တဒတ္ထေ၊ ထိုသို့သောကြိယာ၏အကျိုး
၌၊ ပဝတ္ထံ၊ သော၊ ယံကာရကံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း၊ တံကာရကံ၊ ကိုးမလာ၊
သည်။ တုမတ္ထေ၊ မိန့်အပ်၏။ (ထည့်စပ်)။ ဗြိနသ၊ ယုတ်သော။

စီရေသာ၊ သင်္ကန်း၊ ပါရိပုဂံယာ၊ ပြည့်စေခြင်းငှါ။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို၊
ဝါ၊ ဝိတ်ပိုင်းကပ္ပလာ၊ သင်္ကန်း၊ သျှာကို၊ နိက္ခိတိတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ။
ဗုဒ္ဓဿ၊ ဘုရား၏။ အတ္ထာယ၊ ဂုဏ်တော်ဟူသော အကျိုးငှါ။ (တ
နည်း)။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဘုရား၏။ ဂုဏ်တော်၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ အဟံ၊
သည်၊ ဇိဝိထံ၊ အသက်ကို၊ ပရိစ္စာမိ၊ စွန့်၏။ ဝေဇ္ဇဿ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ၎င်း၊ အတ္ထာ
ယ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ၎င်း၊ ပရိစ္စာမိ၊ ၎င်း၊ ဝံ၊ ဝံ၊ ၎င်း၊ အတ္ထာယ၊ ၎င်း။ ဝါ၊
၎င်း၊ ပရိစ္စာမိ၊ ၎င်း။ (ဝိကပ်နက်ကိုယထာက္ကမ၊ ယု)။

- (၁-၂) တထာ ကြိယာယ အတ္ထော-တဒတ္ထော ။
- (၂) တံ အတ္ထော ဧဝဿ အတ္ထိတိ-တဒတ္ထော ။
- (၃) တထာ ဓာဿာ ကြိယာယ အတ္ထော-တဒတ္ထော၊
ဧဝာ ဧဝာဝါ အတ္ထော-တဒတ္ထော ။
- (၄) တံ အတ္ထော ပယောဇနံ ယဿ-တံ တဒတ္ထံ ။

၁-ကစွာယနဝတ္ထနာ၊ ၂-နိဇ္ဈေသာ၊ ၃-ဂဠုန်ပျံ၊ ၄-ဗာသာဝတာရ၊

(၁) တထာကြိယာယ၊ ထိုထားခြင်းကြိယာ၊ စွန့်ခြင်းကြိယာ
စေတနာ၊ ၎င်း၊ အတ္ထော၊ အကျိုးတည်း။ တဒတ္ထော၊ ထိုထားခြင်းကြိ
ယာ၊ စွန့်ခြင်းကြိယာစေတနာ၏အကျိုး။

(၂) ဧဝဿ၊ သစ္စဒါနဿ၊ အား၊ တံအတ္ထော၊ ထိုထားခြင်းကြိ
ယာ၊ စွန့်ခြင်းကြိယာစေတနာဟူသော အကျိုးတည်း။ အတ္ထိ၊ ၎င်း၊ အုတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တံသစ္စဒါနံ၊ သည်၊ တဒတ္ထော၊ မည်၏။ (နောက်
ပါဌ်အနက်ထွယ်ပြီ)။

*ဝိဗ္ဗာတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကား။ ထိုထိုထားခြင်း၊ စွန့်ခြင်း၊ စသောကြိ
ယာတို့၏အကျိုးသည်၎င်း။ ထိုအကျိုးရှိသော အနက်သဘောသည်
၎င်း တဒတ္ထောသစ္စဒါနံမည်၏-ဟူလို။ ။ ဤဦးနဿ ပါရိပုဂံယာ-ဟူ
သော ပြယုဂ်၌၊ ပြည့်စုံလောက်ခြင်းဟူသော အကျိုးသည်၊ တလ
ခန့်မျှ၊ ဆိုင်းဝံ့၍ ထားခြင်း ကြိယာဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်
သောအကျိုးဖြစ်၏။ ထိုပြည့်ခြင်းကြိယာ၏အကြောင်းဖြစ်သောစုဒ္ဓါ

ခြင်းကြောင့်ပင် ဟိုပါရမီယာန်ကျမ်းတို့- ယခုကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့သည် ခြစ်စား
ထိုထားခြင်းကြောင့်ပင် အကျိုးရှိအပြစ်ကြောင့်၊ ဤပါရမီယာန်-ဟု
အောင်မြင်နိုင်သည်။ အတ္ထုတ္တဝါဒီတို့သည်၊ ကျင့်ကြံခြင်း-ကဏ္ဍ
ယခုအတ္ထုတ္တဝါဒီ

* ဤအထပ်ပါရမီယာန်ကျမ်းတို့ကို တွေ့ပါရမီယာန်ပထမကျမ်း
ပခုပထမထုတ်ဝေသည့် ပါရမီယာန်ပထမထုတ်ဝေသည့်အစဉ်အဆက်
ယသတ္တဝါဒီအစဉ်အဆက် "ပါရမီယာန်ကျမ်းတို့" နှင့် တာဝန်ပေးထားခြင်း
ယာယပထမထုတ်ဝေသည့်အတ္ထုတ္တဝါဒီနည်းပင်။

ဟုဆို၏။ (အနက် ဆွယ်၏။ အဓိပ္ပာယ် အတိုင်းပင်)။ ဤ
ကား ပဉ္စမပြုယုဂ်၏သာကောပေါ်၌တည်း။ * ဗုဒ္ဓထာဝ-ဝသောပြုယုဂ်တို့
၏အစဉ်ပွတတ္ထု-အစကောသည်။ ဟိုကုသုတ္တံအစောပိုင်းအစဉ်အဆက်
ရှားလတ္တံ့။ ဤအစဉ်အဆက် ပြုယုဂ်တည်း။

* တုမတ္ထု၊ ဖြစ်ပြုယုဂ်ကား။ တုမတ္ထေ၊ လောကား နှင့်ကဏ္ဍာယ
အတ္ထာယထာဝနာယ သုခါနာဝေဝေသနုအာနံ ဇုတ္တဝါဒီသာကောပုပ္ဖတ္ထ
တိ။ အစရှိသည်တည်း။ တုမတ္ထေ၊ တုံပစ္စည်း၊ ဖြစ်အနက်၌ပ
ဝတ္ထုယံကာရကံအတ္ထိ၊ ဟံကာရကံမယာဝတ္ထုတေ။ လောကား
ကဏ္ဍာယ-လောကားနုကဏ္ဍကောတုံ၊ သတ္တလောကကို အစဉ်အဆက်
သည်ကို ပြုခြင်းငှါ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နဝံ၊ လူတို့၏။ အတ္ထာယ-အတ္ထံ
ကောတုံ၊ အတုဂ်ကို ပြုခြင်းငှါ။ ဟိတာယ-ဟိတံကာတုံ၊ အစိုးအပွားကို
ပြုခြင်းငှါ။ အစဉ်အဆက် သုခံကာတုံ၊ ချမ်းသာကို ပြုခြင်းငှါ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။
လောကော၌၊ ဥပ္ပတ္တတိ၊ ဖြစ်ထောင်မှ၏။ * တုံပစ္စယေ သမ္မာအတ္ထော-
တုမတ္ထော။ တုံပစ္စယေန သမာပတ္ထော-တုမတ္ထော။ ကပ္ပန္နိတုံ၊
ဗာဏာဝေသာနု (အနက် ဆွယ်)။ ဤအစဉ်အဆက် အစဉ်အဆက်
၏။ ကံပုဏ္ဏိအာဝေအနက်၌ စီရင်စု-အတ္ထုတ္တဝါဒီတို့ကွဲ ခြစ်သော
အနက်၌ စီရင်စု-တုမတ္ထု၊ ဟုထုတ်ဝေအမျိုးသမီးဖြစ်ကြောင်း- အတ္ထုတ္တ
ကြံယောက္ခိကား- အတ္ထုတ္တပုဏ္ဏိအမျိုးသမီး- ဤပုဏ္ဏိကိုလည်း ဤ
သမပါရမီယာန်- ဟုအစော တုမတ္ထုပြုယုဂ်ဖြင့်၊ ဝိဝာဓေဗာဏုအစဉ်
ဝေအစဉ်။

- (၁) တုံပစ္စယမဟာဉာဏ်ထုတ္တ-ဟုပုဂံ
- (၂) တုံပစ္စယမဟာဉာဏ်ထုတ္တ-ဟုပုဂံ

ဟုဝေဒနာအရှိုလိမ္မိ၊ ထိုသို့ပါးသော ဝါဒကိုသိလျှင်၊ နိဗ္ဗာန်
 ဖြစ်၊ ဗုဒ္ဓမဟာမဟာပရိဘူ၊ သဘာဝနှင့်တကွ၊ တထုတ္တတုမတ္တတို့၏အ
 နှိုင်းထုတ္တ၊ အဘိဓမ္မာကို၊ အရှင်ပြင်န့်ဆိုလိုသောအရှင် သဒ္ဓမ္မဇေတဝီ
 ပါလအရှင်-မဟာဝေဒနာမြတ်သည်။

*ပင်အတ္တဇာတကမ္မရမိတ်ဝါဒမဟာဓုကမ္မသမိတ်၏၊ ဇဗ္ဗိဝါ
 ပေတဇာတိကြီးဝေဝါ၊ တုံ-ပစ္စယမဟာဉာဏ်ထုတ္တတို့၏ပေတဇာတိဇဗ္ဗိ
 ဝါ၊ တာကီကြိယာနံပပယာဇနံဝါ၊ တပ္ပဇယာဇနိတ်ဝါထေတဝီ၊ တံ
 တထုတ္တသမ္ပဒါနံနာမ၊ *ယံပနအတ္တဇာတပ္ပပ္ပန္နနာမိကြိယာနံပယော
 ဇနံနပေတဝါလံတုမတ္တသမ္ပဒါနံနာမ၊ ။

ဟုဆို၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊*အကြင်အနက်သဘောသည်ကံ
 ကင်း၊ မကင်းသည်မှသည်၊ ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ကြိယာ၊ ထိုနှစ်ဖြစ်သည်မှ
 ထည်၊ ဖြစ်စေတုံပစ္စည်းနှင့်ဟည်၊ မဟည်သည်မှသည်၊ ဖြစ်စေကွန်ခြင်း
 အစရှိသောကြိယာတို့၏ အကျိုးသည်၎င်း၊ ထိုအကျိုးနှင့်ဟည်သည်
 ရှင်းဖြစ်၏၊ ထိုအနက်သဘောသည်၊ တထုတ္တသမ္ပဒါနံသည်။ *အကြင်
 အနက်သဘောသည်ဖြစ်ခြင်း အစရှိသောကြိယာတို့၏အကျိုးသည်
 မဖြစ်အံ့၊ ထိုအနက်သဘောသည်၊ တုမတ္တသမ္ပဒါနံမည်၏-ဟုဆို။ ။
 (အနက်ထွယ်၏၍ဝကားအစဉ်းပင်)။

ထိုကားကို၊ ထင်ရှားပြီသို၊ ကျယ်၍လိုရကား။

*ဗုဒ္ဓတ္တာဒယောဟိဇိဝိတပရိစ္ဆာဂကာရဏာလပ္ပန္နိ၊ အနုကမ္မ
 နုတ္တာဒယောယနုဗုဒ္ဓသဒ္ဓပ္ပန္နနကာရဏာလပ္ပန္နိ၊ ခုက္ခောစာနိမ္မဂ္ဂ
 မာနံဟိ သတ္တနိကာယံ၊ ပထဝိတွာကရုဏာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံကမ္မဏံနိ
 သသာယဗုဒ္ဓတ္တပတ္တနာပေတဝီ၊ တေနပတ္တနာတာဝေနုဗုဒ္ဓါလောကေ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဓထေနုဗုဒ္ဓါပွါဒေနသတ္တာနံဗဟုကုသလာနိဟောန္တိ၊ တေဟိ
 ကုသလေဟိ၊ အတ္ထ-ဗိတ-သုခါနိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ဟုထောက် ထပ်ခံ၍ ဆိုပြန်၏။ အတ္ထကား၊ ဟိ-သစ္စ၊ မှန်
 ၏၊ တနည်း၊ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ထိုကားကို၊ အကျယ်၍အံ့၊ ဗုဒ္ဓတ္တာဒ

ပေသာ၊ သုရား၏အဖြစ်အပျက်သည်တို့ကို၊ ဇိဝိတပရိစ္ဆာဂကာရဏာ၊
 အသက်ကိုစွန့်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ လဗ္ဗန္တိ၊ ရအပ်ကုန်
 ၏ပန၊ အနွယ်မှတစ်ပါး၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုပြီးအနားအနုကစွန့်ထားပေသော၊
 အစဉ်သနား သည်၏အဖြစ်အပျက်သည်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓဏေ၊ ထုရား၏၊ ဥ
 ပုဇ္ဇနကာရဏာ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ နုဥပုဇ္ဇန္တိ၊ မ
 ဖြစ်ကုန်ဟိ-သန္တံ၊ မှန်၏၊ ဒုက္ခောစာနိမုတ္တမာနံ၊ သံသရာဝင်ဆင်းရဲ၊ ဝဲ
 ဩစန္တိ၊ တပွဲ၊ မှားမှား၊ ဆံ့လည်သည့်နွားကဲ့သို့၊ ချောပါ၊ ကျင်လည်၊
 မတည်စုပ်ရုပ်၊ နှစ်မြှုပ်၍ နေသော၊ သတ္တန်ကာယံ၊ သတ္တဝါအပေါင်း
 ကို၊ ပဝေထိစန္ဒာ၊ ခြစ်စော်စု၍၊ ဝါ၊ မြင်စော်မှသောကြောင့်၊ ကရ
 ဏာ၊ ကရုဏာတော်သည်၊ ဥပုဇ္ဇတိ၊ ၏တံကရုဏံ၊ ကို၊ နိဿာယ၊ မှီ
 ၍၊ ဗုဒ္ဓတ္တပတ္ထနာ၊ ထုရား၏အဖြစ်ကို ဆုတောင်းတောင့်တတော်မူ
 ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ၏၊ တေနပတ္ထနာဘဝေန၊ ထိုတောင့်တတော်မူ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ယောကောန္တိ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်၊ ဥပုဇ္ဇတိ၊ မူ၏၊ တေန
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေန၊ ထိုထုရား၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ သတ္တာနံ၊ တို့အား၊ မဟုကုသ
 လာနိ၊ များစွာသောကုသိုလ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏၊ တေဟိ-ကု
 သလေဟိ၊ တို့ကြောင့်၊ အတ္ထ-ဟိတ-သုခါနိ၊ ပဗ္ဗုပ္ပန်အကျိုး၊ တမထွန်
 အကျိုး၊ ဝိမိတိပိ၊ ပွါး၊ သုတပိ၊ ၏ပိ၊ ပွါး၊ လူချင်သော၊ နတ်ချမ်းသာ၊
 နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ၊ တို့သည်၊ ဥပုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ကျမ်းကို ညွှန်းကာပြီး
 ကောင်းလျက်၊ အတ္တဟံတကူ၊ ကြည့်ရှုနိုင်ရန်၊ ရေးထည့်လိုက်သ
 တည်း။

အကျဉ်းအောင်ပုဒ်၊ ဂါထာအချုပ်ကား။

- *တဒတ္ထဿ ထုမတ္ထဿ၊ လက္ခဏာ-မုနိသေ ဗုဒ္ဓော၊
- *ယာယ ပယောဇနံ ယံ ယံ၊ သောတဒတ္ထော-တိ ဝုပ္ပတိ၊
- *နဟိ ပယောဇနံ ဖံဟံ၊ သော ထုမတ္ထော-တိ ဝုပ္ပတိ။ ။

ဟူသတည်း။ *ဗုဒ္ဓော၊ ပညာရှိသောသည်။ တဒတ္ထဿ၊ တ
 ဒတ္ထ၊ ၏၎င်း၊ ထုမတ္ထဿ၊ ထုမတ္ထ၊ ၏၎င်း၊ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာကို၊ ဥပ္ပ
 တိ

သောပြရာ၏ *ယသထ-အတ္ထဝသ၊ အကြင်သန္တဒါနိအနက်သဘော
အား၊ယံယံပပယောဇနံ၊အကြင်အကြင်ကြိယာ၏အကျိုးသည်၊အတ္ထိ၊
၏သောအတ္ထော၊ ထိုသန္တဒါနိအနက်သဘောကို၊တဒတ္ထော-တိ၊တဒ
တ္ထ၊ဟူ၍၊၇၅တိ၊ ဆိုအပ်၏ *ယသထအတ္ထဝသ၊အား၊ယံယံပပယောဇ
နံ၊သည်၊နယံအတ္ထိ၊ မရှိ၊သောအတ္ထော၊ ထိုအနက်သဘောကို၊တုမ
တ္ထော-တိ၊တုမတ္ထ၊ဟူ၍၊၇၅တိ၊အပ်၏။

“တဒတ္ထရယ်နှင်း၊လေးဘောကျလိုစွဲ”ဟူသောဒွါဒသမကဗျာ၊
တလင်္ကာ၏၊သေချာမှတ်ဘွယ်၊အဓိပ္ပါယ်ကား၊
ဤဝယ်အသင်း၊ပြီး၏ရှင်း။

(၁၃) “တတ္ထသန္တိ၊အစွဲပုဂံကိုဖြင့်၊ လေးနားစိုက်ထိုသုံး”။ ဟူ
သောထေရသမကဗျာ၊တတုချိုးတလင်္ကာ၏၊သေချာတပ်အပ်၊ မိဂွေ
ထတ်ကား။ ။ကျမ်းမြော်အဋ္ဌကထာ၊ စာဓိကာတို့၌၊ သန္တိတတ္ထ၊
ထိုပဒကို၊စွဲကြအရာ၊မှတ်စေငါ့လျှင်၊လင်္ကာထုတ်ဖြေ၊ပြည့်နှင်းစွေနှုံး၊
စွဲထေပဒ၊ထို*တတ္ထ-ကား၊လင်္ကာအတ္ထိ၊အဟောရှိလျှင်၊သဘောမိစွာ၊
တာသု၊မထွဲ၊ပြင်ခါစွဲလော့၊အဖြေမှတ်ပါ၊စွဲသန္တိက၊ တပြာသဘော၊န
ပုဂံ၌၊နှင့် ပုဂံ၌၊ ဟောသည်။ မနောဉာဏ်ဝင်၊ ထေသု၊ပြင်၍၊စွဲ
လျှင်အဖြေ၊ရွတ်မထွဲ-ဟူလို၊

ထိုသည့်တတ္ထ၊စွဲပဒ၏၊ကျမ်းမှမယုတ်၊ဆောင်ပြယုဂ်ကား။ ။
*တတ္ထပုဂံ၌၊ရိကသညာ၊ ဩလောကေတွာပိ ဇာနိတုံ၊သက္ကာ-တိ၊ဩ
ဇ္ဇာရိကာ၊ ထေဇ္ဇောဟ-ဋ္ဌ၊(၁၇)နံ၊ပိတ်ပါငြိသည်။ ။*တတ္ထ-
တာသု၊ဒွိသုသညာသု၊ထိုနှစ်ပါးသောပုဂံ၌၊ရိကသညာ၊မနောဒွါရိက
သညာ၊ တို့တွင်၊ ပုဂံ၌၊ရိကသညာ၊ပုဂံ၌၊ရိကသညာ၊သညာသည်၊
ဩလောကေတွာပိ၊ ကြည့်၍သော်ထည်း။ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ၊သ
က္ကာ၊တတ်ကောင်း၏၊ဇုတိ-တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ဩဇ္ဇာရိကာ၊ဩဇ္ဇာ
ရိကာ၊မည်၏၊ဝါ၊ရှုရင်း၏။ ။*တတြိဟိ ထေရီသာရဏိယဓမ္မပုရိ
ကာအဟောသိ၊ ဟူသောသုတ်မဟာဝါ-ဋ္ဌ(၁၄၄) *သဇေပ

နေထွက်ကာစိကထဟံကတွာ ဣတရ်တိရံ ဂစ္ဆတိ။ အာပတ္တိ။ ။ ဟူ
 သောဘိက္ခုနီ ဝိဘင်္ဂ-ဋီ(၁၅၉)စသောပါဠိတို့၌။ တတြိသန္ဒါ၊ ဧတ္ထ
 သန္ဒါ၊ တို့သည်။ ၎င်းနည်း။ ။ *တတြိ-တာသု၊ ဤသေသု ဘိက္ခုနီ
 သု၊ တို့တွင်။ ထေရီ၊ နာဂါအမည်ရှိသော ထေရီမသည်။ သာရဏိယ
 ဓမ္မပုရိကာ၊ သာရဏိယဓမ္မကိုဖြည့်ကျင့်သည်။ အဟောသိ၊ ငြိ။ ။
 *ဧတ္ထ-တောသုဘိက္ခုနီသု၊ ဟု။ ။ (ဤကာ၊ ဣတ္ထိလိင်သတော၊
 ဟောသောတတ္ထ၊ တတြိ၊ မယုတ်၊ ဧတ္ထ၊ ပုန်တို့၌။ ထုတ်အပ်သောဥဒါ
 ဟရှုတ်တည်း)။

*တတ္ထိဏာသဝါအပ္ပဋိသန္ဓိကာ၊ ဣတရေအရိယသာဝကာနိ
 ယထဂတိကာ သုဂတိ ပရာယဏာ။ ။ ပါရာ ဇိကကဏ်- ဋီ
 (၃၂၅)။ ။ *တတ္ထ-တေသု၊ ဘိက္ခုသု၊ ထိုပုထုဇန်၊ သောတာပန်၊
 သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ၊ ရဟန်းတို့တွင်။ ဤဏာသဝါ၊ ကုန်ပြီး
 သောဏာသဝေါရှိကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ၊ ပဋိသ
 ဓမ္မနေခြင်းမရှိကုန်၊ ဣတရေ၊ ဤဏာသဝရဟန်းမှတပါးကုန်သော၊
 အရိယသာဝကာ၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ဟူသောအ
 ရိယသာဝကတို့သည်။ နိယထဂတိကာ၊ မြဲသောလား ရာဂတိရှိ
 ကုန်၏။ သုဂတိပရာယဏာ၊ သုဂတိဘဝလျှင်ထည်းလျောင်းရာရှိ
 ကုန်၏။ ။ (ဤကာ၊ ပုတ္တိင်သတော၊ ဟောသောတတ္ထ၊ သန္ဒါ၌။ သိ
 မှတ်ရာထုံးပုံဥဒါဟရှုတ်တည်း။ ဧတ္ထ၊ တတြိ၊ တို့၌လည်း။ ၎င်းနည်း)။

*နုပ္ပုတ္တိင်လည်း။ ပုပ္ပိင်အတု၊ မခဲဟူ၏။ ပုံမှမယုတ်။ ဆောင်ပြယုဂ်
 ကား။ ။ တတ္ထ၊ တေသု၊ ပိတ္ထေသု။ ။ တတြိ၊ တေသု၊ ဇေနေသု။ ။
 ဧတ္ထ၊ တေသု၊ ကမ္မဋ္ဌာနေသု။ ။ စသည်တို့ကိုထုတ်လေ။

*ဤအရာဋ္ဌာန၌။ သောတုဇနတို့အား။ နည်းရဉာဏ်ပွားစေခြင်း
 ၄။ စကား စပ်လျဉ်းသည်ဖြစ်၍။ ယမိဓံ၊ ယံ၊ တံ၊ စသောနိပါတ်ပုန်သဗ္ဗ
 နာမ်ပုန်၊ တို့ကိုလည်း။ အနည်းငယ်မျှ၊ အကပ်လက်၍ပြုခဲ့ဦးအံ့။ ။ ထို
 ယမိဓံ-ယံ-တံစသောနိပါတ်၊ သဗ္ဗနာမ်ပုန်၊ တို့၏အနက်ကိုလည်း။ ထို
 တတ္ထ၊ တတြိ၊ ဧတ္ထ-ဟူသောပုန်တို့၌ကဲ့သို့၊ လိင်အားလျော်စွာ၊ စွဲမှတ်
 သိရှိကြကုန်ရ၏။ ။ ထိုကြောင့်။ ။ *ယမိဓန္တိနိပါတော၊ တာသ

သဗ္ဗပဒေသု လိင်္ဂါနူဠပတောအတ္ထော ဝေဓိတဗ္ဗော။ ။ ဟုသုတ်မ
 ဟာဝါအဋ္ဌကထာ-မဟာနိဒါနသုတ်၏အတွင်း၌။ သင့်တင့်လျောက်
 ပတ်လှသော၊ နည်းပြစကား၊ သဗ္ဗသာဓာရဏပါဌ်များကို၊ မြှောက်ကြား
 တွင်ပြပေ၏။ ။ ယဓိဒန္တိဇေဝောသန္ဓေ။ ယဓိဒံ-ဟူသော ဤသန္ဓါ
 သည်၊ နိပါတော၊ ခပ်ထိမ်းသောပုဒ်တို့၏၊ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး၊ သုံးပါး
 လုံး၌၊ လိင်္ဂသုံး၊ ရေ၊ ကျရောက်တတ်သော နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ တဿနိ
 ပါတပဒသ၊ ။ သဗ္ဗပဒေသုတို့၌၊ လိင်္ဂါနူဠပတော၊ လိင်္ဂအားလျော်
 သောအားဖြင့်၊ အတ္ထော၊ ကို၊ ဝေဓိတဗ္ဗော၊ ။ ထိုအားလျော်စွာ၊
 ဉာပကကား။ ။ *ယဓိဒံ ဇာတိ။ ။ ယဓိဒံ ယံအုဒံ၊ ယာသောဇာ
 တိ၊ အကြင်ဇာတိသည်၊ အတ္ထိ၊ ။ (အတ္ထိလိင်္ဂ ပြင်ပုံ)။ ။ ယဓိဒံ
 ဘဝေါ။ ။ ယဓိဒံ-ယံအုဒံ၊ ယောအယံဘဝေါ၊ သည်၊ အတ္ထိ၊ ။ ။
 (ပုတ္တိင်ပြင်ပုံ)။ ။ ယဓိဒံဥပါဒါနံ။ ။ ယဓိဒံ-ယံအုဒံဥပါဒါနံ၊ သည်၊
 အတ္ထိ၊ ။ (နပုတ္တိင်)။ ။ ဤသို့စသော ၎င်းသုတ်ပြယုဂ်တို့ဖြင့်ထိ
 အပ်၏။ ။ *ဤနည်း အတူ။ ။ သဗ္ဗလိင်္ဂ ဝိဘတ္တိဝစနေသု တာဓိ
 သောဝတတ္ထတတ္ထအတ္ထတောပရိဏာမေတဗ္ဗော။ ။ ဟူသောမူထ
 ပတ္တာသအဋ္ဌကထာ၊ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်၏အတွင်း၌။ ၁၂-ကြောင်းပေ။
 ဂါချပ်။ နည်းပြပါဌ်ကို ထောက်ဆ၍လည်း။ ။ ယတော- ယော
 သိက္ခ၊ ။ ယတော-ယေနသိက္ခ၊ နာ။ ။ ယတော-ယာသသိက္ခ၊ နော။ ။
 တတော-တေသု၊ တတော-တာသု၊ တံ-သောပုရိသော၊ တံ-တေနပု
 ရိသေန။ တံ-တဿပုရိသဿ။ ။ စသည်ဖြင့် ပတ္တာသ၊ သံယုတ်၊
 အင်္ဂုတ္တိရ၊ စသော ပါဠိတော်ပြယုဂ်တို့၌လည်း။ အလုံးစုံသောလိင်္ဂ၊
 ဝိဘတ်၊ ဝုဒ်၊ တို့၌။ ထိုထိုဝါစွာပခာနပုဒ်သို့လိုက်၍၊ အတ္ထုပ္ပကာရဏာ၊
 အရာဋ္ဌာနအားလျော်စွာ၊ ယောနောကြပါလေ။ (ဤကားတရပ်၊ စ
 ကားချပ်)။

“တတ္ထသန္ဓါအစွဲပုဒ်ကိုဖြင့်၊ လ၊ သုံး” ဟူသော၊ လ၊ ပြီးပြီ။

(၁၄) “ဥပမဥပမေယျာ၊ လာရွဲထော့သတိ”။ ဟူသောစုန္ဒရ
မ၊ စတုရန်းနယ၊ သင်္ဂေပဏိ၊ ပိတ္တကရသွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ဘွယ်
ရာနှိုင်းပြု၊ အဋ္ဌကထာ၊ စာသိကာတို့၌ ဥပမာနုဥပမေယျ၊ နှစ်ဝါကျမှာ
နှစ်ဝဠာသုံး၊ အစုံတစ်၊ ရှိမှုလည်းရှိ၊ မရှိမှုလည်း။ တဝါကျတည်းဖြင့်၊
ဆိပ်သည်းယှဉ်ကာ၊ လိုက်စပ်ခါဖြင့်၊ သေချာမိမိ၊ သဘောရှိမှု၊ သိကြ
ဥပမာ၊ ခေါ်ထိုက်စွာ၏၊ တပြာသိမှာ၊ အတ္ထတစ်၊ သဘောထိအောင်၊ မ
ရှိသည်ကို၊ ရှိသလိုနှင့်နှိုင်းဆိုခိုင်းရာ၊ ဥပရိက္ခ၊ ဟု၊ သညာမူချ၊ မှတ်
ကုန်ကြ— ဟူလို၊ သာကောဇ္ဇေ၊ ပုံသက်သေ ကား။ ကုက္ကုဒိ
ယာတိပိကြိယာသဠာဒနေန အဗ္ဗန္တာနံအပူတိသာဝေါ ပိယဗောဓိ
သတ္တဘူထာသဘဂဝတော တိပိဓာနုပသသနာသဠာဒနေန ပိပသာ
နာညာဏသထအပရိဟာနိ။ ပါရာဇိကာကထာ— ၉ (၁၀၀) ပါဠိ
တည်း။ ကုက္ကုဒိယာ၊ ကြက်မ၏၊ တိပိဓ ကြိယာ သဠာဒနေန၊
ကောင်းစွာဝပ်ခြင်း၊ ကိုယ်ငွေကိုပြုခြင်း၊ ကြက်နံကိုထုံခြင်း၊ အားဖြင့်
သုံးပါးအပြားရှိသောကြိယာ— အမှုအရာကိုပြီးစေသဖြင့်၊ အဗ္ဗန္တာနံ၊
ကြက်ဥတို့၏၊ အပူတိသာဝေါ၊ မပုပ်မသိုးသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဓိတ
ဗ္ဗောပိယ၊ သိအပ်သံကဲ့သို့၊ တထာ၊ တူ၊ ဗောဓိသတ္တဘူထာသ၊ ဘုရား
ထောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဘဂဝတော၊ အား။ ဝါ၊ ၏။ (တနည်း)။ ဘဂဝ
တော၊ ၏၊ ဝါ၊ သည်၊ ဗောဓိသတ္တဘူထာသ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗ
ညထညာဏ်၌၊ အာသံတွယ်ညောင်း၊ ထွန်လိုထောင်းသည့်၊ လောင်း
လျှာဖြစ်စဉ်၊ တိပိဓာနုပသသနာသဠာဒနေန၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟု
သုံးဝသောအနုပသသနာကို၊ ကောင်းစွာပြီးစေသဖြင့်၊ ပိပသာနာည
ာဏသထ၊ ၏၊ အပရိဟာနိ၊ မယုတ်ခြင်းကို၊ ဝေဓိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။
ဤကား၊ ဥပမာနုဥပမေယျ၊ နှစ်ဝါကျရှိ၊ ပိယသဒ္ဓါ၊ နှိုင်းယှဉ်ခါဖြင့်၊
ဥပမာသိကြောင်း၊ ပုံဟောင်းသာကော၊ ဉာဏ်တည်း။ ။ နှစ်ဝါ
ကျတည်း၊ ကပ်မရှိလည်း၊ လိုက်ထည့်စပ်ရာ၊ ဥပမာကား။ ။ တံတို့
မိနာပဗ္ဗန္တာလိင်္ဂထောမေနဇ္ဇေကော ပိယပိညံပုရိသမာဂဗ္ဗမုတ္တော
သိ၊ မဟာ ပထဝီ-သယုဇ္ဇ-အာကာသာ နိပိယ ပိတ္တိတ္တော။ ။
ဟူသည်ကည်း။ ၎င်း— ၉ (၂၃၆)။ ။ တွံ၊ သင်အရှင်ခန့်ယာသည်၊ အုမိ

နာပဗ္ဗတ္ထာလိင်္ဂလောမေန၊ ဤရဟန္တာတို့၏ထံ၌ မြား၊ မြင်စွာတုရား
 ၏အသွေး၊ ရဟန်း၏အသွင်ဟူသောအမွှေးကြောင့်၊ ငွေကော၊ ဆိတ်
 သည်၊ ဝိညံ့၊ အဆိုးထိုက်၏ဟု၊ သိကြားလိမ္မာသော၊ ပုရိသံ၊ ယော်
 ကျားကို၊ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍၊ မုတ္တောဝိယ၊ သတ်မည့်ဘေးမှ၊ ကင်းဝေး
 မချွတ်၊ ထွတ်ဘိသကဲ့သို့၊ တထာ၊ ထိုနှင့်တရထည်၊ ဝိညံ့၊ သာသနာ၌၊
 ဘိုးထိုက်လေဘိ၊ ကြား၊ လိမ္မာသော၊ ပုရိသံ၊ အက္ခန္ဓာကိုသို့ သော
 ရေမြေရှင်ဒါယကာမင်းယောကျ်ားကို၊ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍၊ မုတ္တော၊ သတ်
 မည့်ဘေးမှ၊ ကင်းဝေးမချွတ်၊ ထွတ်မြောက်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ။
 သီလသံဝရေနာမ၊ သီလသံဝရမည်သည်။ မဟာပထဝီ-သမုဒ္ဒ-
 အာကာသာန၊ မြေကြီး၊ သမုဒြာ၊ ကောင်းကင်၊ တို့သည်။ ဝိတ္ထိတ္ထာနိဝိ
 ယ၊ အနန္တပေါ့ယယ်၊ ထွန်ပြန်ကျယ်ကုန် သကဲ့သို့၊ ပြင်ယူ၊ ။
 တထာ၊ ထိုနှင့်နှင်းပန်း၊ ဝိတ္ထိတ္ထော၊ ရဟန်းတပီးပင်၊ ဖြစ်လင့်ကစား၊
 များပြားပေါ့ယယ်၊ ထွန်ပြန်ကျယ်၏။ ဤကား၊ ဥပမာနု၊ ဥပမေယျ၊
 တဝါကျတည်း၊ သိပ်သည်းယဉ်တွဲ၊ ထားသည်နှင့်၊ နှစ်ပြာခွဲ၍ သမ္ပန်ရ
 သောဝါကျနည်းတည်း။ ဤဆုံအပ်ပြီးသောနှစ်နည်းထိုးသည်ပင်
 ထျှင်၊ ဥပမာနု-ဥပမေယျ၊ နှစ်ရံဟပ်၍ရစကောင်းသောကြောင့်၊ ဥပမာ
 ဝါကျချည်းထည်း။

* ဥပမိက္ချာ၌ ပြုယုဂ်ကား၊ ။ ဇင်္ဂမကနကဂိရိသိခေဇုဝ၊ တစ္ဆ
 ချားသော ရွှေတောင်ထွင့်ကဲ့သို့၊ ။ နုက္ခတ္ထပထံ၊ နုက္ခတ်တို့၏
 သွားလာရာကောင်းကင်ခရီးကို၊ ဗုသိတုကာမတာယဝိယ၊ ထိခြင်း
 ဌါအလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသို့၊ ဝါ၊ ကဲ့သို့သော၊ ဝိဇ္ဇန္တိတာသမုဿ
 ထသထ၊ တင့်တယ်စွာစိုက်ဆောက်အပ်သော၊ ပါသာဒဝရဿ၊ မြတ်
 သောပြာသာန်၏။ ပဗ္ဗတော၊ တောင်သည်၊ နုတ္တန္တာမိယ၊ က၊ ဘိဇ္ဇိ
 သို့၊ ။ ဟူသောထီလကွန်-ဌ၊ စသောပြုယုဂ်တို့၌၊ တောင်၏တစ္ဆ
 မသွားသည်ကို သွားသကဲ့သို့၎င်း၊ ပြာသာန်၏ ကောင်းကင်ကိုထိ
 ခြင်းဌါအလိုမရှိသည်ကိုရှိသကဲ့သို့၎င်း၊ တောင်၏မကသည်ကို၊ က၊
 ဘိဇ္ဇိသို့၎င်း၊ မဟုတ်သည်ကို၊ မဟုတ်သလိုနှင့်၊ နှိုင်းဆိုယဉ်ပြု၍၊ ဝိယ၊
 သဒ္ဓါကို၊ ဥပမိက္ချာ-ဟုမှတ်လေ။

- (၁) ဂုဏ်တစ်တံတူ၊ မတူခြင်းဂုဏ်ဖြင့်မှတ်၍၊ သိအပ်ပြီဆ၊
သိရတပြောဥပမာ။
- (၂) နိသတ္တိကိုသတ္တိရှိလာ၊ ကျမ်း၌ပါ၊ ဝါစာထိလိမ့်၊ ဥပရိက်။
ဟူသောတွင်းကြီးနိယံကိုလည်းနှလုံးသွင်းလေ။

“ဥပမေဥပမေယျာလေ၊ ခွဲတော့သတိ” = ဟူသောလေးပြီးပြီ။

(၁၅) “အချက် ပြလိုက်မယ်လေးဟောချက်က လင်း”။ ဟူ
သောပန္နရသမကဗျာ၊ စတုမျိုးထက်ဘိန္တိ၊ မှတ်နာထိထွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်
ကား။ ။ သွယ်သွယ်များစွာ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဇီကာ၊ တို၌၊ တထာ-သ
တိ၊ သန္တေ၊ ချိလျက်၊ စရှိများလှ၊ လက္ခဏာပုဒ်နောက်၊ စ၊ မီ၊ ရောက်
လာ၊ ထိုသဒ္ဓါကို၊ မထာဝမ်းဆို၊ မနှစ်မြို့၊ နှင့်၊ ပြစ်ဘို့ခြင်းရာ၊ ဂရဟာ၊
ဟု၊ သညာမှည့်ထွေ၊ ခေါ်ကြလေ = ဟူလျှ်၊ မသွေမချ၊ ပုံဝံပြ၊ နှင့်၊
သာကေမည်၊ ကျမ်းအဆီကား။

ပေါရာဏေဟိ အနေကာဝိ၊ ကတာ ယာ ပန ဝတ္ထနာ

န တာဟိ သက္ကာ သဗ္ဗတ္ထ၊ အတ္ထော ဝိညာတဝေ ဣဓ။ ။

ဟူသောဇီကာကျော်အစ၊ ကရုဏာပွကာရ ဂါထာကိုသွင်းပြရာ၊
မဏိမဗ္ဗုဇီကာ (၁၃) ၌။ ။ ကိဉ္ဇာဝိ ပေါရာဏေဟိ အာစရိယေ
ဟိ အဘိဓမ္မတ္ထ-သင်္ဂဟ-ပွကရဏာသ၊ အနေကာဝိ ယာ ဝတ္ထနာ
ကတာ ဟောန္တိ၊ ပန တထာဝိ။ ။ ဟူသောဝါကျဝယ်၊ ပန၊ သဒ္ဓါ၏
သံဝတ္ထနာ၊ တထာ၊ စသည်ပင်တည်း။ ။ ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်
ကုန်သော၊ အာစရိယေဟိ၊ ဆရာတို့သည်အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-ပွကရ
ဏာသ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသပြိုဟ်ကျမ်း၏အနေကာဝိ၊ ထကျမ်းမက၊ များ
လှစွာကုန်သော၊ ယာဝတ္ထနာ၊ အကြင်အသွင် ဝတ္ထနာ ဇီကာ၊ တို့
သည်၊ ကတာ၊ ပြီအပ်ကုန်သည်၊ ကိဉ္ဇာဝိဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်
ကုန်၏ရှင်၊ ပန၊ တထာဝိ၊ ထိုထို့ပင်ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း။ ။ သက္ကာ
ဏေယျာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ။ (ဟုစပ်)။ ။ ပေါရာဏေ
ဟိ၊ စသောသံဝတ္ထတဗ္ဗ၊ အတ္ထသံဝတ္ထနာ၊ ဤဇီကာပါဌတို့၌၊ ကိဉ္ဇာ

ပိ၊သန္တိကား-ပါဠိသေသ၊အနုဂ္ဂဟတ္ထဇောတက- နိပါတ်ပုဂံထည်း။
 ပန၊သန္တိကား-အရူပိသံသုဝနတ္ထဇောတက၊နိပါတ်=ဝါ။ ဂရဟတ္ထ
 ဇောတက၊နိပါတ်ပုဂံထည်း။ ထိုပန၊ သန္တိကိုး တထာပိ၊ ဟုပြင်၍၊
 လက္ခဏာအနက်ထွက်အောင်သမ္ပန်ရမည်-ဟူလို၊ ။ထို့ကြောင့်၊ ။
 တတ္ထကိဉ္စာပိတိ ပါဠိသေသော၊သော အနုဂ္ဂဟတ္ထနိပါတော၊ပနာ-
 တိအရူပိသံသုဝနတ္ထနိပါတော၊ ဂရဟတ္ထဝါ၊တထာပိ တထာပိတိ
 အက္ခော၊ ။ဟုမဏိမဂ္ဂုန္တိမိန္ဒြိ၊ ။တတ္ထကိဉ္စာပိ၊သောဇနာယံ၊
 ထိုသောဇနာခြင်း၌၊ကိဉ္စာပိ-တိ သေသသန္တိ၊ ကိဉ္စာပိ၊ဟူသော၍
 သန္တိသည်၊ပါဠိသေသော၊ပါဠိကြွင်းတည်း။ သောပါဠိသေသော၊ထို
 ကိဉ္စာပိ၊ ဟူသောပါဠိ ကြွင်းသည်။ အနုဂ္ဂဟတ္ထ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း
 အနက်၌၊ ပဝက္ခော၊ ဖြစ်သော၊နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ ။ပနာ-
 တိသေသ သန္တိ၊သည်။ အရူပိသံသုဝနတ္ထ၊ မနှစ်သက်ခြင်းကိုပြု
 ခြင်းအနက်၌၊ပဝက္ခော၊သော၊ နိပါတော၊တည်း။ ဝါ၊ကား။ ဂရဟ
 တ္ထ၊အပြစ်သူပံ ဌ၊ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်၌၊ ပဝက္ခော၊သော၊ နိပါတော၊
 တည်း။ ။(လိုက်စပ်)။ ။တထာပိ၊ ပနသန္တိ၊ထိုပန၊သန္တိ၊တ
 ထာပိ-တိအက္ခော၊တထာပိ၊ဟူသောအနက်ကို၊ဝါ။ ထိုထို့ဖြစ်ပါကုန်
 သော်လည်း၊ဟူသောအနက်ကို၊ဧဋ္ဌဗ္ဗော၊အပ်၏။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။
 ပနသန္တိသည်။ အရူပိသံသုဝန၊ဂရဟဇောတက၊ နိပါတ်ဖြစ်ရကား။
 ၎င်း၏သံဝတ္ထုနာဖြစ်သော တထာပိ၊ဟူသော လက္ခဏာသန္တိ၊ပိသန္တိ၊
 ထို့လည်း။ အရူပိသံသုဝန၊ဂရဟဇောတက၊ နိပါတ်ထို့မည်ကုန်၏-
 ဟူလိုသော်။ ။ဤကား၊ပန၊ရှိရာ၊ တထာပိ၊ဟု ပြင်၍အနက်သမ္ပန်
 ရသည်၌၊အပ္ပန်အဟုတ်၊စောင်ပြုယုဂ်တည်း။

*တထာပိ၊ဟုပကထိတိုက်ရိုက်၊ကျင်း၌လာသည်ကား။

ကိဉ္စာပိ အရူပိဝစရဿ အင်္ဂဝသေန ပိသေသောနတ္ထိ၊တထာပိ
 အရူပိဝစရဏာနေပိ အာကာသာဒိအာရမဏဝသေန လက္ခဏာနက
 ပိသေသောနတ္ထိ၊ ။မဏိသာရမဂ္ဂု(၁၈၇)။ ။အရူပိဝစရဿ၊
 အရူပိဝစရဏာန၏၊ အင်္ဂဝသေန၊ အင်္ဂါ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပိသေ

သော၊ အထူးသည်၊ ကိစ္စာပိနတ္ထိ၊ အကယ်ကားမရှိရှင်၊ တထာပိ၊ ထိုထို
 ပင်မရှိပါသော်လည်း၊ အရှုပါဝစေဤနေ့-မိ၍လည်း။ အကာသာမိ
 အာရမဏာဝသေန၊ ကောင်းကင်အစရှိသောအာရုံတို့၏အစွမ်းအား
 ငြင်းလေ့ယူနကပိသေသော၊ ရအပ်သောအထူးသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ။
 ဤကားဂရဟာ၊ အရှုမိ၊ ထွန်းဘိနှစ်ပြာ၊ တထာပိ၊ သဒ္ဓါလည်း။

သတိ၊ သန္တေ၊ လက္ခဏာနှင့်တွေ့နောက်၊ ဝိရောကလည့်ဂရဟာ၊
 အရှုမိ၊ သဒ္ဓါတို့ကိုလည်း။ *သတိပိဟိနိသယပာ- သမန္တရုမိ-ဥ
 ဣယောနပိနာအာရမဏေနပိတ္တ-ယုတ္တတိ၊ ဝိကာကေျာ-၅၈။ ။
 *ကိစ္စာပိ တတိယဤနသမဂီနော သုပပိသံ ဝေဒနာဘောဂေါ
 နတ္ထိ၊ ဝေသာန္တေပိ၊ ပိသုဒ္ဓိမဂ်-၄ (၁၃၂)၊ ပါရာမိကကဏ-၄
 (၁၁၁)။ *အတိယဗုဒ္ဓါနိပညတ္တိန္ဒြိဇနောတိ၊ ပ၊ ဝေသာန္တေပိ၊ ပ၊ ပ
 ညပေယျ၊ ပါရာမိကကဏ-၄ (၂၃၉)ပါဌ်တို့ကိုရှု၍သိရ၏။ ။
 (အနက်ထွယ်၏)။ ထိုမှတစ်ပါး၊ *ဝေမပိ၊ သဗ္ဗာကုသထယုတ္တ
 န္ဒိ၊ ဝတ္ထေပိ၊ ပုဋ္ဌေပိ၊ ။ဝသောလက္ခဏာပုန်နောက်၊ အရှုမိ၊ ဂရဟာ၊
 ပိသဒ္ဓါရောက်သည်တို့ကိုလည်း၊ ထိုထိုအဋ္ဌကထာ၊ ဝိကာ၊ တို့ကိုရှု
 ၍သိကြပါလေ။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ *ကိစ္စိ ဒေဝေါသကံပဇ
 ဇ္ဇိတ္ထေပနကိစ္စိတိဂရဟတ္ထေ၊ အနုဂ္ဂဗျနတ္ထေ၊ နိပါတော၊ ။ဟူ
 သောဧကနိပါတ်- ကဋ္ဌဝါဟန ဇာတ်အဋ္ဌကထာ (ခုချပ်) ပါဌ်ကို
 ထောက်၍၊ ဂရဟတ္ထ၊ အနုဂ္ဂဟတ္ထဇောထက၊ ကိစ္စိသဒ္ဓါလည်းရှိသေး
 သည်ကိုသိပါလေဦး။ အကချယ်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာမှာရှု။ ။ဂ
 ရဟာနှင့်၊ အရှုမိ၊ သဗ္ဗာဝနာနှင့်၊ အနုဂ္ဂဟ၊ တုကြ၏-ဟုမှတ်ရမည်။

“အချက်ပြဆိုက်မယ်၊ လောဘျာချက်ကလင်း” ဟူသော
 လင်္ကာ၏နည်းမှာမျိုးပုံစွဒါဟရုတ်ကား။
 သိမ်းခြိုခါးပတ်၊ နိဂုံးသတ်ငြိ။

(၁၆) “ဂရဟာ၊ အရှုမိ၊ ထွန်းတုံဘိပနသဒ္ဓါ၊ လောလေးဂဗ္ဘံ”။ ။
 ဟူသော-သောဋ္ဌသမလင်္ကာ၊ စတုရပိုင်ကဗျာ၏၊ သေချာမှတ်အပ်။

ဣန္ဒြိယထပ်ကာ။ ။ဂရဟတ္ထ၊အရုဗျတ္ထ၊ထိုနှစ်ဝတိုး ထွန်းပြတစ်
စွာ၊သဒ္ဓါ-ပန၊နောက်ဝါကျ၌၊ရှိကမှန်စွာ၊ရှေ့ဝါကျမှာ၊ကိစ္စာဝိဟု၊
ရှိရိုးအမှန်၊ဂန္ထဝန်ကြောင့်၊တတန်ကင်းပ၊ယင်းဝါကျ၌၊ အတ္ထပ္ပက
ရဏာ၊ လျော်ရာကြည့်လျက်၊ ထည့်စွက် မလွဲ၊ ပေး ရဖြေ-ဟူလို
သော်၊ ။ထိုလျော်စံပြ၊ပထောဂ၊ကား။

* ကိစ္စာဝိပဉ္စထိသတောသရဏဂမနမေဝဇေဋ္ဌကံ၊ ဣဒံပနသရ
ဏဂမနမေဝပတိဋ္ဌာယရက္ခိတထိလဝသေနမဟပ္ပထန္တိဝုတ္တံ။ ။
ထိလက္ခန္ဓ-ဋ္ဌ(၂၄၂)။ ။ပဉ္စထိလတော၊ငါးပါးထိလထက်၊ သ
ရဏဂမနမေဝ၊သရဏဂုံသည်သာလျှင်၊ဇေဋ္ဌကံ၊ကြီးသည်၊ ကိစ္စာ
ဝိဟောတိ၊ အကယ်၍ကား၊ ငြိမ်၏ရှင်၊ ပနထထာဝိ၊ထိုထိုပင်ငြိမ်ပါ
သော်လည်း၊ ဣဒံပဉ္စထိထံ၊ကို၊ သရဏဂမနမေဝ၊ဉ္စိသာလျှင်၊ပ
တိဋ္ဌာယ၊ထည့်၍၊ရက္ခိတထိလဝသေန၊ စောင့်ရှောက်အပ်သောထိ
လ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ မဟပ္ပထန္တိ၊ ဟူ၍၊ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်၏။ ။ဤအ
တူ။ ။ကိစ္စာဝိပဉ္စမဓိသဗ္ဗဟုတ္တသမာဒိတောဇာတံ၊အထခေါ်အယ
မေဝသမာဒိ-တိဝုတ္တဗ္ဗတံအရဟတိ၊ ။စသည်တို့၌၊ကိစ္စာဝိ၊တိုက်
ရိုက်ရှိ၍၊ဂရဟတ္ထ၊အရုဗျတ္ထ၊ ကိုထွန်းပြသော-အထခေါ်၊သဒ္ဓါများ
လည်းရှိသေးသည်ဟုမှတ်၊ ။ဤကား၊ကိစ္စာဝိ၊ပုန်၊တိုက်ရိုက်ထုတ်
သော၊ပြယုဂ်၊ဥဒါဟရဏ်၊ထုံးပုံသက်သေ၊ဥပဒေတည်း။

* ကိစ္စာဝိ၊ ပုန်၊တိုက်ရိုက်မထုတ်သော ပြယုဂ်ကား။ ။*ပစ္စာ
ဘတ္တန္တိ ဧကောသနိက၊ ခလပစ္စာဘတ္တိကာနံ ပါတောဝဘုတ္တာနံအ
ဇ္ဇောမဇ္ဈိန္ဒကေဝိပစ္စာဘတ္တမေဝ၊ ဣပေနပကတိဘတ္တထာပစ္စာတော
ပစ္စာဘတ္တန္တိအဓိပ္ပေတံ၊ ။သုတ်မဟာဝါ- ဋ္ဌ(၁)။ ။ပစ္စာဘတ္တ
န္တိဇ္ဇေ၊ပစ္စာဘတ္တံ-ဟူသောဤပါဠိ၌၊ ဧကောသနိက၊ခလပစ္စာဘတ္တိ
ကာနံ၊ဧကောသနိကံရထင်၊ ခလပစ္စာဘတ္တိကရထင်၊ကိုသောင်ကုန်
သော၊ပါတောဝ၊နံနက်စောစောကသာလျှင်၊ဘုတ္တာနံ၊ခွင်းစားကုန်
ပြီးသော၊ဘိက္ခုနံ၊တို့အား၊ အဇ္ဇောမဇ္ဈိန္ဒကေဝိ၊ မွန်းတည့်၍အတွင်း
သည်လည်း၊ပစ္စာဘတ္တမေဝ၊ပစ္စာဘတ္တ၊မည်သည်သာလျှင်ထည်း။ ။
(ထပ်ကောက်)။ ။ပစ္စာဘတ္တန္တိဇ္ဇေ၊ ထ၊ အဇ္ဇောမဇ္ဈိန္ဒကေဝိ၊

သည်လည်း။ ပစ္စာတတ္ထမေဝ။ မည်သည်သာလျှင်။ ကိဉ္ဇာဝိဟောတိ။
 အကယ်၍ကား ဖြစ်၏ရှင်။ (ထည့်) ၊ ပန-တထာဝိ။ ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါ
 သော်လည်း။ ဣ-ဣမသို့ ပဇေ။ ဤပစ္စာဘတ္တံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ပကထိ
 တတ္ထဿ။ ပကထေပသောသွင်း၏။ ပစ္စာတော။ နောက်သည်။ ပစ္စာ
 ဘတ္တံ။ ပစ္စာဘတ္တမည်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝေဓိတဗ္ဗိ။ ထိအပ်၏။ ၊ ထ
 နည်း။ ၊ ပစ္စတော။ နောက်ကို။ ပစ္စာတတ္ထန္တိ။ ပစ္စာဘတ္တံ-ဟူ၍။ ဝေ
 ဓိတဗ္ဗိ။ အပ်၏။ ၊ ထောပစ္စည်းကိုကတ္တားအနက်၌သက်။ တနည်း။
 ကံအနက်၌သက်လေ။ ၊ ဤကားကိဉ္ဇာဝိသဒ္ဓါ- တိုက်ရိုက်မပါရာ
 ၌။ သျှောင်စွာတချက်။ ထည့်စွက်ရပုံ။ ဥဒါဟရုဏ်ထည်း။

“ဂရဟာ၊ အရူပိ။ လ။ လေးဂရုစွဲ” ဟူသောကဗျာ။ စာ
 လင်္ကာအချိုး၏။ သိမှတ်ရန်အဓိပ္ပါယ်မျိုးသည်။
 ရွှေကြိုးခါးပတ်။ အပြီးသတ်ပြီ။

(၁၇) “ဟေတုနှင့်နိမိတ္တာ။ လ။ ဟောရိုက်အများ”။ ၊ ဟူသော
 သတ္တရသမ၊ ကဗျာ။ အလင်္ကာ၏။ မှတ်နာထိထွယ်။ အဓိပ္ပါယ်ကား။
 ဟေတုနှင့်နိမိတ္တ၊ နှစ်ဌာနရှိသည်တွင်။ အကျိုး၊ အကြောင်း၊ ဝေးသည်
 ကား-ဟိတ်၊ အကြောင်း၊ အကျိုး၊ နီးကြ၍သဟစရဏဖြစ်သည်ကား
 နိမိတ်၊ ဟု။ ဟိတ်၊ နိမိတ်၊ နှစ်ပါးတို့၏။ ထူးခြားကွဲလွဲသည်ကို။ သိကြ
 လေ။ ဟူလို။ ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဟိတ်၌မှတ်ပုံ။ ဥဒါဟရုဏ်ကား။ ။
 အန္တေနဝသတိ။ ၊ ဘိက္ခု။ ရဟန်းသည်။ (ကတ္တားထည့်)။ ။ အ
 နန္တေနပင့်ဟိတ်၍ထား။ စားရမည့်သွင်းကြောင့်။ ဝသတိ။ တောင့်တ
 မြှော်ထွေ။ ငုံ့၍နေ၏။ ၊ ဤပြဟုတ်၌။ နေခြင်းကြိယာတည်း ဟူသော
 အကျိုးနှင့်။ သွင်းတည်းဟူသော အကြောင်းသည်ဝေးကွာကြသည်။
 သဟစရဏမဖြစ်။ ဤသို့။ အကျိုး၊ အကြောင်း၊ ဝေးကွာခြားနား။ ကာ
 လပြားသော အကြောင်းရကို။ ဟိတ်ဟု သိကြလေ။ ။ *နိမိတ်၌
 မှတ်ပုံ။ ဥဒါဟရုဏ်ကား။ ။ ဒိဝိဓမ္မနိဟညထေ။ ။ ကုဉ္ဇရောဒန္တေ
 သု ဟညထေ။ ။ ဟူသည်တည်း။ ။ ဒိဝိ။ သစ်ကို။ စမ္မနိ။ အရေ

ကြောင့်၊ဟာညတေ၊သတ်အပ်၏။ ကုဋ္ဌရော၊ ဆင်ကို၊အန္တေသု၊အ
 စွယ်ကိုကြောင့်၊ဟာညတေ၊သတ်အပ်၏။ ဤပြယုဂ်တို့၌၊ အရေ၊
 အစွယ်၊တည်းဟူသော အကြောင်းနှင့်၊ သတ်ခြင်းကြိယာတည်းဟူ
 သောအကျိုး၊သည်၊သဟစရဏဖြစ်ကြသည်။ တကွနက်စပ်၊နီးကပ်
 လျက်နေကြသည်။ ဤသို့တကွနက်စပ်၊ အကြောင်း၊အကျိုး၊နီးကပ်
 သော အကြောင်းစုကို၊ နိမိတ်၊ ဟုထိပါလေ-ဟုထို၊ ဤကား-
 ဟိတ်၊နိမိတ်၊နှစ်ပါးတို့၏၊ထူးခြားကွဲလွဲပုံတည်း။

ထနည်း၊ဟိတ်၊ကာရဏ၊နိမိတ်၊သုံးပါးတို့၏၊အထူးကိုလည်း၊ဤ
 ၌သွင်း၍၊မှတ်သားအပ်၏။ထိုသုံးပါး၊လုံးပင်၊ဟိတ်ချည်းဖြစ်၍၊တတိ
 ယာဟိတ်၊ပဉ္စမိဟိတ်၊သတ္တမိဟိတ်၊ဟုခေါ်ဆိုသင့်သည်။ ထိုသုံးပါး
 တို့တွင်၊တတိယာဟိတ်ကိုဟိတ်၊ခေါ်သည်၊ပဉ္စမိဟိတ်ကိုကာရဏ၊
 ခေါ်သည်။ သတ္တမိဟိတ်ကို နိမိတ်၊ခေါ်သည်။ ထိုသုံးပါး၏ အထူး
 ကား၊ဟေတုတ္ထေဝ-ဟူသောသုတ်၌၊ အန္တေသုဝသတ်ကိုထုတ် သည်၊
 ဤပြယုဂ်၌၊နေခြင်းကြိယာအကျိုးကရှေ့၊ ထမင်းတည်းဟူသောအ
 ကြောင်းကနောက်မှဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်၊အကြောင်းကနောက်၊အ
 ကျိုးကရှေ့ဖြစ်သည်ကိုဟိတ်-ဆိုရမည်။ ကာရဏတ္ထေဝ-သုတ်
 ၌၊ စတုန္တံ၊တိက္ခဝေ၊အရိယသစ္စာနံ၊အနုဗ္ဗဗောဓာ၊အပ္ပင်္ဂဝေ၊ဇဝပိခံဒီ
 စာမဒ္ဓါ၊နံသန္ဓာ၊ဝိတံ၊သံသရိတ်၊မမဉ္ဇဝတု၊မှာ၊ကဋ္ဌ။ ဟူသောပြယုဂ်
 ကိုထုတ်သည်။ဤပြယုဂ်၌၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိခြင်း မောဟ၊ အ
 ကြောင်းက ရှေးဖြစ်သည်။ သံသရာ၌ ကျင်လည်ခြင်း အကျိုးက
 နောက်မှဖြစ်သည်။ ဤသို့အကြောင်းက ရှေး၊အကျိုးက နောက်ဖြစ်
 သည်ကိုကာရဏ-ဆိုသင့်သည်။ ကမ္မကရဏ၊နိမိတ္တတ္ထေသု၊သတ္တ
 မိ-သုတ်၌၊နိမိတ္တတ္ထဝယ်၊ ဒီဝိစမ္ပနိ၊ဟာညတေ၊ကုဋ္ဌရော၊အန္တေသု၊ဟာည
 တေ၊ ကိုထုတ်သည်။ ဤပြယုဂ်၌၊အရေ၊ အစွယ်၊တည်းဟူသောအ
 ကြောင်းသည်၊ သတ်ခြင်းကြိယာတည်းဟူသောအကျိုး၊နှင့်၊သဟစ
 ရဏ၊ တကွဖြစ်ကြသည်။ နိမိတ္တ ဝန်ဖြစ်သော သစ်ကောင်၊ ဆင်
 ကောင်၊ လည်းပျက်သည်။ ဤသို့၊အကြောင်း၊ အကျိုး၊သဟစရဏ
 ဖြစ်၍၊နိမိတ္တဝန်ပျက်မှု၊နိမိတ်-ဟုဆိုသင့်သည်။ နိမိတ္တဝန်ပျက်သည်

ဟူရာ၌၊ သရေပကတိ၊ ဗျတ္တနေ-သုတ်ကိုထောက်၍၊ ယေဘုယျ-ဟူ၍ မှတ်။ ။ ဤသို့လျှင်၊ နိမိတ်၊ ကာရဏ၊ နိမိတ်၊ သုံးပါးတို့၏ အထူးကို လည်း၊ စကားချပ်၍၊ သိမှတ်ကြလေကုန်။

“ဟေတုနှင့် နိမိတ္တာ၊ လ၊ တောစိုက်အများ” ဟူသော သတ္တရ သမကဗျာ စာလင်္ကာ၏၊ မှတ်နာသိထွယ်၊ အဓိပ္ပါယ် ကား၊ ဤဝယ်ခါးပတ်၊ အပြီးသတ်ပြီ။

(၁၈) “ဉာဏ်အသိဗုဒ္ဓဗောဓ်ကလ၊ လ၊ ငွေးရှုပ်ပယ်ရှား။ ။ ဟူသော အဋ္ဌာရသမကဗျာ၊ အလင်္ကာ၏၊ မှတ်နာသိထွယ်၊ အဓိပ္ပါယ် ကား။ ။ ကျမ်းဝယ်အညွှ၊ စွဲကိုပြုကြသော၊ ဒဋ္ဌိသတာဝသည့်၊ အာဂမဒဋ္ဌိ၊ ယုတ္တိဒဋ္ဌိ၊ အားဖြင့်နှစ်ပါး၊ ပြားသထည်။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊၊ ဇိကာ၊ အရိုး၊ ကျမ်းသုံးမျိုးကို၊ ကိုးကားလိုက်၊ တ ထာဟိ တထာနိ၊ ဝုတ္တိဟေတု၊ တဝ၊ ကျမ်းဂန်တို့ပြုကြလျှင်၊ အာဂမ ဒဋ္ဌိ၊ ဟုခေါ်ကြလေ။ မိမိကောင်းကို၊ ထင်ရှားစွဲကို၊ ဖြိုခိုင်းစေလိုသ ဖြင့်၊ ထိုထိုအကြောင်း၊ ထပ်ထောင်းရှာသြသဖြင့်၊ ယုတ္တိထရ၊ ဟိသဒ္ဓါ၊ သက်သက်နှင့်ပြုခဲ့လျှင်၊ ယုတ္တိဒဋ္ဌိ-ဟုခေါ် ကြလေ = ဟူလို။ ။ ဤ ၌၊ တထာဟိ-သဒ္ဓါနှင့်ပြုလျှင်၊ အာဂမဒဋ္ဌိ-ဆိုသည်လည်း၊ အရာခပ် သိမ်းမဟုတ်ချေ။ အချို့အရာ၊ ယုတ္တိဒဋ္ဌိ၌လည်း၊ သုံးကားသည်။ ။ တထာ ဟိ ဗာဠကားလေအာတပေဋ္ဌော သာဟံပပိဋ္ဌာနံ သီတဗုဒ္ဓိ ဟောတိ၊ တထောဝစိရကာထံဗ္ဗိတာနံ ဥဗ္ဗဗုဒ္ဓိ။ ။ တထာဟေ-တံကမ္မ ဇရူပပရိပါလနုလက္ခဏံ။ ။ (ဇိကာကျော်)။ ။ တထာ ဟိအညံဉ္စပါ မိန္ဒကံ အလတမာနာသတ္တာအတ္တနောဝ ဟတ္ထတလေသီဝံကတွာ နိပဇ္ဇန္တိ။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ-(၃၁၆)။ ။ ဤသို့လေသောပြုယုဂ်တို့၌ကား၊ ယုတ္တိဒဋ္ဌိ၌သုံးသည်၊ မမြဲဟူ၍မှတ်လေ။

ထိုအာဂမဒဋ္ဌိ၊ ယုတ္တိဒဋ္ဌိ၊ နှစ်ပါးတို့တွင်၊ တထာဟိ-သဒ္ဓါနှင့်ထား သော အာဂမဒဋ္ဌိ၌၊ သိမှတ်ရန်ဥဒါဟရုဏ်၊ ပုံစံသက်သေကား။ ။ တ ထာဟေ-သ ဗာဠမေအာဝုသော ဒုက္ခာဝေဒနာ အဘိက္ကမန္တိ နော

ပဋိက္ခမန္တိတိဇာဒိသုဂုဗိယံ ဇာဂတော။ ပါရာဇိကကဏ်အဋ္ဌကထာ(၁၂)။ အယံဟိဇာဘိသဒ္ဓေါဂုဗိ၊ သလက္ခ၊ ပုဇိတ၊ ပရိတ္တိန္ဒာဝိကောသုဒိဿတိတိ။ အယံဟိ၊ ပါဒိဿတိ၊ ဟူ၍။ ယထာ-ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို၊ မယာ၊ ငါသည်။ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (ရွှေဝါကျကို ယူ၍၊ အနိယတ်လုပ်သည်)။ ထေဿ ထံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်၊ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သေ-သောဇာဘိသဒ္ဓေါ၊ ထိုဇာဘိသဒ္ဓါသည်။ ဗာဠာမေ ဇာဂုသော၊ လ၊ နောပဋိက္ခမန္တိတိဇာဒိသု၊ နောပဋိက္ခမန္တိ-ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌၊ ဂုဗိယံ၊ ကြီးပွားခြင်း၌၊ ဇာဂတော၊ လာ၏။ ဟု အနက်ပေး။ ဤပြယုဂ်၌၊ အယံဟိဇာဘိသဒ္ဓေါ-စသောဒဠိယတ္ထစကားကို၊ ထင်ရှားမသွေ၊ မြီစေလိုသောကြောင့် ဗာဠာမေ ဇာဂုသော-စသောဘံယုဂ်ပါဌ်တော် ဇာဂမစကားကို၊ ကိုးကား ဆွဲပြသောဝါကျဖြစ်၍၊ ယင်းထထာဟိ၊ စသောဝါကျသည်။ ဇာဂမဒဠိဝါကျ၊ မည်၏၊ ဟုထိလေ။ ဤကား၊ ထထာဟိ-သဒ္ဓါနှင့်ထားသော ဇာဂမဒဠိဝါကျတည်း။

ဂုတ္တဉ္ဇေတံ-ထားသောဇာဂမဒဠိဝါကျကိုကား၊ ဤသို့သိအပ်၏။ အဘိဓမ္မေ ဒုပ္ပင်္ဂိပဇ္ဇောဓမ္မစိန္တံ အတိဓာဝဇ္ဇော အစိန္တေယျာနိဝိစိန္တေတိ၊ တတောပိတ္တက္ခေပံပါပုဏ္ဏာတိ၊ ဂုတ္တဉ္ဇေတံစက္ကာရိမာနိဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျာနိ နဝိန္တေတဗ္ဗာနိယာနိ စိန္တေန္တောဥဗ္ဗာဒဿဝိဗာတဿတာဂီအဿာတိ။ ပါရာဇိကကဏ်-၅၊ (၁၆)။ အဘိဓမ္မေ၊ အဘိဓမ္မာ၌၊ ဒုပ္ပင်္ဂိပဇ္ဇော၊ မကောင်းသဖြင့် ကျင့်သောသူသည်၊ ဓမ္မစိန္တံ၊ တရား၌ကြံခြင်းကို၊ အတိဓာဝဇ္ဇော၊ ထွန်၍ပြေးသွားသည်ရှိသော်၊ အစိန္တေယျာနိဝိ၊ မကြံစည် အပ်သည် တို့ကိုထည့်။ စိန္တေတိ၊ ကြံစည်၏၊ တတော၊ ထိုသို့မကြံစည်အပ်သည်တို့ကိုကြံစည်ခြင်းကြောင့်၊ စိတ္တက္ခေပံ၊ စိတ်၏ပျံ့ထွင်ခြင်းသို့၊ ပါပုဏ္ဏာတိ၊ ရောက်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၏၊ စက္ကာရိမာနိ၊ လ၊ အဿာတိ၊ စက္ကာရိမာနိ၊ လ၊ အဿ-ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော၊ ဇေတံ-ဝစနံ၊ ထိုစကားကို၊ အင်္ဂုတ္တရာဂမေ၊ အင်္ဂုတ္တရန်ကာဟ်၌၊ တဂတော၊ မြတ်စွာထုရေ သည်။ အာဓာရ၊ ကတ္တားနှစ်ပုဒ်ထည့်။ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဘိက္ခ

ဝေ၊တို့ယာန်အပ်နွေယျာန်၊အကြင်မကြံစည်အပ်သည်တို့ကို၊ မိနွေ
 နွေ၊ ကြံသောသူသည်၊ ဥဗ္ဗာဒထာ၊ ရူးသွပ်ခြင်း၏၊ ဝိဗာတသ၊
 ဆင်းရဲခြင်း၏၊ ဝါ၊နှစ်လုံးပင်ပန်းခြင်း၏၊ ဘာဂီ၊အဘိုးရှိသည်၊အထာ၊
 ဖြစ်ရာ၏၊ စတ္တာရိ၊လေးပါးကုန်သော၊ ဣမာန်အပ်နွေယျာန်၊ဤမကြံ
 စည်အပ်သည်တို့ကို၊နပ်နွေတဗ္ဗာန်၊မကြံစည်အပ်ကုန်၊ ဤ၌လည်း၊
 ဝုတ္တဋ္ဌေတံ-စသောဝါကျသည်၊ အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်စကားကို၊ ကိုး
 ကားဆွဲပြသော ခန္ဓိဝါကျဖြစ်၍၊ အာဂမခန္ဓိဝါကျမည်၏-ဟု သိ
 လေ၊ ဤကား၊ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ-ထားသော အာဂမခန္ဓိဝါကျတည်း။
 ဝုတ္တဋ္ဌိစေတံ၊ဝုတ္တဋ္ဌိဟေတံ၊ထားရာ၌လည်း၊အတူတူ၊

*ယုတ္တိခန္ဓိဝါကျ၌၊သာကေထုံးပုံ၊ ဥဒါဟရုဏ်ကား၊ သစေဝိ
 ဟိဝိဟိထကဝါဒုဿဂဗ္ဘဿဒ္ဓါရေနိသိန္ဓောဝိည္ဗုပုရိသောဟောတိ၊
 နေဝအနာပတ္တိကရေတိ၊ ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၊(၁၂၇)။ ။ဟိ-
 သန္တံ၊မျက်စိ၏ကွက်ရာကိုသာ“ရဟ”ယူရမည်ဟု ငါဆိုသောစကား
 မှန်၏၊ဝိဟိထကဝါဒုဿ၊ ဝိတ်အပ်ပြီးသောတံခါ၊ရွက်ရှိသော၊ ဂဗ္ဘ
 သ၊ထိုက်ခမ်း၏၊ ဒ္ဓါရေ၊တံခါး၌၊နိသိန္ဓော၊နေသော၊ ဝိည္ဗု၊သိကြား
 လိမ္မာသော၊ပုရိသော၊ယောကျ်ားသည်၊ သစေဝိဟောတိ၊ အကယ်
 ၍မူလည်းရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ဝေံသတိဝိ၊ဤသို့ပင်ရှိပါသော်လည်း၊ သော၊
 ထို-ဝိတ်အပ်သော တံခါးရှိသော ထိုက်ခမ်း အနီးအပါး၊ သိ၊ကြား
 လိမ္မာသော ယောကျ်ားသည်၊ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းကို၊
 နေဝကရေတိ၊ မပြုနိုင်သည်သာတည်း။ ဤသစေဝိ-စသောဝါ
 ကျသည်၊“စက္ခုသေဝပနရဟောရဟောတိ ဣဓာမိပ္ပေတော”ဟူ
 သောရှေ့ဝါကျစကားကို၊ ထင်ရှားမသွေ၊ မြစေလိုသဖြင့်၊ နုကိုယ်
 ထောက်၌၊ ယုတ္တိရှာကြံ၊ အသင့် ဖန်အပ်သော ဝါကျ ဖြစ်သော
 ကြောင့်၊ ယုတ္တိခန္ဓိဝါကျ-မည်၏၊ တိတ္ထိယာဟိဝေံဝဒေယျံ၊“သ
 မဏသာဂေါတမသ သာဝကာသတ္ထရိပ္ပိတေယေဝ ဝိဟာရေပုဂ္ဂို
 ဇဂ္ဂိသု၊ပရိနိဗ္ဗုတေဆဒ္ဓေသု”၌၊ ။ဟူသောပါရာဇိကကဏ်အဋ္ဌ
 ကထာ (၆) နံပါတ်ပါဠိ၌ထားသောယုတ္တိခန္ဓိဝါကျတို့၌လည်း၊ ၎င်း

နည်းသိလေ။ ဤကားယုတ္တိဒဋ္ဌိဝါကျ၏။ သာဓကထုံးဝုံ၊ ဥဒါဟ
ဂုဏ်တည်း။

“ဉာဏ်အသိဗုဒ္ဓဗောရယ်က၊ လေးထွေးရှုပ်ယပ်ရှား” ဟူသော
ပုဂံမ(၁၈) ကဗျာ၏ မှတ်နာသိထွယ်၊
အဓိပ္ပါယ်အဖြေပြီး၏။

(၁၉) “လင်းမလွဲစေဘို့၊ လေးရှင်းတဲ့အစွဲ”။ ဟူသောကဗျာ၌၊
မှတ်နာသိထွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကား။ သွယ်သွယ်များလှ၊ အဋ္ဌကထာ၊
ငိုကာအဝဝတို့၌၊ တထွ၊ နှို၊ နှို၊ သန္တိ၊ နှစ်ဖြာတုကွ၊ ယဉ်ကာပြရာ
တွင်၊ တထွ၊ သန္တိ၏အစွဲပိုင်အောင်၊ ထိုက်ဆိုင်သောတပါးကျမ်းကို၊
လှမ်းယူစွဲဆိုပါလေ၊ ဣမ၊ သန္တိအစွဲကိုကား၊ ဆိုဆဲဆဲ ကျမ်းဂန်ကို
သာ၊ လင်းမှန်အောင်စွဲပါလေ = ဟူလို၊ ဤအရာဝယ်၊ နှစ်ဖြာသိမ်း
ခြုံ၊ သန္တိစုံသော၊ အာဂုဏ်ဝါကျ၊ သာဓကကား။ *ဣဒါနိတာနိပဋိပါ
ဋိယာဠာဝိတာနိသစ္စာနိဝိတ္ထာရေန္တော “ကတမဉ္စာဘိက္ခဝေ” တိအာဓိ
မာဟ။ တံသဠိသဗ္ဗာကာရေနာနိသုန္ဒိမဂ္ဂေဝိတ္ထာရိတမေဝ၊ တထွဂုတ္တ
နယေနေဝဝေမိတဗ္ဗံ၊ အယံပနဝိသေသော၊ ဤတိုင်အောင်ကား၊
လိုရင်းမဟုတ်သေး၊ အစွဲပေါ်စေခြင်းငှါ၊ မူလကျမ်းတက်ဝါကျကို၊
ဆွဲထုတ်သည်။ လိုရင်းကား။ *တထွ ဗုက္ခသမုဒယံ အရိယ
သဗ္ဗံ “ယာယံတဏှာပေါနောတ္တဝိကာ” တိ ဣမာယထန္တိယာ အာဂ
တံ၊ ဣမ “အဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂယာသင်္ခါရာ” တိ ပစ္စယာကာရဝသေန၊ တထွ
စ ဗုက္ခနိရောဓ်အရိယသဗ္ဗံ “ယောတထာယောဝ တဏှာယအသေ
သဝိရာဂနိရောဓော” တိ ဣမာယထန္တိယာ အာဂတံ၊ ဣမ “အဝိဇ္ဇာယ
တွေဝ အသေသဝိရာဂ နိရောဓော” တိ ပစ္စယာ ကာရနိရောဓ ဝသေ
န၊ ဟူသည်တည်း။ တိကာနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိရ်အဋ္ဌကထာ-(၁၆၂)။
လိုရင်းဝါကျကိုသာအနက်ထောအနာခဲအံ့။ *တထွ၊ ထိုဝိသုန္ဒိမဂ်
၌၊ ဗုက္ခသမုဒယံအရိယာစွဲ၊ ဗုက္ခသမုဒယအရိယာသစ္စာသည်။ ယာ
ယံတဏှာပေါနောတ္တဝိကာတိဣမာယထန္တိယာယာယံတဏှာပေါ

နောတ္တဝါကာ-ဟူသောဤပါဠိဖြင့်၊ အာဂတံ၊လာ၏၊ ဣမ၊ဤအင်္ဂုတ္တု၊ရိ
 ပါဠိတော်၌၊ အဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂယာသင်္ခါရာတိ၊ဟူ၍၊ ပုဂ္ဂယာကာရ ဝသေ
 န၊ပစ္စည်းတို့၏အခြင်းအရေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ဝါ၊ ပပိစ္စသမ္ပုဒ်၏အ
 စွမ်းအားဖြင့်၊အာဂတံ၊ ၏၊တတ္ထစ၊ထိုပိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း၊
 တနည်း၊စ၊သည်သာမကသေး၊ ဝါ၊ထိုမှတပါး၊ တတ္ထ၊ထိုပိသုဒ္ဓိမဂ်
 ၌၊ဒုက္ခနိရောဓ်အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခနိရောဓ်အရိယသစ္စာသည်၊ ယော
 တသထာယေဝတဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓောတိ၊ဣမာယထ
 န္တိယာ၊ဤပါဠိဖြင့်၊အာဂတံ၊၏၊ဣမ၊ ဤအင်္ဂုတ္တုရနိကာဟ်၌၊ အဝိဇ္ဇာ
 ယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓောတိ၊ ဟူ၍၊ ပုဂ္ဂယာကာရဝသေ
 န၊ဖြင့်၊ဝါ၊ဖြင့်၊အာဂတံ၊လာ၏။ ။ဤသို့လျှင်၊ တတ္ထ၊ သဒ္ဓါကို၊ ထို
 အတိုက်အဆိုင်ကုသ်းကိုပွဲ၊ ဣသေဒ္ဓါကို၊ ဤဆိုင်ဆိုင်ကုသ်းကိုပွဲကြ
 လေ၊ ။တတ္ထတထာ၊ ဣစစအညတထာ၊ အတ္ထသမ္ဘဝတော၊ ။ဟူ
 သောပါရာဇိကကဏ် အဋ္ဌကထာ (၇၂) ထိလက္ခနံ အဋ္ဌကထာ
 (၂၇) ဧကင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာ (၉) စသည်တို့၌လည်း၊ဤနည်းတူ၊
 အတ္ထပ္ပကာရဏအ၊အရာဌာနအားလျော်စွာကြည့်၍ပွဲကြလေ။

အစွဲပါဠိထင်အောင်၊စောဓနာဝါကျနှင့်တကွ၊ ထုတ်၍အနည်း
 ဝေပဖြည့်အံ့။

*အထကသွား ယထာသုတ္တန္တေ ဧကံသမယန္တိ ဥပယောဂဝစ
 နေနနိဇ္ဈေသော ကတော၊ အဘိဓမ္မေ စ ယသ္မိံ သမယေကာမာဝစ
 ရန္တိ ဘုဒ္ဓဝစနေ၊ တထာအကသွား ဣစထေနသမယေနာတိကရ
 ထာဝစနေန နိဇ္ဈေသော ကတောတိ၊တတ္ထ တထာ၊ ဣစစအညတထာ၊
 အတ္ထသမ္ဘဝတော၊ ။(ပါရာဇိကကဏ်-၉)။ ။အထ၊ထိုသို့ထေ
 နကာလေန- ဟူသောအနက်ကို ရှုအပ်သည်ရှိသော်၊ ကသွား၊ အ
 ဘယ်ကြောင့်၊ဝါ၊ပဇာမူ၍၊ ဝါ၊ပဇာမူသောကြောင့်၊ ဝါ၊ဘာပြုလို့၊
 သုတ္တန္တေသုတ္တန်၌၊ ဧကံသမယန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဥပယောဂဝစနေ၊ဒုတိ
 ယာဝိဘတ်ဖြင့်၊နိဇ္ဈေသော၊ဗြဟ္မန်းပြခြင်းကို၊ကတောယထာစ၊ပြုအပ်
 သကဲ့သို့၎င်း၊(စသဒ္ဓါ- အဋ္ဌာနပယုဂ်ကြံသည်)။ အဘိဓမ္မေ၊ဤယသ္မိံ
 သမယေကာမာဝစရန္တိ၊ဟူ၍၊ဘုဒ္ဓဝစနေ၊သတ္တမိဝိဘတ်ဖြင့်၊နိဇ္ဈ

သော၊ ကို၊ ကတောယထာဝ၊ ကဲ့သို့၎င်း၊ တထာ၊ ထို့အတူ၊ ဝါ၊ ထိုကဲ့
 သို့၊ ဝါ၊ ထိုလို၊ အကထွာ၊ မပြုမူ၍၊ ဝါ၊ မပြုလျှင်းဘဲ၊ ဝါ၊ မပြုဘဲပါလျက်၊
 ဣ၊ ဤ၊ ဤနည်း၊ ဝိဇုကတ်၌၊ တေနသမယေနာတိ၊ ဟူ၍၊ ကရဏဝဝနေ
 န၊ ကရိုဏ်း၊ ဝိဘတ်ဖြင့်၊ နိဇ္ဈေသော၊ ညွှန်းပြခြင်းကို၊ ကတော၊ ပြုအပ်
 သတဲ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝါ၊ သည့်နယ်၊ ဝါ၊ သို့ကလို၊ စောဒကော၊ စော
 ဒကဆရာသည်၊ ဝါ၊ ဆရာက၊ အာဟ၊ ဆိုပြီ။ (ဤတွင်၍ကာ၊ အ
 စွဲထင်ရှား၊ ရုံသာ၊ စောဒနာဝါကျကိုပြသည်)။ *တတ္ထ၊ ထိုသုတ္တန်
 ဝိဇုကတ်၊ အဘိဓမ္မာဝိဇုကတ်၌၊ တထာ၊ ထိုသို့သော၊ အခြင်း၊ အရာဖြင့်၊
 ဝါ၊ ထိုဒုတိယာဝိဘတ်၊ သတ္ထမိဝိဘတ်ဖြင့်၊ အတ္ထသမ္ဘဝတောဝ၊ အစွ
 န္တသံယောဂအနက်၊ အဓိကရဏ၊ ဘာဝေနာဘာဝလက္ခဏအနက်၊
 ဇာတိသံသယောကြောင့်၎င်း၊ ဣ၊ ဤ၊ ဤနည်း၊ ဝိဇုကတ်၌၊ အညထာ၊ တ
 ပါးသော၊ အပြားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဒုတိယာ၊ သတ္ထမိယထပါ၊ ကရိုဏ်း၊ ဝိဘတ်
 ဖြင့်၊ အတ္ထသမ္ဘဝတောဝ၊ ဟိတ်အနက်၊ ကရိုဏ်းအနက်၊ ဇာတိသံ
 သောကြောင့်၎င်း။ သုတ္တန္တေ၊ ၎င်း၊ လေးကတောယထာဝ၊ ကဲ့သို့၎င်း၊
 အဘိဓမ္မာ၎င်း၊ လေးကတောယထာဝ၊ ကဲ့သို့၎င်း၊ တထာ၊ တူ၊ အကထွာ၊
 ၎င်း၊ ဣ၊ ဤ၊ ဤနည်း၊ ဝိဇုကတ်၌၊ လေးကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝိသဇ္ဇေ
 တဗ္ဗော၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ ဟုမူလပုစ္ဆာဝါကျထိုပြန်၍ အကျယ်လိုက်
 ဖြေ။ သုတ္တန်သို့ရောက်သောအခါလည်း၊ ထိုက်သည်အားလျော်
 စွာ၊ မူလအကျယ်ပုစ္ဆာဝါကျကိုရှု၍၊ တတ္ထ၊ ဣ၊ သဒ္ဓါတို့ကို၊ မှန်ကန်
 အောင်ပြောင်းလွှဲ၍စွဲကြပါလေ။ ဤကုန်းစွဲ-တတ္ထ၊ ဣ၊ သဒ္ဓါတို့
 ကိုနည်းယူ၍၊ ဝိနည်း၌ သိက္ခာပုဒ်ချင်းစွဲ၊ စသည်ကိုလည်း၊ ဤနည်းတူ
 သိမှတ်အပ်၏။

အနည်းငယ်ထည့်စွက်ဦးအုံး

*သေသကထာမဂ္ဂေါပနေတ္ထပိဝရ ပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒေဝတ္ထ
 နယေနဝေဓိတဗ္ဗော၊ တကြိဟိဘိက္ခုပဋိဂ္ဂဟကော၊ ဣတိ၊ ဣ
 နိ။ (ကင်္ဂါ-အဋ္ဌကထာ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်၊ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်အ
 ဘွင်(၁၇၃)။ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏။ တကြ၊ ထိုပိဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာ

ပုန်ခွဲ၊ ဘိက္ခု၊ သဏ္ဍိ၊ ပရိတ္တိ၊ ဟာကော၊ သကင်္ဂါ၊ ကိခံယူဝတ်၏၊ ဝါ၊ ခံယူ
ထုတ်သောသူသည်။ ဣ၊ ဤ၊ ဝိ၊ ဝေဒါနံ-ပဉ္စမသင်္ဂဟာပုန်ခွဲ၊ ဘိက္ခု၊ နိ၊
ဘိက္ခုနိမသည်။ ပရိတ္တိ၊ ဟိ၊ ကာ၊ သကင်္ဂါ၊ ကိခံယူဝတ်၏၊ ဝါ၊ ခံယူထုတ်
သောသူသည်။ (လိင်ပြင်ထိုက်)။ အရေတိုင်းနည်းယူတော်
မူကြပါလော့။

“ထမ်းမလွှဲစေဘို့၊ ထားရှင်းတဲ့အစွဲ”၊ ဟူသော (၃၉) ပုန်မ
ကဗျာ၌၊ ထိမှတ်သွယ်ရာ၊ ဝိသယန္တနာအပြေဒြီး၏။

(၂၀) “မထွေးရအောင်ဆို၊ ထား ကျင်းထုတ်လိုပြော”။ ဟူ
သောဝိသတ်၊ စတုပဒကဗျာ၊ အဝေကင်္ဂါ၏ မှတ်နာသိထွယ်၊ အဓိ
ပ္ပာယ်ကား။ သွယ်သွယ်မျှ၊ သွယ်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဝိကာအဝေတိန္တိ၊
ဝေဒကအရေး။ အမေးပုစ္ဆာ၊ ကသွာနောက်၊ ဟိ၊ သန္တိရောက်ထာ
ကဗျာပဏထိတ်-ဟု၊ ကြိုက်မှတ်ထွေးအနက်ပေးမှာ၊ ဟိ-ယသွာ၊
ဟု၊ မြစ်ကာမသွေး ပေးကြလေ-ဟုဆိုသော်၊ ဝေဒါဟရုဏ်၊ ပုံစံ၊
သက်သေကား။ *ထွေးကတ္တန္တိတ် နယုတ္တိ၊ ကသွာ၊ ဝေဒိဋ္ဌထာ
အရဟာနက်၌ ဝေဒနာတိတ်ဂုတ္တိ ဘဝေယျ၊ သုဗ်မဟာဝါ အဋ္ဌ
ကထာ၊ မဟာနိဒါန သုတ်သွင်း (၈၉)။ ထွေးကတ္တန္တိ၊ ဟူသည်
ကာအထံ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသည်မှနောက် ကာလ၌ သတ္တ
ဝါဖြစ်၏သည် အယူရှိ၏ဟု ပြောဆိုသောစကား သည်၊ နယုတ္တိမ
သင့်၊ ကသွာ၊ ကြောင့်၊ နယုတ္တိ၊ သနည်း။ ဟိ-ယသွာ၊ အကြင်ကြောင့်၊
ဝေ၊ ဤသို့ သောပိစ္ဆာ အယူစကားကို၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ပြောကြား
သည်၊ ထုတ်၊ ရှိခဲ့သော်၊ အရဟတ၊ ရဟန္တာသည်၊ ကိန္တိ၊ ထရံထရကိုမျှ၊
နာနာတိ၊ မသိ၊ ဣတိ-ဣဒံစနံ၊ ဤစကားသည်၊ ဂုတ္တိ၊ ဆိုအပ်သည်။
ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ထနည်း။ အရဟာနက်၌ ဝေဒနာတိတ်ဂုတ္တိဘဝေ
ယျ၊ ရဟန္တာသည် ဘာထချမှတ်ရာမရောက်ခဲ့ရာ၊ ထသွာ၊ ကြောင့်၊ ထံ
စေနံ၊ သည်၊ နယုတ္တိ၊ မသင့်၊ ဟုပြန်စမ်း။ *ရောဂန္တရကပ္ပေ
နန္ဒြာယေထုရယုန္တသက္ကေနိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကသွာ၊ ထေသဋ္ဌိအဟောဝတ-

ဧည့်ခံ သတ္တန် ဝေဇ္ဇာပေါ်ရောဂေါနာဝေပချာတ်မေတ္တဝီဟိန္တံ ဣဒ္ဓိ
 တိဗာ၊ ။ဟူသောပါဠိထယျာဓိကဏ္ဍာ၊ ဝေဇ္ဇာဝတ္ထိသုတ်တွင်၊ (၃၃)
 ဣဒ္ဓိဗြဟ္မာ၊ ၎င်းနည်း။ (ဆနက်ထွယ်၏) ။ *ဆုခံကသွားဝတ္ထု၊ သ
 ဗ္ဗေယောဝဏ္ဏီပုဂ္ဂိုလ်ပါရမီနော၊ ဗောဓိသတ္တော၊ လ၊ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ။ ။ဟူ
 သောမဟာပဒါနသုတ်တွင်၊ (၄၈) ဣဒ္ဓိဗြဟ္မာ၊ ၎င်းနည်းပင်။ ။ *ဆုခံ
 ဝစနံ၊ ဤ“ဆုခံခေါ်ကိစ္စဝေဓိပထဝီဗောဓိသတ္တော” ဝသောဝကား
 ကျိ၊ ကသွားကြောင့်၊ ဝတ္ထု၊ သနည်း။ ဟိ-ယသွား၊ ကြောင့်၊ သဗ္ဗေဗေ
 ဝ၊ ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ပါရမီနော၊ ဩဇာပိဗြဟ္မာ၊ ပါရမီရှိကုန်သော၊
 ဗောဓိသတ္တော၊ ဤသည်၊ အ၊ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိရှိကုန်၏။ ။ထ
 သွား၊ မပြန်ရ၊ အဆုံး၌ အခြေငဲ့တိုက်ရိုက်ပြေပြေလေသည်။

*ကသွား-နောက်၊ ဟိတ္ထင် ရောက်က၊ ဩပကဟူသည့်လည်း။ နိ
 ဒဝထာန၊ နည်း ပြုမျှသာ၊ ကိံ ကာရဏာ- နောက်၊ ဟိ- ပင်ရောက်
 လည်း။ တွေးထောက်ယူဆ၊ ဩပကပင်တည်း။ ဟု- သိကြပါလေ။ ။
 *ကိံ ကာရဏာ-နောက်၊ ဟိ-ရောက်သောပြုယုဂ်ကား။ ။နာဒေက္ခိ
 ပဋိဝိဇ္ဇိတန္တိ အတ္ထော၊ ကိံ ကာရဏာ၊ မာရေဟိယသသဗ္ဗေနသန္တိ
 ဣဒ္ဓိသဝိပတ္တာသာဓပ္ပဟိနာ၊ တသသိတ္တံပရိယုဋ္ဌာတိ၊ ။ဟူသော
 သုတ်မဟာဝါ-ဋ္ဌ၊ (၁၃၀) ။ ။နပနလသန္တိ၊ ကိံ ကာရဏာ၊ အဟ
 ဣမဂ္ဂေါနာမဇ္ဈိဟိကာရဏေဟိနာမံသတတိ သရသတောစ၊ ပစ္စနိက
 တောစ၊ ။ ။ဟူသောဓမ္မသာသနီ (၁၄၁) စသည်တို့ကည်း။ ။
 ဤဦးလည်း။ ဟိ-ယသွား၊ ဟုဩပကဟိတ်ဆနက်ပေးလေ၊ ထွယ်ပြေ။

“မထွေးရအောင်ထို့၊ လ၊ ကျမ်းထုတ်ထို့ပြော” ။ ။ဟူသော
 (၂၀) ပုဒ်မထက်၊ မှတ်နာထိထွယ်၊
 ဆမိပ္ပါယ်အဖြေကားပြီး၏။

(၂၁) “ကျန်းကန်တွင် ဆိုသရွှေ့လေ၊ မှတ်ထိစေရ ထနည်းထံ
 လေး” ။ ။ဟူသောထေးထပ်ကဏ္ဍာ၊ အလင်္ကာ၏၊ မှတ်နာထိထွယ်။

အမိပွါဟ်ကား။ ။အဋ္ဌကထာ၊ ဂိုကာ၊ အရပ်ရပ်တို့၌၊ ဗျတိရေက
 ဝါကျ၊ အန္ဓယဝါကျ၊ ဟု၍၊ နှစ်ပါးရှိသည်တွင်၊ န-ပင်သေခ၊ မြစ်၍ပြ
 ထွင်၊ ဗျတိရေကဝါကျ-ဟုမှတ်ပင်သေခ၊ ကင်းသွေပလျှင်၊ အန္ဓယ
 ဝါကျ-ဟုမှတ်လေ။ ။(အဋ္ဌကထာနည်း)။ ။*ထနည်း။ ။ပင်
 သေခ၊ ပါသည်ဖြစ်စေ၊ မပါသည်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့ဝါကျကား-အန္ဓယ၊
 နောက်ဝါကျကား-ဗျတိရေက၊ မည်၏-ဟူလို သော်။ ။(ဂိုကာ
 နည်း)။ ။ဤ ကဗျာဝယ်၊ နှစ်ပြာပြည့်စုံ၊ ဥဒါဟ ရုဏ်ကား။ ။
 *ထာနိစေအယာရုတ္တေနဝါအာဏိယာဝါလောဟမဏ္ဍလေနဝါဗဒ္ဓါ
 နိမဋ္ဌာနိဟောန္တိ။ သေဝပရိတုဋ္ဌိတဗ္ဗော၊ နဝိညာပေတဗ္ဗော၊ အထပန
 ကောဋ္ဌိမိဒ္ဓိမဟန္တိဟောတိ၊ လောဟမဏ္ဍလေနဗဒ္ဓိမိမဋ္ဌနဟောတိ၊
 ပတ္တေအာမိသံလဂ္ဂတိ၊ အကပ္ပိယောဟောတိအယံပတ္တော၊ အညော
 ဝိညာပေတဗ္ဗော။ ။ကင်္ဂါ-ဋ္ဌ(၁၅၅)။ ဤ၌“ထာနိစေ၊ လ၊ နဝိညာ
 ပေတဗ္ဗော” တိုင်အောင်သော ရှေ့ဝါကျကား၊ ဗျတိရေက ဝါကျ
 တည်း။ ။“အထပန၊ လ၊ ဝိညာပေတဗ္ဗော” တိုင်အောင် နောက်ဝါ
 ကျကား၊ အန္ဓယဝါကျတည်း။ ။ဗျတိရေကကား-ဆန့်ကျင်ဘက်၊
 အန္ဓယကား-အလျော်တည်း။ ။နောက်ဝါကျ၌၊ *ပန၊ ဗျတိရိက်မှ
 ထပ်၊ အန္ဓယကိုဆိုဦးအံ့။ ။ဟုအနက်ပေး၊ ပဋိအနက်-မလိုလှ၊
 ကင်္ဂါနိသုဋ္ဌိ ခုလည်းကြည့်။ ။*သလေထေရသသော ပတ္တောန
 ခုတ္တတိ၊ အပ္ပိစ္ဆိတာယဝါနဂဏ္ဍာတိ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ တထိံ ပနအနုကမ္ဘာယအ
 ဂဏ္ဍန္တသဒုက္ကဋံ။ ။၎င်း-ဋ္ဌ(၁၅၅)။ ဤပါဠိကား၊ ဂိုကာ၊ နည်း
 နှင့်လိုက်လျော၏။ ။ပန၊ အန္ဓယမှထပ်၊ ဗျတိရေကကိုဆိုအံ့။ ။ဟု
 အနက်ပေး။ ။ပန၊ ထိုထိုပင်သင့်သော်လည်း-ဟုပေးပြန်လျှင်တည်း။
 အရုပ်သံသုစန၊ ဂရဟာ ဖြစ်ပြန်သေး၏။ ။ဝဏ္ဏိန္ဒာအားလျော်စွာ
 ဖြစ်ရလေ၏။ ။ဤကား၊ ပင်သေခပါသော ပြယုဂ်များတည်း။ ။
 *ပင်သိမ်မပါသောပြယုဂ်ကား။ ။*ထေနာဝိသောယထာဝိညာပေ
 ထာဂယိတပတ္တော၊ ဝေမေဝသက္ကန္တံပရိတုဋ္ဌိတဗ္ဗော။ ။သလေပနတံဒိ
 ဂုတ္တန္တောအဒေသေဝါနိက္ခိပတိ၊ အပရိဟောဂေနဝါပရိတုဋ္ဌတိ၊ ဝိထာ
 ဇ္ဇေတိဝါ၊ နုက္ကဋံအာပန္နတိ။ ။ဟူသည်တည်း။ ၎င်း-ဋ္ဌ(၁၅၆)။ ။

ဤ၌ ရှေ့ဝါကျကား- အနွယ်၊ နောက် ဝါကျကား- ဗျုတ် ရေက
တည်း။

ပုဒ်မ (၂၁) ကဗျာ၏အဖြေပြီး၏။

(၂၂) “ကင်္ခါဝိတရဏီသုံးတန်ပုဒ်လေးဘောစိုက်အထူး”။ ဟူ
သောဗာဝိသတိမ-ကဗျာ၊ အလင်္ကာ၏၊ သင်္ကာရှင်းဘွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်
ကား၊ ကင်္ခါဝိတရဏီအဋ္ဌကထာ၊ လားသုံးဖြာသောဝိသေသနပုဒ်
တို့တွင်၊ ငှေးငှေးဝိသေသနသည်၊ နောက်နေခံဝိသေသန၏ဝိသေသန
ပင်ဖြစ်၏။ စာစပ်သောခါလည်း၊ ငှေးငှေး ဝိသေသနပုဒ်ကို၊ နောက်
နေခံဝိသေသနပုဒ်မှာစပ်ကြလေ=ဟူလို။ ။ ဤအရာဝယ်၊ မှတ်
ဘွယ်သရုပ်ဆောင်ပြယုဂ်ကား။ ။ *ဣမာသုအဋ္ဌသုဥပသစ္စဒါသု
ဥတ္ထိစတုတ္ထေန ဥပသစ္စဒါကမ္မေန အကုပ္ပေန၊ ဌာနာရဟေန ဥပသစ္စ
ဇ္ဇောဟူသည်တည်း။ ။ ကင်္ခါ အဋ္ဌကထာ (၈၆)။ ။ အဋ္ဌသုရှစ်
ပါးကုန်သော၊ ဣမာသုဥပသစ္စဒါသုဤရဟန်းဖြစ်ခြင်းတို့တွင်၊ ဥတ္ထိ
စတုတ္ထေန၊ ဥ တ်လျှင်လေးကြိမ်မြောက်ရှိသော၊ အကုပ္ပေန၊ မပျက်
သော၊ ဝါ။ ဖျက်အပ်-တားမြစ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့မရောက်သော၊
ဌာနာရဟေန၊ မြတ်စွာဘုရား၏အဆုံးအမတော်တည်းဟူသော အ
ကြောင်းအားထိုက်သော၊ ဥပသစ္စဒါကမ္မေန၊ ဥပသစ္စဒါကံဖြင့်၊ ဥပ
သစ္စဇ္ဇော၊ မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သောရဟန်းသည်၊ မေထု
နံမေ၊ ကုပုဒ်ဝိသေသန၊ မှီဝဲငြားအံ့။ ။ ဤဝါကျ၌၊ ဥတ္ထိစတုတ္ထေန၊
အကုပ္ပေန၊ ဌာနာရဟေန၊ ဟူသောသုံးပုဒ်သည် ဝိသေသနမည်၏၊ ဥပ
သစ္စဒါကမ္မေန၊ ဟူသောပုဒ်သည်ဝိသေသနမည်၏။ ။ ထိုဝိသေသန-
သုံးပုဒ်တို့တွင်၊ ဥတ္ထိစတုတ္ထေန-ဟူသော ရှေ့ဝိသေသနသည်၊ အကု
ပ္ပေန-ဟူသောနောက်ဝိသေသန၏ ဝိသေသနမည်၏။ အကုပ္ပေန ၌မ
ပျက်သော-ဟူသည်၊ အဘယ့်ကြောင့်မပျက်သနည်းဟူသော၊ ဥ တ်
လျှင်လေးကြိမ်မြောက်ရှိသောကြောင့်၊ မပျက်သည်-ဟုအကုပ္ပေန၊
ပုဒ်ကိုအထူးပြုသည်=ဟူလို။ ။ ဤအတူအကုပ္ပေန-ဟူသောရှေ့ဝိ

ကထာ၊ ငိုကာပါဠိတို့၌၊ ကသ္မာ၊ အမေးမရှိဘဲလျက်၊ ဇေးထည့်သည့်
 ဟိတ်ပုဂံများ၊ အနက်ပေးဖန်နည်းနှစ်မျိုးရှိသည်။ နှစ်မျိုးဟူသော်
 ကား။ ဟိတ်ကိုအတွင်းသွင်း၍ ယောဇနာနည်းတမျိုး၊ ဟိတ်ကို
 ပြင်သို့ထုတ်၍ ယောဇနာနည်းတမျိုးအားဖြင့်၊ နှစ်မျိုးဖြစ်သတည်း။
 ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်၊ ဟိတ်ကိုပြင်သို့ထုတ်၍ ယောဇနာ သော်ကား။
 ကသ္မာ သန္တီထည့်ခွက်၍၊ အနက်ပေးကြလေ=ဟူလို။ ပြုယုဂ်
 ကား။ ။*အဝိသေသဝစနေပေတ္တ လောကီယကုသလာ·ကုသလာ·
 ဗျာကတဇနာနေဝ ခဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ယောကုတ္တရ ဇနာနံ အာသေဝန
 ဘာဝဿအနုဒ္ဓုတ္တာ၊ ။ ငိုကာကျော်-(၁၉၆)၊ ။ ဇွေ၊ ဤအာ
 သေဝနပစ္စည်း၌၊ အဝိသေသဝစနေပိ၊ ပုဂံမာနိဇနာနိ၊ ဟု သာမည
 ဆိုသော်လည်း။ ။ လောကုတ္တရဇနာနံ၊ ယောကုတ္တရဇောတို့၏၊
 အာသေဝနဘာဝဿ၊ အာသေဝန၏အဖြစ်ကို၊ အနုဒ္ဓုတ္တာ၊ ပဋ္ဌာန်း
 ပါဠိတော်၌ မထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လောကီယ ကုသ
 လာ·ကုသလာ·ဗျာကတဇနာနေဝ၊ လောကီကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊
 အဗျာကတဇောတို့ကိုသာလျှင်၊ ခဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ရှုအပ်ကုန်၏။ ။ ဤကား
 ဟိတ်အတွင်းသွင်းပုံ။

*ဟိတ်ကိုပြင်ထုတ်သော်ကား၊ ။ ဇွေ၊ ။ အဝိသေသဝစနေ
 ပိ၊ သော်လည်း။ လောကီယ၊ ပ။ ဇနာနေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်၊ ခဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊
 ကုန်၏။ ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ။ ဇွေ၊ ။ လ၊ ခဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ
 အဗံ၊ သည်ကား။ ။ ပုတ္တ၊ တည်း။ ။ (ကသ္မာထည့်၍၊ အကုန်ပြန်
 လိုက်)။ ။ လောကုတ္တရဇနာနံ၊ တို့၏၊ အာသေဝနဘာဝဿ၊ ကို။
 အနုဒ္ဓုတ္တာ၊ ကြောင့်။ ။ ဇွေ၊ ။ လ၊ ခဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအဗံ၊
 သည်ကား။ ။ ပိဿန္နာ၊ ထည်း။ ။ ဤသို့ အကုန်ပြန်၍ပြေ။ ။*သ
 မာဓိကာမတ္တန္ဓဿ ပဋိပက္ခော၊ ရာဂပဏိမိယာ ဥပပုပ္ဖနိကဘာဝ
 ဝော၊ ။ ဟူသောငိုကာကျော်(၇၄)နံပါတ်။ ။*ခန္ဓထံ ပိတက္က
 ဝရိတဿသမ္ပါယံ၊ မဟန္တာရမဏသဝိတက္ကသန္ဓာဝနပုပ္ဖထက္ကာ၊ ။
 ဟူသော(၂၀၇)နံပါတ်ပါဠိဝေသည့်တို့၌လည်း။ နည်းတူ၊ ။ ပါရာဇီ
 ဇာကဏ်အဋ္ဌကထာမှ၊ ထွယ်ထွယ်တဝါကျ၊ နည်းနာရအောင်ထုတ်

ပြုခဲ့ပြီးအံ့။ ကာသလစာဝိဇ္ဇာနာဘိ၊ မူလတ္ထာ၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ တ
 သာ၊ ထိုအနုမတက်၊ သံသရာစက်၏။ နာဘိန္ဒ္ဝိသမ္ပန်စပ်။ အဝိ
 ဇ္ဇာ၊ သည်။ နာဘိန္ဒ္ဝိတုလျှော်စပ်။ တထာ၊ ထိုသံသရာစက်၏။
 (မူသန္တစပ်) အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ (တ္ထာသမ္ပန်စပ်) မူလတ္ထာ၊ အကြောင်း၊ အ
 ရင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နာဘိန္ဒ္ဝိဟိတ်စပ်) နာဘိ၊ ပုန်တောင်းမည်၏။ ။
 “ဟိတ်ဆိုက်လေရာ၊ ကြိယာ၏ကံ၊ ကတ္တားကို၊ ဟိတ်၏ သမ္ပန်ခံမြဲ
 တည်း” ဟူသည်နှင့်အညီတည်း။* ဟိတ်ပြင်ထုတ်နည်းကား။ ၈။
 ဆက်၊ တထာ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နာဘိ၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အ
 ဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နာဘိ၊ မည်သနည်း။ မူလတ္ထာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နာ
 ဘိ၊ မည်၏။ ဤသို့ကား။ ဟေတုသမ္ပန်မထည့်ဘဲ ရိုးရိုးယောဇနာခဲ့
 သည်။

တေဝီသတိမာဂ္ဂိပုန်မာလုံးဝအဖြေပြီး။

(၂၄) “ကသ္မာအမေးနှင့် တက်ပါထို့၊ လ၊ ရှုတော့တခမ်း”။ ။
 ဟူသောစတုချိုးကဗျာ၊ အလင်္ကာသို့။ ကောင်းစွာခွင့်ကျေ၊ စကားဖြေ
 ကား။ ။ တွေတွေများလှ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ငိုကား၊ အဝဝတို့၍၊ ကသ္မာ
 အမေးပဒနှင့်၊ ရေးပြုလျက် တက်ပြီးခါ၊ ဝိသဇ္ဇနာမှာဟိတ်ထား၊ ဖြေ
 ကြားသောဝါကု၊ မျိုးမှာ၊ ဟေတုအန္တောဂတ၊ မသွင်းကြဘဲ၊ ပြင်ပသို့
 သာ၊ ထုတ်ဖယ်ကာဖြင့်။ အနက်ကိုသာဆောင်၍၊ ပေးကြပါလေ—ဟူ
 လို။ ။ ဤအရာဝယ်၊ သေချာဂ-န၊ ပုံစံပြကား။ ။ ကသ္မာပနာဂ
 ဝတာစက္ကာ၊ ရောဝ သတိပဋ္ဌာနာဂုတ္တာ၊ အနုနာအနုမိကာတိ။ ဝေနေ
 ယုဟိတတ္ထာ။ ။ သတိပဋ္ဌာနသုတ်အခန်း၊ (၃၀၇)။ ။ ပန၊ စော
 ဒနာ၊ သောနောပုန်ကိုထုတ်၍ဆိုပြီးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ အနုနာ၊ မယုတ်လျော့ကုန်သော။ အနုမိကာ၊ မပိုထွန်ကုန်သော။
 စက္ကာရောဝ၊ လေးပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပ
 ဋ္ဌာန်တို့ကို၊ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ သည်
 ကား။ စောဒနာ၊ စောဒနာခြင်းတည်း။ ဝေနေယုဟိတတ္ထာ၊ မနွှတ်ကွ

အားဖြင့် ပြားသော-တဏှာစရိတ်၊ ဗိဗ္ဗိစရိတ်၊ သမထယာနိက၊ ဝိပ
 ထာနာယာနိက၊ ဟူသောဝေနေယျရှစ်ပါးတို့၏ အစီးအပွား၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ အန္ဓနာ၊ ကုန်သော၊ အနိကော၊ ကုန်သော၊ စက္ကာရောဝ၊ ကုန်
 သော၊ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့ကို၊ ယာဂဝထာ၊ သည်၊ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏၊ ဣတိအ
 ယံ၊ သည်ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။ ။ ဤသို့မူလအမေးဝါ
 ကျသို့ပြန်၍အကုန်ဖြေထေ။ ။ *ကသ္မာပနံ ဝေဇံပသံသန္တိတိ၊
 ပသံသာရဟတော။ ။ ဟူသောအဋ္ဌသာလိနီ-ဋီ (၁၃၇) ခြံလည်း။
 ၎င်းနည်း။ ။ ဤကား။ ကသ္မာပဒန္တံ၊ တက္ကနက်-စပ်ချက်တည်
 သော အမေးပုစ္ဆာဝါကျတည်း။ ကသ္မာ-ထီးခြား။ ခွဲခွါထားသော။
 ပုစ္ဆာဝါကျများရှိလည်း။ ၎င်းနည်းတူစွာ။ ဋ္ဌပနာဝါကျ။ ဧညပါဋိက
 သျှင်၊ လုံးဝဥသံ၊ လိုက်၍ ပေးကြကုန်-ဟူလို။ ။ ပုံဝံကား။ နဝ
 အန္ဓာနံဒသနံနာမသာဓာရဏဖထံ၊ ကသ္မာ၊ အန္ဓသတေသတိဝိတ
 သအဘာဝတော။ ။ အဋ္ဌသာလိနီ (၉၁)။ ။ အန္ဓာနံ၊ သူကာဏ်းတို့
 ၏၊ ဒသနံနာမ၊ မြင်ခြင်းမည်သည်၊ သာဓာရဏဖထံ၊ ဆက်ဆံသော
 အကျိုးသည်။ နဝဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်၊ အ
 န္ဓာနံ၊ တို့၏၊ ဒသနံနာမ၊ သည်၊ သာဓာရဏဖထံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မ
 ဖြစ်သနည်း။ ။ အန္ဓသတေ၊ သူကာဏ်းတရောသည်။ သတိဝိ၊ ရှိပင်ရှိ
 ပါဘော်လည်း။ တသ-ဒသနုသ၊ ထိုမြင်ခြင်း၏၊ အဘာဝတော၊ မ
 ရှိခြင်းကြောင့်။ အန္ဓာနံ၊ တို့၏၊ ဒသနံနာမ၊ သည်၊ သာဓာရဏဖထံ၊
 သည်။ နဝဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ ။ (ပြန်စပ်)။ ။ ကသ္မာ-ဟိတ်
 အမေးနှင့်၊ ရေးထက်သည့်ဝါကျများရှိသော၊ ဤသို့မူလဋ္ဌပနာဝါကျမှ
 လိုက်ခံဆောင်စွက်၍၊ အနက်ပေးရသည်မဟုတ်သေး။ ကဒါ၊ ကေန၊
 စသည် တန်သန်၊ ဝိဘတုန်တို့ရှိလည်း။ ၎င်းနည်းမသွေ၊ ပေးရလေ
 သည်ချည်းမှတ်လေ။ ။ *ကဒါပနုနေသံပဟာနံ ဟောတိ၊ စတုန္တံ
 ဈာနာနု မုပစာရက္ခထေ။ ။ အဋ္ဌသာလိနီ (၁၉၇)။ ။ ပန-တေ
 ဒေမိ၊ စောဒနာဦးဆုံး၊ ကဒါ၊ အဘယ်အခါရှိ၊ နေသံ၊ ထိုသုခ၊ ဒုက္ခသော
 မနုဿ၊ ဒေါမနုဿ၊ တို့ကို၊ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ သ
 နည်း၊ ဣတိ-အယံ-ပုစ္ဆာ။ ။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော၊ ဈာနာနံ၊ တို့၏၊ ဥပစာ

ရက္ခအောဥပစာရက္ခအသွါနေသံ၊ တို့ကို၊ ပဟာနံ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ဣ၊
အုတိအယံဝိသဇ္ဇနာ၊ ၊ ပုစ္ဆာဝါကျ၊ ဝိသဇ္ဇနာဝါကျ၊ ဟူသမျှတို့၌၊
ပုစ္ဆာဝါကျ၌သာပါ၍၊ ဝိသဇ္ဇနာဝါကျ၌မပါ။ အောင်ယူလိုက်စွက်
၍ပေးရသည်-ချည်းယူ၍မှတ်။ ။ (နည်းအခြောက်)။

ပုဒ်မ(၂၄)။ အခြေရေး၊ ငေး၊ ပြီးသည်သာ။

(၂၅) “ဉာဏ်အမှန်အဝေမများလေဘို့၊ ထာမှတ်တော့အများ” ၊
ဟူသောကဗျာ၊ အလင်္ကာအမျိုး၌၊ ရိုးရိုးသိထွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ၊
များကျယ်နယ်၊ ဂန္ထိရ၊ ဟု၊ ဝိဝိကြ-ဆန်းထူးနည်းမျိုးစုံကွန့်ရှူးသော၊
အထူးထူးသော ကျမ်းဂန်တို့၌၊ သမ္ပဒါနိထုတ်၊ အခြေပုဒ်၏နောက်။
ဟိ၊ သဒ္ဓါရောက်သက၊ ဝိတ္ထာရ၊ မလွဲ၊ စိတ်ထည်းမှာစွဲပြီးလျှင်၊ တန့်
ကြံဆောင်၊ ဟေတု-နောင်မှ၊ ဟိ၊ နှင့်ပြုလျှင်လည်း၊ ဝိတ္ထာရ၊ ဧကန်
၎င်းနည်း ကြံပါလေ-ဟုလို၊ ၊ ထိုအရာဝယ်၊ ထွယ်စွာကောက်
နှုတ်၊ ဆောင်ပြုယှက်ကား။

*ကသ္မာပန တထိံ သမယေဝကံမန္တိတိ၊ ပဟိတဘောဇနပ္ပစ္စယ
သထိနံ၊ မိဒ္ဓဿ ဝိနောဒနတ္ထံ ဗိဝါပဓာနိကာဝါ တေ၊ တာမိသာနပ္ပိ
ပုစ္ဆာဘတ္ထံစက်ဝိတွာနာယံတွာသဓိရံဥတုံဂါဟာပေတွာနိသဇ္ဇသမ
ထာဓမ္မကရောန္တာနံပိတ္တံဧကဂံဟောတိ၊ ၊ ထိထကွန်-ဋ္ဌ(၁၉၉)။ ၊
ပန၊ ဝောဒနာ၊ သောနောပုဒ်ကိုထုတ်၍ဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ-ကိမတ္ထံ၊ အ
ဘယ်အကျိုးငှါ၊ (ပဌမအခြေဘို့ သမ္ပဒါနိနှင့် မေးသည်)။ တနည်း၊
ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဒုတိယ အခြေအတွက်၊ ဟိတ်၊ နှင့်မေး
သည်။ တထိံ သမယေ၊ ထိုမွန်းတည့်အခါ၌၊ ဝါ၊ ထိုနေ့လယ်အခါ
၌၊ စက်မန္တိ၊ စင်္ကြံသွားကုန်သနည်း၊ အုတိအယံ၊ သည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊
ထည်း။ ၊ ပဟိတ ဘောဇနပ္ပစ္စယဿ၊ မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်
လျှင်အကြောင်းရှိသော၊ ထိန-မိဒ္ဓဿ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓကို၊ ဝါ၊ စိတ်၊ စေတ
သိက်တို့မစံ၊ ကန္တလန္တံနိဝနံ၊ ငိုက်မြည်းခြင်းကို၊ ဝိနောဒနတ္ထံ၊ ပယ်
ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ပဌမအခြေ)။ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ထေ၊ ထိုရ

ဟန်းတို့သည်မိဝါ။ နေ့အခါ၌ပဇာနိကာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကိုအားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ကမ္မဋ္ဌာန်း ယှဉ်၍ နေ့ယောဂိဖြစ်သောကြောင့်(ရုတိယအဖြေ)။ တသ္မိံသမယော၊ ထိုအမ္မဋ္ဌလထင်လာရာ၊ နေ့ထည်အခါ၌၊ စက်မန္တိ၊ စင်္ကြံသွားကြကုန်၏။ ပြန်စပ်။ ။ဟိ၊ ဝိတ္ထာရေမိ၊ ထိုစကားကိုထင်ရှားချဲ့ပြီးအံ့၊ ပုစ္ဆာဘတ္တံ၊ သွင်းစားပြီးသည်မှနောက်ကာလ၌၊ စက်မိတ္တံ၊ စင်္ကြံသွား၍၊ နာယိတွာ၊ ရေချိုး၍၊ သင်္ခါရံ၊ ကိုယ်ကို၊ ဥတံ၊ အငွေကို၊ ဂါဟာပေတွာ၊ ဟူစေ၍၊ နိသဇ္ဇ၊ ထိုင်နေ၍၊ သမအာမေ၊ ရဟန်းတရားကို၊ ဝါ၊ ရဟန်းတို့သည် ပြုကျင့်အပ်သောသမထ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာတရားကို၊ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကျင့်ကုန်သော၊ တာမိသာနံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ရဟန်းတို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏၊ ဝိတ္တံ၊ သည်၊ ဧကဂ္ဂံ၊ ထည်ကြည်သည်၊ ဝါ၊ ထရုတည်းသောမြတ်သောအာရုံရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ၎င်း၊ ဣတိအယံ၊ ကား၊ ဝိသဇ္ဇနာ၊ ထည်း။ ။ဤသို့လျှင်သမ္ပဒါနိအဖြေနောက်၊ ဟိ၊ သဒ္ဓါရောက်ကာ၊ ဝိတ္ထာရ၊ အချက်မှန်၍၊ “ချဲ့ပြီးအံ့” အနက်ပြန်ကြလေ-ဟူသို။

ဟောတု-နောင်မှ၊ ဟိ၊ နှင့်ပြုသည့်၊ သာကေတံ-ပုံကို၊ နောက်အဖြေ ဥဒါဟရုဏ်နှင့်လည်း၊ ပြီးကောင်းပါ၏။ သို့သော်ထည်း၊ တိုက်ရိုက်ပုံစံအရထုတ်ပြခဲ့ပြီးအံ့။ ။ကသ္မာပနုတံ တေဇံပသံသန္တိတိ၊ ပသံသာရဟတော၊ အယဉ္ဇိယသ္မာ၊ အတိမရရသုခေ သုခေါရဗိပ္ပတ္တေဝိ တတိယဇ္ဈာနေ ဥပေက္ခကော၊ နတတ္ထ သုခါဘိသင်္ကနော ကာမိယတိ၊ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-၄(၁၃၉)၊ ပါရာမိကဏဏ်-၄(၁၁၁)၊ ရှေးဟိတ်အရာ (၂၄) စိသဇ္ဇနာ၌လည်း ပါလေပြီ။ ပန-ဟောဒေမိ၊ အံ့၊ ကသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တံ၊ ထိုတတိယဇ္ဈာန သမဗိပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ တေ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝေံ၊ ဤသို့၊ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ-ပုစ္ဆာ၊ ။ပသံသာရဟတော၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ၊ ကို၊ တေ၊ တို့သည်၊ ဝေံ၊ ဤသို့၊ ဝါ၊ ဤသို့“ဥပေက္ခကော သတိမာသုဝေပိဟာရီ”ဟူ၍၊ ပသံသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအယံ-သင်္ခါပဝိသဇ္ဇနာ၊ ။ပသံသာရဟတောတိ၊ ဟူ၍၊ ဟံဟောတုဝစနံ၊ အကြင်ဟိတ်စကားကို၊ မယာ၊ သည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ထာဘွီဟေတုဝစနေ၊ ထိုပသံသာရဟထော-ဟူသောဟိတ်စကား
 ခွဲပသံသာရဟထံ၊ ချီးမွမ်းထိုက်ပုံကို၊ ။(နိယတ်၊ အနိယတ်ထည့်
 သည်)ဟိ-ဝိတ္ထာရေသသာမိ၊ အကျယ်တဝင့်၊ ရွဲဘွင့်ပြဆိုအံ့၊ ။ အဟံ၊
 ဤတတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ထသ္မာ၊ ကြောင့်၊ အတိ
 မဇရသုခေ၊ အထွန်ကောင်းမြတ်သောသုခဟုဆိုအပ်သော၊ ။ ဝါ၊ သုခရှိ
 သော၊ သုခပါရမိပ္ပတ္တေဝိ၊ သုခ၏ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သည်
 ထည်းဖြစ်သော၊ တတိယဈာန်၊ ။ တနည်း၊ သုခပါရမိပ္ပတ္တေ၊
 သော၊ တတိယဈာန်၊ ခွဲသော်လည်း၊ (အဋ္ဌာနပယုဂ်) ဥပေက္ခ
 ကော၊ လျစ်လျူရှုခဲ့၏၊ ။ ရှုနိုင်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုတတိယဈာန်ခွဲ၊ သုခါဟိ
 သင်္ဂေ၊ သုခခွဲငြိကပ်သဖြင့်၊ နအာကမိယတိ၊ မဆွဲငင်၊ ။ အနိယမ၊
 အကြောင်းပြဝါကျမကုန်သေး၊ နောက်ခွဲ၊ ထသ္မာပသံသာရဟော၊
 ဟုအဖြောင့်တိုက်ရိုက်ဖြေပြလိမ့်မည်းနောက်ခွဲ၊ “ဣတိအယံဝိတ္ထာရ
 ဝိသဇ္ဇနာ”ဟုထည့်၍သော်လည်းယောဇနာလေ၊ ။ ဤကိုရည်၍၊ ။
 *ဟေတုနောင်မှ၊ ဟိနှင့်ပြုခဲ့မှသည်၊ ဝိတ္ထာပြု၊ ။ ဟုနိယံဆရာ၊ က
 ဗျာလှစ်တွင်၊ ။ ဩးရင့်တော်မူလေပြီ၊ ။ သမ္ပဒါနံ၊ ဟိတ်၊ ခွဲ ကြိတ်ပြ
 ထွေ၊ အဖြေ၏နောက်၊ ဟိ၊ သန္ဓါရောက်က၊ ဝိတ္ထာရ၊ ဟုသည်လည်း၊
 ဥပထကွဏ၊ နိဒဿန၊ နည်းပြမှုသာ၊ အာဓာရ၊ ကရိုဏ်း၊ ဝိဘတျန်
 တိုင်းနော်၊ ဟိ၊ ရောက်ကလည်း၊ ဝိတ္ထာရဇောတကပင်လျှင်တည်း၊ ။
 ကဒါပနနောသံပဟာနံဟောတိ၊ စတုန္တံဈာနာနံဥပစာရက္ခဏေ၊ သော
 မနသံဟိ စတုတ္ထဈာနသဥပစာရက္ခဏေယေဝ ဟိယတိ၊ ။
 စသောယခင်အဋ္ဌသာလိနီ(၁၉၇)ပါရာဇိကကဏ်-ဋီ(၁၁၂)ပါဌ
 ကိုရှု၍သိကြလေ။

ပဉ္စဝိသတိမ-ကံ-ကဗျာဝစနထာဝိသဇ္ဇနာ နိဋ္ဌိတာ၊

(၂၆) “မှတ်ထွင်ကာ၊ မြတ်အရှင် ပြောခဲ့၊ ထ၊ သောမိ အောင်
 စွဲ”၊ ။ ဟူသော စတုမျိုးကဗျာ၊ အလင်္ကာ၏၊ သာယာ ချိုမြိန်၊
 မိပ္ပိယံထွက်ကား၊ ။ အဋ္ဌကထာ၊ ဣကာ၊ အရပ်ရပ်တို့၌၊ ဒေသေန္တော

အာဟာ၊ ဒေဝေတတုံအာဟာ၊ ပုဒ်မနောက်၊ ငွေ့ဟိ-သဒ္ဓါလာရောက်
 က၊ ငွေ့ အစွဲ၊ မှန်မလွဲအောင်၊ ဒေသန္တေကံ-ကိုယ်ပင်စွဲပါလေဟိ၊
 သဒ္ဓါမှာကား။ ဝိတ္ထာရဇောထက-သာတည်း-ဟူလိုသော်။ ဣဒါ
 ဟရုဏ်ကား။ ပဌမံတာဝရတနုတ္တယ-ပုဏ္ဏာမာ၊ ဘိယေယျ၊ က
 ရုဏပုကာရ ပကရဏာ-ဘိဓာန၊ ပုယောဇနာနိ ဒေဝေတတုံ သဗ္ဗာ
 သမ္ဗုဒ္ဓိန္ဒြာမိ-မာဟ၊ ငွေ့ဟိသဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓ၊ ပ၊ အဘိဝါမိယာတိ ဣဒိနာ
 ရတနုတ္တယ-ပုဏ္ဏာမော ဝုတ္တော။ (ဝိကာကျော်)။ ဂန္ထာရန္တ
 တော၊ ကျမ်းကိုအားထုတ်သည်။ (ပဌမံ၊ တာဝ၊ ရှိကဏေန်၊ အပါ
 ဒါန်နှင့်၊ သမ္ဗုဒ္ဓိမသေ့၊ သည်နှင့်ထွေ၊ လာလေထချရ၊ ဟူသောနိယံ
 နှင့်အညီ၊ အပါဒါန်လာသည်။) ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဝါ၊ ထက်မွန်၊ တာ
 ဝ-ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ရတနုတ္တယ ပုဏ္ဏာမာ၊ ဘိယေယျ၊
 ကရုဏပုကာရ၊ ပကရဏာဘိဓာန၊ ပုယောဇနာနိ၊ ရတနာတို့၏သုံး
 ပါးတို့၏အပေါင်းအားရှိခိုးခြင်း၊ ကျမ်း၏အနက်၊ ကျမ်းပြုကြောင်းဖြစ်
 သောအခြင်းအရာ၊ ကျမ်း၏အမည်၊ ကျမ်း၏အကျိုးတို့ကို၊ ဒေဝေ
 တတုံ၊ ငြိခြင်းငှါ။ သဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓိန္ဒြာမိ၊ သဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓိ-ဤသို့အစရှိသော
 ပါဠိကို၊ အာဟာ၊ မိန့်ပြီ။ ဟ-ဝိတ္ထာရယိသာမိ၊ အကျဉ်းပြဘိ၊
 ဂုဠုတ်ရှိ၍၊ မသိမိပြီ၊ ထိနုတ္တကံ၊ ကျယ်စွာခွဲဦးအံ့၊ ငွေ့၊ ဤရတနုတ္တ
 ယပုဏ္ဏာမာ၊ စသည်ငါးဝ၊ ဝိဇ္ဇာတ္ထတို့တွင်၊ ဤသို့ ဒေဝေတတုံ-၏
 ကံကိုစွဲလေ။ သဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓ၊ ပ၊ အဘိဝါမိယာတိ ဣဒိနာ၊ ဟူသော
 ဤပါဠိဖြင့်၊ ရတနုတ္တယပုဏ္ဏာမောကို၊ အာရိယေန၊ အနုရုဒ္ဓါအရာ
 သည်၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား၊ ဒေဝေတတုံ-အာဟာ-နောက်၊
 ငွေ့ဟိ-သဒ္ဓါရောက်သော ပြယုဂ်တည်း။ ဒေသန္တေအာဟာ၊
 ဝိဘဇိတုံ၊ ဝိဘန္တေအာဟာ၊ စသည်ပုဒ်နောက်၊ ငွေ့ဟိ-သဒ္ဓါရောက်
 ရာ၌ထည်း၊ ဤနည်းအတူ၊ ဒေသန္တေ၊ ဝိဘဇိတုံ၊ ဝိဘန္တေ၊ ပုဒ်တို့
 ၏ကံကိုပင်၊ စွဲဆိုနက်ပေးရသည်ချည်း။ ဟိ၊ သဒ္ဓါထည်း၊ ဝိတ္ထာရဇော
 ထက၊ ပင်တည်း။

ဆဒ္ဓိသတိမ၊ ပုဒ်အရ၊ လုံးဝအဖြေပြီ။

(၂၇) “ကရဏ၊ရယ်နှင့်၊ထ၊မှတ်ကြစေထို”။ ဟူသောကဗျာ၊
 အလင်္ကာ၏မှတ်နာလိထွန်း၊ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ကရဏ၊ ဣတ္ထံဘူ
 တထကွဏ၊ ဟုနှစ်ဌာနရှိရာတွင်၊ ကြိယာပြီးစီးကြောင်း၊ ကြိယာ
 သာကေတမသတ္တိရှိခဲ့လျှင်၊ ကရိုဏ်း၊ ဟူ၍သာမှတ်ပါလေ။ ကြိယာ
 သာကေတမသတ္တိမရှိအမှန်၊ ကင်းခဲ့ပြန်လျှင်၊ ဝါ၊ ကင်းသောအနက်
 ကို၊ ဣတ္ထံဘူတ လကွဏအနက်၊ ဟူ၍ မှတ်ကြပါလေ။ ဤသည်လျှင်
 ကရိုဏ်း၊ ဣတ္ထန္တူထ၊ နှစ်ပါးအထူးတည်း—ဟူလို၊ *ကရိုဏ်းဉ္စ၊
 ပြုလုပ်ကား။ ဟတ္ထေနကမ္မံ ကရေတံ၊ ဒါတ္ထေနပိဟယောလုနာ
 တိ။ ဟူသည်တည်း။ ဟတ္ထေနထက်ဖြင့်၊ ကမ္မံ၊ အမှုကိုစွကို၊
 ကရေတံ၊ ပြု၏။ ဒါတ္ထေနထစဉ်ဖြင့်၊ ပိဟယော၊ ကောက်တို့ကို၊
 လုနာတိ၊ ခိုလှ၏။ ဤပြုလုပ်တို့၌၊ ဟတ္ထေန၊ ဒါတ္ထေန၊ အရ၊ ထက်၊
 တစဉ်တို့သည်၊ ပြုခြင်း၊ ခိုလှခြင်း၊ ကြိယာကိုထွန်စွာ ပြီးစေကြောင်း
 ဖြစ်သောကြောင့်၊ “ကရိယာသေအနေနာတိကရဏံ၊ အနေန၊ ဤထက်၊
 တစဉ်စသောခြစ်ဖြင့်၊ ကမ္မံ၊ ပြုခြင်း၊ ခိုလှခြင်း၊ စသောအမှုကို၊ (ထည့်)
 ကရိယာတေ၊ ပြုစပ်၏။ ဣတိစာသွား၊ ထိုသို့ပြုကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိ
 ကြောင့်၊ ထံ၊ ထိုထက်၊ တစဉ်၊ စသောခြစ်သည်၊ ကရဏံ၊ ကရိုဏ်းမည်
 ၏” ဟူသောဝစနတ္ထနှင့်အညီ၊ ကရိုဏ်း၊ မည်၏။ ထက်၊ တစဉ်၊ စ
 သည်မပါလျှင်၊ ပြုခြင်း၊ ခိုလှခြင်း၊ ကြိယာမဖြစ်နိုင်၊ ၎င်းဝတ္ထု၊ ခြစ်၊
 တို့ပါမှသာ၊ ပြုခြင်း၊ ခိုလှခြင်းစသောကြိယာဖြစ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ၎င်း
 ဝတ္ထု၊ ခြစ်တို့သည်၊ ကြိယာကိုအထူးသဖြင့်ပြီးစေတတ်သည်၊ ထိုသို့
 ကြိယာကို အထူးသဖြင့် ပြီးစေတတ်သော—ကြိယာသာကေ တမ
 သတ္တိရှိမှသာလျှင်၊ ကရိုဏ်း၊ ဆိုရမည်။ ။ ထို့ကြောင့်၊ ဣပထိဒ္ဓိဉ္စ။

*ထထထ သဗ္ဗပိသေသေန၊ ကြိယာ-သံလိဒ္ဓိ-ဟေတုတာ၊
 သတ္တဝီသတိ တံ ဝုတ္တံ၊ ကရဏံ နာမ ကာရကံ။ ဟုဆို၏။

*ထထထ၊ အကြင်ထက်၊ တစဉ်၊ မျက်စိ၊ စသည်၏။ သဗ္ဗပိသေသေန၊
 ကံစသော အထုံးစုံသောကာရကမှ ထူးသောအားဖြင့်၊ ကြိယာသံ
 လိဒ္ဓိဟေတုတာ၊ ပြုလုပ်ခြင်းစသောကြိယာပြီးစီးခြင်း၏အကြောင်း၏

အပြစ်ကိုသာရွာဝီသတိ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။ ထိုလက်၊ တစဉ်၊ မျက်စိ၊
 စသည်ကို၊ ကရုဏာနာမ ကာရကံ၊ ကရုဏာကာရက မည်၏ဟူ၍၊
 ဝုတ္တံဆိုအပ်၏။ အဇ္ဈတ္တိကကရိုဏ်း ဗာဟိရကရိုဏ်း၊ နှစ်ပါးရှိ
 သည်တို့တွင်း၊ ဟတ္ထေနကမ္ဘိကရောတိ၊ စက္ခုနာဂ္ဂပံပဿတိ၊ သော
 ထေနသဒ္ဓံသုဏာတိ၊ မနုဿာဓမ္မိပိညာယတိ၊ စသည်တို့ကား၊ ကိုယ်
 ၏အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၍၊ ကိုယ်နှင့်မကင်း၊ ကိုယ်တွင်းကာရိုဏ်းဖြစ်ကြ
 လေသောကြောင့်၊ အဇ္ဈတ္တိကကရိုဏ်းမည်၏။ ဒါတ္ထေနပိဟပေသာ
 လုနာတိ၊ အဂ္ဂိနာကုဂ္ဂိ ဈာပေတိ၊ ဝါသိယာကမ္ဘိတစ္စေတိ၊ စသည်တို့
 ကား၊ ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းမဟုတ်၊ ကိုယ်မှအပ၊ ဗာဟိရဖြစ်ကြ
 လေသောကြောင့်၊ ဗာဟိရကရိုဏ်းမည်၏ = ဟုဆိုလေ။

* အတ္ထန္တု၊ တ လက္ခဏာန္တိ-ပုံစံကား၊ နေတ္ထေနကာဏံ ပဿ
 တိ၊ သာကာလီ ဘိန္ဇေနသီသေန ပတိဝိသကော ဥဇ္ဈာပေတိ၊ ဟူ
 သည်တည်း။ နေတ္ထေန၊ မျက်စိဖြင့်၊ ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်အပ်သော၊
 ကာဏံ၊ ကာဏ်းသောသူကို၊ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သာကာလီ၊ ထိုကာလီ
 မည်ရ၊ အိမ်ထွန်မသည်၊ ဘိန္ဇေန၊ ကွဲသော၊ သီသေန၊ ဦးခေါင်းဖြင့်၊
 တနည်း။ ဘိန္ဇေနသီသေန-ဘိန္ဇသီသာဟုတွာ၊ ကွဲသော ဦးခေါင်းရှိ
 သည်ဖြစ်၍၊ ပတိဝိသကော၊ အိမ်နီးချင်းတို့ကို၊ ဥဇ္ဈာပေတိ၊ အယုတ်
 အားဖြင့်ရှုစေ၏။ ဝါ၊ ငြု၊ စုစောင်းခြောင်း၊ မကောင်းကြံစေ၏။ ဤ
 ငြုယုတ်တို့၌၊ နေတ္ထေန၊ သည်၊ ကာဏ်းခြင်းတည်းဟူသော အထူးသို့
 ရောက်သော ကာဏ်းသောသူ-ဟူသော အနက်ကို မှတ်ကြောင်း
 ဖြစ်သောကြောင့်၊ အတ္ထန္တု၊ တလက္ခဏာအနက် မည်၏။ ဘိန္ဇေနသီ
 သေန-သည်၊ ကွဲခြင်းတည်းဟူသောအထူးသို့ရောက်သော၊ ကာလီ-
 ဟူသောအနက်ကိုမှတ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ အတ္ထန္တု၊ တလက္ခ
 ဏာအနက်မည်၏။ ဤ၌၊ ကာဏ်းခြင်းတည်းဟူသောဂုဏ်အထူး
 သည်အတ္ထမည်၏။ အယံပကာရောအတ္ထံ၊ ဟုဝစနတ်ပြု၊ ကာဏ်း
 သောသူဖြစ်သည်-အတ္ထန္တု၊ တမည်၏။ အတ္ထံကိုဗိပကာရံ ဘုတော
 ပတ္ထောတိ အတ္ထန္တု၊ တောပြု၊ နေတ္ထေနဘိန္ဇေနသီသေန၊ သည်၊
 အတ္ထန္တု၊ တလက္ခဏာမည်၏။ အတ္ထန္တု၊ တသလက္ခဏံ-အတ္ထန္တု၊ တလ

ကုသုတ္တံ၊ ဤပြုယုတ်တို့၌၊ နေတ္ထေနထိသေန၊ အရကာတံသော မျက်စိ၊ ကွသောဦးခေါင်း၊ တို့သည်၊ မြင်ခြင်း၊ စောင်းမြောင်းစေခြင်း၊ ဟူသော ကြိယာပြီးခြင်း၏ထူးသော အကြောင်းမဟုတ်ကုန်၊ မဖြစ်ကုန်၊ ကာတံသော မျက်စိရှိသောသူဖြစ်၊ ကွသောဦးခေါင်းရှိသော ကာတံဖြစ်၊ ကိုမှတ်ကြောင်းမျှသာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ စင်စစ်မြင်ခြင်း၊ စောင်းမြောင်းစေခြင်းကြိယာကို၊ အထူးသဖြင့်- အထွန်ပြီးစေတတ်သည်မဟုတ်ကြကုန်၊ ထို့ကြောင့်၊ ဣတ္ထန္တု၊ တလက္ခဏာအနက် မည်ပေသတည်း။ ထိုသို့ကြိယာကို၊ အထူးသဖြင့် ပြီးစေတတ်သော ကြိယာ သာကောတမာတ္ထိမရှိ၊ ကြိယာ၏ အကြောင်းမျှသာ ဖြစ်၍၊ စင်စစ်ကြိယာဟူသော အကျိုးမရှိသောကြောင့်ပင်လျှင်၊ ယင်းဣတ္ထန္တု၊ တလက္ခဏာသည်- အကာရက၊ ဖြစ်ရစေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ သဒ္ဓတ္တဘေဒစိန္တာ၌။

*ကြိယာ-နိမိတ္တ-မတ္တန္တိ၊ အကြိယတ္ထ-မကာရကံ၊
 သာမ္မာ-လပန-နိဒ္ဒါရဏ-ဘာဂျာမိ အကာရကံ၊
 ကြိယာယေဝ တ-ဒါယောဂါ၊
 ဘာဝတော-တျ-ပထက္ခယေ။ ။

ဟုဆို၏။ *ကြိယာနိမိတ္တမတ္တန္တိ၊ ကြိယာ၏အကြောင်းမျှဖြစ်သော်လည်း၊ အကြိယတ္ထံ၊ ကြိယာဟူသော အကျိုးမရှိသောအနက်သည်၊ အကာရကံ၊ အကာရက၊ မည်၏။ သာမ္မာ-လပန-နိဒ္ဒါရဏဘာဂျာမိ၊ သာမိ၊ အာလုပ္ပံ၊ နိဒ္ဒါရဏအဘို့ရှိသော ပုန်အနက်အစရှိသည်သည်၊ အကာရကံ၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။ တဒါ ထိုအခိုက်အတံ့၌၊ ကြိယာယ၊ ကြိယာနှင့်၊ ဝါ၊ ၏။ ယောဂါဘာဝတောဝေ၊ ယှဉ်ခြင်းမျှမရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣဘိ၊ ဤသို့၊ ဥပထက္ခယေ၊ မှတ်ရေ၏။ (ဝေသဒ္ဓါမတ္တသဒ္ဓတ္တ)။ ဤသို့လျှင်၊ ကရိုဏ်း၊ ဣတ္ထန္တု၊ တ၊ နှစ်ဌာနတို့၏အထူးဝိသေသကို၊ သိကြလေ။

ပုန်မ(၂၇)ကဗျာ၏ဝိသဇ္ဇနာအခြေပြီး၏။

(၂၈) “ရအခြေ မသွေရှိရအောင်ပ။ လ၊မှတ်ချက်ထို့ပြော” ။
 ဟူသောကဗျာ၏သင်္ကေတအားတွယ်၊အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အဋ္ဌကထာ၊
 ဇီကာအရပ်ရပ်တို့၌၊ နိပါတ်နှစ်ထွေ၊သစေ၊ဟိ၊သဒ္ဓါ၊ ထက်ပြန်လာ
 က၊ပရိကပ္ပအနက်သဘောကို၊ သစေသဒ္ဓါဟောသည်၊ ဒဠိအနက်၊
 ဝိတ္ထာရအနက်နှစ်ပါးကို၊ ဟိ၊သဒ္ဓါက-ဟောပြပေသည်ဟူလို၊ ။
 ဥဒါဟရုဏ် ကား၊ ဥပါမိန္ဒကတော ဝုဋ္ဌာနုတ္ထာယာမိဿတိတိ
 ဝတ္ထာဥပါမိန္ဒကတောဝုဋ္ဌာတိတိဝိဝဓိံသု၊ ။ဟူသောဝါကျ၏ အ
 ခြားမဲ့၌ လာသော၊ ။*သစေဟိသောတာပန္နဿ သောတာပတ္တိ
 မဂ္ဂေါအတာပိတောအတာပိဿ၊ ဣပေတွာသတ္တဘဝေ အနမတဂ္ဂေ
 သံသာရဝနေဥပါမိန္ဒကက္ခန္ဓပ္ပဝတ္တိပဝတ္တေယျ၊ ။ဟူသည်တည်း။ ။
 အဋ္ဌသာလိနီ(၂၅၀)။ ။ဟိသစ္စံ၊ ဥပါမိန္ဒကက္ခန္ဓာမှထမြောက်၏-
 ဟု ဆိုကြသော စကားသည်၊ များ ဇကု၊ စင်စစ်မှန်၏။ (ဒဠိ
 နက်)။ ။ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ပြဋ္ဌိအံ၊(ဝိတ္ထာရနက်)၊ ။*တနည်း။
 ဥပါမိန္ဒကတောဝုဋ္ဌာတိတိ၊ဟူ၍၊ယံဝစနံ၊ကို၊အာစရိယာ၊တို့သည်၊
 ဝဓိံသု၊ဆိုကြကုန်ပြီ၊ထံဝစနံ၊သည်၊ ဟိ-သစ္စံ၊မှန်၏။ (ဒဠိ)။ ။
 ဥပါမိန္ဒကတောဝုဋ္ဌာတိတိ၊ဟူ၍၊ယံသင်္ခေပဝစနံ၊ အကြင်အကျဉ်း
 သင်္ခေပ၊အမြက်မျှဖြစ်သောစကားကို၊ အာစရိယာ၊တို့သည်၊ဝဓိံသု၊
 ကုန်ပြီ၊ထံသင်္ခေပဝစနံ၊ကို၊ ဟိ-ဝိတ္ထာရယိသသာမိ၊အကျယ်တသာနံ၊
 ချဲ့ပြပြန်အံ၊ ။(ဝိတ္ထာရ)။ ။ဤသို့၊အနိယတ်၊နိယတ်ထည့်၍သော်
 လည်း ယောဇနာလေ၊ ။*သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်
 အား၊ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊* (အတာပိတော၌-ဆဋ္ဌိကတ္တားစပ်၊ “ဆဋ္ဌိ
 ကတ္တားရံခါငြားလည်း၊ ကတ္တားထတိယာနှင့်တူပြီတည်း”။ ။နိ
 ယံ)၊သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊သောတာပတ္တိမဂ်သည်၊ အတာပိတော၊မ
 ဝှားစေအပ်သည်၊သစေအဘိဿ၊အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ၊ဝေံသတိ၊
 ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်၊သတ္တဘဝေ၊ ခုနစ်ဘဝတို့ကို၊ဣပေတွာ၊ထား
 ၍၊အနမတဂ္ဂေ၊အန-မတ-အဂ္ဂေ၊ မထိအပ်သောအစရှိသော၊ဝါ၊ထိ
 အပ်သော အစရှိသော၊ ဝါ၊ ရှိသည်မဟုတ်သော၊ တနည်း၊အနမ
 တဂ္ဂေ၊ အန-မ-မတ-အဂ္ဂေ၊ နှစ်၊ ရှေ့၊ထောင်လောက်၊ ဉာဏ်ဖြင့်

လျှောက်၍၊ အောက်မေ့ပါသော်လည်း။ မသိအပ်သောအစရှိသော၊
သံသာရဝဇ္ဇ၊ သံသရာဝင်၍၊ ဥပါဒိန္နကက္ခန္ဓပွငတ္ထံ၊ ဥပါဒိန္နကန္ဓာ
၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ ပဝတ္ထေယျ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ သင်္ဃေပိသေ့ကပေါ့မိ
နုဿိသတိ၊ အစ္စသံစာသေခံကရောတိ၊ သေ့မုစ္စတိ၊ ဟူသော
အကုတ္တရအဋ္ဌကထာ=၃၆၆။ ပါဠိစသည်တို့ရှိသည်။ ဤနည်းတူ
တည်း။ အရောင်သိမ်း၍နည်းယူပါလော။

ပုဒ်မ(၂၀)အပြေပြီး၏။

(၂၉) “အာဓိဝုတ္တံ-သု၏ နောက်၊ ထာရှာကြံကြအဋ္ဌိ”။ ဟူ
သောကဗျာ၌၊ ချိုသာကောင်းမြတ်၊ အဓိပ္ပေတတ်ကာ။ ပါဠိ၊ အ
ဋ္ဌကထာ၊ ဝိကာ၊ အနု၊ မဂ္ဂ၊ သက်သန်း၊ ဂဠု၊ ယောဇနာ၊ အပြာပြာ
သော ကျင်းကန်တို့၌။ အာဓိဝုတ္တံ-၏ နောက်၊ တတ္ထ၊ သဒ္ဓါဝင်လာ
ရောက်၏။ ယင်းတတ္ထအစွဲမှာ၊ ဝုတ္တံကြိယာ၏ ကံပုဒ်ကိုပင် စွဲဆို
ကြပါလော။ အာဟ-၏နောက်၊ ဝင်ရောက်သည့်တတ္ထ-သဒ္ဓါမှာလည်း။
အာဟ-၏ကံကိုပင်၊ အမှန်စွဲဆိုပါလေ=ဟုလိုအော်။

*အာဓိဝုတ္တံ-နောက်၊ တတ္ထ-ရောက်သော ပုံစံကား။ ဇဝံဟိ
နွာယပနကုရိကာယဓနိယထေပရိတိတက္ကဋ္ဌမုနိ ကုရိကာရဏတ္ထာယ
ဥာသာဟဂ္ဂဓဝေသတုံ “အထခေါ အာယသ္မတော” တိအာဓိဝုတ္တံ၊
တတ္ထ။ ပါရာဇိကကာတ်-၅၊ (၂၃၇)။ ပန၊ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္စ
ယဗ္ဗတပါး။ ပါဠိသဒ္ဓိဝေသ-အနုပဒသံဝတ္ထုနာကို ဆိုပြီးအံ့။ ဇဝံ၊
ဤသို့၊ ကုရိကာယ၊ ကုရိကိ၊ ဝိသိန္နာယ၊ ဗျက်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်၊ ခနိ
ယသထ၊ ၎င်းပရိတက္ကဋ္ဌ၊ အကြံကို၎င်း၊ ပန၊ ဇောန်း၊ ကုရိကာရဏတ္ထာယ၊
ကုရိကိပြုခြင်းငှါ။ ဥာသာဟဂ္ဂ၊ အားထုတ်ခြင်းကို၎င်း။ ဒဝေသတုံ၊
ငှါ။ အထခေါအာယသ္မတောတိအာဓိ၊ ဤသို့အစရှိသော ဝါကျကို၊
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ-တသို့ ဝါကျ။ ထို “အထခေါအာယသ္မ
တော” အစရှိသော ဝါကျ၌၊ အတ္ထော၊ ကိ၊ ဇဝံ- ဣဒိနာဝုတ္တမာနနယေန၊

၍ဆို ဆပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗျောဇီ၊ ။ ဤသို့-ဝုတ္တံဇီ
ကံပုဂံကိုတတ္ထသဒ္ဓါစွဲလေ။

*အာဟ-ဇီနောက်၊ တတ္ထ-ရောက်သောပုံကား၊ ။ ဣဒါနိတံ
ဘူတဂါမိဝိဘဇိတွာဒေသန္တော၊ “ဘူတဂါမောနာမပဉ္စမိဇောတာ
နိတိအာမိမာဟ၊ တတ္ထ၊ ။ ပါပိကျာမိ-ဋ္ဌ (၂၄)၊ ။ ဣဒါနိ၊ ဤတံ
ဘူတဂါမံ၊ ထိုဘူတဂါမံကို၊ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍၊ ဒေသန္တော၊ ပြတော်မူ
လိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြတော်မူလို ရကား၊ ဝါ၊ ပြတော်မူလိုသော
ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပြတော်မူလိုသောမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘူတဂါမော
နာမပဉ္စမိဇောတာနိတိ အာမိ၊ -ဤသို့အစရှိသော ပါဠိကို၊ အာဟ၊
မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ၊ ထို“ဘူတဂါမောနာမပဉ္စမိဇောတာနိ” အစရှိ
သောပါဠိ၌၊ ။ ဟုစွဲလေ၊ ။ ဣဒါနိဂ္ဂုပကဗျာသံဘာဇေတွာ ဒေသေ
တံပုနံ “ကတမေဓမ္မောဇပျာကတာ” တိအာမိအာရန္တံ၊ တတ္ထ၊ ။ ဣ
ဒါနိအဝိဘတ္တံဒေသန္တော “သဗ္ဗဂ္ဂုပံအသင်္ခတာဇောတု” တိအာဟ၊
တတ္ထ၊ ။ ဟူသောအဋ္ဌသာလင်္ဂီ (၃၀၀)၌၊ အာမိအာရန္တံ၊ ဣတိအာ
ဟ၊ တို့နောက်၊ တတ္ထ၊ သဒ္ဓါရောက်ကလည်း၊ ထိုအာရန္တံ၊ ဇီကံပုဂံ၊ အာ
ဟ၊ ဇီအာကာရတို့ကိုပင်၊ တတ္ထ၊ သဒ္ဓါစွဲဆိုကြပါစေ၊ ။ သည်ကို
ရည်၍၊

*တတ္ထအစွဲ၊ စိတ်မရဲမှ၊ နောက်ထွဲအစု၊ အစိတ်ရှု၊ ယောယု
ပေါင်း၍စွဲ၊

တတ္ထအလို၊ အစွဲဆို၊ ရှေ့ကိုသာမှတ်လေ၊ ။ ဟူ၍၎င်း၊ ။

*အာဟဇီနောက်၊ ပုဂံထောက်မဝေး၊ ယေတတ္ထန္တံ၊ ဇေတ္ထတက်
ရာ၊ ရှေးအာဟကံ၊ စွဲမြီမြီ၊ မှတ်ကြံတွေတိုင်းပုဂံ၊ ။ ဟူ၍၎င်း၊ ။

နိယံဆရာတို့၊ ကဗျာလှစ်သွင်း၊ ကြူးရင့်တော်မူကုန်ပြီ၊ ။ အာ
ဟ-သည်နောက်၊ ဇေတ္ထရောက်လည်း၊ ၎င်းနည်းတည်း။

(၂၉)ပုဂံမဇီ၊ ပုံပုံပြအဖြေလွှာ၊ ထိုမှတ်တို့ဝိသဇ္ဇနာသည်၊
ဤမှာခါးပတ်၊ နိဂုံးသတ်၏။

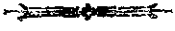

(၃၀) “ဂုတ္တံ-ဟေတံ ပါဠိ။လ။ အနုဋ္ဌေတန်ဘိုးပလေး”။ ။ဟူ
 သော-ဆွဲရှင်ပိုင်းလင်္ကာ၊ ထေးထပ်ချိုးကဗျာ၌၊ သာယာ ချိုရွက်၊
 မိတ္တိယံ ထွက်ကား။ များစွာသော ကျမ်းဂန်တို့၌၊ ဂုတ္တံဟေတံ-
 ပါဠိ။သာရှိသည်အချက်မှာ၊ ဟိ-အနက်ခဠိကိုသာ၊ ဉာဏ်မှီရာ-အ
 များဝေးအောင်၊ အများပင်ပေးကြသည်၊ ရှေ့ဝါကျအပေါင်းကို၊ ဖြေ
 စွက်ခါကသွာ ထောင်းပြီးလျှင်၊ ကောင်းအောင် တဖြာ၊ ဉာဏ်-
 ဟိတ်အလာဖြင့်၊ စိတ်ဖြာ၍ပေးလိုပါလျှင်၊ ဟိ၊ သဒ္ဓါကို၊ ယသွာ၊ အ
 နက်၊ ပြင်ခါစွက်လျက်၊ ပါဠိထွက်အာဂုံ၊ အထုံးရုံကို၊ အကုန်ပုံပြီးခါ၊ တ
 ထာ၊ ကိုထသွာ၊ ဟု၊ ထည့်ပြင်ကာဖြန်စပ်က၊ နည်းမြတ်အမှန်၊ အကျိုး
 ဆက်ရလျှင်၊ အဘိုးအနုဋ္ဌတန်ပေလိခုံမည် = ဟူလို။

မှတ်ရန် သာဓက၊ ဉာဏ်ကား။ သောအတ္ထတော အရိယမ
 ဂ္ဂေါစေဝနိဗ္ဗာနဉ္စ၊ ဂုတ္တံဟေတံ “ယာဝတာဘိက္ခဝေဓမ္မာသင်္ခတာ၊
 အရိယောအဋ္ဌကိကောမဂ္ဂေါတေသံအဂ္ဂမက္ခာယတိ”တိ။ ။ပါရာ
 ဇိကကဏ်-ဋ္ဌ၊ (၁၂၉)။ ။သောဓမ္မော၊ ထိုထရားသည်၊ အတ္ထ
 ထော၊ သဘောတရားကိုယ်အားဖြင့်၊ အရိယ မဂ္ဂေါစေဝ၊ အရိယမဂ်
 သည်၎င်း၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်သည်၎င်း၊ ဟောတိ၊ ဣ၊ (မူလဝါကျ)။ ။
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သောဓမ္မော၊ သည်၊ အတ္ထထော၊ အားဖြင့်၊ အရိယ
 မဂ္ဂေါစေဝ၊ သည်၎င်း၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ သည်၎င်း၊ ဟောတိ၊ ဣ၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဉာယ
 တိ၊ သိအပ်သတဲ့နည်း၊ ဣတိ အယံ-ပုစ္ဆာ၊ (ပုစ္ဆာဝါကျ)။ ။
 ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ယာဝတာဘိက္ခဝေလ၊ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ၊
 ယာဝတာဘိက္ခဝေလ၊ အဂ္ဂမက္ခာယတိ-ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော၊ ဇေ-
 ဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ ဝါ၊ ဤပါဠိကို၊ ဘဂဝတာ၊ သည်၊ ဂုတ္တံ၊ အပ်၏။
 တထာ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ (ထည့်)၊ သောဓမ္မော၊ သည်၊ အတ္ထထော၊
 အားဖြင့်၊ အရိယမဂ္ဂေါစေဝ၊ သည်၎င်း၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ သည်၎င်း၊ ဟောတိ၊
 ဣ၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ အယံ-ပရိဟာရော၊ (ပိသဇ္ဇ
 နာဝါကျ)။ ။ဤသို့တထာ၊ တသ္မာ၊ ထည့်၍၊ ပြန်စပ်လေ။ ။ထို့
 နောက်မှာ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ယာဝတာ-ထတ္ထကား၊ အကြင်မျှထောက်
 ကုန်သော၊ သင်္ခတာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်

ကုန်သော၊ ခမ္ဘာ၊ တို့သည်၊ သန္တ၊ ရှိကုန်၏။ ထာဝထာ-တတ္ထကာနံ၊ ထို
 မျှထောက်ကုန်သော၊ တေသံခမ္ဘာနံ၊ ထိုတရားတို့တွင်၊ ဝါ၊ တို့ထက်၊
 အရိ၊ ယထာ၊ မြတ်သော၊ အဋ္ဌာပီကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ မဂ္ဂေါ၊
 မဂ်ကို၊ အဂ္ဂ-အဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏ဟူ၍၊ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟုဂံ
 ပါဌ်ကိုအနက်ပေး။ အဂ္ဂမက္ခာယတိ-၌၊ အဂ္ဂ-အက္ခာယတိ-ပုဒ်
 ဖြတ်၊ မအက္ခရာ-အာဂံဟု၊ မဏိမဂ္ဂ၊ ဆရာဆို၏။ အဂ္ဂ-၌၊ ဝိသတ္ထိ
 လောပ၊ လတ္တန်ဒိဋ္ဌ၊ ဟုကြံ။ ဤဂုတ္တံဟေတံ-ပါဠိအတူ၊ ဂုတ္တံဝိစေ
 တံ၊ ထားရာ၌လည်း၊ စ-သန္ဓါကို၊ ယသ္မာ၊ ဟုပြင်၍၊ ယခင်နည်းအ
 တိုင်း၊ ဉာဏပတ်ဝတ်သမ္ပန်လေ။

ပုဒ်မ(၃၀)ကဗျာအဖြေပြီး၏။

(၃၁) “ဂရဟာဝိ၊ လာရှိသည့်-ယင်းဝါကျ၊ ထ၊ ခွဲ၍ယူကြ”။ ။
 ဟူသော စတုရ်ပိုဒ်ကဗျာ၌၊ သိသာနာထွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။
 သွယ်သွယ်များစွာ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ငိုကာ၊ တို့၌၊ ဂရဟာ-ဝိ၊ သန္ဓါ၊ ထာရှိ
 သည့်ဝါကျ၌၊ သမာန-သန္ဓါ၊ ထည့်စွက်ခါသမ္ပန်၊ အနက်ကို ပြန်ကြ
 က၊ လက္ခဏာ-ယောဇနာ၊ “သော်” ဟူ၍သာ ပြန်ကြပါလေ=ဟူ
 လို၊ ထို-သမာန၊ ပါဌ်သေသကို၊ ထည့်ရမည်ကေန္တ-ဟု၊ သာမည
 ဆုံငြားလည်း၊ လိင်အားလျော်စွာ၊ သမာနော၊ သမာနာ၊ သမာနံ၊ ဟု၊
 ဝါစ္စလိင်ပုဒ်သို့၎င်း၊ ဝါစ္စလိင်၏ပုဒ်သို့၎င်း၊ လိုက်၍ ထည့်စွက်ပေးရ
 သည်ဟုမှတ်။

*ပုလ္လိင်၌ ပုံစံကား။ ။ သေနာပတိဂေဟာဒီသု နိဗ္ဗတ္တောဝိသေ
 နာပတိဋ္ဌာနာဒီနိ နုလဘတိ။ ။ သမ္မော-ဋ္ဌ၊ (၃၀၂)။ ။ သေနာပ
 တိဂေဟာဒီသု၊ စစ်သူကြီး၏အိမ်စသည်တို့၌၊ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သည်။
 “သမာနောဝိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း”။ သေနာပတိဋ္ဌာနာဒီနိ၊ စစ်သူကြီး
 ၏အရာစသည်တို့ကို၊ နုလဘတိ၊ မရ။ ။ ဝိသန္ဓါကို၊ အဋ္ဌာနုပယုဂ်ပြု
 လုပ်၍၊ သမာနော-သန္ဓါနောင်မှယှဉ်၍ပေး။

* ဣတ္ထိလိင်္ဂိဋ္ဌိပြယုဂ်ကာ။ ယသ္မာအယံ ဝိဇ္ဇာဣမေဟိ အဋ္ဌဟိပဒေဟိကထိတာပုနပဋ္ဌိဝတိယာ ပဒေဟိလက္ခဏေ အကထိဇော သုကထိတာနာမ နဟောတိ။ ယဇ္ဈော-ဋ္ဌ (၁၁၉) ။ ယသ္မာကြောင့်အယံဝိဇ္ဇာသည်အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော၊ ဣမေဟိပဒေဟိတို့ဖြင့်၊ ကထိတာဟောအပ်သည်။ “သမာနာပိ၊ ဖြစ်ပင်ဖြစ်ပါပိသော်လည်း” ပုနပဋ္ဌိဝတိယာ၊ နှစ်ခဲဝဲပါသောပဒေဟိတို့ဖြင့်၊ လက္ခဏေ၊ ကိုးအကထိဇော၊ မဟောအပ်သည်ရှိသော်လှကထိတာနာမ၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သည်မည်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

* နပုံလိင်္ဂိဋ္ဌိ-ဋ္ဌဒါဟာဗျုတ်ကာ။ တာသ အဝသံ ပဋိသံဝေဒနီယတ္ထာ ပြဟ္မဝရိယံဝုတ္တံ အဗုတ္တမေဝ ဖောဇာတိ။ ။ တိကဂုံတ္ထ ၉-ဋ္ဌ၊ ၂၂၄။ တာသ၊ ယိုမင်ကိုဌားဝေသည်။ ရှေးအဘိုးကာလ၌ဋ္ဌိအပ်သောဋ္ဌပပဋ္ဌဝေဒနီယကံ၏။ အဝသံ၊ မချွတ်ကောက်၊ အမျှန်မျှ၊ ပဋိသံဝေဒနီယတ္ထာ၊ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသည်၏။ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပြဟ္မဝရိယံ၊ မင်တည်းဟူသော ဖြစ်သော အတုရည်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ကျင့်သုံးအပ်သည်။ “သမာနံပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း” ။ အဝုတ္တမေဝ၊ မသုံးအပ်သည်သာလျှင်၊ တိသုံးအပ်သည့် မမည်သည်သာလျှင်၊ ဖောဇာတိ၊ ။ ဤသို့ဝိဂ္ဂလိင်ဂုန်အားလျော်စွာထည့်၍သမ္ပန္နံ ။

* ဗဟုဂုဏ်လိင်္ဂိဋ္ဌိလည်း။ သမာနာပိ၊ သမာနာနိဝိ-ဟုလိင်ဂုန်ကိုကြည့်၍ထည့်ကြလေ။

ကေတိံသ၊ ယင်းပုဒ်မလုံးဝအခြေပြီ။

(၃၂) “ဉာဏ် အရှင် ဗုဒ္ဓဇောရယ်ကလေး၊ လင်းထုတ် ဖော်ပြ” ။ ဟူသောကဗျာ၌သာယာချိုမြိန်၊ မိမ္မိဟ်ထွက်ကာ။ ။ နက်နဲစွာလှ၊ ဂန္တိရဟ၊ ဉာဏ်အရှင်၊ ဘက်မမြင်အောင်၊ သုံးခွင်ပိဋကတိ၊ ပရိယတ်အခန်းခန်းကို၊ ကူးသန်းသွားလာကြသော၊ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသ၊ ခေရာဝသော-အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ ခေရာအမျှားတို့။

ပြထားသောအပ်သော၊ ဤပကဒဠိဝါကျသည်၊ အာဂမဉ္ဇပကဒဠိ၊ ယုတ္တိဉ္ဇပကဒဠိ၊ အားဖြင့်၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊ ဝုတ္တံ ဟေထံ-ပါဠိ၊ လာရှိတွေ့မြင်ခဲ့လျှင်၊ အာဂမဉ္ဇပကဒဠိ-ဟုထိပါလော၊ ယုတ္တိဉ္ဇပကဒဠိမှာကား၊ ဟိသန္ဒါသက်သက်နှင့်၊ မိန့်မြွက်သော်ဖြင့်-ဟုလိုသော်။

*အာဂမဉ္ဇပကဒဠိ၌၊ ဝံမြိရန်သာကောကား။

ယထာပညတ္တံထိက္ခာပဒံ အနဝသေသံသဒ္ဓါယ သမာဓိယိတွာ ဇိဝိတေဝိ အပေက္ခံ အကရောန္တေနသာဓုကံ သဗ္ဗာဒေတဗ္ဗံ၊ ဝုတ္တံဗ္ဗိ ဟေထံ။

“ကိကိ-ဝ အတ္တံ စမဇိ-ဝ ဝါလဝိ၊
ဝိယံ-ဝ ပုတ္တံ နယနံ-ဝ ကေကံ၊
တထေဝ သီထံ အနုရက္ခမာနကာ၊
သုပေသထာ ဟောထ သဒါ သဂါရဝါ”တိ။ ။

ယထာပညတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ပညတ်အပ်သော၊ ဝါ၊ ပညတ် အပ်တိုင်းသော၊ ထိက္ခာပဒံ၊ ကျိ၊ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့၊ ဝါ၊ အကြွင်းမရှိသော၊ သိက္ခာပဒံ၊ ကျိ၊ သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ယုံကြည်၍၊ သမာဓိယိတွာ၊ ဆောက်တည်၍၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာယူ၍၊ ဇိဝိတေဝိ၊ အသက်ရှူသော်လည်း၊ အပေက္ခံ၊ ဇိက္ခက်ခြင်းကို၊ အကရောန္တေန၊ မပြုဘဲလျက်၊ ဝါ၊ မပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မပြုသော၊ ဟိက္ခ၊ နာ၊ သည်၊ (ထည့်)။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ၊ ဝါ၊ မြဲမြံစွာ၊ သဗ္ဗာဒေတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာပြီးစေရာ၏၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေရာ၏၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေရမည်။ (ဥပနာဝါကျ)။ ကာသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ယထာပညတ္တံ၊ သော၊ ထိက္ခာပဒံ၊ ကျိ၊ လာ၊ သဗ္ဗာဒေတဗ္ဗံ၊ ရာ၏၊ ဣတိ-အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို၊ ဤယတိ၊ ထိအပ်သတဲ့နည်း၊ ဣတိအယံပုစ္ဆာ၊ (ပုစ္ဆာဝါကျ)။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ကိကိ-ဝ အတ္တံ၊ လာ၊ သဂါရဝါတိ၊ ကိကိ-ဝ အတ္တံ၊ လာ၊ သဂါရဝါ-ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟုသော၊ ဇထံဝစနံ၊ ကျိ၊ ဘဂဝတော၊ သည်၊ ဝုတ္တံဗ္ဗိ-ဝုတ္တံဇေ၊ ဟောသော်မူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ (အ

နိယတ်ကာရအဝါကျ။ တထာ-ထသွား၊ ကြောင့်၊ ယထာပညတ္တံ၊
သော၊ သိက္ခာပဒံ၊ ကျိ၊ လ၊ သန္တာဒေတဗ္ဗိ၊ ရာဇိ၊ ဣတိ-အတ္ထော၊ ဤသို့
သောအနက်ကို၊ ဉယတိ၊ ထိအပ်ဇိ၊ ဣတိအထံ-ဝိသန္ဓနာ၊ (နိ
ယတ်ဝိသန္ဓနာပထဝါကျ)။

ဘိက္ခုဝေ၊ သံသရာဘေး၊ လာမည့်ရေးကို၊ မြော်တွေးရှုတတ်၊
ချစ်သားမြတ်တို့၊ ကိကီ၊ ယစ်မသည်၊ အတ္ထံ၊ ရင်သွေးသားရ၊ မိမိဥကို၊
ရက္ခတိဣဝ၊ ရန်သူမနှောင့်၊ အစဉ်ဖြောင့်အောင်၊ စောင့်သကဲ့သို့၎င်း၊
စမဇိ၊ စာမဇိမည်သောသားသည်၊ ဝါလဒိ၊ မိမိအခြီးကို၊ ရက္ခတိဣဝ၊
အသက်သေဘေး၊ မကြံတွေးဘဲ၊ မွေးတပင်လောက်၊ မပျက်ပျောက်
အောင်၊ စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့၎င်း၊ မာထာ၊ သား၏ချစ်ဆွေမွေးမိ
မေသည်၊ ဝိထံ၊ အသက်တမျှ၊ ချစ်အပ်လှသော၊ ပုတ္တိ၊ ရှု၍မငြိ၊ တ
ယောက်ထည်းသော သားကို၊ ရက္ခတိဣဝ၊ ကလေးအကြိုက်၊ မွေ
ပိုက်ပိုက်နှင့်၊ အမိုက်သူငယ်၊ လှမမယ်ကို၊ ရန်စွယ်မငြိ၊ ဘေးမထိ
အောင်၊ စောင့်ရှောက်ဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ ဧကစက္ခု၊ မျက်လုံးတတက်၊
ချုပ်ပျက်ကင်းရှင်း၊ တတက်လင်းသောသူသည်၊ ဧကကံ၊ မချုပ်မ
ပျက်၊ တတက်ထည်းသာရှိသော၊ နထနံ၊ ထို၊ ဤ၊ သောင်ဘိ၊ လိုရာ
ကြည့်ရသော မျက်စိတလုံးကို၊ ရက္ခတိဣဝ၊ ရန်ဆူး-ရန်ညှောက်၊ မ
ထိရောက်အောင်၊ စောင့်ရှောက်ဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ တထေဝ၊ ထိုနှင့်တ
မျှ၊ အတူသာလျှင်၊ တုမေ၊ သင်-ငါ၏ချစ်သား၊ ရဟန်းများတို့သည်၊ ထီ
ထံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရထီလက်၊ အနုရက္ခမာနကာ၊ အစဉ်မပျောက်
အောင်၊ စောင့်ရှောက်ကြကုန်သည်၊ သုပေထလာ၊ ကောင်းစွာချစ်
အပ်သောထီလရှိကုန်သည်၊ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ သဂါရဝါ၊ ထီလ၌
ရှိသေလေးမြတ်ခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ ဟောထ၊ မချမသွေ၊ ဖြစ်ကြလေ
ကုန်လော့၊ (သာကေဂါထာပါဠိအနက်)။

*ယုတ္တိဉပကဒဗ္ဗိန္ဒူ၊ ဝံဒိရန်ဂြဟုဂ်ကာ၊ ။ တတ္ထ-အဝိဇ္ဇာပစ္စ
ပေသုသင်္ခါ၊ ရေသုဒထေထဗ္ဗေသု “ယသ္မာပုတ္တေကထေထဗ္ဗေပဋ္ဌ
မံဝိတာကထီယတိ၊ ဝေဠိသတိမိတ္တသာပုတ္တော၊ ဒတ္တထာပုတ္တောတိ
ပုတ္တောသုကထိထောဟောတိ၊ တသ္မာ”၊ လ၊ အာဟ၊ ။ သမ္မော-

၅(၁၁၈)။ ။ထထထထ ထိုဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂယာသင်္ခါရာ-ဟူသောပါဠိ၌ဝါ။ ထိုနိဇ္ဇေသဝါရ၌။အဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂယေသု။ အဝိဇ္ဇာလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ သင်္ခါရေသု။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဒေသထဗ္ဗေသု။ ပြုအပ်၊ ပြုသင့်ကုန်သည်ရှိသော်။ ယသ္မာ။ ကြောင့်၊ ပုတ္တေ။ သားကို။ ကာထေထဗ္ဗေ။ ဆိုအပ်၊ ဆိုသင့်၊ ဆိုခွင့်ရောက်လာသော်။ ပဋ္ဌမံ။ စွာ။ ဝိတာ။ အဘာကို။ ကထိယတိ။ ပြောဆိုအပ်၏။ ။(ဋ္ဌပနာဝါကျ)။ ။ကသ္မာ။ ကြောင့်။ ပုတ္တေ။ ကို။ ကာထေထဗ္ဗေ။ သော်။ ပဋ္ဌမံ။ စွာ။ ဝိတာ။ ကို။ ကထိယတိ။ သနည်း။ ဣတိအယံပုစ္ဆာ။ ။(ပုစ္ဆာဝါကျထည့်)။ ဟိယသ္မာ။ ကြောင့်။ ဝေ။ ဤသို့ရှေးဦးစွာအဘာကိုပြောအပ်သည်။ သတိ။ ရှိသော်။ မိတ္တဿ။ မိတ္တ၏။ ပုတ္တော။ သားတည်း။ ဒတ္တဿ။ ဒတ္တ၏။ ပုတ္တော။ ထည်း။ ဣတိ။ သို့။ ပုတ္တော။ သည်။ သုကထိတော။ ကောင်းစွာပြောဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ။ ။(တသ္မာ- ထည့်၍ မူလဝါကျသို့ပြန်)။ ။ထသ္မာ။ ကြောင့်၊ ပုတ္တေ။ ကို။ ကာထေထဗ္ဗေ။ သော်။ ပဋ္ဌမံ။ စွာ။ ဝိတာ။ ကို။ ကထိယတိ။ အပ်၏။ ဣတိအယံဝိသဇ္ဇနာ။ ။(ဟုဖြေလေ)။ ။ထသ္မာ။ ထိုသို့သားကိုပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ရှေးဦးစွာအဘာကိုပြောဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လ။ အာဟ။ မိန့်ထော်မူပြီး။ ။ပေယျာလကို။ အဋ္ဌကထာ၌အပြည့်အစုံရှုလေ။ လိုရင်းမဟုတ်။

ပုဒ်မ(၃၂) ကဗျာ၌ ဝိသဇ္ဇနာအဖြေကဋကတ်၊ အပြီးသတ်ပြီး။

(၃၃) “သတိမပြတ်ရှိကြထော့လ၊ ရေးမှတ်ဘို့ပ”။ ။ဟူသော ကဗျာဝစနံ၌ နေရာကျသိဘို့ရန်၊ အဓိပ္ပါယ်အမှန်ကား။ ။ခုနစ်တန် ဝိဘတ်။ ကိတ်ပစ္စည်းနောက်။ ဝင်ရောက်ထွယ်ကပ်။ သက်တုံထတ်သော်။ ဝိဘတ်-ခုနစ်ဖြာ။ အကုန်မှာလျှင်။ ထက္ခဏာအနက်။ သက်နိုင်သည်ချည်း။ တနည်း-ထို့ပြင်။ နာမ-နောင်ဝင်ကပ်။ သက်တုံလတ်လျှင်။ ဝိဘတ်သတ္တမိသာ။ သက်ပါ-လက္ခဏတ္ထ။ နည်းနှစ်ဝကိုမှတ်ကြစေနှော်။ နောင်ကိုမြှော်၍။ ဆရာတော်ဘုရား။ အမှာတော်ထားခဲ့သည်=ဟုလို။

*ထိုတွင်း ကိတ်ပစ္စည်းနောက်၊ ပဋ္ဌမာရောက်ကာလကွထထွ
 ပေးပုံ၊ ဥဒါဟရုဏ်ကား၊ သောတံဆာဝါသံ *ဂစ္ဆန္တောဗဟိဒ္ဓါဥ
 ပေါသထံကရေတိ၊ မဟာဝါ- (၁၉၆)၊ သော၊ ထိုရဟန်း
 သည်၊ တံဆာဝါသံ၊ ထိုကျောင်းသို့၊ *ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်၊ ဗ
 ဟိဒ္ဓါ၊ အပစ္စည်း၊ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ကို၊ ကရေတိ၊ ခြံ၊ (အန္တပစ္စည်း
 နောက်၊ လက္ခဏာထွဋ်၊ ပဋ္ဌမာ)၊ အနု ပုဗ္ဗေန စာရိကံ *စရမာ
 နော၊ စရမာနော၊ ထုည့်လည်တော်မူသည်ရှိသော်၊ ပေး၊ (မာ
 နနောက်)၊ သန္တ အဓိတော၊ သမာဒါဝိတော၊ သမုတ္တေမိတော၊
 သဂ္ဂဟံထိတော၊ တို့၌ကား၊ တ-ပစ္စည်းနောင်၊ ပဋ္ဌမာလက္ခဏာထွ၊ ။
 အခြားသောပစ္စည်းတို့၌လည်း၊ ဤအတု-လက္ခဏာထွ-ပဋ္ဌမာ-ဖြစ်
 သင့်သည်ချည်း၊ *တဉ္စေတိက္ခ၊ အာကာသေန အာဂစ္ဆန္တိထေ
 ယုမိတ္တောဟတ္ထေန ဂဏ္ဍတိ၊ ပါရာဒိကာကာဏ်-ဋ္ဌ (၂၆၅)၊ တံ၊
 ထိုရွှေ၊ ငွေကို၊ ဝိက္ခ၊ သည်၊ အာကာသေန၊ ဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာ
 သည်ရှိသော်၊ ထေယုမိတ္တော၊ ဤ၊ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်၊ ဂေဂဏ္ဍတိ၊ အံ့၊ ။
 (လက္ခဏာထွဋ်၊ ဒုတိယာ)၊ *သရမာနေန၊ အောက်မေ့သည်ရှိ
 သော်၊ သရမာနေန၊ ပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ကရေနေန၊ ပြုသည်ရှိ
 သော်၊ ။ စသည်၌ကား၊ လက္ခဏာထွဋ်၊ တတိယာ၊ *နပင်္ဂိဝိ
 ဇာနန္တထာ အာပတ္တိဒုက္ခဋထာ၊ နပင်္ဂိဝိဇာနန္တဿ၊ မသိသည်ရှိ
 သော်၊ ဒုက္ခဋထာ၊ သို့၊ အာပတ္တိ-အာပစ္စန္ဒံ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ခြံ၊ ။ စ
 သည်၌၊ လက္ခဏာအနက်၌-စတုတ္ထိ၊ *ဥပ္ပါဒါဝါ ဘိက္ခဝေတထာ
 ဂတာနံ၊ အနုပ္ပါဒါဝါထထာဂတာနံ၊ စသောတိကနိပါတံ၊ ပါဠိ၌
 ကား၊ လက္ခဏာအနက်၌၊ ပဋ္ဌမိသက်၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ တ
 ထာဂတာနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၊ ဥပ္ပါဒါဝါ၊ ဖြစ်သော်၎င်း၊ တထာဂ
 တာနံ၊ တို့၊ အနုပ္ပါဒါဝါ၊ မဖြစ်သော်၎င်း၊ သာဓာတု၊ ထိုဓမ္မဋ္ဌိတိ-ဓမ္မနိ
 ယာမ-ဟုဆိုအပ်သောဓာတ်သည်၊ ဋ္ဌိတာဝ၊ တည်သည်သာလျှင်
 တည်း၊ (ဟုအနက် ပေးထေ)၊ *တထာမထာမိဋ္ဌိထထာပိ
 မိတံဘူမိပစ္စဝေက္ခန္ဓထာအနုပါဒါယအာသဝေဟိမိတ္တံပိယတ္တံ၊ ။
 တထာ၊ ထိုထာသင်္ခါ၊ (မိတ္တံ၌စပ်)၊ ဝါ၊ ထိုထာသည်၊ ထထာမိဋ္ဌိ၊ မြင်

အပ်တိုင်းသော၊ ယထာဝရိဒိတံ၊ သိအပ်တိုင်းသော၊ ဘုရား၊ အရဟတ္တ
 ဒိုလ်တည်းဟူသော အရာကို၊ ပစ္စဝေ က္ခန္တုဿ၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိ
 သော်၊ အနုပါဒါယ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍၊ အာသဝေ
 ဟိ၊ တို့မှမိတ္တံ၊ သည်၊ ဝိပုတ္တံ၊ ထွတ်၏။ (လက္ခဏတ္ထန္တံ၊ ဆဋ္ဌိ) ။
 *ကရောဇ္ဇေ၊ ပြုသည်ရှိသော်၊ ဒေသိယမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိ
 သော်၊ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ ။ စသည်၌၊ လက္ခဏတ္ထန္တံ၊
 သတ္တမိ၊ ။ ဤသို့ လျှင်၊ ကိတ်ပစ္စည်းနောက်၊ ဝိဘတ် ခုနစ်သွယ်
 ရောက်ကာ၊ လက္ခဏတ္ထန္တံ သက်နိုင်သည်-ဟူ၍မှတ်၊ ။ *နာမ-သဒ္ဓါ
 နောက်၊ လက္ခဏတ္ထန္တံ-သတ္တမိဝိဘတ်ရောက်သော ပြုယုဂ်ကား၊ ။
 ဝဇ္ဇေဘဏီယမာနေ၊ ။ ကမ္မေကရီယမာနေ၊ ။ ဘိက္ခုသိဋ္ဌိ နိပ
 ဇ္ဇေ၊ ။ ဓမ္မေဝိနယေသင်္ဂါယီယမာနေ၊ ။ စသည်တို့၌၊ ဝဇ္ဇေ၊ က
 မ္မေ၊ ဘိက္ခုသိဋ္ဌိ၊ ဓမ္မေဝိနယေ၊ တို့ပင်လျှင်တည်း။ ဤပြုယုဂ်တို့၌၊ ။
 ဘဏီယမာနေ-ဝသောလက္ခဏပုန်တို့၏ အဟုဉ်၊ လက္ခဏဝန္တပုန်
 ဖြစ်ရကား၊ လက္ခဏတ္ထန္တံပင်သက်သည်မည်ဟေသ်တည်း။

ပုန်မ(၃၃)၏အဖြေပြီး၏။

(၃၄) “မှတ်စရာမထွေးမရှက်ရအောင်၊ လ၊ ဘောကနက်နဲ” ။
 ဟူသောကဗျာ၊ စာထက်ာ၌၊ မှတ်နာသိထွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ။
 သွယ်သွယ်များစွာ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဇီကာတို့၌၊ ကသွာ-အမေးထွက်
 ပြီး၊ ရေးတက်သည့်ပုတ္တုနောက်၊ ဟိ-ရောက်၍ ဝင်လာသော်၊ ဉာပ
 ကာအနက်ရှိ၏ဟု၊ အချက်ကိုထိပြီးခါ၊ တသွာ-အဖြေမထုတ်လျှင်၊
 ကသွာ-အမေးလုပ်သည့်၊ ရှေးပုန်ဝါကျ၊ ပဓာန-အရင်းပါဌ်သို့၊ စာ
 သွာ-ထည့်ဟပ်လျက်၊ ပြန်စပ်ကြပါလေ၊ မသွေမှန်၊ တသွာ-ဖြေအ
 ထွက်ကို၊ တိုက်ရိုက်ပင်ပြခဲ့သော်၊ ဘယ်ကိုမှ- မထောင့်မကပ်နှင့်
 ထောင့်၊ အဖြောင့်ပင်စပ်ကြလေ-ဟု၊ ကစေပစ္စိ၊ ဆရာထော်အာစရိ
 ၍၊ အမှာတော်စာအရှိကို၊ သာကိဝင်နောက်သားတို့၊ မှတ်စားကြ
 ပါလေ-ဟူလို၊

ပုံစံဝါကျကား။ ။ထသွား-အပြေမကြား သည်ကို။ အော်-ပုန်
မ(၃၀)၌ရေးသားပါရှိလေပြီ။ထသွား-တိုက်ရိုက်ပုန်နှင့်။အပြေထုတ်
သည့်ဝါကျကိုသာ။ ရေးသားပြင်ခဲ့ပါအံ့။ ။သင်္ဘောဝါရေ ဈာန်
မဂ္ဂင်္ဂါနိနုဉ္ဇတနိ။ကသွား။ဝိတက္ကမတ္တိမကဠိဈာန်နာမ။ ဟေတုပတ္တိ
မကောမဂ္ဂေါနာမ။ ပကတိယာအဝိတက္ကပိတ္တေဈာန် နုလတ္တတိ။အ
ဟေတုကပိတ္တေစမဂ္ဂင်္ဂါနိ။ထသွားဈာနဉ္စာယတ္တိနုဉ္ဇတံ။ ။အဋ္ဌသာ
လီနိ(၂၂၂)။ ။သင်္ဘောဝါရေ၌။ဈာန်မဂ္ဂင်္ဂါနိ။တို့ကို။နုဉ္ဇတနိ။မ
ထုတ်အပ်ကုန်။ကသွား။ကြောင့်။သင်္ဘောဝါရေ၌။ဈာန်မဂ္ဂင်္ဂါနိ။တို့
ကို။ နုဉ္ဇတနိ။ကုန်သနည်း။ ဟိထသွား။ ကြောင့်။ဈာန်နာမ။ဈာန်မည်
သည်။ ဝိတက္ကပတ္တိမကံ။ ဝိတက်လျှင် နောက်ဝိတ်ရှိ၏။ မဂ္ဂေါနာမ။
သည်။ ဟေတုပတ္တိမကော။ရှိ၏။ ပကတိယာ။ပြကထေ့အားဖြင့်။ဝါ။
ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်။အဝိတက္ကပိတ္တေ၌။ဈာန်။ကို။နုလတ္တတိ။
အပ်။ အဟေတုကပိတ္တေစ။ ခွဲလည်း ။မဂ္ဂင်္ဂါနိ။တို့ကို။နုလတ္တိ။မရ
အပ်ကုန်။ ။ပုန်ပြင်လိုက်။ ။ထသွား။ကြောင့်။ဈာနဉ္စာယတ္တိသင်္ဘောဝါ
ရ၌ဉ္စာယတ္တိဈာန်မဂ္ဂင်္ဂါနိပါးပုံကိုလည်း။နုဉ္ဇတံ။မထုတ်အပ်။
ပုန်မ(၃၄)အပြေပြီးပြီ။

(၃၅) “စာဖြစ်နည်း၊ တွာပစ္စည်းတဲ့ကိတ်ပစ္စယာ။ လ၊ဆန်းနက်
ညထက်ကြီး”။ ။ဟူသောကဗျာ။ စာထက်သွား။သာယာငြိန်လေးနား
မခင်းအောင်။မှတ်တွေးဘို့အချက်။နည်းအမြွက်ကား။ ။ကတ္တား-
ကေတု။ သွေမယုတ်လျှင်။ ကိတ်ပုန်ခေါ်မိုး။ တွာပစ္စည်းလည်း။ထို
နည်းမယုတ်။ ကေတုနက်။ သက်အပ်သည်သာ။ထပြာ-ကတ္တား။ထ
ချမဟုတ်အောင်။ ဗဟုဂုဏ်ထားခဲ့လျှင်။ ကတ္တားနှင့်တူစွာ။တွာပစ္စည်း
ကိတ်ပစ္စယာ လည်း။ ဗဟုဂုဏ်နက်မှာပင်။ သက်အပ်သည်-ဟူ၍
မှတ်။ ။ကိတ်နှင့်-အာချာတ်။ နှစ်ရပ်သမာန။ကတ္တားထွက်တူကြ
လျှင်။ ကထွတ္တနက်မှာပင်။တွာပစ္စည်းသက်ပါလေ။ နှစ်ထွေမထတ်။
ကိတ်၊အာချာတ်တို့။ခြစ်-အရပြား။ကတ္တားခြားဘိ။မတူရှိသော်။ မိမိ
ကတ္တား။သမ္ပနိထား၍။သက်ပြား-ဟိတ်မှာ။မပျက်ပါ=ဟူလို။

*သောဂါမဒ္ဒါရေဋ္ဌတွာ နိဝတ္တိတွာ ဩဇောကေတွာ တံဗိသွာ
 ပိတက္ကေန္တောဓဂမာသိ။ တိကင်္ဂိတ္တရ-ဋ္ဌ၊ ၁၅၁။ သော၊ ထို
 မထေရ်သည်။ ဂါမဒ္ဒါရေ၊ ရွာထံခါး၌၊ ဋ္ဌတွာ၊ ရပ်၍။ နိဝတ္တိတွာ၊ ပြန်နစ်
 ၍၊ ဩဇောကေတွာ၊ ကြည့်၍။ ဝါ၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုသတို့
 သွီးကို။ ဗိသွာ၊ မြင်၍။ ပိတက္ကန္တော၊ မည်သည့်အမှု။ ဘာကိုပြုနေ၍။ ယ
 ခုပြင်ဘက်၊ ငေါထွက်ထားအင်ကို။ မမြင်ပါလိမ့်မည်နည်းဟု၊ ကြံစည်
 တွေးထောလျက်။ ဓဂမာသိ၊ သွားလေ၏။ ဤပြုယုဂ်၌၊ သော-
 ဟူသောကတ္တားက၊ ဧကဝုဉ်ဖြစ်၍၊ ဋ္ဌတွာ၊ နိဝတ္တိတွာ၊ ဩဇောကေ
 တွာ၊ ဗိသွာ၊ တို့၌၊ တွာပစ္စည်း။ ကိတ်ကြံယာလည်း။ ဧကဝုဉ်နက်မှာပင်
 သက်လေ။ ပါဠိတော်တို့၌၊ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဗိ။ ၊
 ဗိသွာ ဧတဒဂေါစ။ စသည်တို့၌ လည်း၎င်းနည်း။ ဤကား-
 ဧကဝုဉ်တွာပစ္စည်း။ *ဥပသင်္ကမိက္ခာ အပ္ပေကစ္စောဂဝန္တံ အ
 ဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဗိ သု။ တိကနိပါတ်- ၁၈၄။ ဥပ
 သင်္ကမိတွာ၊ ကပ်ကြကုန်ပြီး၍၊ အပ္ပေကစ္စော၊ အချို့သောကာလာမ
 မင်းတို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ၊ အထူးသဖြင့်ရှိသော
 ရှိခိုးကြကုန်ပြီး၍၊ ဝါ၊ ချမ်းသာ၊ ကျန်းမာ၊ စခန်းသာစေသတည်းဟု၊
 တောင့်ထပ်နံတွာ၊ ချမ်းသာနှင့်စပ်သောစကားကို၊ ပြောဆိုစေကုန်
 ၍ (မူလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာနက်) ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်
 စွာ၊ ဝါ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌။ နိသီဗိ သု၊ နေကြကုန်
 ပြီ။ ဤပြုယုဂ်၌၊ အပ္ပေကစ္စော-ကတ္တားက၊ ဗဟုဝုဉ်ဖြစ်၍၊ ဥပသင်္က
 မိတွာ၊ အဘိဝါဒေတွာ၊ တို့ထည်း ဗဟုဝုဉ်နက်၌ပင် ဖြစ်ကုန်၏။ ၊
 အတ္တနော လဒ္ဓိံ ဗိပေတွာပတ္တမိ သု။ ဥက္ခိဝိတွာ အဋ္ဌေန္တိ။ စ
 သောအဋ္ဌကထာများ၌လည်း။ ၎င်းနည်းပင်တည်း။ ကတ္တားနှင့်၊
 နောက်အာချာတ်၊ ကိတ်ကြံထာကိုရှု၍။ တွာပစ္စည်းကိုလည်း။ ဧက
 ဝုဉ်၊ ဗဟုဝုဉ်ဆုံးဖြတ်ပါလေ (သတိရှိခဲစွ)။ ဤကား။ ဗဟုဝုဉ်တွာ
 ပစ္စည်းတည်း။

*ကိတ်နှင့်-အာချာတ်၊ နှစ်ရပ်သမာန၊ ကတ္တားထွက်တုကြလျှင်၊
 ကာတွတ္တအနက် မှာပင်။ တွာပစ္စည်းသက်ပါလေ=ဟူရပ်၌။ တွာပစ္စ

ယန္တကိတ်ကြိယာ၊ အာချာတ်ကြိယာတို့က၊ ကတ္တားဟောပြစ်ကြ
 ၍၊ မူလကတ္တားနှင့်၊ မပြားထမှု၊ အရတုကြလျှင်၊ တွာပစ္စယန္တပုဒ်
 လည်း၊ ကတ္တားကိုပင်ဟောသည်ဖြစ်၍၊ ကတ္တားအနက်မှာပင်၊ သက်
 ရမည်—ဆိုလိုသည်။ ပြယုဂ်ကို အထူးထုတ်ဘွယ်မလို၊ ယခင်
 ထုတ်အပ်ပြီးသောပြယုဂ်တို့၌ပင်၊ သောဟူသောကတ္တားအရ၊ အဂ
 မာသိ—ဟူသော အာချာတ်ကြိယာအရ—နှစ်ပါး၊ မလွဲပြားဘဲ၊ ရဟန်း
 ခြံစာရတည်းကိုသာ၊ ရကြလေသည်၊ ဣတ္ထာ၊ နိဝဏ္ဏိတွာအရ၊ ရပ်သူ
 နှစ်သူဟူသည်လည်း၊ ရဟန်းခြံပင်ဖြစ်၍၊ အရတုကြလေသည်၊ ထို
 ကြောင့်၊ ထိုတွာပစ္စည်းကို၊ ၎င်းကတ္တားအနက်၌ပင် သက်လေ—ဟူ
 လို၊ ကိတ်ကြိယာဆုံးရာ၌လည်း၊ ဤနည်းတူမှတ်။

* ကိတ်နှင့်—အာချာတ်၊ နှစ်ရပ်ခြားနား၊ အရပြား၍၊ မိမိကတ္တား၊
 သမ္ပန်ထားထွက်၊ ထိတ်အနက်မှာ၊ တွာပစ္စယန္တ၊ ပြစ်နေရပုံ၊ ဥဒါဟ
 ရုတ်ကား။ အန္တသခေါသုဒ္ဓိန္ဒောကလန္တပုတ္တောဘဂဝန္တံ မဟတိ
 ယာပရိသာယပရိဂ္ဂုထံဝမ္ပိဒေသေန္တံ နိသိန္နံ၊ မိသွာနု-ထာဇထဒဟော
 သိ၊ သုဒ္ဓိန္ဒကတ္တော-၁၃၊ ကလန္တပုတ္တော၊ ကလန္တ သေဋ္ဌေးဇီ
 သားပြစ်သော၊ သုဒ္ဓိန္ဒော၊ သုဒ္ဓိန်သည်၊ မဟတိယာ၊ များစွာသော၊ ပရိ
 သာယ၊ ပရိသတ်သည်၊ ပရိဂ္ဂုထံ၊ ခြံရံအပ်ထွက်၊ ဝမ္ပိ၊ ကုန်၊ ဒေသေန္တံ၊
 ဟောထွက်၊ နိသိန္နံ၊ နေထော်မူသော၊ ဘဂဝန္တံ၊ ကို၊ အန္တသခေါ-အန္တ
 သဇေ၊ မြင်သည်သာလျှင်ထည်၊ အထာ၊ ထိုသုဒ္ဓိန်ဇီ၊ မိသွာနု၊ မြင်
 သောကြောင့်၊ အထာ၊ ထိုသုဒ္ဓိန်အား၊ (နှစ်ချက်ပေးသည်)၊ ဧဝံဇေသော
 ပရိဝိတက္ကော၊ ဤသို့သောအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ ပြစ်ပြီ၊ ဤပြ
 ယုဂ်၌၊ အဟောသိ—ဟူသော အာချာတ်ကြိယာဇီ-ဧဝောဟူသော
 ကတ္တားနှင့်၊ သုဒ္ဓိန္ဒော—ဟူသောမိသွာနုဇီကတ္တား၊ အရပြားသည်ဖြစ်
 ၍၊ မိသွာနု၊ ရွဲတွာပစ္စည်းသည် ထိတ်အနက်၌ဖြစ်ရသည်၊ ထိုမိသွာနု-
 ဟူသောတွာပစ္စည်းဇီကတ္တား၊ သုဒ္ဓိန္ဒော-ဟူသောပုဒ်လည်း၊ အထာ-
 ဟုသမ္ပန် ပြစ်လာရသည်၊ သမ္ပန်ပြုလုပ်ပြီးမပါသော ပြယုဂ်များ
 ၌ကား၊ ၎င်းမိမိတွာပစ္စည်းဇီကတ္တားပုဒ်ကိုသမ္ပန်ပြင်လုပ်၍ ယောဇ
 နာပါလေ၊ ထက္ကဇဝံပိ အနုပုဇ္ဇိတွာ ခွိတ္တိက္ခတ္တံ၊ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမေဝ

ပဝတ္တတိ၊ (သပြိုဟ)၊ တတ္ထ၊ ထိုပရိတ္တာရုံပီထိန္ဒ၊ ၀ေနံဝိ-၀ေန
 ထာဝိ၊ ဇောဇီထည်၊ အနုပုဇ္ဇိတွာ-အနုပုဇ္ဇနုတော၊ မပြစ်ခြင်းကြောင့်၊
 နိတ္ထိက္ခတ္တ၊ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်၊ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမေဝ၊ ဝုဋ္ဌောသည်သာဟူင်၊
 ပဝတ္တတိ၊ ဇီ၊ ။ ဤပြယုဂ်၌ အနုပုဇ္ဇိတွာ-ဟူသော ကိတ်ကြိယာအ
 ရ၊ ၀ေနံ-ဟူသော ကတ္တားနှင့်၊ ပဝတ္တတိ-ဟူသော၊ အာချာတ်ကြိ
 ယာဇီဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ-ဟူသော ကတ္တား၊ အရပြားကြ၍၊ အနုပုဇ္ဇိတွာ-ဟူ
 သော မိမိကိတ်ကြိယာဇီ၊ ၀ေနံ-ဟူသော ကတ္တားကို၊ ၀ေနသသ-ဟု
 သမ္ပန်ထားလျက်၊ အနုပုဇ္ဇိတွာ-အနုပုဇ္ဇနုတော-ဟု၊ ဟိတ်အနက်၌၊
 တွာပစ္စည်းသက်ရသည်-ဟူ၍မှတ်၊ ။ ထို့ကြောင့်၊

“ကတ္တားကွဲဘိ၊ မတူရှိသော်၊ မိမိကတ္တား၊ သမ္ပန်ထား၍၊ ဖြစ်ငြား
 ဟိတ်မှာ၊ သက်တို့လာသည်၊ တွာပစ္စည်း၊ သဘောတည်း”၊

ဟု-နိယံဆရာ၊ ကဗျာလှုပ်ဘွင်း၊ ကြူးရင့်တော်မူပေ၏။
 ပုဒ်မ(၃၅) အခြေပြီး၏။

(၃၆) “ပကတိရယ်နှင့်၊ ပိကတိထိုနှစ်ဖြာ၊ လာသောကအမိ”။ ။
 ဟူသောကဗျာဝစနံ၊ နေရာကျမှတ်ဘွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ။ ပ
 ကတိ၊ ပိကတိ၊ နှစ်ပါးရှိရာ၊ ဝုဋ်မှာမတူ၊ နှစ်ဆူကွဲဖြား၊ ခြားနားသော
 ခါ၊ နောက်ကြိယာကို၊ မှန်စွာပိကတိ၊ ဝုဋ်ကိုကြည့်၍၊ ထားဘိသေ
 ချာ၊ အကြောင်းရှာသော်၊ နောက်ဟာပိကတိ၊ ပဓာနဖြစ်ဘိရကား၊
 ဤသို့ ထားရလေသည်။ ။ ပကတိကား-ဂုဏေ၊ အကြောင်း၊ သတ္တိ
 မန္တ၊ ပိကတိကား-ဂုဏ်၊ အကျိုး၊ သတ္တိ၊ ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ ။*ပြ
 ယုဂ်ကား၊ ။ စက္ခာယထနာဒိနိ ပဉ္စ သသမ္ပယုတ္တာနံ စက္ခုဝိညာ
 ထာဒိနိနိသထပပ္ပစ္စယောပောတိ၊ ။ ပဋ္ဌာနိးအဋ္ဌကထာ(၃၀၆)။ ။
 ပဉ္စ၊ ကုန်သော၊ စက္ခာယထနာဒိနိ၊ တို့သည်၊ သသမ္ပယုတ္တာနံ၊ သမ္ပ
 ယုတ်တရားနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ စက္ခုဝိညာထာဒိနိ၊ တို့အား၊
 ဝါ၊ တို့၏နိသထပပ္ပစ္စယော၊ နိသထပပ္ပစ္စည်းသည်၊ ဝါ၊ မှီရာနိထာယ၊

ပစ္စယသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ။ ။ ဤပြုယုဂ်၌၊ စက္ခုယထာနာဒီနိ၊ နိဿယပ္ပစ္စယော-ဟူသော ဝဂ်မတူသော ဟကတိ၊ ဝိကတိ ကတ္တားနှစ်ချက်တို့တွင်၊ နိဿယပ္ပစ္စယော-ဟူသော ဝိကတိကတ္တားက၊ သတ္တိ၊ ဂုဏ်ရ၊ ပဓာန လိုရင်းဖြစ်၍၊ နိဿယပ္ပစ္စယော-ဟူသော ဝိကတိဝဂ်ကိုကြည့်၍၊ ဟောတိ-ဟုနောက်ကြိယာကိုကောဝဂ်ထားသည်-ဟူလို၊ ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်၊

“ပကတိ-ဝိကတိ၊ နှစ်ပါးရှိက၊ ပကတိမှာ၊ အကြောင်းသာ တည်း၊ နောက်မှာ ဝိကတိ၊ အကျိုးရှိ၊ မှတ်သိလေအဟုတ်”။

ဟုနိယံ၌ဆို၏။ ။ ယင်းနိယံအရ၊ ပကတိ၊ ဝိကတိ၊ နှစ်ဌာနတို့သည်၊ ဂုဏ်၊ ဂုဏ်၊ ထူးကြသော်လည်း၊ ခြစ်အရမှာကား အတူတူပင်ဟူ၍မှတ်။ ဥပေါသထထာ ဇောနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဝိလည်း၊ ဇောနိ-ကား ပကတိ၊ ပုဗ္ဗကရဏံ-ကား ဝိကတိ ဖြစ်သည်တွင်၊ ထိုဝိကတိဝဂ်သို့လိုက်၍၊ ဝုစ္စတိ-ဟုကြိယာကိုချထားရသည်။ ဇောနိ-ကိုဝှဲ၍ ထားသည်မဟုတ်။ သို့ဖြစ်၍၊ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ ဟုဝဂ်ပြင်၍မပေးသင့်ပြီ။ ရှိတိုင်းပင် ပေးရသည်ဟုမှတ်။ ဥာထောဝိဘင်္ဂ-နိဇ္ဈေသ- ခန္ဓက-ပရိဝါရာ၊ သုတ္တနိပါတေ မင်္ဂလသုတ္တ-ရတနသုတ္တ-နာလကသုတ္တ-တုဝဇ္ဇကသုတ္တနိ၊ အညုတ္တိစသုတ္တနာမကံထထာဂထဝစနံ သုတ္တန္တိ၊ ဝေဓိတဗ္ဗိ။ ဂေယျန္တိ ဝေဓိတဗ္ဗိ။ ။ ဂါထာတိဝေဓိတဗ္ဗာ။ ။ ဟူသော အဋ္ဌသာလီနိ၊ ပါရာဇိကကဏ်၊ သီလက္ခန္ဓအဋ္ဌကထာ၊ ဝိဇုကတ်ခွဲတို့၌လည်း၊ ဤနည်းတူ၊ ပဓာနပုဂ်ကိုကြည့်၍၊ ကြိယာကိုချရသည်ဟု၊ သတိရှိကြပါစေကုန်။ ။ *ဆရာအချိုးတို့ကား။ ။ ပကတိ ဝိကတိစာဝိ၊ ယတြိဂုတ္တိန္ဒယပ္ပိစ၊ ဝါစကောပကတိသန္နိ၊ ဂဏှာတိ-သယာပဓာနတော၊ ။ ဟူသော ဂါထာအရ။ ။ ပစ္စဝသထထာနိ အာယုပ္ပမာဏံ ဟောတိ၊ ပဋ္ဌေဘဝန္တိ တန္တဝေ၊ ။ ဟုပြုယုဂ်ထုတ်ကြကုန်၏။ ။ ၎င်းစကားကိုလည်း၊ အခြေပြုယုဂ်တို့ကိုထောက်စာ၍၊ ယေသုယျနံ၊ အဋ္ဌိမဟုတ်-ဟူ၍မှတ်။ ။ ယတြိ၊ အကြင်ဝါကျ၌၊ ပကတိ၊ ပကတိကို၎င်း၊ ဝိကတိစာဝိ၊ ဝိကတိကို၎င်း၊ နှစ်ပါးလုံးကိုလည်း၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ထကြို၊ထိုဝါကျ၌(ထည့်)၊ဝါစကော၊ ဝါစကပုဒ်သည်။ ဝါ၊ဝါစက
 တပ်သောအာချာတ်ကြိယာ၊ကိတ်ကြိယာသည်။အဝေ၊ ထိုပကတိ
 ၏။ပစာနတော၊ပြစာနိုးခြင်းကြောင့်ပကတိသင်္ချာ၊ ပကတိသင်္ချာကို၊
 ဂဏ္ဍာတိ၊ ယူ၏။ (ဟုဂါထာ အနက်ပေး)။ အာယုပ္ပမာဏံ၊
 အသက် အတိုင်း အရှည်သည်။ ပစ္စဝသထာတာနိ၊ အနှစ်ငါးရာတို့
 သည်။ဟောတိ၊၏။တန္တဝါ၊ချည်ချောင်းတို့သည်။ ပဋ္ဌော၊ နူးညံ့ပြေ
 ပြစ်ကျစ်လစ်ချောမြေ့သည်။ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟုပြုယုဂ်နက်
 ကိုပေးကြလေ။

ပုဒ်မ(၃၆)အဖြေပြီး၏။

(၃၇) “ဉာဏ်အသိ-ကြံစည်ထို့ ပြောလိုက်မယ်။လ။ကောင်းကို
 အချုပ်”။ ဟူသော ကဗျာဝယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ခန္ဓိဟော
 တိသန္ဓါ၊ထားကြသည့်ဝါကျမှာ၊ခန္ဓိသာမက၊ဉာဏ်သည်မသွေ၊
 ရပေသည်သာ။ယောဇနာသော်၊ကသွားနှင့်ပုစ္ဆာထုတ်၊ ဟိ-သန္ဓါကို
 ယသွာ-လုပ်၊ တသွာ၊နှင့်ပြန်၍အုပ်လျှင်း၊ အချုပ်မဟေ၊ နည်းမြတ်
 ပေ=ဟူလို၊ ပုံစံကား။ ဣမသ္မိံဝိပဒေ အယမေဝတ္ထော အဓိ
 ပေတော၊ သောမနဿ သံသဋ္ဌဉ္စိ ဣသောမနဿ သဟ ဂတန္တိ
 ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌသာလိနိ(၁၁၀)။ ဣမသ္မိံဝိပဒေ၊ဤသောမနဿသဟ
 ဂတံ-ဟူသောပုဒ်၌လည်း၊အယမေဝတ္ထော၊ ဤသံသဋ္ဌအနက်ကို
 သာလျှင်း၊အဓိပေတော၊အလိုရှိအပ်၏။ ကသွာ၊ ကြောင့်၊ဣမသ္မိံ
 ဝိပဒေ၊၌လည်း။လ။အဓိပေတော၊၏။ ဣတိ၊သို့၊ဉာယတိ၊သနည်း။
 ဣတိပုစ္ဆာ။ ဟိယသွာ၊ ကြောင့်၊ သောမနဿ သံသဋ္ဌံ၊ သော
 မနဿဝေဒနာနှင့်နှီးနှောခြင်းကို၊ဣမန္တိ၊ သောမနဿသဟဂတန္တိ၊
 ဟူ၍၊ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်၏။ တသွာ၊ကြောင့်၊ဣမသ္မိံဝိပဒေ၊၌လည်း။လ။
 အဓိပေတော၊အပ်၏။ဣတိ၊သို့၊ဉာယတိ၊အပ်၏။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ။
 ရှေး၌လည်း။ဤဝါကျမျိုးတွေ များစွာ ပြဆို ယောဇနာသို့လေပြီ။ထို့
 ကြောင့်၊အကျဉ်းမျှဆိုလိုက်ပေသည်။

ပုဒ်မ(၃၇) အဖြေပြီး၏။

(၃၈) “သန္တိဉာဏ်အရှိန်ဝှင်စောဘိုး၊ လ၊ ဝါးထိုက်မှာပ” ။ ယူ
 ဘောကဗျာ၊ လင်္ကာအချိုး၊ အမိပ္ပါယ်ရိုးရိုးကား။ ။ ထထာ၊ ထထာ၊
 သန္တိနှစ်ပါး၊ ဥပမာသွားမဟုတ်၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်ထုတ်ခဲ့ပါလျှင်၊
 ထထာ-စင်ရာ၊ ကြိယာကို၊ မှန်စွာလက္ခဏာပြင်ကာဖြ၍၊ ထထာ
 သန္တိနေနင်း၊ စောင်၍ပေးပါစေ၊ ထထာ-ဝေ၊ နှစ်တန်သန္တိ၊ ဥပမာ
 ကို၊ ထင်စွာပြော၊ မပြောလည်း၊ ဤနည်းအတူ၊ စောင်ယူစွက်ခါ၊ ပေး
 ကြပါ-ဟူလို၊

*ထထာ၊ ထထာ၊ ရှိ ပြယုဂ်ကား။ ။ ယံနူနာဟံ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ
 သင်္ဂါယေယျံ၊ ထထာယံဓိတထာသနံအဉ္စနိယံ အထေပိရဋ္ဌိတိကံ။ ။
 ပါရာဒိကာကဏ်-ဋ္ဌ(၃)၊ ထထာ-ထေနအာကာရေန၊ ဖြင့်၊ ဓမ္မေဝ၊
 သုတ်၊ အဘိဓမ္မာကို၎င်း၊ ဝိနယေဝ၊ ဝိနည်းကို၎င်း။ ။ (ဝိဘတ်ပြင်
 လိုက်)။ ။ သင်္ဂါယီယမာနေ၊ သင်္ဂါယနာထင်အပ်သည် ရှိသော်၊
 (ထထာစင်ရာကြိယာကို ထက္ခဏာဖြင့် ပုံထည်း)။ ။ ဣဒံသာသနံ၊
 သည်း၊ အဉ္စနိယံ၊ အရှည်ခံသည်၊ ပိရဋ္ဌိတိကံ၊ ကြာမြင့်စွာဘောကာလ
 ပတ်လုံးထည်ခြင်းရှိသည်၊ အထေ၊ ဖြစ်၏။ ထထာ-ထေနအာကာရ
 န၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်၊ (ထည့်)။ ယံနူန-ယဒိပန၊ အကယ်၍၊
 အဟံ၊ ငါသည်၊ ဓမ္မဉ္စ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာကို၎င်း၊ ဝိနထဉ္စ၊ ဝိနည်းကို
 ၎င်း၊ သင်္ဂါယေယျံ၊ သင်္ဂါယနာထင်ရပါမူကား။ သာဓုကောင်းလေ
 စွ။ ။ ဤကား-ထထာ၊ တဘက်ဖြ၊ ထထာ၊ ထည့်စပ်ရသောဝါကျ
 ထည့်။

*ထထာ၊ ထထာ၊ စုံသောဝါကျကား။ ။ ထထာ-ထဝိတံဥပပိ
 ကာဟိနခစ္စတိ၊ ထထာ ဥပနဝထေန နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ၊ နဥဒ္ဓရာပေ
 ယျ။ ။ ကင်္ဂါ-ဋ္ဌ(၁၇၅)။ ။ ထထာ-ထေနအာကာရေန၊ ဖြင့်၊
 ဥဒ္ဓရိယမာနေ၊ မိမိသိမိအပ်သည်ရှိသော်၊ ဥဒ္ဓရာပီယမာနေ၊ သူတပါး
 ကိုသိမိအပ်သည် ရှိသော်။ ။ (ပြင်လိုက်)။ ။ ထဝိတံ၊ ထား
 အပ်သောအခင်းကို၊ ဥပပိကာဟိ၊ ချတို့သည်။ နခစ္စတိ၊ မခဲအပ်၊ တ
 ထာ-ထေနအာကာရေန၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်၊ ဥပနဝထေန၊
 ထားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နေဝဥဒ္ဓရေယျ၊ မိမိမှလည်းမသိမိငြားအံ့။

နုဥဒ္ဓရပေယျ။ သူထပါးကိုလည်း မသိကြီးစေပြားအံ့။ (ဟူ၍ပေးလေ)။ ကလည်ကိုရည်၍။

“ယထာ,တထာ၊ ဥပမာမဟုတ်၊ ယင်းသို့ထုတ်မှု၊ တထာထရ၊ ကြိယာသည်၊ မှန်စွာလက္ခဏာ-ဖြစ်မြဲစာည်း။ ဟု-နိယံဆရာ၊ မိန့်မှာထော်ပူပေ၏။

*ယထာ,ဝေံ၊ ဥပမာပြရာ၌ပြုယုဂ်ကား။ ။ယထာဝထောကောကေဝိ ပဉ္စင်တမာနိနောဗာသာအသိလောကဘယောန ရဟောပါဏံ တရောန္တိ၊ ဝေ-မေ-သ နကဒါမိ ကရောတိ။ ။ပါရာဇိတာကဏ်-ဋ္ဌ(၇၀)။ ။ဝ၊ထိုမှထပါး။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာ ဖြင့်၊ထောကော၊ဋ္ဌ၊ကေဝိ၊အချို့ကုန်သော၊ ပဉ္စင်တမာနိနော၊ ငါပညာရှိဟုမှတ်ထင်အောက်မှေ့ကုန်သော၊ ဗာသာ၊ထိုသည်၊ အဝိထောကဘယောန၊အရှိန်အစော်မဲ့အံ့သည်မှကြောက်သဖြင့်၊ ဝါ၊ကြောက်သောကြောင့်၊ ရဟော၊ ဆိပ်ကွယ်ရှေ့၌၊ ပါပံ၊ကိ၊ ကရောန္တိ၊ကုန်၏၊ဝေံ-တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်၊ ဝေသဝေသော ဘဂဝါ၊ သည်၊ကဒါမိ၊တရံတဆစ်မျှ၊ နကရောတိ၊ပြုထော်မမှု။ ။ဤဝါကျသည်၊ကရောန္တိ တထာ၊ ဝေံတထာနကရောတိ၊ ဟုဥပမာနုဇောတက၊ ပေးရသောဝါကျပင်တည်း။ ယင်းဥပမာပြရာ၊ ယထာ၊ ဝေံ၊ဋ္ဌ၊သော်လည်း၊အာကာရဇောတက-ပေးရသေးသည်ပင်-ဟူလို။ ။

*ဥပမာမပြရာ၊ယထာ,ဝေံသဒ္ဓါထိုမှာလည်းဤနည်းတူပေးကြလေ။ သိသာပြီ။ ။*ဝေံအဓိဋ္ဌာသိ၊ ယထာအညော အာဝသထော နပညာယိတ္ထ။ ။တိကင်္ဂိတ္ထရ-ဋ္ဌ၊ ၂၃၆။ ။ယထာထစဉ့်ဂေဟေဋ္ဌပေထာမာဏဝကသထပတ္ထကံ အညံနကိဋ္ဌိအာသနံမိသတိ၊တထာအဓိဋ္ဌာသိ။ ။ပါရာဇိတာကဏ်-ဋ္ဌ၊(၂၄) ။ရှေးနည်းအတိုင်းပေးဖန်တော့။

ပုဒ်မ(၃၀)အဖြေပြီး၏။

၂ (၃၉) “ယု-ကျွ-ရယ်နှင့်၊ တုပစ္စယ-ယင်းသုံးဖြာ၊ ထာဝိန္ဒြိတ်
 ထာက”။ ဟူသောကဗျာ၌၊ သေချာမှတ်တွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကာ။ ။
 ယု၊ ကျွ၊ တု၊ ဟူသောသုံးပါးသော ပစ္စထန္တုပုန်တို့၌၊ ဆိုက်ထိ-ယှဉ်
 စပ်ရာဖြစ်သောပုန်များမှာ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်၊ သက်လတ်သည်ရှိသော်၊
 ကံ၊ အနက်မှာ၊ သက်ပါလေ၊ ဆဋ္ဌိကံ၊ ပေးရမည်ဆိုလိုသည်။ ယင်းသုံး
 ပစ္စည်း၊ ယှဉ်ခြီးမှုသာ၊ ဆဋ္ဌိကံဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း၊ တံထစ်ချသွေမ
 လှန်ဘဲ၊ ကေနိကြီးမမှတ်ပါထင့်ဦး၊ လာ၊ ဓာတ်အယှဉ်မှာ၊ ဆဋ္ဌိဝိ
 ဘတ်ဝင်စွက်သောအခါလည်း၊ ကံ၊ အနက်မှာပင်သက်ပါလေ-ဟူ
 လို၊ ။ ဥပဏ္ဍိယာရုတ် ကား၊ ဥပဏ္ဍိယာသထအကိတ္တနံ ပုဂ္ဂလအ
 ပရာမသန်နာမ၊ သဗ္ဗေနသဗ္ဗိဥတ္တိယာအနုစ္စာရထံဥတ္တိအပရာ
 မသန်နာမ၊ ဥပဏ္ဍိယာသထ၊ ဥပဏ္ဍိယာပင်ကို၊ အကိတ္တနံ၊ မပြောကြား
 ခြင်းသည်၊ ပုဂ္ဂလအပရာမသန်နာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမသုံးသပ်ခြင်းမည်၏။ ။
 သဗ္ဗေနသဗ္ဗိ၊ အချင်းသပ်သိမ်း၊ ဥတ္တိယာ၊ ဥတ်ကို၊ အနုစ္စာရထံ၊ မ
 ချွတ်ဆိုခြင်းသည်၊ ဥတ္တိအပရာမသန်နာမ၊ မည်၏။ ။ ဤပြုယုဂ်တို့၌၊
 အကိတ္တနံ၊ အနုစ္စာရထံ၊ ဟူသောယုပစ္စထန္တုပုန်တို့၏ အယှဉ်၊ ဥပဏ္ဍိ
 ယာသထ၊ ဥတ္တိယာ၊ တို့၌-ကံအနက်၌၊ ဆဋ္ဌိသက်၊ ။ ကင်္ဂါ။ ။
 (ယု-ပစ္စည်းဘိ)။ ။ မာတာဝိတရောပုတ္တာနံ အာပါဒကာပေါသ
 ကာ၊ မာတာဝိတရော၊ အဓိအာတို့သည်၊ ပုတ္တာနံ၊ သား၊ သွီးတို့
 ကို၊ အာပါဒကာ၊ ကြီးပွားဖြစ်မြောက်စေောင်၊ စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်
 ၍၊ ပေါသကာ၊ လက်၊ ခြေပွားစေ၊ နို့ရေတိုက်ကျွေး၊ မွေးမြူတတ်ကုန်
 ၍။ ။ ဒုကရိတ္တရ၊ (ကျွ-ပစ္စည်းအတွက်)။ ။ ဣမသထလော
 ကသထဒေသတာရော၊ ဣမသထလောကသထ၊ ဣတ္ထာနိဋ္ဌ၊ စသည်
 ဖြစ်သေး၏။ ဤလောကကို၊ ဒေသတာရော၊ ပြပေတတ်ကုန်၏။ ။ ၎င်း-
 ဒုက၊ ထထာ ဂတပ္ပဝေဒိတထထ မေဗ ဝိနယထထ ဒေသေတာ
 ပုဂ္ဂလော ဒုတ္တဘော လောကတ္ထိ၊ လောကတ္ထိ၊ ။ ၎င်း၊ တထာဂ
 ထပ္ပဝေဒိတထထ၊ မြတ်စွာထုရားသည်ဟောကြားသိစေအပ်သော၊
 မေဗဝိနယထထ၊ သုတ်၊ အာဂိဗ္ဗော၊ ဝိနည်းကို၊ ဒေသေတာ၊ ဟောပြော
 တတ်သော၊ ပုဂ္ဂလော၊ ကို၊ ဒုတ္တဘော၊ ရခဲ၏။ ။ တိက၊ (တု-

ပစ္စည်းဘို့။ ။ ဤပြုယုဂ်တို့၌၊ ကျွ၊ လှ၊ ပစ္စည်းတို့၏ အယှဉ်၊ ပုတ္တကနံ၊
ထောကဿ၊ ဓမ္မဝိနယဿ၊ တို့၌၊ ကံအနက်၌၊ ဆဋ္ဌိ-သက်လေ။
ထို့ကြောင့်မဟုတ်လား။

“ယု၊ ကျွ၊ လှ၊ ပြု၊ ပစ္စည်းမို့၊ ဆဋ္ဌိကံ၊ နေဝေ”။

ဟု-နိယံဆရာတော်ဘုရား၊ ရေးသားပေ၏။

*ထာဘတ်၏ အယှဉ်၌ ကံ အနက်ဝယ်။ ဆဋ္ဌိဝိဘတ် သက်
သော ပြုယုဂ်ကိုကား။ ။ *ပဌမဿ ဈာနဿလဘိမိ၊ တိဿန္တံ
ဝိဇ္ဇာနံလဘိမိ၊ စတုန္တံအုပ္ပပါဒါနံလဘိမိ၊ ပဉ္စန္တံဗဟာနံလဘိမိ။ ။
စသောပါရာဇိကကဏ်-စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတို့ကိုရှု၍။ ထံကြပါ
လေ။ ။ ဤပြုယုဂ်တို့၌၊ ပထမဿဈာနဿ၊ ပထမဈာန်ကို၊ တိဿ
န္တံ၊ ကုန်သော၊ ဝိဇ္ဇာနံ၊ တို့ကို၊ စသည်ဖြင့်၊ လာဘာဘတ်၏ အယှဉ်ဝယ်၊ ကံ
အနက်၌ ဆဋ္ဌိသက်လေ။

ပုဒ်မ-(၃၉) ကဗျာ၏အဖြေပြီး၏။

(၄၀) “လက္ခဏ၊ ပဒေတွဲ-ထိုသဒ္ဓါ။ လ၊ မှတ်ကြအများ”။ ။ ဟူ
သောကဗျာဝယ်။ အဓိပ္ပါယ်အတို၊ အကျဉ်း။ လိုရင်းကို ဘော်ပြု
လျှင်။ ။ လက္ခဏပုဒ်က၊ ကံဟောရလျှင်၊ လက္ခဏဝန္တ-ထပြာ၊ ထို
သဒ္ဓါ၌။ ကမ္မတ္ထကိုဟောဖနာရလေသည်။ လက္ခဏပုဒ်က၊ ကတ္ထား
ဟောဖြစ်ကလည်း။ လက္ခဏဝန္တ၊ ထိုပဒေမှာ။ ကတ္ထုတ္တကို ပေးရ
သည်=ဟူလိ။ ။ *ကံဟောပုံစံကား။ ။ ဘိက္ခု၊ သုဘောဇီယမာ
နေသုဂတောပုရိသော၊ ဂေါသုဗုဒ္ဓမာနာသုဂတောပုရိသော။ ။
ဘိက္ခု၊ သု၊ ရဟန်းတို့ကို၊ ဘောဇီယမာနေသု၊ သွမ်းကျွေးဆပ်ကုန်
သည်ရှိသော်၊ ပုရိသော၊ သည်၊ ဂတော၊ သွား၏။ ။ ဂေါသု၊ နွားမတို့
ကို၊ ဗုဒ္ဓမာနာသု၊ နို့ညှစ်ဆပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ပုရိသော၊ သည်၊ ဂ
တော၊ ၏။ ။ ဤပြုယုဂ်တို့၌၊ ဘောဇီယမာနေသု၊ ဗုဒ္ဓမာနာသု-ဟူ
သော လက္ခဏကြံယာပုဒ်တို့သည်၊ ကံဟောဖြစ်ဘိရကား။ ဘိက္ခု
သု၊ ဂေါသု၊ ဟူသော လက္ခဏဝန္တ ပုဒ်တို့ကို၊ ကံအနက်ပေးရလေ

ပါသလော၊ ပုစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ ဝါ၊ နောက်မှ၊ ဉာဏ်၊ သည်၊ ဥပ္ပတ္တိတိ၊ နှစ်ခေါ၊
 သလော၊ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်၊ (ဝိမံသနက်)၊ တနည်း၊ ဥဒါဟု၊
 ထိုမှထပါ။ (အညတ္တနက်)၊ ဉာဏ်၊ သည်၊ ပုဗ္ဗေ၊ နှစ်ခေါ၊ ငှေး
 လေလော၊ သမာဓိ၊ သည်၊ ပုစ္ဆာ၊ နှစ်ခေါ၊ နောက်လေလော၊ (ဝိမံသ-
 နှစ်၊ အည-နက်၊ နှစ်ချက်ရသည်)၊ ဤပြုယုဂ်၌ပင်၊ အညတ္တ၊ နှစ်၊
 ပေါရာဏ၊ နက်၊ သည်နှစ်ချက်ထည်း၊ ထိုက်သက်နိုင်သေးသည်၊ သို့
 သော်လည်း၊ ပြုယုဂ်ထာ၊ ထွ်ထုတ်ဦးအံ့၊ *တ္ထေကံအာယံဂ
 ဟေတွာ နိဗ္ဗတ္တာမနုဿာကိ နှစ်ခေါ သုတ္တာပမတ္တာတံကာထံ အတိ
 ဣာမေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဥဒါဟုဒါနာဒိနိ ပုညာနိကရောနိ၊ (ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊
 ပတိပုဒိကာကုမာရီဝတ္ထု)- ၂၇၄၊ *ဒေဝတေ၊ ရှုမငြီးမျှ၊ လှပ
 တင့်တယ်၊ နတ်မိမယ်၊ တ္ထေကံအာယံ၊ ဤမျှလောက်အနှစ်ထရာက
 လေးကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူကုန်၍၊ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ မနုဿာ၊ လူတို့
 သည်၊ သုတ္တာ၊ ကုသိုလ်အပေါ်၊ ခေါင်းမောက်ဘဲ၊ အိပ်ပျော်၍နေကုန်
 သည်၊ ပမတ္တာ၊ ကာမဂုဏ်မွေ့၊ အာရုံထွေသမို၊ မှိုင်မေ့၍နေကြကုန်
 သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ တံကာထံ၊ ထိုအသက်ထရာ၊ ချိန်အခါကို၊
 အတိဣာမေ နိဗ္ဗတ္တိ ကိ နှစ်ခေါ၊ ထွန်စေကုန်သလော၊ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်မှ၊
 ဝါ၊ ထိုမှထပါ။ (ယခင်၊ ဝိမံသ၊ အည၊ နက်ပင်)၊ တနည်း၊
 ဥဒါဟု၊ ဥဒ-အဟု၊ ဥဒါ၊ ထိုမှထပါ။ အဟု၊ ဖြစ်လေသည်ကား၊ (အ
 ည၊ နှစ်ပေါရာဏ၊ အနက်)၊ ဒါနာဒိနိ၊ ဒါနအစရှိကုန်သော၊ ပုညာ
 နိ၊ ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကရောနိ ကိ နှစ်ခေါ၊ ပြုလေကုန်သလော၊ ဤ
 သို့လောနောကြလော၊

*အဆင့်ကြား- ကိရသဒ္ဓါ၊ အနုသသဝဏာနက်၊ ပြုယုဂ်ထွက်
 ကား၊ ဝသန္တကိရထံသုဒ္ဓိပုရောဏဒုတိယိကာယမေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိ
 သေဝီတိ၊ သုဒ္ဓိ၊ သုဒ္ဓိနံ၊ ထံ၊ သည်၊ ပုရောဏဒုတိယိကာယ၊ ငှေး
 ကလယ်ပေါင်း၊ မယားဟောင်း၌၊ မေထုနံဓမ္မံ၊ မေထုနံအကျင့်ကို၊ တ
 နည်း၊ မေထုနံ၊ ရာဂထပ်ခြင်းတုသောနှစ်ယောက်သောသူတို့၏ဥစ္စာ
 ဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ၊ ရွာသူတို့၏အကျင့်ကို၊ ပဋိသေဝိ၊ မှီဝဲ၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ ကိရ၊
 ငါသုရားအဆင့်စကား ကြားရသည်ကား၊ သန္တံ၊ ကြားထိုင်းမသွေ၊

မှန်လေသလော၊ တနည်း၊ ပဋိပသေပိကိရ၊ ငိုဝဲသတတ်၊ ငိုဝဲသတဲ၊
 ဣတိ၊ သို့၊ ဟံဝစနံ၊ ကို၊ မယာ၊ ငါတုရားသည်၊ သုတ်၊ ကြားအပ်၏၊ တံ
 ဝစနံ၊ သည့်၊ သစ္စံ၊ ကြားတိုင်းမသွေ၊ မှန်လေသလော၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝတ္ထိ၊
 မေးတော်မူပြီ၊ အဋ္ဌကထာ ဝါကျများ၌ ကား၊ ဟဂဝတော
 ကိရပထမဗောဓိယံဝိသတိဝသောနိဘိက္ခုပိတ္တိအာရာဇယိံသု၊ ၊
 ပါရာဇိကကဏ်-၉ (၁၁၆)၊ * ကိရ၊ အဆင့်စကား၊ ကြားဘူး
 သည်ကား တဂဝတော၊ ။ ပထမဗောဓိယံ၌၊ သတိဝသောနိ၊ အနှစ်-
 နှစ်ဆယ်တို့ ပတ်လုံး၊ ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊ ပိတ္တိ၊ ကို၊ အာရာဇယိံ သု၊
 အလိုတော်မသွေ၊ ပြီးစေကုန်၏၊ ဝါ၊ အပြစ်မပိဋံ၊ နှလုံးငြိမ်အောင်၊ နှစ်
 သိမ့်စေကြကုန်၏၊ တနည်း၊ ဟဂဝတော၊ ။ ထ၊ အာရာဇယိံ
 သုကိရ၊ နှစ်သိမ့်စေကြကုန်သတတ်၊ ။ ဟုယောဇနာ၊ * ရာဟု
 ကိရအသုရိန္ဒော စက္ကာရိ ယောဇနသဟထောနိ အဋ္ဌစယောဇနသ
 ထာနိဋ္ဌစော၊ * ရာဇဂဟေ ကိရအညတရော ဗြာဟ္မထော၊ လ၊
 ဟုသောထိထက္ခန္-၉ (၂၂၅) နိပါတ်စသည်တို့ရှိသည်။ ရှေးနည်း
 တုယောဇနာလေ၊ ။ ဤကဲ့သို့စောအရာမျိုး၌၊ အဋ္ဌကထာ၊ ငိုကာ
 ဆရာတို့သည်၊ ယင်းကိရ သဒ္ဓါမျိုးကို၊ ။ ကိရတိ အနုသဝဏ
 ထွေခိုပါတော၊ ။ ဟုတွင်ဆိုရိုးပြုကြကုန်၏၊ ။ ကိရတိသောသန္တေ၊
 ကိရဟုသောဤသဒ္ဓါသည်၊ အနုသဝဏထွေ၊ အဆင့်ကြားခြင်းဟု
 သောအနက်၌၊ ပဝထွေ၊ ဖြစ်သော၊ နိပါတော၊ နိပါတ်သည်။ ။ ဟု
 အနက်ပေး။

၃၆(၄၁) ကဗျာ၏ဝိသန္ဓနာပြု၏။

(၄၂) “အာကာရ-ရယ်နှင့်၊ အာဓိပ- ထခြားလ၊ တေးထပ်ဟာ
 အသင့်ပလေး”။ ။ ဟုသောကဗျာ၊ တေးထပ်ချိုးလင်္ကာ၌၊ ခြောင့်
 စွာသိထွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ။ သွယ်သွယ်များလှ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ငို
 ကာအဝဝတို့၌၊ အာကာရ၌၊ အာဓိပတ္တိ၊ ယင်းဝါကျနောက်၊ ထထွ
 ရောက်က၊ ယင်းထထွကို၊ ဝွဲကြအမှန်၊ အာဓိပဝံ့ပါ၊ မချန်သိမ်းကျိုး။

အကုန်လုံးသည်း၊ ထထုံးသိုမှ၊ အာကာရနှင့်၊ ဝုတ္တချည်းလာ၊ ထင်း
သဒ္ဓါနောက်၊ တတ္ထရောက်က၊ ယင်းတတ္ထကို၊ အာကာရသာ၊ စွဲပါမ
သွေ၊ နည်းမြတ်ပေ=ဟူလို၊

*အာကာရရှိ၊ အာဓိဝုတ္တံ၊ တတ္ထခံရာ၌၊ ဝံပံအဟုတ်၊ ခေတင်ပြ
ယုဂ်ကား။ ။ ဣဒါနေတ္ထဗထာလဒ္ဓါနိ ဝိဿန္တနာနိ ဂဏနာဝသေ
နဒေသေတံဟေတုယာသတ္တာတိ အာဓိဝုတ္တံ၊ တတ္ထ။ ပုဋ္ဌာန်း-၅
(၃၀၁)။ ။ ဣဒါနိ၊ ဣတ္ထေ၊ ဤပဋ္ဌာဝါရ၌၊ ယထာလဒ္ဓါနိ၊ အကြင်အ
ကြင်ရအပ်ကုန်သော၊ ဝိဿန္တနာနိ၊ တို့ကို၊ ဂဏနာဝသေန၊ ရေတွက်
ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဂဏန်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဒေသေတံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊
ဟေတုယာ သတ္တာတိအာဓိ၊ ဟေတုယာသတ္တ-ဤသို့ အစရှိသော
ဝါကျကို၊ အာယသ္မထာ သာရိပုတ္တတ္ထေရေန၊ အရှင်သာရိ ပုတ္တရာ
မထေရ်သည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုဟေတုယာသတ္တ
အစရှိသော ဝါကျ၌၊ ။ အတ္ထော ဝေဇ္ဇမိနာ ဝုပ္ပမာနနယေနဝေမိ
တဗ္ဗော၊ ဟုပါဌသေသထည့်၍ ပေးလေ၊ ။ တတ္ထ-ကိုဤသို့ အာဓိ
ဝန်နှင့်တကွပါအောင် စွဲလေ၊ ။ မဟာပကရဏေ ဂဏနစာရာဝိ
သေရေနေဝဋ္ဌဝိတော၊ ။ ဟု-အဋ္ဌသာလိနိ၊ လာရကား၊ သာရိပုတ္တ
တ္ထေရေန-ဟုအဝုတ္တကတ္တားထည့်သထည်း၊ ။ အာကာရ-ရှိ၊ အာဓိ
ဝုတ္တံ-ဟူသည်လည်း၊ ဥပလက္ခဏ၊ နိဒဿနမျှသာ၊ စင်စစ်မှာကား၊
အာကာရရှိ၊ အာဓိမာဟ၊ အာဓိအာရ၌၊ အာဓိ အာရတိ၊ အာရဒ္ဓေါ၊
ဝုတ္ထော-ထိုနောက်၊ တတ္ထ၊ ဣတ္ထေ၊ နှစ်ပါးလုံးရောက်ရာ၌လည်း၊ ဤနည်း
အဘူ၊ အာဓိဝန်ပါ-ရအောင်ယူလေ၊ အမျိုးမျိုးရှိကြသည်ချည်း။

*အာကာရ-နှင့်၊ ဝုတ္တ-ချည်းသာ၊ ယင်းသဒ္ဓါနောက်၊ တတ္ထရောက်
သော ပြုယုဂ်ကား။ ။ တဿာ-ကာရသဒဿနတ္ထံ ပဋိသေဝတိ
နာမာတိအုခံမာတိကာပဒံ ဋ္ဌပေတွာ နိမိတ္တနနိမိတ္တံ၊ အင်္ဂဇာထေန
အင်္ဂဇာတန္တိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ။ ။ ပါရာဇိကကဏ-၅ (၂၀၉)။ ။
တဿာ-ကာရသာ၊ ထိုအခြင်းအရာကို၊ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြုခြင်းအကျိုး
ငှါ၊ ပဋိသေဝတိနာမာတိအုခံမာတိကာပဒံ-ကို၊ ဋ္ဌပေတွာ၊ ။ နိမိတ္တ
နနိမိတ္တံ၊ အင်္ဂဇာတေနအင်္ဂဇာတန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုနိ

မိတ္တေန်နိမိတ္တံ၊ အင်္ဂါတေနအင်္ဂါတေ-ဟူသော ပါဠိရှိ။ ။ဟုစွဲ
 လေ။ ။များမည်ပိုး၍၊နိယတ်ဝါကျ၊တဘက်ပြင်ကိုသာထုတ်လိုက်
 သည်။ ။ဣတိအာဟ၊တတ္ထ။ ။ဣတိအာဟ၊ ဣတ္ထ။ ။ဣတိအာရဒ္ဓံ၊
 တတ္ထ၊ဣတ္ထ။ ။နိန္ဒေသဝါရောအာရဒ္ဓေါ၊တတ္ထ၊ဣတ္ထ။ ။ဣတိဂုတ္တော၊
 အာရဒ္ဓေါ၊တတ္ထ၊ဣတ္ထ။ ။ဝသောအာကာရဝါကျတို့ရှိလည်း၊တတ္ထ၊
 ဣတ္ထ။ တို့၏အစွဲကို၊ ရှေးအာကာရပါဠိကိုသာ စွဲကြလေ။ ။ဤသို့
 သောဝါကျတို့ရှိ။ အာကာရသာရှိပါမူ၊ အာဟ၏ ကံဆိတ်ဖြီး၊ ကံ-
 ချည်းသာရှိပြန်ပါလည်း၊အာကာရ-ဆိတ်ထုတ်သည်။ ကံ၊အာကာ
 ရ၊ကရဏ၊အားဖြင့်၊ သုံးမျိုးသုံးစား၊ဝါကျကိုခွဲပြားလျက်၊ အဋ္ဌက
 ထာ၊ဋီကာ ဆရာတို့ထားကြသည်။ အတူတူပင် မှတ်လေ။ ။ထို့
 ကြောင့်၊

- (၁) ဒဿန္တောအာဟ၊ ပြသည်ကျမ်းမှာ၊ အာကာရ-သာ၊ ရှိ
 တုံပါက၊အာဟ-၏ကံ၊အမှန်ဆိတ်လေပြီ။
- (၂) ကံသာမုချ၊ ရှိတုံကလည်း၊ အာကာရမှာ၊ ဆိတ်ရမလွဲ၊
 ဧကန်ပြီ။
- (၃) အာကာရနှင့်၊အာဟ-၏ကံ၊ ဤနှစ်တန်၊ အမှန်ဒဿန၊က
 ရိုဏ်းဖြစ်ပြီ။
- (၄) ကံ၊အာကာရ၊ကရဏ၊တို့၊အရမပြား၊ ဤသုံးပါး၊မမှားတူ
 လေပြီ။

ဟုသုရားကြီးဆရာတော်ဘုရား၊ရေးသားမိန့်ဆိုတော်မူပေ၏။

{ ခွေးစက္ကာလီ၊သင်္ချာချို၊အညီကဗျာသာ၊ }
 { အဓိပ္ပါယ်စွေ၊ပြယုဂ်တွေ၊အဖြေခိုဋ္ဌိတ၊ }

(၄၃) “ကသ္မာ နောက်နားက၊ ရောက်ပြားတဲ့ ပနာ၊လ၊ ဝေ
 ဒနာသန္တိ-အသင့်ပလေး”။ ။ဟူသော ကဗျာ ဝစနရှိ၊ နေရာကျ
 မှတ်စရာကား။ ။ကသ္မာ-နောက်၊ ကျရောက်သော-ပနာ၊သန္တိကို။

အနက်ပေးယောဒနာခွဲသော်။ “စောဒနာ၊ သောဒနာပုဂံကို ထုတ်၍ ဆိုဦးအံ့” ဟူသောအနက်ကို၊ သဘောဉာဏ်သက်ရမည်။ ယင်းဝါ ကျအဆုံး၌၊ ထားသုံးသောအုတ်၊ သဒ္ဓါမှာ၊ အယံ-နှင့်ဘက်စပ်၍ဖြင့်၊ ထုလျက်သာစပ်။ “ဤသည်ကား” ဟူသောအနက်ကိုမှတ်ပြီးလျှင်၊ လိင်္ဂတ်ကိုရှာပြန်လျှင်၊ ပုစ္ဆာ၊ သဒ္ဓါ၊ ထည့်စွက်၍။ “အမေးတည်း” ဟူသောအနက်ကို ရှုပါလေ။ နန္ဒ၊ ယမိ၊ ဝါကျဦးက၊ ချိုကြွေးသော-စကား အဆုံး၌၊ ထားသုံးသောအုတ်၊ မှာကား။ စပ်အပ်ရာထုထုတ်ကို၊ ရှေးနည်းတူမှတ်ပြီးလျှင်၊ လိင်္ဂတ်မှာ-သဘောပါအောင်၊ “စောဒနာ၊ စောဒနာခြင်းတည်း”- ဟူသောအနက်ကို၊ ပါဠိသေသ-ထည့်စွက်၍၊ အချက်ကျ ပေးကြပါလေ-ဟူလို။

၊*စောဒနာ ဟူသောပုဂံ၌၊ ဝုဒဓာတ်၊ ယုပစ္စည်း၊ ဝုဒ-ဓာတ်သည်၊ စောဒနာခြင်း၊ တိုက်ထွန်းခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ။ သို့ကြောင့်၊ အဘိဓာန်၌၊ စောဒနာ-အုတ်-ဟန္တာ-ထ၊ ။ ဟုတိုက်သွန်းခြင်းပရိယာယ်သုံးပုဂံကို ထုတ်ဆို၏။ ။ သဒ္ဓါတ္ထောမ မဟာနိမိ- အဘိဓာန်၌လည်း။ ။ ဝုဒ-စောဒနော၊ ဝုရာ၊ ဝုတ၊ သက၊ သေဋ၊ စောဒယတိ၊ စောဒယထေ၊ အဝုဝုဒတံ၊ အဝုဝုတ၊ စောဒနာ၊ ဝုဒု၊ ။ ဟုသာ၏။

၊*မျက်မြင်မိဋ္ဌ၊ ပုံပံပြကား။ ကာသွာပနေထာမေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဗိဘာ၊ ဥပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရေတိ၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ကသွာစစတသေသာဝ၊ ကောစတေသံကမော၊ ဝိဘင်္ဂေစကသွာ အပ္ပမညာတိ၊ ဝုတ္တာတိ။ ။ အဋ္ဌသာလ်နီ(၂၁၅)။ ။ ပန၊ စောဒနာ၊ သောဒနာပုဂံကိုထုတ်၍ဆိုဦးအံ့။ ကသွာ၊ ကြောင့်၊ တောမေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဗိဘာ၊ ဥပေက္ခာ၊ တို့ကို၊ ဗြဟ္မဝိဟာရေတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ကသွာစ၊ ကြောင့်လည်း။ စထသေသာဝ၊ လေးပါးတို့ကိုသာလျှင်၊ ဝုစ္စန္တိ၊ သနည်း။ တေသံ၊ တို့၏။ ကမော၊ အစဉ်သည်၊ ကောစ၊ အဘယ်နည်း။ ဝိဘင်္ဂေစ၊ အပ္ပမညာဝိဘင်း၌လည်း။ ကသွာ၊ ကြောင့်၊ အပ္ပမညာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်သနည်း။ “အုတ်အယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း”။ ။ အုတ်အယံ-ကား၊ သည်ကား ဟူ၍ အနက်ပေးသောကြောင့်၊ ပုစ္ဆာ-၌ ထုလျက်၊ ပုစ္ဆာ-ကားလိင်္ဂတ်ကည်း။ ။ ဟူ၍ထုလျက်၊ လိင်္ဂတ်စပ်လေ။ ။ အောက်၌လည်း။

ဤကဲ့သို့ထည့်စပ်၍ ယောဇနာခွဲပြီ။ ။ကသွာပနေတ္ထယထာအဘိ
 ဓမ္မေထဥပယောဂဝစနေနိန္ဒေသောကတောတိ။ ။ဟူသောထိ
 လက္ခဏ်-၉ (၂၉)။ မူလပတ္ထာသ အဋ္ဌကထာ (ကုချပ်) သမယအ
 ဘွင်း။ ။ကသွာပနေတ္ထမာတိကာယံ။လ။ကတောတိ။ ။အဋ္ဌသာ
 လိနိ-၉(၈၈)။ ။ကသွာပနုတေသု။က။တောတိ။ ။၎င်း(၉၁)။ ။
 စသည်တို့ရှိလည်း၎င်းနည်းပင်။ *ဤ၌လည်းကသွာ၊နောက်၊ပ
 နု၊ရောက်က၊ဟူသော စကားသည်၊နိဒဿန၊ နည်းပြုမျှသာ၊စင်စစ်
 မှာကား။ ။ကိမတ္ထံပနာဂဝါဓမ္မံဒေသေန္တောပဋ္ဌမံဘိက္ခု၊အာမန္တေ
 သိ၊နုဓမ္မမေဝဒေသေတိတိ။ ။ဟူသောမူလပတ္ထာသ-၉၊ကေချပ်၌
 ကဲ့သို့၊ကိမတ္ထံနောက်- ပနရောက်သော်၎င်း။ ။ကိံပနေတေနိထ
 မတောရှုပသာဝေ ဥပပတ္ထိဟောတိတိ။ ။ဟူသောအဋ္ဌသာလိနိ-၉
 (၁၈၅)။ ။ကိံပနုဗျဒ္ဓါယေဝပုဗ္ဗေနိဝါသံသရန္တိတိ။ ။ဟူသော
 ပါရာဇိကကဏ်-၉(၁၁၉)တို့ရှိကဲ့သို့၊ ကိံသဒ္ဓါနောက်၊ပနု၊ရောက်
 သော်၎င်း။ ။ကဒါပနုနေသံပဟာနံ ဟောတိ။ ။ကာနိပနတာနိ
 တိ။ ။ဟူသော-အဋ္ဌသာလိနိ(၁၉၇) (၂၃၃)တို့ရှိကဲ့သို့၊ ကဒါ
 ကာနိ၊တို့နောက်၊ ပန-သဒ္ဓါရောက်သော်၎င်း။အကြောင်းတူပြီး၊ရှေး
 နည်းအတူ၊ စောဒနာ၊ သောဒနာဇောတကအနက်ကို ပေးရသည်
 ချည်းတည်း။ ။ဤကား။ ကသွာပနု-စသောပုစ္ဆဝါကျ၌ မှတ်ရန်
 ထည်း။

*နန္ဒ၊ထားရာစောဒနာဝါကျ၌၊ အချက်ကျမှတ်ရန်ပုံစံကား။ ။
 နန္ဒစဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာတိက္ခမိနာဝိအယမတ္ထောသိဒ္ဓေါ၊ အ
 ထကသွာပုနုဂုတ္တံ အဝိတက္ကံအဝိစာရန္တိ။ ။(အဋ္ဌသာလိနိ၊ပါရာ
 ဇိကကဏ်၊ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-၉)။ ။စ-စောဒေဝိ၊စောဒနာဦးအုံး၊ ဝိတက္က
 ဝိစာရာနံ ဝုပသမာတိက္ခမိနာဝိ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်လည်း။ အယမ
 တ္ထော၊ဤသို့သောဝိတက်ဝိစာရငြိမ်းပျောက်၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်၏
 ဟူသောအနက်သည်။ သိဒ္ဓေါနန္ဒ၊ပြီးစီးပါသည်မဟုတ်တုံလော၊အ
 ထ၊ထိုသို့ပြီးစီးပါလျက်၊ကသွာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ဝါ၊ဘဇာမူ၍၊ဝါ၊
 ဘဇာမူသောကြောင့်၊ပုနု၊တဟာနံ၊ အဝိတက္ကံအဝိစာရန္တိ၊ဟူ၍၊ဂုတ္တံ၊

ဟောတော်မူအပ်လေသနည်း။ “ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ စောဒနာခြင်းတည်း”။ ။ ဟုတုလျှတ်၊ လိင်္ဂိတ်၊ ထည့်၍စပ်လေ။

*ယမိ၊ ထားရာ၊ စောဒနာဝါကျ၌။ အချက်ကျမှတ်ရန်၊ ပုံစံမယုတ်။ အောင်ပြုယုတ်ကား။ ။ ယမိပနေတာနိတထေ တထေဈာနထေဥပစာရက္ခဏေ ယေဝပဟိယန္တိ။ အထကသ္မာ ကတ္ထရပ္ပန္နံ၊ လ။ အပရိသေသံနိဂ္ဂုဇ္ဈတိတိဝေဝံ၊ ဈာနသေဝနိရောဓောဝုတ္တောတိ။ (၎င်းအဋ္ဌကထာတို့)။ ။ ပန၊ စောဒနာ၊ သောဒနာပုဂံကိုထုတ်၍ဆိုဦးအံ့။ တောနိ၊ ထိုသုခ၊ ဇုက္ခ၊ သောမနထေ၊ ဒေါမနထေ၊ တို့ကို။ တထေတထေဈာနထေ၊ ထိုထိုဈာန်၏။ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ၊ ဥပစာရဓာတုရရှိသာလျှင်။ ယမိပဟိယန္တိ။ အကယ်၍ ယ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ အထေ၊ ထိုထို့ပင်ယ်အပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ ဝါ၊ ယ်အပ်ပါကုန်လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကတ္ထရပ္ပန္နံ၊ လ။ အပရိသေသံနိဂ္ဂုဇ္ဈတိတိ၊ နိဂ္ဂုဇ္ဈတိ-ဟူ၍ဝေဝံ၊ သို့၊ ဈာနသေဝံ၊ ဈာန်တို့၌သာလျှင်၊ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို၊ သံယုတ္တာဂမေ၊ သံယုတ္တနိကာယ်၌။ (ထည့်)၊ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်လေသနည်း။ “ဣတိအယံ၊ သည်ကား။ စောဒနာ၊ စောဒနာခြင်းတည်း”။ ။ ဤသို့တုလျှတ်၊ လိင်္ဂိတ်၊ ထည့်၍စပ်လေ။

တေစက္ကာလိ၊ အခြေထပ်၊ ပြေပြန်မြီတာ။

(၄၄) “လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌရယ်နှင့်၊ လ၊ သောတုမောင်တို့”။ ။ ဟူသောကဗျာ၊ စာလင်္ကာ၌၊ သိသာမှတ်ထွယ်။ အဓိပ္ပါယ်ကို၊ အကုယ်မပြုသင်္စပ်ဖြင့်၊ မြှောက်ဟာသံချို၊ လိုရင်းကိုဆိုရလျှင်။ ။ အဋ္ဌကထာ၊ ငိုကာ၊ အနု၊ မရ၊ လက်သန်း၊ ဂဠု၊ ယောဒနာ၊ အပြာပြာတို့၌၊ ကျမ်းဆရာတို့ပြကြသည့်။ ၁-လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌ။ ၂-အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗ။ ၃-ပါဌသေသ။ ၄-ဂမ္မမာန်။ ။ ဤလေးတန်အပြား၊ သဘာဝပိုင်းခြားလျှင်၊ မထူးခြား- မကွဲလွဲ၊ အတူတူဘဲဟူ၍၊ စိတ်စွဲ၍မှတ်ကြပါ။ အမည်သာကွဲ၊ ယာဂနှင့်ထမင်းနဲ့ကဲ့သို့၊ အခေါ်သာ-လွဲသည်-ဟူလို။ *လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌ=ကျေပျောက်၍ နေသည်၊ ဈေးထားသည် ကိုဆိုသည်။ *အ

ဣာဟရိတဗ္ဗ- တိုက်ရိုက်မသက်၊ လိုသည့်ချက်ကို-ဆောင်ရွက်၍
 ပေးရသည်ကိုဆိုသည်။ *ပါဌသေသ=တိုက်ရိုက်မသွင်း၊မထင်
 လင်းသည့်၊ ပါဌကြွင်း ပါဌကျန်ကိုဆိုသည်။ *ဂဗျမာန်=တိုက်
 ရိုက်တည့်တည့်၊ မရေးထည့်သော်လည်း၊ သိသင့်သိထိုက်သော-
 ပါဌကြွင်းကိုပင်ဆိုသည်=ဟူ၍မှတ်။

*ဤအရာဝယ်၊ ဘယ်ဟာကိုထောက်ဆ၍၊ ဘယ်သာကေပြင့်၊
 သိရအံ့နည်းဟူသော်၊ ငိုကာကျော်ပဏာမ။

ဝိသုဒ္ဓကရုဏာဉာဏ်၊ ဗုဒ္ဓံ သမ္မုဒ္ဓပ္ပဇိတံ၊
 ဓမ္မံ သဒ္ဓမ္မသန္တုတံ၊ နတော သံဃံ နိရင်္ဂတံ။ ။

ဟူသော ဂါထာဗန္ဓု၊ ပဓာနလိုရင်းမှာ၊ ဗုဒ္ဓံဝနတွာ ဓမ္မံဝန
 တွာသံဃံဝနတွာ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ ဝတ္ထုယိသင်္ဂဟံ၊ ။ ဟု-သမုဒ္ဓ
 ယတ္ထကဇောတက၊ စသန္ဓါနုဉ်းဆိုအပ်ပါလျက်၊ ၎င်းစသန္ဓါကိုချေ
 ဖျက်၍၊ ဆိုကွက်မရှိ၊ သိသင့်သိထိုက်ရကား၊ စသန္ဓါမရေးသားမူ
 ၍၊ ဤကဲ့သို့ထားသောကြောင့်၊ လုတ္တန်နိဋ္ဌ-ဟူ၍မှတ်သားလေ၊ ထင်း
 စသန္ဓါကိုပင်၊ ဆောင်ကာရွက်အပ်သောကြောင့်၊ အဣာဟရိတဗ္ဗ-
 ဟူ၍၎င်း၊ ထည့်၍မသွင်း၊ ကျန်ကြွင်းလေရကား၊ ပါဌသေသဟူ၍
 ၎င်း၊ ရေးမထည့်လည်း၊ သိသင့်သည်အမှန်ကြောင့်၊ ဂဗျမာန်-ဟူ၍
 ၎င်း၊ ခေါ်ဆိုရ၏၊ ။ ထိုကြောင့်၊ ။ (မကိသာရ မဇ္ဈသာဓိ)။ ။
 ကမ္မတ္ထသမုပ္ပယော စသန္ဓေါလုတ္တန်နိဋ္ဌော၊ အဣာ ဟရိတဗ္ဗောဝါ၊
 ပါဌသေသောတိဝိ၊ ဂဗျမာနတ္ထတ္တာနပ္ပယုတ္တောတိဝိ၊ ဝတ္ထုဝရတိ၊
 ဟုသိန့်၏။ ။ ကမ္မတ္ထသမုပ္ပယော၊ ကံအနက်ကို ပေါင်းဆည်းတတ်
 သော၊ စသန္ဓါ၊ စသန္ဓါသည်၊ ဝါ၊ စသန္ဓါကိုလုတ္တန်နိဋ္ဌော၊ ညွှန်းပြအပ်
 သောကျေခြင်းရှိ၏။ ဝါ၊ ကျေ၏ဟုညွှန်းပြအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား၊
 အဣာဟရိတဗ္ဗော၊ အပီဆောင်အပ်၏။ ပါဌသေသော၊ ပါဌကြွင်း
 တည်း၊ ဣတိဝိ၊ ဤသို့သော်၎င်း၊ ဂဗျမာနတ္ထတ္တာ၊ တိုက်ရိုက်မထည့်
 သော်လည်း၊ သိအပ်သော အနက်ရှိသည်၏ အပြစ်ကြောင့်၊ နပ္ပယု
 တ္တော၊ မဟုတ်မတ်၊ မထည့်အပ်၊ ဣတိဝိ၊ ဤသို့သော်၎င်း၊ ဝတ္ထု၊ ခေါ်

ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းငှါ။ ဝဋ်တိ၊ သင့်မြတ်၏။ ။ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗ၊ ဟုခေါ်
 ဝေါ်သည်ထက်။ အဇ္ဈော ဟရိတဗ္ဗဟုဆိုခြင်းသည်။ သင့်မြတ်သည်။
 အဓိရှေးအာရှေးရှိသော ဟရဓာတ်ကြီး။ အဓိ-အဝ-သန္ဓူပပဒ-ဟ
 ရဓာတ်ကြီးလျှင်။ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗ-ဆိုသည်လည်းအသင့်ပင်။ ယခင်
 မဏိမဂ္ဂုန္ဒကား။ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗော၊ ဟုဆိုသည်။ ဝိနယာထက်ဘာရဋီ
 ကာ၌လည်း။ ပရိက္ခိတ္တမေဝဓမ္မကထာယန္တိ အဇ္ဈောဟာရသမ္ပန္နော၊
 ဟုအဇ္ဈောဟာရ-ဆိုသည်။ သက္ကတတို့၌လည်း။ အချာဟာရိယျ-ဆို
 သည်။ အဇ္ဈောဟာရိယ၊ ဟု ပြန်ရသည်။ ထို့ကြောင့်။ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗ၊
 ဆိုခြင်းသည်သာ၍ကောင်း၏။

ပုန်မ (၄၄) အဖြေပြီးပြေပြီ။

(၄၅) “လက္ခဏာ-ပုန်ပဒ၊ အဟုတ်ပ-များစွာ၊ လ၊ မှတ်စရာနည်း
 ညွှန်းပလေး”။ ။ ဟူသောကဗျာဝစန့်။ သာဓက-တထေ၊ စကား
 ဖြေ-ထဝ၊ ဉာဏ်သက်သို့ပြုရလျှင်။ လက္ခဏာပုန်၊ ထချက်ရှုမဟုတ်
 ဘဲ၊ နှစ်ပုန်-သုံးပုန်၊ တဝါကျထည်းမှာ။ အပြီးတိုင်ထုတ်ခဲ့သော်။ သရုပ်
 သဘာဝ၊ သေချာစွာ မှတ်ကြတော့။ ဧဝံလက္ခဏာ ယင်းသန္ဓူကို၊
 နောက်လက္ခဏာပုန်မှာပင်စပ်။ နောက်လက္ခဏာ ပုန်တရပ်ကိုကား၊
 ကတ္တားကပကတိ၊ ဝိကတိ၊ နှစ်ပါးထုံးရှိလျှင်ဖြင့်။ ဝိကတိကတ္တားမှာ၊
 စပ်ပါရော့မချ၊ အကယ်၍မရှိကလျှင်၊ ပခာနကြိယာမှာ၊ စပ်ပါလေ
 အဖြေမှန်မလွဲ-ဟူလို။

* ဤအရာဝယ်၊ သေချာဂ-န၊ လက္ခဏာပုန်၊ အများထုတ်ရာ၊ ပါဠိ
 လာဉာဉာဏ၊ သာဓကကား။ ။ သောဝေသမာဟိတေစိတ္တေပရိသုဒ္ဓေ
 ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေဝိဂတုပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိ
 ယေဋ္ဌိတေအာနောပုပ္ဖတ္တေသတ္တာနံ၊ ခတုပပါတညာဏာယ စိတ္တံအ
 ဘိနိန္ဒာမေထိ။ (ပါရာဇိကကဏ်ပါဠိတော်)။ ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ ဝေ၊ ဤသို့၊ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်။ သမာဟိတေ၊ တည်ကြည်သည်
 ရှိသော်။ ပရိသုဒ္ဓေ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှစင်ကြယ်သည်ရှိသော်။ ပရိယော

ဒါထေ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှာ၊ ပြုစင်ရောင်ထက်၊ ပြုံးပြုံးပြက်သည် ရှိ
 သော်၊ အနက်အေး၊ ကိလေသာမရှိသည်ရှိသော်၊ ဝိဂတုပတ္တိထေထေ၊
 ကင်းသော ညစ်နွမ်းကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာရှိသည်ရှိသော်၊
 မုဒုဘူတေ၊ နူးညံ့သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော်၊ ကမ္မဗ္ဗထေ၊ အမှု၌ခန့်သည်ရှိ
 သော်၊ ငြိထေ၊ တည်သည်ရှိသော်၊ အာနေဝုပ္ပတ္တေ၊ မတုန်မထုပ်ခြင်းသို့
 ရောက်သည်ရှိသော်၊ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏၊ စုတုပပါတညာဏာ
 ယ၊ စုတိ၊ ပရိသန္ဓေ၌ဖြစ်သော ဉာဏ်အကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ စုတိ၊ ပရိသန္ဓေကို
 သိသော ဉာဏ်အကျိုးငှါ၊ ဝိတ္တံ၊ ပရိကံစိတ်ကို၊ အဘိနိန္ဒာမေသီ၊ ငှေးရှု
 ညွတ်စေပြီး ။ ဤဝါကျ၌၊ သမာဟိတေ - စသော ငှေးငှေးသော
 လက္ခဏာပုဒ်တို့ကို၊ ပရိသုဒ္ဓေ - စသော နောက်နောက်သော လက္ခဏာ
 ပုဒ်တို့၌စပ်၊ နောက်နောက်သော လက္ခဏာပုဒ်တို့ကို၊ နောက်နောက်
 သော လက္ခဏာပုဒ်တို့၌ ၎င်း၊ ပစာနကြိယာ၌ ၎င်းစပ်၊ (စပ်ပုံကား) ။
 သမာဟိတေ - ကား၊ သော်၊ ဟူ၍ အနက်ပေးသောကြောင့်၊ ပရိသုဒ္ဓေ၌
 လက္ခဏာ၊ ပရိသုဒ္ဓေ - ကား၊ လက္ခဏာ၊ (တနည်း) ။ ပရိသုဒ္ဓေ၌ လက္ခဏာ၊
 ပရိသုဒ္ဓေ - လည်း၊ အဘိနိန္ဒာမေသီ - ၌ လက္ခဏာပင်တည်း၊ (ပစာနကြိ
 ထာကို ဦးခိုက်တည်း) ။ ပရိသုဒ္ဓေ - ကို ပရိယောဒါထေ - ၌၊ ပရိယောဒါ
 ထေ - ကို၊ အနက်အေး - ၌ လက္ခဏာ၊ လက္ခဏာ၊ ဆို၍ စပ်လေ၊ တနည်း၊
 လက္ခဏာ၊ လက္ခဏာပင်တည်း - ဆို၍ စပ်လေ၊ နောက်နောင်ပုဒ်တည်း၊
 ၎င်းနည်း၊ နောက်ဆုံးလက္ခဏာပုဒ်ကိုကား၊ ဝိကတိကတ္တားရှိလျှင်၊
 ဝိကတိကတ္တားမှာ စပ်၊ မရှိလျှင်၊ နောက်ဆုံးပစာနကြိယာမှာ စပ်စပ်
 လေ၊ ဤ၌ကား၊ ဝိကတိကတ္တားမရှိ၍၊ နောက်ဆုံးကြိယာမှာ သာစပ်
 လေ၊

ပကတိ၊ ဝိကတိ၊ ကတ္တားနှစ်ပါးစုံရှိသော ပြုယုဂ်ကား၊ ။ သူရိ
 ယေဝုပ္ပထေ ပုရိသော ဂတောဟောတိ၊ ဂေါသုဗုယုမာနာသု အာဂ
 တောဟောတိ၊ ။ ဟူသည်တည်း၊ ။ သူရိယေ၊ နေသည်၊ ဥဂ္ဂတေ၊
 အထက်သို့ထက်၊ ထွက်သည်ရှိသော်၊ ပုရိသော၊ သည်၊ ဂတော၊ သွား
 သည်၊ ဟောတိ၊ ။ ဂေါသု၊ နွားမတို့ကို၊ ဗုယုမာနာသု၊ နို့ညှစ်အပ်ကုန်
 သည်ရှိသော်၊ အာဂတော၊ ပြန်လာသည်၊ ဟောတိ၊ ။ ဤပြုယုဂ်

တို့၌ ဥက္ကဏ၊ ဗုဒ္ဓမာနာသု၊ ဟူသောလက္ခဏာပုဂံတို့ကို အစဉ်အတိုင်း၊ ဂထော၊ အာဂထော၊ ဟူသောပိကတိကတ္ထာများပင်စပ်နိုင်သည်—ဟူလို။

ပုဂံမ(၄၅)အဖြေပြီး၏။

(၄၆) “အမှန်ထုတ်ရလျှင်ဖြင့်၊ ကံပုဂံတို့ကာရကားလား၊ ဘောဂျသို့ဘဲ”။ ဟူသောလင်္ကာ၊ ကဗျာဝစနန္တိ၊ သာကောအရိပ်ဆွယ်ပြီးလျှင်၊ အဓိပ္ပါယ် ငြိခဲ့သော်၊ ကာရကကံပုဂံက၊ ဗဟုဂုဏ်ဟောငြားသော်လည်း၊ နောက်နားမှီ-ကြိယာက၊ အာကာရကိဉ္ဇကာ စောခဲ့လျှင်၊ ထိုကြိယာသည်၊ ဗဟုဂုဏ်ဟောမဖြစ်နိုင်လေ၊ ဧကဂုဏ်သဘောကိုသာ၊ ထသွေမယုတ်ဟောရထော့သည်။ ထိုသို့သောအဓိပ္ပါယ်နှင့်အညီ၊ ပြုယုဂ်ကိုချီရလျှင်၊

သဗ္ဗန္တနီ ပဒီပေါ၊ ဥဒကံ အာသနေနဝ၊
ဥပေါသထထာ ထောနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ ၊
ကျမ်းရှိသို့လား၊ ပါတိမောက်ဂါထာပင်ထည်း။

သဗ္ဗန္တနီ၊ ဥပုသ်အိပ်ထိပ်အပြင်၌၊ တဖြက်လှည်းခြင်းကို၎င်း၊ ပဒီပေါ၊ ဥပုသ် အိပ်ထိပ်အပြင်၌ ဆီမီးညှို့ထွန်းခြင်းကို၎င်း၊ အာသနေန၊ နေရာခင်းခြင်းနှင့်၊ သဟ၊ ထကွ၊ ဥဒကဉ္စ၊ သောက်ရေးသုံးဆောင်ရေထည်ထားခြင်းကို၎င်း၊ ဆူတိ၊ ဤသို့၊ ထောနိစက္ကာရိကဗ္ဗာနိ၊ ဤလေးပါးသောအမှုတို့ကို၊ ဥပေါသထထာ၊ ဥပုသ်ကံ၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဘိုး၌၊ ကတ္ထုဗ္ဗတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြုသင့်၊ ပြုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပေါသထထာ၊ ဥပုသ်၏၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ၊ ပုဗ္ဗကရဏဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဤဂါထာပြုယုဂ်၌ ထောနိ-ဟူသော ကာရကကံပုဂံသည်၊ ဗဟုဂုဏ်အနက်ကိုဟောငြားသော်လည်း၊ ဝုစ္စတိ-ဟူသောနောက်ပါးကြိယာ၊ ဆိုက်စပ်ရာက၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ-ဟူသောအာကာရကိဉ္ဇောသ

ဖြင့်၊ ဝုစ္စတိကြိယာသည်၊ ဖကဝုဏ်ဟောပြစ်ရလေသည်။ ။ ထို့ကြောင့်၊ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ ဟုပြင်ပေးရန်မလိုပြီဟု၊ ရေစကြိုစရာတော်ဆုများကြီးနှင့်တကွ၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမ-ဆရာတော်ဆုများကြီးများ၊ သိန်ကြားတော်များသည်၊ အောက်ပုဒ်မ(၃၆) ကဗျာအဖြေခွဲလည်း၊ ပြုယုဂ်တွေ့ရုံထင်စွာနှင့်၊ ပဓာနဖြစ်သောအာကာရပုဒ်ကို ကြည့်၍၊ ကြိယာကိုချရကြောင်းကိုရှုံးပေါင်း၍ဆိုခဲ့ထေပြီ။

ဆစတ္တာထိ၊ သင်္ချာချို၊ အညှီအဖြေပြီး။

(၄၇) “ကသ္မာ အမေးပုဒ်နှင့်၊ ရေးထုတ်သည့်-ဟိတ်အဖြေ၊ လ။ ကျမ်းထွက်ဟာ အညွန့်ပထေး”။ ။ ဟူသောကဗျား၊ တေးထပ်ချိုးထက်ကံ၌၊ သုံးဖြာသောဝိဇ္ဇကတ်တယ်၊ သိမှတ်တို့နှင့်၊ နိဿထည်းကို၊ တခါထည်းပြ၊ တံထစ်ချမှတ်သွယ်၊ အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ သွယ်သွယ်များလှ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ငိုကာအဝဝတို့၌၊ ကသ္မာအမေးပဒ်နှင့်၊ ရေးပြသည့်ဝါကျ၌၊ ဟိတ်ဆတ်၍ဖြေကြေလျှင်၊ အမေးပဒ်မှာသာဝါကျပုံသဖြင့်၊ ဖြိုက်ဟပုံ-အခြေလှသော၊ အဖြေဝါကျ၌ အကုန်မသုံးဘဲ။ ဝါကျကိုချုံးကြသည်။ ယင်းသို့သောဌာန၊ ယောဇနာသမ္ပန္န၊ သေချာစွာပြုကြလျှင်၊ အမေးဝါကျမှာပြန်စပ်၍၊ လျှောက်ပတ်စွာ ဖြေဆိုရသည်။ = ဟူလို။ ။ မှတ်တို့ထုံးပုံ၊ ဥဒါဟရုဏ်ကား။ ။ *ကသ္မာပနေတ္ထယထာကာမာဝစရ ကုသလ နိဇ္ဈေသေအဗ္ဗပုဗ္ဗင်မာဒေသနာကထာ၊ စထာအကတ္တာ ဗုဒ္ဓထပုဗ္ဗင်မာကထာတိ၊ ပဋိပဒါယသာဓေတဗ္ဗထော။ ။ အဋ္ဌသာစိနိ (၁၈၆)။ ။ ပန၊ ဝောဒနာ၊ သောဓနာပုဒ်ကိုထုတ်၍ဆိုပြီးအံ၊ ကသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဧတ္ထ၊ ဤဂ္ဂပါဝစရကုသလ နိဇ္ဈေသန္တိ။ ။ (နောက်ဆုံး-ကထာ၊ နှိတ်)။ ။ ကာမာဝစရကုသလ နိဇ္ဈေသေ၊ ဌိ။ ။ (ရှေ့-ကထာ၊ ဌိတ်)။ ။ ဓမ္မပုဗ္ဗင်မာ၊ တရားလျှင်ရှေ့သွားရှိသော၊ ဝါ၊ တရားပြဓာန်းခြင်း ဣသော၊ ဝါ၊ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန်ဖြစ်သော၊ ဖဒေသနာကို၊ ကထာယထာ၊ ပြုဆင်ဆင်ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ပြုဆင်သလို၊ တထာ၊ ထိုနှင့်တရထည်း၊ ဝါ၊ ထိုနှင့်အတူ၊ ဝါ၊ ထိုနှင့်နှိုင်းပန်း၊ ဝါ။

ထိုနှင့်တပဲ၊ဝါ၊ထိုနိမသွေ၊ဝါ၊ထိုကဲ့သို့၊ ဝါ၊ထိုလို၊ အကတော၊မပြုမူ
 ၍၊ဝါ၊မပြုဘဲထွက်၊ပုဂ္ဂလပုဗ္ဗင်မာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်ရှေ့သွားရှိသော၊ဝါ၊
 ပုဂ္ဂိုလ် ပြောင်းခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂလာခိဋ္ဌာန်ဖြစ်သော၊ ဒေသနာ၊
 ကိုး၊ (ဥပမာဝါကျမှလိုက်)၊ ထာဝတ၊သည၊ကတ၊ပြုအပ်
 သတံ့နည်း၊ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊ပုစ္ဆာ၊အမေးတည်း၊ (ပုစ္ဆာ
 ဝါကျ)၊ ရူပါဝစရကုသလဿ၊ ရူပါဝစရကုသိုလ်၏၊ ပုဂ္ဂလေန၊
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (သမ္ပန်နှင့်ကတ္တာ၊သက်သက်ထည့်)၊ ပဋိပဒါ
 ယ၊ပဋိပဒါခြင်း၊ဝါ၊အကျင့်ဖြင့်၊သာစေတဗ္ဗတော၊ပြီးစေအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဝိသန္ဓနာ တပိုင်းပြတ်၊ ဟိတ်ပါဌ်တည်း)၊ ။
 ဧစ္ဆေဤရူပါဝစရကုသလနိဋ္ဌေသန္တိ၊ကာမာဝစရကုသလနိဋ္ဌေသေ၊ဤ၊
 ဓမ္မပုဗ္ဗင်မာ၊သော၊ဝါ၊သော၊ဝါ၊သော၊ဒေသနာ၊ ကိုး၊ကတ၊ယုတ၊
 ကဲ့သို့၊တထာ၊ တ၊အကတော၊ဤ၊ပုဂ္ဂလပုဗ္ဗင်မာ၊သော၊ ဒေသနာ၊ကိုး၊
 ကတ၊ပြုအပ်၏၊ဣတိအယံ၊ကား၊ဝိသန္ဓနာ၊အဖြေတည်း၊ ဤသို့
 အမေးဝါကျသို့ပြန်စပ်မှ၊ အဖြေဥသံ၊ အလုံးစုံပြီးစီးသည်၊ပုစ္ဆာဝါ
 ကျ၊ဝိသန္ဓနာဝါကျဟူသမျှတို့၌၊ ထုံးဝဥသံ၊အပြည့်အစုံထားသည်
 ကားရှားပါးသည်၊ဗျာသောနားဖြင့်၊လိုက်စပ်ခံ၍၊ပုစ္ဆာဝါကျ၌သာ
 ပြည့်စုံ၍၊ ဝိသန္ဓနာဝါကျမှာ၊ အကျဉ်းဖြေရှိုးပြုကြသည်၊ ထိုကဲ့သို့
 သောဝါကျမျိုး၌၊ ပုစ္ဆာဝါကျသို့ ပြန်၍ စပ်ရသည်ချည်း-ဟူ၍မှတ်
 ထေ၊ ဥပမာနဝါကျ၊ ဥပမေယျဝါကျတို့၌တည်း၊၎င်းနည်းတည်း၊
 အောက် (၂၄) ပုန်မကဗျာ၏အဖြေ၌လည်း၊အမြွက်မျှပြောဆိုရေး
 သားခဲ့လေပြီ။

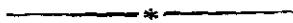
ပုန်(၄၇)အဖြေပြီး၏။

(၄၈) “ဒေသတုံ-အာနိဝုတ္တံ၊ ပါဌ်အတွက်၊ လ၊မြတ်ဆရာမိန့်
 လိုက်ကဲ့သေး”၊ ဟူသော၊အဋ္ဌိဝတ္ထာထိ၊သင်္ချာချီသည်၊ ထာဝံ
 အညိ၊ ရှေးအမှတ် မယုတ်ရအောင်၊ ဘဝင်မှာ ဒီထောက်အောင်
 တေးထပ်နှင့် ထုတ်လိုက်သော၊ ၄၈-ပုန်ကဗျာအဖြေ၏၊သာကောပုံစံ

နှင်း၊ သဒ္ဓိတ္တန်-ဆိုအမြွက်၊ ဉာဏ်ဝမ္မာသက်ရန်ဘို့၊ အချက်ကျအမိ
 ပွါယ်ကာ။ ပေါယယ်-ရှားရုံကုန်းကုန်ကုန်တို့၌၊ ဒေသေတုံ-အာ
 ဓိ၊ ဝုတ္တံ-ပါဌ်အရှိနှင့်၊ မိန့်ဘိသည့်နေရာမှာ၊ သေချာစွာဉာဏ်မယုတ်
 အောင်၊ အာဓိ-ဆိုကံပုန်ကို၊ ကရိုဏ်းရှပ်-ပြင်ဆင်၍၊ နက်ပေးလျှင်
 ဟန်ရ၊ စပ်စရာထပ်ကာပြုရလျှင်၊ ဒေသေတုံ-သစ္စဒါနိဋ္ဌိသာ၊ အမှန်ပ
 စပ်ကြပါလေ၊ ကံ၊ အနက်ပေးဝေလျှင်၊ ရှေးပဝေ-ထုံးစံကျအောင်၊
 ဝုတ္တံ-ပုန်မှာသာ စပ်ကြပါလေ-ဟူလိုသော်။ *ဤအရာ ဝယ်၊
 သေချာဂ-န၊ နေရာကျအောင်၊ သာဓက-အဟုတ်၊ ဆောင်ပြုယုတ်
 ကား။ ပထမအာဂတာနိပနသွာဂတာနိဟောန္တိ၊ တံဒေသေတုံ
 ဝိဘတ္တာနိတိအာဓိဝုတ္တံ၊ ပါပိတ်အဋ္ဌကထာ (၅၀)။ ပန၊ ရှေ့
 ဝါကျ၌၊ အပြစ်ထင်ဘွယ်၊ ပယ်၍ခဲခက်စကား ဆက်ကိုဆိုဦးအံ့၊ ပထ
 မာယောနအာကာရေန၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ အာဂ
 တာနိ၊ လာကုန်သည်၊ သမာနာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ (ဥပာယာနိ၊
 ကုန်သော၊ ပါတိမောက္ခာနိ၊ တို့သည်)၊ (ရှေ့ဝါကျမှပကတိကတ္တား
 လိုက်၊ ထည့်)။ သွာဂတာနိ၊ ကောင်းစွာလာကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏၊ တံအာကာရံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို၊ (ဒေသေတုံ-၌အဝုတ္တ
 ကံစပ်)။ သုဝိဘတ္တာနိတိ-အာဓိနာ၊ သုဝိဘတ္တာနိ-ဤသို့ အစရှိ
 သောပါဌ်ဖြင့်၊ (ကရိုဏ်းပြင်၊ ဒေသေတုံ၌စပ်)။ ဒေသေတုံ၊
 ပြုခြင်းငှါ၊ သုဝိဘတ္တာနိတိအာဓိ၊ သုဝိဘတ္တာနိ-ဤသို့အစရှိသောပါဌ်
 ကို၊ (ဝုတ္တံ၌၊ ဝုတ္တကံစပ်)။ ဝာဂဝထာ၊ ကရုဏာတော်သခင်။
 သုရားရှင်သည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဤသို့လျှင်ကံပုန်ကို
 ကရိုဏ်းပြင်ခိုက်၊ ဒေသေတုံ-၌စပ်၊ ကံအနက် ပေးခိုက်။ ဝုတ္တံ-၌
 ဆိုက်စပ်ရသည်၊ ဒေသနကရိုဏ်းဖြစ်အောင်ပေးသောနည်းတည်း။
 *ဝေဘိန္နာယပနကုဋိကာယခနိယထာပရိဝိထက္ကပ္ပပန ကုဋိကရဏ
 ဣာယ ဥပသာဟဉ္စဒေသေတုံ “အထခေါ အာယသ္မတော”တိအာ
 ဓိဝုတ္တံ။ ဟူသောထခင်ထုတ်အပ်ပြီး၊ ပါရာဇိကကဏ်-အဋ္ဌက
 ထာကြီး (၂၃၇) ပါဌ်၌လည်း၊ ၎င်းနည်းပေးကြပါလေ။ ဒေသေ
 န္ဓော-အာဓိဝုတ္တံ၊ ဝိဘဇိတုံ၊ ဝိဘဇ္ဇန္တော၊ အာဓိဝုတ္တံ၊ အာရဘိတုံ-အာ

ရသာန္တော-ဆာမိဂုတ္တံ၊ဆာမိဆာရဗ္ဗံ၊ စသညံတိန္ဒိလည်း၊နည်းမှီး၍ထိ သင့်ကြလေပြီ။

ပုဒ်မ(၄၈)ကဗျာအဖြေပြီး၏။

* ဤသို့လျှင်၊ အရပ်ရပ်သောပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ငိုကာ၊အနု၊မရ၊ လက်သန်း၊ဂဏ္ဍိ၊ ယောဇနာ၊ အပြာပြာတို့၌၊ နာနာနယ၊နိပုဏကို၊ လှလှမိမိ၊ရရှိကြရန်၊ ရည်သန်ပိုင်းခြား၍၊အထူးထူးသော ကြံချိုး၊စ တုချိုး၊ထေးထပ်ကဗျာ၊ ထက်သာသွားတို့ဖြင့်၊ စာချပုဂ္ဂိုလ်ထပါးရေး သားစပ်ဆိုတော်မူအပ်သော၊ဝါကဗျာသွားရိုး၊အမျိုးမျိုးတို့ကို၊ပြဆိုရာ ဖြစ်သော၊ ဝါကဗျာသွားအမျိုးကဗျာဝစနိ၌၊သာကောသိမှတ်ပုံ၊အာဂမ ဝိဇုကတ်အပုံပုံကို၊ ဥဒါဟရုဏ်ဆောင်ပြုလျက်၊နေရာကျအဓိပ္ပာယ် တို့ဖြင့်၊ ချယ်လယ်မွမ်းမံ၍၊ စီမံရေးသား၊ ဖြေကြားပြဆိုအပ်သော { ဝါကဗျာသွားအမျိုးအဖြေကျမ်း } စာသည်။ ၁၂၇၇-ချ၊ဥတုဟေမန္တ၊ ပြာသိတ္ထန်း ၉-ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့တွင်းဆုံးခန်းတိုင်မြောက်၊အ ပြီးသို့ရောက်သတည်း။

မြန်မာနိဂုံးပြီး၏။

ဝါဒီနိဂမနံ

* ကြောဝတာ-အုဒတိ ပရမိ-ထာရိယံ ကရောတိ-တိ အုန္ဓော၊ သ ကြော၊တထာပိယဉာဏော-တာသောယထာ-တိဝစနုတ္ထေနဂဗ္ဗဟိ ဂဟိတနာမဓေယျေန၊ ဥပသစ္စဒထောပဋ္ဌာယတေရသဝထိကေန၊ ဓမ္မကထိကော၊ဂဏဝါစကော-တိစပိသုတေန၊သိရိဓေတ္တ နဂရေ ဇေယျပထဗျာ-ရာမေ စသန္တံသထသာ-ဋ္ဌကထေ ဝိဇုကတ္တယေကော ဝိဒထာနာနာသိသောဟိ ပရိဂုတသဝိန ယဂရုနောလဇ္ဇိပေသလ သသိက္ခာကာမသဗဟုသုတသ သရိယဝံသော-ကျာဘိဓာနေ နအလင်္ကာတထာထေရထာ ဒက္ခိဏဗဟုသမိသေန၊ ဇေဋ္ဌသိသ ဘုထေန၊တတ္ထိံ ဆာရာမေစသန္တံသသိက္ခာသံဗာသသအဓိပတိနာ၊ဥ

က္ကဋ္ဌာရုစေန၊ ပရက္ကဋ္ဌ-နဂရေရေစကြို-မဟာစေရသထဝေဝရတနပု
 ဥနဂရေမဟာဝိသုဒ္ဓါရာမ-မဟာစေရသထဝေအန္တေဝါဒိကာဘူထေန၊
 *“ဝိစ္စာဝါဒဝိသောဓနီ” ဂန္ထကားရကောန၊ အနုတ္တေရေန ဝိသုဇ္ဈိ
 တာဝါကျသမ္ပန္န-ကဗျာလင်္ကာရသသဟပယောဂေဟိအဓိပ္ပာယ်
 ဣသမန္တာဂတာဝိသန္ဓိနာ သဗ္ဗာ-ကာရေနပရိပုဏ္ဏာသမက္ကာစအနန္တ
 ရာယေန သက္ကသက္ကတုဗ္ဗာမိက-ဗွိသထေ-ကသဟထေသ ဂေါဇေပ
 ဣဗျသသမာသေသုက္ကပက္ခသသနဝပိယေ-တိ။

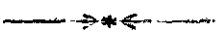
မာဏိနိဂဓနံသဇ္ဇန္တိ။

ဇေတုဇ္ဇိနိရုံ-ဖောဇလင်။

*ဇေတုရာ-ဌာနမတော့၊ စာချလှိုကြေငြာ၊ နာမကိုဇ္ဇေရှာလျှင်၊
 *နတ်ဒေဝါသနင်း၊ သဒ္ဓါဟော-ပုန်ကိုယူသည်။ ထုတ်ဆိုသူ*ထွန်း
 တောက်ရောက်လင်း။ သကြားဟော-စုံများစွာမှာ၊ ယံများဟာ
 မကင်း။ တံနှစ်ပါးမှာ*စိုးရမင်းပေ၊ တန်းခိုးတမျှအလင်း *အရောင်
 ဟောသဒ္ဓါ။ သာမီ၊ သန်၊ အမှတ်နိဗိတ်ရယ်ကြောင့်၊ တပျူရိသ်-စပ်ရ
 ပေတော့သာ၊ ဥပမာ ဗဟုဗွိဟိ- တမူရှာလျှင်၊ အတူသာထေရ်
 မြတ်က၊ ကြည်နပ်ဘို့- ကျင်းဂန်စုံစွာ၊ ရေးတဲ့ရွှေစာ၊ ဝါကျချိုး-အ
 ဖြေလွှာသည်၊ နိဗ္ဗိတာ-ဆုံးပြီလွှဲလေး။

ဥပမာစဉ်၊ အသေသ၊ ဇေတုပဒ ၄-ချိုးသဖြနိ။

*ပိန်-ထေးဆယ်-ရှစ်ခုစွန်း။ ပြတ္တန်းတဲ့-ကဗျာ၊ ပြယုဂ်ထွေဖြာ
 ဖြာသုံးပါတို့၊ သန်းဖြေခဲ့တာ၊ သည် နယာ...၊ မှတ်ပါတော့- ငယ်
 နှောင်း...၊ ရှုစရာ-ကရုဏာထွန်းပိုမိုလို့၊ ကျင်း ထိုထိုရှာရဆောင်းနဲ့
 ထယ်၊ နည်းရလေကြောင်း...။

ဆုတောင်း-တေးထပ်။

* ဣဒိနာပုည၊ ဘုံဘဝသံသရာ၊ ကြိုသမျှ ခန္ဓာမှာ၊ ဆပါယ်ရွာ ထွတ်ကင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌ-ပဋိသန်ရယ်၊ တိဟိတ် ဉာဏ်- ထန်းမောင့် မ ယွင်း။ ဝိဇုကတ်-သင်၊ တက်၊ အံ၊ လျှင်၊ မြင်ထက်သန်ပဉ္စင်း၊ မိစ္ဆာ မှောင်ပယ်ခွါရှင်းပါယို၊ နယ်ရွာပင်းကြေငြာသုံးသိက္ခာ- ကိုယ်မှာ ခ၊ လိုရာရ-ဟောပြဆိုသာ၊ ဩမထ-ဝိပဿနာကို၊ ညှိစပ်ခါ- ထက်လှမ်းထို့၊ မင်္ဂလ်းကိုမြန်မသွေ၊ ရောက်ရပါစေ၊ ဆုံးဘဝ-ပစ္စိ မေဝယ်၊ မေတ္ထိယေျ-ဖူးရလိုသော...။

ဒေါသဗ္ဗပသာရထ-အသင်္ခါထတေးထပ်။

* ငယ်ရွယ်စဉ်ခြောက်ဝါရက၊ ရေးပြသည့်-ဤစာ၊ ကြောင်းအ ခွင့်မသင့်ပါသည်၊ ထင့်ကြာကာပြတ်စဲ၊ ယခုမှ-အမှုသာသည်၊ ရှုစ ရာ၊ နောက်ဆက်ထို့တွဲ၊ စာချရင်း-အသွားရှာသည်၊ မအားတာ-အ မြဲကြားအခါ-လှုပ်ခနဲဟာရှိ၊ ကြပ်အတဲရေးတာ၊ ဉာဏ်ဖြောင့်စွာ- မဝင်စားသာတု၊ အတွင်းအား-ပြီးရသည်သာ၊ အကယ်၍အမှား ပါလျှင်၊ အားမနာ-ပြင်ကြရော့၊ ဝတ္တဏ-မပြုတန်၊ ဒေါသပယ်လှန်၊ ကရုဏာပိုလျှ်ပါလျှင်၊ မဆိုတန်-ရာဘူးရှင့်လေး...။

ဣတိ သဗ္ဗာကာရေန ပရိနိဗ္ဗိတာ။

၁၁၂-နံပါတ် ၄-ကြောင်း၌၊ ကမ္မဗ္ဗယေ-ရှိသည်ကို၊ ကမ္မနိယေ-ဟုပြင်၍ တတ်ပါ။

ဝါကျမထွက်ပြင်။

နစော တသေ သဂဓတော အရဗတဝော သန္တာသမ္ပန္နိယံ။

- (က) ဝါကျထဲ ဘေးဝါဒိနံ၊ ပဝရံ၊ အဘိဝါဒိယ၊
နိဒသန-သုသံယုတ္တံ၊ ကရိသံ ဝါကျမထွက်။ ။
- (ခ) ဝါကျ ကတ္တမိ သင်္ခေပ၊ ဝိတ္ထာရန-မနုက္ကံ၊
သင်္ခေပံ ဟိ သင်္ခေပုတ္တံ၊ အညံ ဝိတ္ထာရ-သညိတံ။ ။

ဧတ္ထ-

(၂) သင်္ခေပတ္ထ၊ သင်္ခေပဝါကျ၊ ဝိတ္ထာရတ္ထ၊ ဝိတ္ထာရဝါကျ၊ ဝိတ္ထာရ
ရဇောတာကာ၊ ဝသေနပဉ္စအဝယဝါဟောနိ။ ။

*သံခိပနံ၊ သံခိပိယတိ၊ တိ ဝါ သင်္ခေပေါ။ သင်္ခေပေါ အတ္ထော
သင်္ခေပတ္ထော၊ *သံခိပန္တိ အတ္ထံ၊ သံခိပိယတိ အတ္ထော၊ ဇေတနာ-တိ ဝါ
သင်္ခေပံ၊ သင်္ခေပဘူတံ ဝါကျ သင်္ခေပဝါကျ။ *ဝိတ္ထာရဏံ၊ ဝိတ္ထာရီ
ယတိ၊ တိ ဝါ ဝိတ္ထာရော၊ ဝိတ္ထာရော အတ္ထော ဝိတ္ထာရတ္ထော၊ ဝိတ္ထာ
ရေန္တိ အတ္ထံ၊ ဝိတ္ထာရီယတိ အတ္ထော၊ ဇေတနာ-တိ ဝါ ဝိတ္ထာရံ၊ ဝိတ္ထာရ
ဘူတံ ဝါကျ ဝိတ္ထာရဝါကျ။ *ဝိတ္ထာရ-မတ္ထံ ဇေတေတိ-တိ ဝိတ္ထာရ
ဇေတကော။ ။ ထေသု ပန *ဝါကျ-မိစ္စာမိ သင်္ခေပ ဝါကျ၊ သင်္ခေ
ပ-မိစ္စာမိ ဝိတ္ထာရဝါကျ။ ဟိ သန္တေ ဝိတ္ထာရဇေတကော။

(၃) *ဥဇ္ဈေသတ္ထ၊ ဥဇ္ဈေသဝါကျ၊ နိဇ္ဈေသတ္ထ၊ နိဇ္ဈေသဝါကျ၊ နိဇ္ဈေ
သဇေတကာ-တိ မိ *မာတိကာတ္ထ၊ မာတိကာဝါကျ၊ ပဒဘာဇနတ္ထ၊
ပဒဘာဇနီဝါကျ၊ ပဒဘာဇနတ္ထ ဇေတကာ-တိ မိ ဇေတသံ ယေဝ
ယထာ-တ္ထံ ပရိသာယာ။

(၄) သဂ္ဂပေန မိသနံ ဗောဓနံ၊ မိသံ တဗ္ဗော-တိ ဝါ ဥဇ္ဈေသော၊
ဥဇ္ဈေသော အတ္ထော ဥဇ္ဈေသတ္ထော၊ *သဂ္ဂပေန မိသန္တိ အတ္ထံ၊ မိသံ ယတိ

အထွေအနေနာတိဝါ ဥဒန္တသံ၊ ဥဒန္တသဉ္စတံဝါကျဉ္စတံဝါ ဥဒန္တသဝါ
 ကျ၊ *နိသေသေန ဝိတ္တာရေန မိသနံ၊ မိသိတဗျောတိဝါ နိဇ္ဈေသော၊
 နိဇ္ဈေသောအထွေ နိဇ္ဈေသထွေ၊ *နိသေသေနမိသန္တိ အတ္ထံ မိသိယ
 တိအထွေအနေနာတိ ဝါ နိဇ္ဈေသံ နိဇ္ဈေသဉ္စတံ ဝါကျဉ္စတံ နိဇ္ဈေ
 သဝါကျ၊ *နိဇ္ဈေသဿ ဇောတကော နိဇ္ဈေသဇောတကော၊ *ပဋိ
 နိဇ္ဈေသဝါကျန္တိ ဝိ အတ္ထိ၊ ပုနိဇ္ဈေသထော ပဋိနိဇ္ဈေသနံ ပဋိနိဇ္ဈေသံ၊
 ထဉ္စ တံ ဝါကျဉ္စတံပဋိနိဇ္ဈေသဝါကျ၊

(၅) မာတာဝိယာတိမာတိကာ၊ အထဝါ၊ ကဿကာနံမတေ
 နုကာသဗ္ဗာတိ မာတိကာ၊ မာတိကာဝိယာတိမာတိကာ၊ ဝါကျ၊
 ထာယ အထွေ မာတိကာထွေ၊ *မာတိကာစသာ ဝါကျဉ္စတံ
 မာတိကာဝါကျ၊ *ပဒံဘာဇေန္တိ၊ သာဇိယတိ ဇောယာတိဝါပဒ
 သာဇိ၊ ဝါကျ၊ ထာယ အထွေ ပဒသာဇေနထွေ၊ *ပဒသာဇေနိဝ
 သာ ဝါကျဉ္စတံပဒသာဇေနိဝါကျ၊ *ပဒသာဇေနတ္ထသဇောတကော
 ပဒသာဇေနတ္ထဇောတကော၊

(၆) ကတ္ထမိ ဝိတ္တာရ-သင်္ခေါပါန-မနုတ္ထမေနဋ္ဌိတံ ။

*သင်္ခေါပဂုတံ အတ္ထံ ဇောတေတိ-တိ အထွေနသင်္ခေါပဇောတ
 ကောနာမ၊ သင်္ခေါပံ ဇောတေတိ-တိပန အထွေနထထာ၊ *တောသု
 ပန သင်္ခေါပ ဘူတ-မိစ္စာမိ ဝိတ္တာရဝါကျ၊ သင်္ခေါပ-မိစ္စာမိ သင်္ခေါပဝါ
 ကျ၊ ပနသင်္ခေါပသင်္ခေါပဇောတကော၊ ။ *နိဇ္ဈေသတ္ထ၊ နိဇ္ဈေသဝါကျ၊
 ဥဒန္တသတ္ထ၊ ဥဒန္တသဝါကျ၊ ဥဒန္တသဇောတကာ-တိဝိ၊ ပဒသာဇေနတ္ထ၊
 ပဒသာဇေနိဝါကျ၊ မာတိကာတ္ထ၊ မာတိကာဝါကျ၊ မာတိကာတ္ထဇော
 တကာ-တိဝိ၊ ဇောသံ(ယောဝ)ယထာ-တ္ထံ ပရိယာ ယာ၊ ဥဒန္တ
 သဿဇောတကောဥဒန္တသဇောတကော၊ မာတိကာတ္ထသဇောတ
 ကောမာတိကာတ္ထဇောတကော၊

(၇) ကတ္ထမိ ကာရဏ-ပထာန-မနုတ္ထမေနဋ္ဌိတံ ။

တတ္ထ ကာရဏ-ပွကာသကံ ဝါကျကာရဏံ၊ ပလပ္ပကာသကံ
 ယံ၊ *ဧတ္ထစ ကာရဏတ္ထ၊ ကာရဏဝါကျ၊ ပထတ္ထ၊ ပထဝါကျ၊ ပထ
 ဇောတကဝသေန ပဉ္စအဝယဝါဟောန္တိ၊ *ပထကရေတိ-တိကာ

ရလံ။ ကရောတိ ပဝတ္ထတိ ဖလံ အနေနာ·တိ ဝါ ကာရလံ။ ကာရ
ထာဘူတော့အတ္ထော ကာရလ္လော။ ကာရလ္လောပ ပကာသကံဝါ
ကျံ ကာရလ္လောဝါကျံ။ *ကာရလ္လောန ဖလတိပဝတ္ထတိ·တိဖလံ။ ဖလ
ဘူတော့အတ္ထော ဖလတ္ထော။ ဖလသပကာသကံဝါကျံ ဖလဝါ
ကျံ။ ဖလသ ဇောတကော ဖလဇောတကော။ တဠိဇာနတ္ထော ဖလ
ဇောတကောဝေ မောဟော ပိဂဗိသတိ။ ။ တေသုပန *ဖလ
သိတျာမိ ကာရလ္လောဝါကျံ။ တဠိတျာမိဖလဝါကျံ။ ဟိသန္ဓေါဖလ
ဇောတကော။

(၈) ကတ္ထမိ ဖလ-ကာရလ္လောန-မနုက္ကမေန ဌိတံ။ ။

*ကာရလ္လောသ ဇောတကော ကာရလ္လော ဇောတကော။ ကာရ
လ္လောသန္ဓေါစက္ခု-ပ္ပစ္စယ-ယောဂေတိဌတိ။ ။ တေသုပန *ကာရ
လ္လောသ တျာမိဖလဝါကျံ။ ကာရလ္လောသန္ဓေါ တျာမိကာရလ္လောဝါကျံ။
စသန္ဓေါ ကာရလ္လောဇောတကော။

(၉) ကတ္ထမိ ယုတ္တိ-လဒ္ဓဂုဏာန-မနုက္ကမေန ဌိတံ။ ။

ဧတ္ထ စ ယုတ္တတ္ထယုတ္တိ ဝါကျံ၊ လဒ္ဓဂုဏတ္ထ၊ လဒ္ဓဂုဏဝါကျံ၊ လဒ္ဓ
ဂုဏဇောတက၊ ဝသေန ပဉ္စအဝယဝါ။ ။ *ယုတ္တံ၊ ယုတ္တိ·တိဝါ
ယုတ္တိ၊ ယုတ္တိဘူတော့အတ္ထော ယုတ္တိအတ္ထော။ *ယုတ္တိထာပကာသ
ကံဝါကျံယုတ္တိဝါကျံ။ *လဒ္ဓေါ ဂုဏောအာနိသံသောလဒ္ဓဂုဏော။
လဒ္ဓဂုဏဘူတော့ အတ္ထော လဒ္ဓဂုဏတ္ထော။ *လဒ္ဓဂုဏသပကာ
သကံ ဝါကျံ လဒ္ဓဂုဏဝါကျံ။ *လဒ္ဓဂုဏသပကာသဇောတကောလဒ္ဓဂု
ဏဇော တကော။ ဧဝဠိ သတိ “ယု-က္ခယပ္ပစ္စယ-ယောဂေကမ္မနိဝ
ဠိ”·တိပဒိကာသာယသမေတိ။ ။ တေသုပန *လဒ္ဓဂုဏသိ-စွာမိ
ယုတ္တိဝါကျံ။ ဧဝဠိ·တျာမိ လဒ္ဓဂုဏဝါကျံ။ ဟိသန္ဓေါလဒ္ဓဂုဏဇော
တကော။

(၁၀) ကတ္ထမိ အယုတ္တိ-လဒ္ဓဒေါသာန-မနုက္ကမေန ဌိတံ။ ။

ဧတ္ထ စ အယုတ္တတ္ထအယုတ္တိဝါကျံ၊ လဒ္ဓဒေါသတ္ထ၊ လဒ္ဓဒေါသ
ဝါကျံ၊ လဒ္ဓဒေါသဇောတက၊ ဝသေန ပဉ္စ အဝယဝါ။ ။ *နယုတ္တိ
အယုတ္တိ။ *ကေပိပနတ္ထကမ္မိနဒေဝဠိ၊ ဧဝဠိသတိ သောတုဇနာ

သေသဝိဂ္ဂဟေ-ဝိ နုဇာနေယျံ။ ။ထေသုပန*ကေမိ-တျာမိဓယုတ္တိ
ဝါကျ၊ ဝေဌိ-တျာမိ လဒ္ဓဒေါသဝါကျ၊ ဟိသဒ္ဓေါလဒ္ဓဒေါသဇော
တကော။

(၁၁) ကတ္ထမိ အန္ဓယ-ဗျတိရေကောန-မဒ္ဓုက္ကမေနဌိတံ။ ။

ဧတ္ထေစ အန္ဓယတ္ထ၊အန္ဓယဝါကျ၊ ဗျတိရေကတ္ထ၊ဗျတိရေကဝါ
ကျ၊ဗျတိရေကဇောတက၊ဝသေန ပဉ္စ အဝယဝါ။ ။*ပကတျတ္ထ
ထစ အနုဂ္ဂံပံ ဇေတိပဝတ္တတိတိအန္ဓယော၊ အန္ဓယောအတ္ထော*အန္ဓ
ယတ္ထော*အန္ဓထထာ ပကာသကံဝါကျ၊အန္ဓယဝါကျ၊ပဋိသေဝေ
ရဟိတ ဝါကျ၊ *ပကတျတ္ထေန ဗျတိရေဝေတိဝိဂ္ဂုတ္တတိတိ ဗျတိရေ
ကော၊ဗျတိရေကောအတ္ထောဗျတိရေကတ္ထော။ *ဗျတိရေကသပ
ကာသကံဝါကျ ဗျတိရေကဝါကျ၊ *ဗျတိရေကသဇောတကော
ဗျတိရေကဇောတကော၊ န ပန ဗျတိရေကသဝါစကော- တိအ
တ္ထော။ ။ထေသု ပန*ဗျတိရေကသမိ-တျာမိ အန္ဓယဝါကျ၊ န ပ
နိ-တျာမိ ဗျတိရေက ဝါကျ၊ပနသဒ္ဓေါဗျတိရေကဇောတကော။

(၁၂) ကတ္ထမိ ဗျတိရေက-အန္ဓယာန-မဒ္ဓုက္ကမေန ဌိတံ။ ။

အန္ဓယထာ ဇောတကော အန္ဓယ ဇောတကော၊ဇေတန*အန္ဓ
ယဝါစကောနိပါယော နုတ္တိ၊ အန္ဓယဇောတကော ဝေပန အတ္ထိ-
တိ သိဒ္ဓံ။ ။ထေသု*ဇေတနိ-တျာမိ ဗျတိရေကဝါကျ၊ အန္ဓယိ-စွာ
မိ အန္ဓယဝါကျ၊ပနသဒ္ဓေါ အန္ဓယဇောတကော။

(၁၃) ကတ္ထမိ ယုတ္တန္ဓယ-လဒ္ဓဒေါသ ဗျတိရေကောန- မဒ္ဓုက္ကမေန
ဌိတံ။ ။ဧတ္ထေစ ယုတ္တန္ဓယတ္ထ၊ ယုတ္တန္ဓယဝါကျ၊ ထဒ္ဓဒေါသ-ဗျတိ

ရေကတ္ထ၊လဒ္ဓဒေါသ ဗျတိရေကဝါကျ၊ထဒ္ဓဒေါသ ဗျတိရေကဇော
တက၊ဝသေန ပဉ္စအဝယဝါ။ ။*ယုတ္တိ စ သာ အန္ဓယောစာ-တိ
ယုတ္တန္ဓယော၊ ယုတ္တန္ဓယော စ သော အတ္ထော စာ- တိယုတ္တန္ဓယ
တ္ထော။ *ယုတ္တန္ဓယထာပကာသကံဝါကျ၊ ယုတ္တန္ဓယဝါကျ၊ *ထဒ္ဓ
ဒေါသောစ သော ဗျတိရေကောစာ-တိ ထဒ္ဓဒေါသဗျတိရေကော၊
သောစ သော အတ္ထော စာ-တိ လဒ္ဓဒေါသ ဗျတိရေကတ္ထော*လဒ္ဓ
ဒေါသ ဗျတိရေကသပ ကာသကံ ဝါကျ၊လဒ္ဓဒေါသ ဗျတိရေက

ဝါကျ၊*လဒ္ဒဒေါသ ဗျတ်ရေကထာ ဇောတကောလဒ္ဒဒေါသ ဗျတ်
ရေက ဇောတကော၊ ဣတရထာ ဟိ လဒ္ဒဒေါသ ဗျတ်ရေကဝါစ
ကောနိပါတောသိယာ။ ။တေသု*လဒ္ဒဒေါသိစ္စာ-ဗိယုတ္တန္တထဝါ
ကျ၊ဣတရထာ ဟိ-စ္စာဗိလဒ္ဒဒေါသဗျတ်ရေကဝါကျ၊ဟိသဒ္ဓေါ လဒ္ဒ
ဒေါသ ဗျတ်ရေကဇောတကော။

(၁၄) ကတ္တမိ သာမည-ဝိသေသာန-မနုက္ကမေန ဌိတံ။ ။

ဧတ္ထေ သာမညတ္ထ၊သာမညဝါကျ၊ ဝိသေသတ္ထ၊ဝိသေသဝါကျ၊
ဝိသေသဇောတက၊ဝသေန ပဉ္စ အဝယဝါ။ ။*သာဓာရဏတာ
ဝေန မနိထဗ္ဗိ ဉာထဗ္ဗ-န္တိသာမညံ၊ထမာနသသတာဝေါဝါသာမညံ၊
သာမညာဘူတော အတ္ထော သာမညတ္ထော၊ *သာမညသပကာသ
ကံဝါကျ သာမညဝါကျ၊ *ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသေတိတိ၊ဝါဝိသေ
ယော၊ဝိသေသော အတ္ထော ဝိသေသတ္ထော၊ *ဝိသေသထာ ပကာ
သကံဝါကျ ဝိသေသဝါကျ၊ ဝိသေသေန္တိ အတ္ထံ၊ ဝိသေသိယတိအ
တ္ထော၊အနေနာ-တိ ဝါ ဝိသေသံ၊ ဝိသေသဉ္စတံ ဝါကျဉ္စာ-တိဝိသေ
သဝါကျ၊ဝိသေသသဒ္ဓေါ ဟိ အတ္ထံဝဒမာနော ပုလ္လိဂီကော၊ဝါကျ
ဝဒမာနော နပုံ သကလိဂီကော-တိ ဇေဒိတဇ္ဇော၊ *ဝိသေသထာ
ဇောတကောဝိသေသဇောတကော။ ။တေသု *ဝိသေသန္တိ-စ္စာဗိ
သာမညဝါကျ၊ဝိသေသသဒ္ဓေါ ဟိ-စ္စာဗိ ဝိသေသဝါကျ၊ဟိ သဒ္ဓေါ
ဝိသေသဇောတကော။

(၁၅) ကတ္တမိ ဝိသေသ-သာမညာန-မနုက္ကမေန ဌိတံ။ ။

သာမညသဇောတကော သာမညဇောတကော၊ *ဧတ္ထသာမ
ညသဒ္ဓေနအတ္ထောအဓိပ္ပေတော၊သာမညံဟိနာမ၊အတ္ထဝါကျဝသေ
နဒုဝိဝံ၊ ။တေသု*ဧတ္ထိ-စ္စာဗိဝိသေသဝါကျ၊သာမညံဟိ-စ္စာဗိသာ
မညဝါကျ၊ဟိသဒ္ဓေါ သာမညဇောတကော။

(၁၆) ကတ္တမိ အပါကဋ-ပါကဋိကရဏာန-မနုက္ကမေနဌိတံ။ ။

ဧတ္ထေ အပါကဋတ္ထ၊ အပါကဋဝါကျ၊ ပါကဋိကရဏတ္ထ၊ပါက
ဋိကရဏဝါကျ၊ပါကဋိကရဏဇောတက၊ဝသေန ပဉ္စအဝယဝါ။ ။
*ပါကဧတိ-တိ ပါကဧတ၊န ပါကဧတအပါကဧတ၊အပါကဧတ

အတ္ထောအပါကဋ္ဌတ္ထော၊ အပါကဋ္ဌိကမ္မန္တိ ဝိဝေတသေဝနာမ်၊ အပါ
 ကဋ္ဌကာတဗ္ဗန္တိ အပါကဋ္ဌိကမ္မံ၊ အပါကဋ္ဌကာတုံ အရဟတိတိဂုဏ္ဍိ
 ဟောတိ၊ *အပါကဋ္ဌသပကာသကံ ဝါကျံ အပါကဋ္ဌဝါကျံ၊ ပါကဋ္ဌ
 ကရိယသတပါကဋ္ဌိကရဏော၊ ပါကဋ္ဌကရောတိတိဝါ ပါကဋ္ဌိကရ
 ဏော၊ ပါကဋ္ဌိကရဏော အတ္ထောပါကဋ္ဌိကရဏတ္ထော၊ *ပါကဋ္ဌ
 ကရောန္တိ အတ္ထံ၊ ပါကဋ္ဌကရိယတေအတ္ထော၊ အနေနာတိ ဝါ ပါက
 ဋ္ဌိကရဏံ၊ ပါကဋ္ဌိကရဏံဝါကျံ ပါကဋ္ဌိကရဏဝါကျံ၊ *ပါကဋ္ဌိက
 ရဏသထေတေတကောပါကဋ္ဌိကရဏတေတကော၊ တ-ပွါကဋ္ဌိက
 ကရဏတေတကော တိ ဝိဝေတသေဝနာမ်၊ *တသထ အပါကဋ္ဌ
 သထ အတ္ထသထ ပါကဋ္ဌိကရဏမတ္ထံ တေတေတိတိ တပွါကဋ္ဌိကရ
 ဏတေတကော၊ ယထာဟိ အပါကဋ္ဌသထ ခေသာ-မိ ပဒတ္ထသပါ
 ကဋ္ဌိကရဏံ ကာကာ-မိ ပဒတ္ထံ ပကာသေတိ၊ ဘထာ အပါကဋ္ဌသထ
 ပုဗ္ဗဝါကျတ္ထသပါကဋ္ဌိကရဏံ ပရဝါကျတ္ထံ တေတေတိ၊ တေ
 သု*ထသထိ-စွာမိ အပါကဋ္ဌဝါကျံ၊ ယထာ ဟိ-စွာမိ ပါကဋ္ဌိကရဏ
 ဝါကျံ၊ ဟိ သန္ဓေါပါကဋ္ဌိကရဏတေတကော၊

(၁၇) ကတ္ထမိ ဒဋ္ဌိယ-ဒဋ္ဌိကရဏာန-မနုတ္တမေန ပြုတံ။ ။

တ္ထေဝ ဒဋ္ဌိယတ္ထ၊ ဒဋ္ဌိဝါကျံ၊ ဒဋ္ဌိကရဏတ္ထ၊ ဒဋ္ဌိကရဏတ္ထ၊ ဒဋ္ဌိ
 ကရဏဝါကျံ၊ ဒဋ္ဌိကရဏတေတက၊ ဝသေန ပုဗ္ဗ အဝယဝါ။ ။
 *ဒဋ္ဌေတဗ္ဗောထိရေတဗ္ဗော တိဒဋ္ဌိယော၊ ဒဋ္ဌိယောအတ္ထောဒဋ္ဌိယ
 တ္ထော၊ ဒဋ္ဌိကမ္မန္တိ ဝိ ဝေတသေဝနာမ်၊ ဒဋ္ဌိကာတဗ္ဗန္တိ ဒဋ္ဌိကမ္မံ၊ ပရ
 ဝါကျေန ဒဋ္ဌိကာတုံ အရဟတိတိဂုဏ္ဍိဟောတိ၊ *ဒဋ္ဌိယသထ ပကာ
 သကံဝါကျံ ဒဋ္ဌိယဝါကျံ၊ *ဒဋ္ဌိကရိယတေဒဋ္ဌိကရဏော၊ ဒဋ္ဌိက
 ရောတိတိဝါ ဒဋ္ဌိကရဏော၊ ဒဋ္ဌိကရဏောအတ္ထော ဒဋ္ဌိကရဏ
 တ္ထော၊ *ဒဋ္ဌိကရောန္တိ အတ္ထံ၊ ဒဋ္ဌိကရိယတိအတ္ထော၊ အနေနာတိ ဝါ
 ဒဋ္ဌိကရဏံ၊ ဒဋ္ဌိကရဏံဝါကျံ ဒဋ္ဌိကရဏဝါကျံ၊ *ဒဋ္ဌိကရဏသထ
 တေတကော ဒဋ္ဌိကရဏတေတကော၊ ယု-ဣ- ပုဂ္ဂယယောဂေ
 ဟိဆဋ္ဌိကမ္မံဘဝတိ၊ တေသု*ဒဋ္ဌိကျာမိဒဋ္ဌိယဝါကျံ၊ ယု-ဣ-
 ကျာမိဒဋ္ဌိကရဏဝါကျံ၊ ဟိ သန္ဓေါ ဒဋ္ဌိကရဏတေတကော၊

(၁၈) *ဒဠိကရဏဝါကျ၌ အာဂမ-ယုတ္တိဝသေနဗရိဝံ၊ တတ္ထ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ပါဠိနာ ဝုတ္တံ အာဂမ ဒဠိကရဏဝါကျ၊ ဝုတ္တ၌ “အာဂမေနာ-တိ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ပါဠိနာ”-တိ၊ *ကာရဏာနုပရောဓေန ဝုတ္တံ ယုတ္တိ ဒဠိကရဏဝါကျ၊ ယုတ္တိ ပန ကာရဏာနုပရောဓေနာမ၊ *အာဂမေန ဒဠိကရဏဝါကျ အာဂမ ဒဠိကရဏဝါကျ၊ ယုတ္တိယာဒဠိကရဏဝါကျယုတ္တိဒဠိကရဏဝါကျ၊ *တေသု*တတ္ထိ-ရွာမိ ဒဠိယဝါကျ၊ ဝုတ္တိ-ရွာမိ အာဂမ ဒဠိကရဏဝါကျ၊ စသဒ္ဓေါ အာဂမ ဒဠိကရဏာတေတကော၊ ကာရဏာတိအာမိ ဒဠိယဝါကျ၊ ယုတ္တိ-ရွာမိ ယုတ္တိ ဒဠိကရဏဝါကျ၊ ပနသဒ္ဓေါယုတ္တိ ဒဠိကရဏာတေတကော၊ *တေသုစ ဇကေကံ သဘာဝ, ဗျတိရေက, ဝသေန ဗရိဝံ၊ *တတ္ထ ပကတိယာ ဝုတ္တံ သဘာဝ ဒဠိကရဏဝါကျ၊ ပကတိယိနာမ သဘာဝေ၊ *ပဋိပက္ခေန ဝုတ္တံ ဗျတိရေက ဒဠိကရဏဝါကျ၊ န ဟိပဋိပက္ခထောအညံဗျတိရေကံ နာမအတ္ထိ၊ *တေသု*တတ္ထိ-ရွာမိ ဒဠိယဝါကျ၊ ပကတိဟိ-ရွာ မိသဘာဝ ဒဠိကရဏဝါကျ၊ ဟိသဒ္ဓေါသဘာဝဒဠိကရဏာတေတကော၊ *ပဋိပက္ခနိ-ရွာမိဒဠိယဝါကျ၊ နဟိ-ရွာမိ ဗျတိရေကဒဠိ ကရဏဝါကျ၊ ဟိသဒ္ဓေါ ဗျတိရေကဒဠိကရဏာတေတကော၊

(၁၉) *သာရုတ္ထ, သာရုဝါကျ, သာကောတ္ထ, သာကော ဝါကျ, သာကောတေတကာတိဝိ, *ဉာပျုတ္ထ, ဉာပျုဝါကျ, ဉာပကတ္ထ, ဉာပကဝါကျ, ဉာပကတေတကာတိဝိ, *လက္ခတ္ထ, လက္ခဝါကျ, လက္ခဏတ္ထ, လက္ခဏဝါကျ, လက္ခဏာတေတကာ-တိဝိ, ဒဠိယတ္ထာမိပဉ္စာဝယဝါနံ(ယေဝ)ယထာ-တ္ထံ ပရိယာယာ၊

(၂၀) *ပရတ္ထေန သာဓေတဗ္ဗောတိသာဇျော၊ သာဇျောအတ္ထော သာရုတ္ထော၊ သကတ္ထော၊ *ပရဝစနေ သာဓေတဗ္ဗ-န္တိသာရျံ၊ သာရျံ ဝါကျ၊ သာရုဝါကျ၊ သာကောဝစနံ၊ *သကတ္ထံသာဓေတိတိ သာဓကော၊ သာဓကောအတ္ထောသာကောတ္ထော၊ ပရတ္ထော၊ *သကဝစနံ သာဓေတိတိသာဓကံ၊ သာဓကံဝါကျ သာဓကောဝါကျ၊ ပရဝစနံ၊ *သာဓက-မတ္ထံဇောဓေတိ-တိသာဓကောတေတကော၊

(၂၀) ပရတ္တေန ညပေတဗ္ဗောတိညပျော၊ ညပျော အတ္ထောည
 ပျတ္တော၊ သကတ္ထော၊ *ပရဝစနေနညပေတဗ္ဗန္တိ ညပျံ၊ ညပျံဝါကျ
 ညပျံဝါကျ၊ သကဝစနံ၊ *သကတ္ထံညပေတိတိ ညပကော၊ ညပကော
 အတ္ထော ညပကတ္ထော၊ ပရတ္တော၊ *သကဝစနံ ညပေတိတိညပကံ၊
 ညပကံ ဝါကျ၊ ညပကဝါကျ၊ ပရဝစနံ၊ ညပက-မတ္ထံဇောထေတိတိ
 ညပကဇောတကော။

(၂၁) *ပရတ္တေန လက္ခေတဗ္ဗောတိ လက္ခေ၂၊ လက္ခေ၂အ
 တ္ထောလက္ခေ၂တ္ထော၊ သကတ္ထော၊ *ပရဝစနေနလက္ခေတဗ္ဗန္တိ လက္ခေ၂၊
 လက္ခေ၂ဝါကျ၊ လက္ခေ၂ဝါကျ၊ သကဝစနံ၊ *လက္ခေ၂သကတ္ထံ၊ လက္ခေ
 ယတိသကတ္ထော၊ အနေနာ-တိဝါလက္ခေထော၊ လက္ခေထော အတ္ထော
 လက္ခေထတ္ထော၊ ပရတ္တော၊ *လက္ခေ၂သကဝစနံ၊ လက္ခေယတိတံ၊
 အနေနာ-တိ ဝါ လက္ခေတံ၊ လက္ခေတံ ဝါကျ၊ လက္ခေထဝါကျ၊ ပရဝ
 စနံ၊ *လက္ခေထ-မတ္ထံ ဇောထေတိ-တိ လက္ခေထဇောတကော။

(၂၃) ကတ္တမိ ပုစ္ဆာ-ဝိသဇ္ဇနာန-မနုတ္တမေန ဌိတံ။ ။
 ကိတ္တကာ ဣ အဝယဝါ။ ။

*ပုစ္ဆတ္တ၊ ပုစ္ဆာဝါကျ၊ ဝိသဇ္ဇနာတ္တ၊ ဝိသဇ္ဇနာဝါကျ၊ ဝိသဇ္ဇနာ
 ဇောတက၊ ဝသေန ဟိ ပုစ္ဆဝိသေ။ ။ *ပုစ္ဆိနံ၊ ပုစ္ဆိ တဗ္ဗာတိ ဝါ
 ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆာဓသာအတ္ထောတ-တိ ပုစ္ဆတ္ထော၊ *ပုစ္ဆိနိအတ္ထံ၊ ပုစ္ဆိ
 ယတိ အတ္ထော၊ ဇောယာ-တိ ဝါ ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆာဓသာဝါကျဉ္စာ-တိ
 ပုစ္ဆာဝါကျ၊ ဝိသဇ္ဇနံ၊ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗာတိဝါ ဝိသဇ္ဇနာ၊ ဝိသဇ္ဇနာဓသာ
 အတ္ထောတ-တိ ဝိသဇ္ဇနာတ္ထော၊ *ဝိသဇ္ဇန္တိ အတ္ထံ၊ ဝိသဇ္ဇိယတိအ
 တ္ထော၊ ဇောယာ-တိဝါ ဝိသဇ္ဇနာ၊ ဝိသဇ္ဇနာ ဓသာဝါကျဉ္စာ-တိ ဝိ
 သဇ္ဇနာ ဝါကျ၊ *ဝိသဇ္ဇန-မတ္ထံ ဇောထေတိ-တိ ဝိသဇ္ဇနာ ဇောတ
 ကော။ ။ ထေသု* ကိတ္တကာတိအာမိ ပုစ္ဆာဝါကျ၊ ပုစ္ဆတ္ထိ-စွာမိ
 ဝိသဇ္ဇနာဝါကျ၊ ဟိသဇ္ဇိဝိသဇ္ဇနာဇောတကော။

(၂၄) ကတ္တမိ ဟေဒနာ-ပရိဟာရာန-မနုတ္တမေန ဌိတံ။ ။

ဣတ္ထေ အာဟောဂတ္ထ၊ အာဟောဂ ဝါကျ၊ ဟေဒနတ္ထ၊ ဟေဒနာ
 ဝါကျ၊ ပရိဟာရတ္ထ၊ ပရိဟာရ ဝါကျ၊ ဟေဒနာဇောတက၊ ဝသေန

သတ္တဗေဒဝါဒီ။ ။*အာသုဇနံ မနထိကရဏံ၊ အာသုဇိတဗြော-
 တိဝါအာဘောဂေါ။အာဘောဂေါအတ္ထောအာဘောဂတ္ထော။*အာ
 ဘောဂသပကာသကံဝါကျံ အာဘောဂဝါကျံ။*စောဒနံ၊စောဒေ
 တဗြော-တိ ဝါစောဒနာ။ စောဒနာစ သာ အတ္ထောစာ-တိ စောဒနာ
 ဂ္ဍော။*စောဒေန္တိ ဒေါဗံအာရောပေန္တိ။ စောဒိယထေ ဒေါသော
 အာရောပိထထေ၊ ဇောယာ-တိဝါ စောဒနာ။ စောဒနာ စ သာဝါ
 ကျဗြော-တိ စောဒနာဝါကျံ။ *ပရိဟရဏံ၊ ပရိဟရိထထေ-တိဝါပရိ
 ဟာရော။ ပရိဟာရောအတ္ထောပရိဟာရဂ္ဍော။ *ပရိဟရန္တိဒေါဗံ၊
 ပရိဟရိယထေဒေါသော၊ဇထေနာ-တိဝါပရိဟာရော။ပရိဟာရောစ
 သောဝါကျဗြော-တိ ပရိဟာရဝါကျံ။ *စောဒန-မတ္ထံဇောထေတိ-တိ
 စောဒနာဇောထကော။ ။နူစပရိဟာရဇောထကော-ပိ သိယာ။
 အထ ကာသ္မာသော ဣဓေဂုတ္ထော-တိ။ တထထထထ ထထထ အနာဂ
 တထထ-တိ။ ။ထေသု*နုဗိ-စွာမိအာဘောဂဝါကျံ။အထာ-တိအာ
 မိစောဒနာဝါကျံ။စသန္ဓေါစောဒနာဇောထကော။ တထထိစွာ-မိ ပရိ
 ဟာရဝါကျံ။

(၂၅) ကတ္ထပိ ပက္ခပက္ခန္တရေန-မနုတ္တမေန ပြိတံ ။

ထထ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝေန ဝုတ္တိ ပက္ခံ၊ပရဘာဂဘာဝေန ပနဝုတ္တိ
 ပက္ခန္တံ။ ။ဇေ စပက္ခတ္ထပက္ခဝါကျံ၊ပက္ခန္တရတ္ထ၊ ပက္ခရန္တ ဝါ
 ကျံ၊ပက္ခန္တရဇောထက၊ ဝသေန ပဗ္ဗဗေဒဝါဒီ။ ။*ဟန္တိတဗြော
 ရာသိကာထဗြော-တိ ပက္ခော။ဘာဂေါ၊ပက္ခာဘုထောအတ္ထောပက္ခ
 ဂ္ဍော။ ။*ပက္ခထ ပကာသကံ၊ပက္ခံဝါ ဘာဂဘုထံ၊ ဝါကျံပက္ခ
 ဝါကျံ။ *ပုဗ္ဗပက္ခထောအန္တရောဇောထော၊ ပက္ခောစသော ပုဗ္ဗပက္ခ
 ထောအန္တရောစာ-တိ၊ဝါ ပက္ခန္တရော။ ပက္ခန္တရောအတ္ထောပက္ခန္တရ
 ဂ္ဍော။*ပက္ခန္တရ-ပုဏ္ဏသကံ၊ ပက္ခန္တရံဝါအညဘာဂဘုထံ၊ ဝါကျံ
 ပက္ခန္တရဝါကျံ။ပက္ခန္တရထဇောထကောပက္ခန္တရဇောထကော။ ။
 ထေသု*တထထိ-စွာမိ ပက္ခဝါကျံ။ ပရိစွာမိပက္ခန္တရဝါကျံ။ ပနသန္ဓေါ
 ပက္ခန္တရဇောထကော။

မိ၊ တေသံသဗ္ဗေသံ အပါကဋ-ဌာနေ အာရဒ္ဓ ဝါကျာဒိ-တိ ဝေဓိ ထဗ္ဗိ။

(၂၈) ကတ္ထမိ ဂရဟာ-သမ္ဘာဝနာန-မဒုက္ကမေန ဌိတံ။ ။

ဧတ္ထေ ဂရဟတ္ထ၊ ဂရဟာဝါကျ၊ သမ္ဘာဝနတ္ထ၊ သမ္ဘာဝနာဝါကျ၊ သမ္ဘာဝနာတေတကာ၊ ဝသေန ပဉ္စအဝယဝါ။ ။ *ဂရဟထံနိန္ဒနံ ဂရဟာ၊ ဂရဟာ ဝေ အတ္ထော ဂရဟတ္ထော၊ ဂရဟာယ ပကာသကံ ဝါကျံ ဂရဟာဝါကျံ။ *သမ္ဘာဝနံ ထောမနံ သမ္ဘာဝနာ၊ သမ္ဘာဝနာ ဝေ အတ္ထော သမ္ဘာဝနတ္ထော၊ သမ္ဘာဝနာယ ပကာသကံ ဝါကျံ သမ္ဘာဝနာဝါကျံ။ သမ္ဘာဝနာယ တေတကော သမ္ဘာဝနာ တေတကော။ ကိဉ္စာပိ ဟိ သမ္ဘာဝနာယာ-တိ” †“ပဒေ ဆဋ္ဌိပိဘတ္ထိ” ဟောတိ။ ဣ-ပုစ္ဆယယောဂတ္ထာ ပန” †“ကမ္မတ္ထော သမ္ဘဝတိ”။ *ကိဉ္စာပိ ဟိ-စွာဒိ ဂရဟာဝါကျံ၊ ဣ-ပုစ္ဆယိ-စွာဒိ သမ္ဘာဝနာဝါကျံ၊ ပနသဒ္ဓေါ သမ္ဘာဝနာတေတကော။

(၂၉) *အရုရုတ္ထ၊ အရုပိဝါကျ၊ အနုဂ္ဂဟတ္ထ၊ အနုဂ္ဂဟ ဝါကျ၊ အနုဂ္ဂဟတေတကာ-တိ ပိ တေသံ (ယေဝ) ယထာက္ကမံ ပရိယာယာ။ ။ *နရုဂ္ဂနံ အရုပိဝါကျံ၊ အရုပိ ဝေ အတ္ထော အရုရုတ္ထော၊ အရုပိယာ ပကာသကံ ဝါကျံ အရုပိဝါကျံ။ *အနုဂ္ဂဟထံ အနုဂ္ဂဟော၊ အနုဂ္ဂဟော ဝေ အတ္ထော အနုဂ္ဂဟတ္ထော။ *အနုဂ္ဂဟထပကာသကံ ဝါကျံ အနုဂ္ဂဟဝါကျံ။ *အနုဂ္ဂဟထတေတကော အနုဂ္ဂဟတေတကော။

(၃၀) ကတ္ထမိ သမ္ဘာဝနာ-ဂရဟာန-မဒုက္ကမေန ဌိတံ။ ။

ဂရဟာယ တေတကော ဂရဟာတေတကော။ *ကိဉ္စာပိ ဟိ ဂရဟာတိပဓံ ကမ္မံဟောတိ။ ဣ-ပုစ္ဆယယောဂတ္ထာပန ထဗ္ဗိ။ ။ တေသု *ကိဉ္စာပိ ဟိ-စွာ-ဒိ သမ္ဘာဝနာဝါကျံ၊ ဣ-ပုစ္ဆယိ-စွာဒိ ဂရဟာဝါကျံ၊ ပနသဒ္ဓေါ ဂရဟာတေတကော၊ အရုပိတေတကော-တိ ပိ တေသေဝ နာမ်။ ။ *ဟိ-ဝ-ပန-သဒ္ဓါ ယထာဂုတ္ထာ

† “ပဓံကမ္မံ” ဣတိပိ။ ။ † “တဗ္ဗိ” ဆဋ္ဌိ” ဣတိပိ ကတ္ထမိ။

နံ သင်္ခါပါမိသောဓမ္မသတ္တာနံ ဇောထကော၊ တတ္ထ တေသု ဟိ သဇ္ဈိ ပန ဝိတ္ထာရသေဝံ။

(၃၁) ကတ္ထမိ နယ-နယန္တရေနမနုတ္တမေန ဌိတံ ။

ဧတ္ထေ နယတ္ထနယဝါကျ၊ နယန္တရတ္ထနယန္တရဝါကျ၊ နယန္တရဝိ ကပ္ပဇောထက၊ ဝသေန ပဉ္စ အဝယဝါ။ *နိယတိ ဣယတိတိ နယော၊ နယော စ ဘော အတ္ထောစာ-တိနယတ္ထော၊ *နေန္တိ ဇာနန္တိ အတ္ထိ၊ နိယတိ အတ္ထော၊ ဧတေနာ-တိ ဝါ နယော၊ နယော စသောဝါ ကျဉ္စာ-တိနယဝါကျ၊ ပဌမနယတောအန္တရော() နယန္တရော၊ နယန္တရသင်္ခါတော အတ္ထော နယန္တရတ္ထော၊ *နယန္တရသင်္ခါတံဝါကျ၊ နယန္တရဝါကျ၊ *နယန္တရသေ အတ္ထသေ ဝိကပ္ပနံ နယန္တရဝိကပ္ပေါ၊ တသေ ဇောထကော နယန္တရဝိကပ္ပဇောထကော။ ။† တေသု *နေန္တိ-စွာမိ နယဝါကျ၊ နိယတိ-စွာမိ နယန္တရဝါကျ၊ ဝါသဇ္ဈိ နယန္တရဝိကပ္ပဇောထကော။ ။*ဝါ, အတဝါ, သဇ္ဈိပုဗ္ဗဝါကျနု ဧကကာရဏ နာနာဗလဋ္ဌာနေ, ဧကဗလနာနာကာရဏဋ္ဌာနေဝါ, အာဂတော၊ အဝိစ, အပရော-တိ သဇ္ဈိ ပန ပုဗ္ဗဝါကျ၊ နိသိတာဝါ အနိသိတာဝါ။

(၃၂) ကတ္ထမိ ပရိကပ္ပ-ပရိကပ္ပဝန္တနမနုတ္တမေန ဌိတံ ။

ဧတ္ထမိ ပရိကပ္ပတ္ထ, ပရိကပ္ပဝါကျ, ပရိကပ္ပဝန္တတ္ထ, ပရိကပ္ပဝန္တဝါကျ, ပရိကပ္ပဇောထက၊ ဝသေန ပဉ္စ အဝယဝါ။ ပရိကပ္ပနံ, ပရိကပ္ပိတဗ္ဗော-တိ ဝါ ပရိကပ္ပေါ။ *ပရိကပ္ပေါအတ္ထောပရိကပ္ပတ္ထော၊ ပရိကပ္ပသေ ပကာသကံဝါကျ၊ ပရိကပ္ပဝါကျ၊ ပယောဂဘူတော ပရိကပ္ပေါအသေအတ္ထိတိ ပရိကပ္ပဝန္တောသောစ သောအတ္ထောစာ-တိပရိကပ္ပဝန္တတ္ထော၊ ပရိကပ္ပဝန္တဏှံ ပကာသကံဝါကျ၊ ပရိကပ္ပဝန္တဝါကျ၊ ပရိကပ္ပသေ ဇောထကော ပရိကပ္ပဇောထကော၊ နိပါတော၊ *သစေဟိသောယတ္ထနယုဇ္ဇတိ၊ တံ ပဒံ သဒ္ဓိဋ္ဌာနတ္ထံဝဒတိ။ ။ဧတ

(အညော, နယောစသောပဌမနယတောအန္တရောစာတိဝါ) ဣတိဝိအတ္ထိ။
† ဧတ္ထမိ ပဌမိစွာမိနာပန္တိ မဂ္ဂိဂယော ကတ္ထမိဉ္စရိတော။ ။

သုသလေဟိ-ရွာမိ ပရိကပ္ပဝါကျ၊ တံပဒ- မိရွာမိ ပရိကပ္ပဝန္တဝါကျ၊
သလေသန္တေပရိကပ္ပဇောတကော။

(၃၃) ကတ္ထမိ အနိယတ-နိယတာန-မနုတ္တမေန ဌိတံ။ ။

ဧတ္ထ စ အနိယတတ္ထ, အနိယတဝါကျ, နိယတတ္ထ, နိယတဝါကျ,
ဝသေန စတ္တာဇော အဝယဝါ။ ။ *န နိယမနံ, န နိယ မိယထေန
လက္ခယထေ- တိ ဝါ အနိယတော။ အနိယတော အတ္ထော အနိယ
တတ္ထော။ *နနိယမတိတိ အနိယတော။ ယကာဇော။ ထေနသဟိတံ
ဝါကျအနိယတဝါကျ။ *နိယမနံ, နိယမိယဗျော-တိ ဝါ နိယတော။ နိ
ယတောအတ္ထောနိယတတ္ထော။ နိယမတိတိ နိယတော။ ယကာဇော။
ထေနသဟိတံဝါကျနိယတဝါကျ။ *ဥဒါဟရဏံ သုဝိညေယျမေဝ။

(၃၄) ကတ္ထမိ သဒ္ဓိဋ္ဌာန-သံသယဝါကျာနိ သန္တိ။ ။

ဧတ္ထ စ သဒ္ဓိဋ္ဌာနတ္ထ, သဒ္ဓိဋ္ဌာနဝါကျ, သံသယတ္ထ, သံသယဝါကျ,
ဝသေနစတ္တာဇော အဝယဝါ။ ။ *သဒ္ဓိဋ္ဌိယထေ ဝိနိစ္ဆိ ယထေတိ
သဒ္ဓိဋ္ဌာနော။ သဒ္ဓိဋ္ဌာနော အတ္ထောသဒ္ဓိဋ္ဌာနတ္ထော။ *သဒ္ဓိဋ္ဌာနသပ
ကာသကံ ဝါကျ သဒ္ဓိဋ္ဌာနဝါကျ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗ-န္တု-ဗိပဒသဟိတံ ဝါကျ။
*သံသယိထဗျော-တိ သံသယော။ သံသယော အတ္ထော သံသယ
တ္ထော။ *သံသယသပကာသကံ ဝါကျသံသယဝါကျ။ ဝေဓိတဗ္ဗ-
န္တု-ဗိပဒသဟိတံဝါကျ။

(၃၅) ကတ္ထမိ ဥပမာန-ဥပမေယျဝါကျာနိ သန္တိ။ ။

ဧတ္ထ စ ဥပမာနတ္ထ, ဥပမာနဝါကျ, ဥပမေယျတ္ထ, ဥပမေယျဝါကျ,
†ဥပမာနဇောတက, ဝသေန ပဉ္စအဝယဝါ။ ။ *ဥပမိယတိအနေ
နာ-တိ ဥပမာနော။ ဥပမာနောအတ္ထောဥပမာနတ္ထော။ *ဥပမာနသပ
ကာသကံဝါကျဥပမာနဝါကျ။ *ဥပမိယတိတိဥပမေယျော, ဥပမေ
ယျော အတ္ထော ဥပမေယျတ္ထော။ *ဥပမေယျသပ ကာသကံဝါကျ
ဥပမေယျဝါကျ။ *ဥပမိယထေဥပမာ။ ဥပမာယဇောတကောဥပမာ
ဇောတကော။ ပဒီပေါ ဝိဇ္ဇာမာနဝတ္ထုသသဇောတကောဝိယ။ ။
ထေသု*ဥပမာယိ-ရွာမိ ဥပမေယျဝါကျ။ ပဒီပေါ-ရွာမိဥပမာနဝါကျ။

“ဥပမာ, ဥပမာဇောတက, ဝသေန ဆ အဝယဝါ” တိကတ္ထမိ။

ဝိယထဒ္ဓေါဥပမာနုဇောတကော၊ သောစဥပမာနဝါကျနိထဝီတတ္ထာ
ဥပမာနုဿဥပမေယျနုဿဒိသတာဝံပဓာနေနုဓထေတိ။

(၃၆) ကတ္ထဝိ မုချော-ပစာရဝါကျာနိသန္တိ။ ။

ဧတ္ထ စ မုချတ္ထ၊ မုချဝါကျ၊ ဥပစာရတ္ထဥပစာရဝါကျ၊ ဝသေန
စက္ကာရော ဆဝယဝါ။ *ဥပစာရတောမုတ္တဝီတိမုချော၊ ပထိဒ္ဓေါ
တိဂုတ္တံဟောတိ။ မုချောဆတ္ထောမုချတ္ထော။ *မုချာဿ ပကာသကံ၊
မုချဝါပထိန္တံ၊ ဝါကျ မုချဝါကျ။ *ဥပစာရကံဆာရောပကံ၊ ဥပစာရီ
ယတိ-တိဝါဥပစာရော၊ ဥပစာရောဆတ္ထောဥပစာရတ္ထော။ *ဥပစာ
ရဿပကာသကံဝါကျဥပစာရဝါကျ၊ ဆထဝါ၊ ဥပစာရီယတိဆနေ
နာ-တိ ဥပစာရံ၊ ဥပစာရံဝါကျဥပစာရဝါကျ။ *နိဓဿနံ သုဝိညေ
ယျမေဝ။

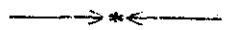
(၃၇) ကတ္ထဝိ ဥဇကဂုတ္တိ-ဝကံဂုတ္တိဝါကျာနိ သန္တိ။ ။

ဧတ္ထ စ ဥဇကတ္ထ၊ ဥဇကဂုတ္တိဝါကျ၊ ဝကံတ္ထ၊ ဝကံဂုတ္တိဝါကျ၊
ဝသေနစက္ကာရောဆဝယဝါ။ *ဥဇကောဆတ္ထော ဥဇကတ္ထော။
*ဥဇကံဂုတ္တိဝစနံတေဿာတိ ဥဇကဂုတ္တိ၊ တဉ္စတံ ဝါကျဉ္စာ-တိဥဇ
ကဂုတ္တိဝါကျ။ *ဝကံာ ဆတ္ထောဝကံတ္ထော။ *ဝကံဂုတ္တိတေဿာ-
တိ ဝကံဂုတ္တိ၊ တဉ္စတံဝါကျဉ္စာ-တိ ဝကံဂုတ္တိဝါကျ။ *ဥဒါဟရကံ
သိဒ္ဓမေဝ။

(၃၈) သုဓမ္မေ-ရိန္ဒယာရာမေ၊ (ဝါသေ)ဂန္ထော သု- နိဗ္ဗိတော။
မောနကတ္ထလ-ဂုဗ္ဗနာ၊ ရ-စ္ဆိ-ရှ-ပေ-ဝ ဝုဿကော။ ။

(၃၉) ဣဒိနာ မေတ္ထေယျ-ကာလေ၊ တိက္ခ-ဂန္ထိရ-ဉာဏဝါ၊
ရဟာဟုတွာသုသောပေယျံ၊ သာသနမထကဏုက-န္တိ။ ။

ဝါကျမထွန်းဂန္ထော နိဗ္ဗိတော။

*ဇိန-စက္က-ဝိဂ္ဂဉ္စာယ၊ ဉာဏဝဇိယာ သောကုနံ၊
ဆရာညွန့်-ပါဠိဇာပရာ၊ ဆယ်သုဂ္ဂုဝိသောဓိတာ။ ။
ပရုဇရာ လိခန္တေဟိ၊ ဆလဒ္ဓါ မူလ-ပေါတ္တကံ၊
ခလိတံ ကိပ္ပိ သောတေတွာ၊ ပထာန္တ၊ ဉာဏပုဗ္ဗဂါ-တိ။ ။

ဝါကျမထွာနိဂုံးသယကချဉ်း။

နမော တထာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

*နာနာဝါကျေသု ကောသတ္ထုနိရုတ္တိညာဏံ ဇိနံ၊

နုတ္တာ ဓမ္မဉ္စ သံစာဉ္စ၊ အမထံ ဒက္ခိဏေယျကံ။ ၊

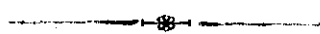
*မန္ဓသောတုနံ-မတ္တာယ၊ သာသနဿ ဝ ဝုမိယာ၊

ဝါကျမထွာနိဂ န္ဓဿ၊ လိခံ သင်္ခေပ-နိဿယံ။ ၊

*အဟံ၊ ငါသည်၊ နာနာဝါကျေသု၊ အထူးထူးသော ဘာသာစကား၊ ဝါကျသွားတို့၌၊ ကောသတ္ထု-နိရုတ္တိ-ညာဏ-ခံ၊ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော-ထိုထိုဘာသာ၊ သဒ္ဓါအသံ၊ သိသောညာဏကို၊ အမှန်ပေးတော်မူထတ်သော၊ ဇိနံ၊ ငါးမာရ်အောင်မြင်၊ ဘုရားရှင်ကို၎င်း၊ အမထံ၊ ကင်းသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဓမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း၊ ဒက္ခိဏေယျကံ၊ မြတ်သောအလှူကိုခံသိုက်သော၊ သံစာဉ္စ၊ ကို၎င်း၊ နုတ္တာ၊ ရှိခိုးပြီး၍၊

*မန္ဓသောတုနံ၊ စာသင်ပျို့၊ ပညာရသော၊ သောတုဇယံတို့၏၊ အတ္ထာယစ၊ သိထွယ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ သာသနဿ၊ ဘုရားမြတ်စွာ၊ သာသနာ၏၊ ဝုမိယာစ၊ ကြီးပွားခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝါကျမထွာနိဂ န္ဓဿ၊ ဝါကျမထွာနိကုမ်း၏၊ သင်္ခေပနိဿယံ၊ အကျဉ်းအမြွက်မျှ၊ မြီရာနိဿယကို၊ လိခံ၊ ကရုဏာ သမုဋ္ဌာန်၊ ဇောစိတ်သန်ချွက်၊ ညာဏ်ပထော ငြိမ်းရေးပေးအံ့။

ဝါကျမထွာနိဂုံးသယ-ပဏာမပါဌ်၊ အနက်ပြီး၏။

(က) အဟံ၊ သည်၊ ဝါကျထာ၊ ၏၊ ဟောဒဝါဒိနံ၊ အပြားကိုဆိုလေ့ရှိကုန်သောသူတို့ထက်၊ ပဝရံ၊ အပြားအားဖြင့်တောင့်တအပ်၊ မြတ်

သောမြတ်စွာဘုရားကို၊ အဘိဝါဒီထ၊ အထူးသဖြင့်ရှိခိုးပြီး၍၊ နိဒဿန-သုသံယုတ္တိ၊ ဣန်းပြစ်ရာ။ ဥဒါဟရုဏ်နှင့်ကောင်းစွာ ယှဉ်သော၊ ဝါကျမထွာနီ၊ ဝါကျရုံလင်း၊ တန်းဆာဆင်လျက်၊ ခေါ်တွင်မည်မှန်း၊ ဝါကျမထွာနီကျမ်းကို၊ ကရိသံ၊ ပြုစီရင်ပိန်း၊ ပဏာမနက်၊

(၁) ဝါကျ၊ သည်၊ ကတ္ထမိ၊ အချို့သောအရာ၌၊ သင်္ခေပဝိတ္ထာရာနံ၊ သင်္ခေပ၊ ဝိတ္ထာရ၊ တို့၏၊ အနုတ္တမံ၊ အစဉ်သည်။ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း၊ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအုံး၊ သင်္ခေပံ၊ သင်္ခေပဝါကျကို၊ သင်္ခေပုတ္တံ၊ အကျဉ်းဆိုအပ်၏။ အညံ၊ အကျယ်ဆိုသောဝါကျကို၊ ဝိတ္ထာရသည်တံ၊ ဝိတ္ထာရဝါကျ၊ ဟုမှတ်အပ်၏။

(၂) စ၊ ဆက်၍ဆိုအုံး၊ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာဝါကျ၌၊ သင်္ခေပတ္ထ၊ ပ။ ဝသေန၊ သင်္ခေပတ္ထ၊ လ၊ ဝိတ္ထာရဇောတကတို့၏၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဉ္စ၊ ကုန်သော၊ အစယဝါ၊ အစိတ်တို့သည်၊ ဟောနိ၊ ကုန်၏။ သံဝိပနံ၊ ချုံးခြင်း၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ သံဝိပိယတိ၊ ချုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်၊ သင်္ခေပေါ၊ မည်၏။ သင်္ခေပေါ၊ သင်္ခေပဖြစ်သော၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သင်္ခေပတ္ထော၊ အနက်* ဧဝေန၊ ဤဝါကျဖြင့်၊ အတ္ထံ၊ ကို၊ သံဝိပနိ၊ ချုံးကုန်၏။ ဝါ၊ ကား၊ အတ္ထော၊ ကို၊ သံဝိပိယတိ၊ ချုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ သင်္ခေပံ၊ မည်၏။ သင်္ခေပဘူတံ၊ သင်္ခေပဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါကျတည်း၊ သင်္ခေပဝါကျ၊ ကျ* ဝိတ္ထာရဏံ၊ ချဲ့ခြင်း၊ ဝါ၊ ကား၊ ဝိတ္ထာရီယတိ၊ ချဲ့အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ဝိတ္ထာရော၊ ၏၊ ဝိတ္ထာရော၊ သော၊ အတ္ထော၊ တည်း၊ ဝိတ္ထာရတ္ထော၊ ချဲ့အပ်သောအနက်* ဧဝေနဝါကျနု၊ ဖြင့်၊ အတ္ထံ၊ ကို၊ ဝိတ္ထာရေ၊ နိ၊ ၏၊ ကား၊ အတ္ထော၊ ကို၊ ဝိတ္ထာရီယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ဝိတ္ထာရံ၊ ၏၊ ဝိတ္ထာရဘူတံ၊ သော၊ ဝါကျ၊ တည်း၊ ဝိတ္ထာရဝါကျ၊ ကျ* ဝိတ္ထာရံ၊ သော၊ အတ္ထံ၊ ကို၊ ဇောထေတိ၊ ထွန်းပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ဝိတ္ထာရဇောတကော၊ မည်၏။ ပန၊ ဝစနတ္ထမှထပါး၊ အဓိပ္ပေတတ္ထကိုဆိုအုံး၊ ထေသု၊ ထိုဂါထာဝါကျတို့တွင်၊ ဝါကျ-မိစ္စာမိ၊ ဝါကျ-စသည်သည်၊ (ဝါကျကတ္ထမိသင်္ခေပ၊ ဝိတ္ထာရာနမနုတ္တမံ-ကိုယု) သင်္ခေပဝါကျ၊ မည်၏။ သင်္ခေပ-မိစ္စာမိ၊ သင်္ခေပံ-စသည်သည်၊ (ဂါထာအပရဒ္ဒကိုယု) ဝိတ္ထာရဝါကျ၊ ၏။ ဟိသန္ဓေ၊

သည်။ ဝိတ္ထာရဇောဘကော၊ အကျယ်တွင်ပြု၊ ဝိတ္ထာရဝါကျကိုထွန်း
ပြု၏။

(၃) *ဥဒ္ဓေသတ္ထုပ၊ နိဒ္ဓေသဇောထကာတိဝိ၊ ဥဒ္ဓေသတ္ထုထ၊
နိဒ္ဓေသဇောထက ဟူသည် တို့သည်၎င်း၊ မာတိကာတ္ထုပ၊ ပဒဘာ
ဇနုတ္ထဇောထကာတိဝိ၊ မာတိကာတ္ထု၊ လ၊ ပဒဘာဇနုတ္ထဇောထက
ဟူသည်တို့သည်၎င်း။ (ဝိသန္ဓါတို့ကား၊ သယုတ္တယတ္ထ၊ ဝါ၊ သမ္ဘိဏ္ဍနတ္ထ
ဇောထကတို့တည်း။) ဇောသံသေဝ၊ ထိုသင်္ခေပတ္ထုထ၊ ဝိတ္ထာရ
ဇောထကတို့၏သာလျှင်၊ (မုဉ္ဇ၊ ဇေ မပါ။) ရှိလျှင်သင့်။ ယထာတ္ထမံ၊ အ
စဉ်အတိုင်း၊ ဝါ၊ အစဉ်တိုင်းကုန်သော၊ ပရိယာယာ၊ ဝေဂုန်၊ ပရိ
ယာယံစကားလွယ်တို့တည်း။

(၄) သရူပန၊ သရုပ် အားဖြင့်၊ မိသနံ-ဗောဓနံ၊ သိဝေခြင်း
တည်း။ (ကာရိထ-န္တောဂတ) ဝါ၊ ကား။ မိသိထဗ္ဗော၊ ညွှန်းအပ်၏။ သိ
ဝေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ဥဒ္ဓေသော၊ မည်၏။ နောက်၌အနက်ထွယ်
ပြု၊ သင်္ခေပ-ဝါရ၊ ကအနက်ပေးနည်း ကိုမိုး၍၊ သိလောက်ပြု၊ အ
နေန၊ ဤဝါကျဖြင့်ပွဲ၊ နိသေသေနဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်၊ ။
ပဋိနိဒ္ဓေသဝါကျ၊ နှိဝိ၊ ပဋိနိဒ္ဓေသဝါကျဟူ၍တည်း။ ဝါ၊ ဟူသည်
လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ပုနနိဒ္ဓေသတော၊ တတန်ညွှန်းပြသည်မှ၊ ပရံ၊
နောက်၌၊ နိဒ္ဓေသနံ၊ ညွှန်းပြခြင်း။ ပဋိနိဒ္ဓေသံ၊ ခြင်း။ တဉ္စ၊ ထိုပဋိနိဒ္ဓေ
သလည်း-ဟုတ်တည်း။ ထံ၊ ထိုပဋိနိဒ္ဓေသဟူသည်။ ဝါကျဉ္စ၊ ဝါကျ
လည်း-ဟုတ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ပဋိနိဒ္ဓေသဝါကျ၊ မည်၏။

(၅) မာတာဝိယ၊ အမိကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ အမိနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်၊ မာတိကာ၊ မည်၏။ အထဝါ၊ ကား။ ကာသကာနံ၊ လယ်လုပ်
သားတို့၏၊ မတေန၊ အလိုဖြင့်၊ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ မာ
တိကာ၊ ။ (မြောင်းရ၏)။ မာတိကာဝိယ၊ မြောင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်၊ မာတိကာ၊ ။ ဝါကျ၊ ဝါကျရ၏။ ထာထ၊ ထိုမာတိကာဝါ
ကျ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ စသည်ပေး။ ဘောထ၊ ဤဝါကျဖြင့်၊ ပဒံ၊ ပုန်
ကို၊ ဘာဇန္တိ၊ ဝောန်တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား၊ ပဒံ၊ ကို၊ ဘာဇိယတိ၊ အပ်
၏။ ပေး။

(၆) ကတ္တမိ၌၊ ဝိတ္တာရ-သင်္ခါနံ၊ တို့၏။ အနုတ္တမေန၊ အစဉ်
 ဆားဖြင့်၊ ငြိတ်တံ၊ တည်၏။ (ကတ္တားကားဝါကျတည်း။) သင်္ခါပဘူ
 တံ၊ သော၊ အတ္တံ၊ ကျိ၊ ဇောထေတိ၊ ၏၊ ဣတိ၊ အတ္ထေန၊ ဤသို့သောအနက်
 ငြင်းကြောင်း၊ သင်္ခါပဇောတကောနာမ၊ ၏၊ ပန၊ အကျဉ်းဆိုအုံး၊ သင်္ခါ
 ပံဇောထေတိတိ၊ အတ္ထေန၊ ငြင်း၊ တထာ၊ ထိုအတူသင်္ခါပဇောတက
 မည်၏။ ပန၊ ဣတ္ထိ၊ တတ္ထကျိဆိုအုံး၊ တေသု၊ ထိုနှစ်ဝါကျတို့တွင်၊ သ
 န္ခါပဘူတမိစ္စာဒိ၊ သင်္ခါပဘူတံ-စသည်သည်၊ ဝိတ္တာရဝါကျ၊ တည်း။
 သင်္ခါပ-မိစ္စာဒိ-စသည်သည်။ သင်္ခါပဝါကျ၊ တည်း။ ပနသန္ဓေ၊
 သည်၊ သင်္ခါပဇောတကော၊ တည်း။

*နိဇ္ဈေသတ္ထ၊ ပဇောထကောတိပိ၊ တို့သည်၎င်း၊ ပဒဘာဇနတ္ထ၊ ပ၊
 ဇောထကောတိပိ၊ တို့သည်၎င်း၊ ဇေတသံပေဝ၊ ထိုဝိတ္တာရတ္ထ၊ ဝိတ္တာ
 ရဝါကျ၊ စသည်တို့၏သာလျှင်၊ ယထာတ္ထမံ၊ တိုင်း၊ ပရိယာယာ၊ တို့
 တည်း။ ဥဇ္ဈေသထာ၊ အကျဉ်းကျိ၊ ဇောထကော၊ ထွန်းပြ-တတ်
 သည်တည်း။ ဥဇ္ဈေသဇောထကော၊ သည်။ မာတိကတ္ထထာ၊ မာ
 တိကာနက်ကျိ၊ အကြွင်းထိသာပြီ။

(၇) ကတ္တမိ၌၊ ကာရဏပလ္လာနံ၊ အကြောင်း၊ အကျိုးတို့၏။ ၊
 တတ္ထ၊ တို့တွင်၊ ကာရဏပ္ပကာသကံ၊ အကြောင်းကိုပြတတ်သော၊
 ဝါကျ၊ သည်၊ ကာရဏံ၊ ကာရဏဝါကျမည်၏။ ဖလပ္ပကာသကံ၊ အ
 ကျိုးကိုပြတတ်သော ဝါကျသည်၊ ဖလံ၊ ဖလဝါကျမည်၏။ စ၊ ဆက်၊
 ဣတ္ထိ-ပေးဖြီ။ *ဖလံ၊ အကျိုးကျိ၊ ကရေတိ၊ ၏၊ ဣတိ၊ ဇေ၊ ကာရ
 ဏံ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကား၊ အနေနု၊ ဤအကြောင်းဖြင့်၊ ဖလံ၊ သည်၊ ကရေတိ ပ
 ဝတ္တတိ၊ ၏၊ ဣတိ၊ ဇေ၊ ကာရဏံ၊ ၏။ ကာရဏဘူတော-စသည်
 ကိုထိလောက်ပြီ။ *ဖလသေ၊ ကျိ၊ ဇောထကော၊ တည်း။ ဖလ
 ဇောထကော၊ သည်။ ပမိ၊ ဟုတ်၏။ တံ၊ ထိုဖလဇောထကကို၊ ဇာန
 ဇော၊ သိသူသည်၊ ဖလဇောထကကာဝေ၊ ဖလဇောထက၏အဖြစ်၌၊
 မောဟော၊ တွေဝေခြင်းသည်၊ ဝိဂမိသတိ၊ ကင်းပျောက်လတ္တံ့။ ၊
 ပန၊ ပုံဝံ၊ ဝါကျအရကောက်ကျိဆိုအုံး၊ တေသု၊ ထိုဝါကျတို့တွင်၊ ဖလ

ထိ-ကျာမိ၊ဖလသသ-စသည်သည်။ကာရဏဝါကျ၊၏။ ထဉ္စိကျာမိ၊
သည်။ဖလဝါကျ၊၏။ဟိသဒ္ဓေါ၊သည်။ဖလဇောတကော၊တည်း။

(၈) ကတ္ထမိန္ဒ၊ဖလကာရဏာနံ၊ ဖလဝါကျ၊ကာရဏဝါကျ၊
တို့၏၊အနုတ္တမေန၊ဖြင့်၊ ဌိဘံ၊၏။ပ၊စ၊ဆက်၊ ကာရဏသဒ္ဓေါ၊ သည်။
ဣ၊ပစ္စယ၊ပထာဂေ၊ဣ၊ပစ္စည်း၏၊အယုဉ်၊ တိဋ္ဌတိ၊၏။ ။တေသု
ပန-စသည်ပေးပြီ။

(၉) ယုတ္တိ-လဒ္ဓဂုဏာနံ၊ယုတ္တိ၊လဒ္ဓဂုဏ်တို့၏။ ။ဧတ္ထ-စသော
ဝါကျ၊လည်းထွက်၊နာမသာဓိနက်-ပေးပြီ။ ။ဝိပြုတ်နက်များလည်း
မခံပြီ၊ထူးရာဇ္ဈိသာရေးအံ့။ ။ယုတ္တံ၊ ဟုဉ်ခြင်း၊ဝါ၊ သင့်မြတ်ခြင်း။
ဝါ၊ကား၊ယုတ္တိ၊ သင့်မြတ်၏။ ။ယုတ္တိယာ၊အသင့်ကို၊ ပကာသ
ကံ၊ပြတတ်သော၊ဝါကျ၊တည်း။ ။လဒ္ဓေါ၊ရအပ်သော၊ ဂုဏော-
ဏာနိသံသော၊အကျိုးတည်း။ ။လဒ္ဓဂုဏသ၊ကို၊ ဇောတကော၊
တည်း။လဒ္ဓဂုဏဇောတကော၊သည်။ ဟိ၊မှန်၏။ဧဝံ၊ ဤသို့လဒ္ဓဂုဏ
သ၊ ဟုဆဋ္ဌိကံပြုသည်။ သတိ၊သော်၊ ယု၊ဣ၊ပစ္စယ၊ပ၊ဆဋ္ဌိတိပရိ
ဘာသာယ၊ဆဋ္ဌိ၊ဘူသောပရိဘာသာနှင့်၊သမေတိ၊ညီ၏။ ။တေသု
ပန-ပေးပြီ။

(၁၀) ယုတ္တိ၊ သင့်သည်၊န၊မဟုတ်၊ အယုတ္တိ၊ သင့်သည်မဟုတ်၊
ပန၊အထူးကိုဆို နံ၊ကေမိ၊အချို့ဆရာတို့သည်၊ဧတ္ထကမ္မိ၊ဤထောက်
ကိုလည်း။ နဒသေန္တိ၊ မပြကုန်၊ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသကိုပြအံ့။ ဧဝံ၊ဤမျှ
လောက်မှ၊ မပြသည်။ သတိ၊သော်။ သောတုဇနာ၊ နာလိုသူများ၊စာ
သင်သားတို့သည်၊သေသဝိဂ္ဂဟေပိ၊ကြွင်းဝိပြုတ်တို့ကိုလည်း။ နဇာ
နေသျှ၊မသိနိုင်ကုန်ရာ။ ။ပန၊ဆက်၊ တေသု၊တို့တွင်၊ ကေမိကျာ
မိ၊သည်။အယုတ္တိ၊ဝါ ကျ၊တည်း။ ဧထဉ္စိကျာမိ၊သည်။ လဒ္ဓဒေါသဝါ
ကျ၊လည်း။ဟိသဒ္ဓေါ၊သည်။လဒ္ဓဒေါသဇောတကော၊တည်း။

(၁၁) အနုတ္တကနုတ္တ-လောကံသာ ရေးအံ့။ ။ပကကျုတ္တသ၊ပ
ကကျုတ်အား၊ဝါ၊ ပြကတေသောအနက်အား၊အနုပ္ပံ၊ လျော်စွာ၊ဧ
တိပဝတ္တတိ၊ဖြစ်တတ်၏။ဣတိ၊ငွေ၊အနုပယာ၊မည်၏။ ။ပရိသေဓေ
ရဟိတံ၊ပရိသေဓ-ကင်းပသောဝါကျရ၏။ ။(အရကြားတည်း)။ ။

ပကတျတ္ထေန၊ နှင်း၊ ဗျတိရေဝတိဝိဂ္ဂုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏၊ ပေး။ ဗျတိ
 ရေကသာ၊ ကို၊ ဇောတကော၊ တည်း။ ဗျတိရေက ဇောတကော၊
 သည်။ ပန၊ အန္ဓယမှတပါး၊ ဗျတိရိက်ဆိုနံ၊ ဗျတိရေကသာ၊ ကို။ ဝါစ
 ကော၊ ဟောတတ်သည်။ န၊ မဟုတ်၊ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ။
 တေသုပန-စသည်ပေးပြီ။

(၁၂) ဇေထေန၊ အန္ဓယဇောတကော-ဟူသောထိုပါဠိဖြင့်၊ အန္ဓ
 ယဝါစကော၊ အန္ဓယကိုဟောတတ်သော၊ နိပါတော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊
 ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ (ဧကံသတ္ထ)၊ အန္ဓယဇောတကောဝေ၊ သည်
 သာလျှင်ဖြစ်သော၊ နိပါတော၊ သည်။ (လိက်)၊ အတ္ထိ၊ ၏၊ ဣတိ၊ ဣဒံအတ္ထ
 ဇာတံ၊ ဤအနက်သဘောသည်။ သိန္ဒံ၊ ပြီးမီး၏။ တေသုထိုဝါကျ
 တို့တွင်ပေးလေ။

(၁၃) ကတ္တဝိန္ဒိ၊ ယုတ္တန္ဓယ-လဒ္ဓဒေါသဗျတိရေကာနံ၊ ယုတ္တန္ဓ
 ယ၊ လဒ္ဓဒေါသဗျတိရေက၊ တို့၏၊ ထ၊ ပြီး၏။ (ထွယ်ပြီ)၊ ထ၊
 လဒ္ဓဒေါသဗျတိရိက်ကိုဆိုနံ၊ ဣတရယာ၊ လဒ္ဓဒေါသ ဗျတိရေက
 သဇောတကော-ဟုဝစနတ်ပြုသည်မှ တပါး၊ လဒ္ဓဒေါသဗျတိရေ
 ကသာဝါစကော-ဟုဝစနတ်ပြုခဲ့သော်။ လဒ္ဓဒေါသဗျတိရေကဝါစ
 ကော၊ လဒ္ဓဒေါသဗျတိရိက်ကို ဟောတတ်သော၊ နိပါတော၊ သည်။
 သိယာ၊ ရှိသည်ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ ဝါ၊ ရှိနေရတော့မပေါ့။ တေသု-စသည်
 ပေးပြီ။

(၁၄) သာဓာရဏာစာဝေန၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ မနိတဗ္ဗိ
 ဉာတဗ္ဗိ၊ သိအပ်၏၊ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ သာမညံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သမာနုဿ၊
 ဆက်ဆံသည်၏။ ဝါတုမျှသည်၏၊ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဖြစ်
 ခဲ့ရာတည်း။ သာမညံ၊ ကြောင်း။ ဝါ၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ။ *ဝိသေသနံ၊ အထူး
 ပြုခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြုတတ်၏။ အနေနု၊ ဤဝါ
 ကျပြင်၊ စွဲပြီ။ ဟိ၊ အထူးကိုဆိုနံ၊ ဝိသေသသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အတ္ထံ၊
 အနက်ကို။ ဝဒမာနော၊ ဟောသည်ရှိသော်။ ပုတ္တိဝိကော၊ ပုတ္တိင်ကို
 ဟော၏။ ဝါ၊ ပုတ္တိင်ရှိပြန်၏။ ဝါကျ၊ ကို။ ဝဒမာနော၊ သော်။ နပုံသက
 လံဝိကော၊ နပုတ္တိင်ကိုဟော၏။ ဝါ၊ ရှိ၏၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဓိတဗ္ဗော၊ ၏။

(၁၅) ကတ္တစိန္တံ၊ ပိသေသသာမညာနံ၊ တို့၏၊ လ၊ ပြိုတံ၊ ၏။ သာမညသ၊ ကို၊ ဇောတကော၊ လွန်းပြတ်သည့်တည်း။ သာမညဇောတကော၊ သည်၊ ဇေတ္တ၊ ဤဝါကျ၌။ သာမညသန္ဓေန၊ ဖြင့်၊ အတ္ထော၊ ကို၊ အဓိပ္ပေတော၊ အပ်၏၊ ဟံ၊ မှန်၏။ သာမညနာမ၊ မည်သည်။ အတ္ထဝါကျဝသေန၊ အနက်၊ ပါကျတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ခုဝိခံ၊ နှံ့၏။ တေသု-ပေးမြ။

(၁၆) ပါကဇောတိ၊ ထင်စွာပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ပါကဇော၊ မည်၏။ ပါကဇော၊ ထင်စွာပြုတတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အပါကဇော၊ မဟုတ်။ အပါက ဝိကမ္မန္တိ၊ အပါကဝိကမ္မ- ဟူသည်လည်း။ ဧတေသေဝ၊ ထိုအပါကခ-၏သလျှင်၊ နာမံ၊ တည်း။ အပါကဝိ၊ မထင်မရှား၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ငွေ၊ အပါကဝိကမ္မံ၊ မည်၏။ အပါကဝိ၊ မထင်မရှား၊ ကာတု၊ ဌ၊ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါကဝိ၊ ထင်ရှားစွာ၊ ထင်ရှားအောင်၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရိယတေ၊ ပြုအပ်၏။ တပ္ပါကဝိကရဏဇောတကောတံ၊ ဟူသည်လည်း။ ဧတေသေဝ၊ ထိုပါကဝိကရဏဇောတက၏သာလျှင်၊ နာမံ၊ တည်း။ အပါကခသ၊ သော၊ တသ၊ အတ္ထသ၊ ထိုအနက်၏။ ဝါ၊ ကို။ ပါကဝိကရဏံ၊ သော၊ အတ္ထံ၊ ကို၊ ဇောတေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ငွေ၊ တပ္ပါကဝိကရဏဇောတကော၊ ၏၊ ဟံ၊ ထိုစကားကို၊ ထင်ရှားပြဦးအံ့။ ဝါ၊ ဥပမာဖြင့်၊ ထင်စွာပြုအံ့။ အပါကခသ၊ မထင်ရှားသော၊ ကော၊ ဗိပဒတ္တသ၊ ကော်-စသောပုန်နက်၏။ ပါကဝိကရဏံ၊ ထင်ရှားပြုကြောင်းဖြစ်သော၊ ကာကာဗိပဒတ္တံ၊ ကာက-စသောပုန်နက်ကို၊ ပကာသေတိယထာ၊ ပြောကဲ့သို့၊ တထာ၊ တု။ အပါကခသ၊ သော၊ ပုပ္ဖဝါကျတ္ထသ၊ ရှေးဝါကျ၏။ ဝါ၊ ကို၊ ပါကဝိကရဏံ၊ ထင်ရှားပြုကြောင်း ဖြစ်သော၊ ပရဝါကျတ္ထံ၊ နောက်ဝါကျနက်ကို၊ ဇောတေတိ၊ ၏။ ။ တေသု-စသည်ထွယ်။

(၁၇) * ဒန္တေတဗ္ဗောတိရေတဗ္ဗော၊ မြိုမြိုစေအပ်၏။ ဣတိ၊ ငွေ၊ ဒန္တိယော၊ မည်၏။ ဒန္တိယော၊ မြိုမြိုစေအပ်သော၊ အတ္ထော၊ တည်း။ ပေး။ ။ ဧတေသေဝ၊ ထိုဒန္တိယ၏သာလျှင်စွဲ။ ဒန္တိ၊ စွာ၊ ဝါ၊ မြိုမြိုသည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝရံ၊ ကျေန၊ တပါးသောဝါကျဖြင့်၊ ပေး။ ။ ဟံ၊ အ

ကယ်၍မှန်၏။ ယု-ဏ္ဍု-ပွစ္စယယောဂေ။ ယု-ဏ္ဍု၊ ပစ္စည်းတို့၏အ
ပျဉ်းစွာသတ္တိကမ္မိကမ္မိကံသည်။ တာဝတိံ၏။

(၁၈) *ဒန္တိကရဏဝါကျ။ သည်လည်း။ အာဂမ-ယုတ္တိ-ဝသေ
န၊ အာဂမဒန္တိကရဏဝါကျ၊ ယုတ္တိဒန္တိကရဏဝါကျ၊ တို့၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။ ဒုပိဿံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ ဘုရားစ
သည်တို့၏။ ပါဠိ၊ ပါဠိဖြင့်။ စကားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ကိုးကား၍ပြု ဆိုဆင်
သောဝါကျသည်။ အာဂမဒန္တိကရဏဝါကျ။ မည်၏။ စ-သစ္စံ၊ မှန်
၏။ “အာဂမေနာ-တိ ဗုဒ္ဓါဒိနံပါဠိနာ” တိ၊ ပါဠိနာ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆင်၏။
ကာရဏာ-နူပရောဓေန၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ မဆန့်ကျင်သ
ဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ အသင့်ကိုပြု ဆိုဆင်သောဝါကျသည်။ ယုတ္တိဒန္တိကရဏ
ဝါကျ။ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယုတ္တိ၊ သည်။ ကာရဏာ-နူပရောဓေနာမ၊
အကြောင်းအားလျော်စွာမဆန့်ကျင်သည်မည်၏။ *အာဂမေန၊
ကျမ်းစွဲလာတုံ၊ အာဂမပါဠိဖြင့်။ ဒန္တိကရဏဝါကျ။ မြို့သည်ကိုပြု
ကြောင်းဝါကျသည်။ အာဂမဒန္တိကရဏဝါကျ။ မည်၏။ ယုတ္တိ
ယာ၊ ယုတ္တိသာရ-အသင့်ကြိုသသဖြင့်၊ ပေး။

*ဝ၊ ဆက်။ တေသု၊ ထိုအာဂမဒန္တိကရဏ၊ ယုတ္တိဒန္တိကရဏ၊ နှစ်
ဝါကျတို့တွင်၊ ဧကေကံ၊ တရတခုသည်။ သဘာဝ၊ ဗျုတ်ရေက၊ ဝသေ
န၊ တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ သဘာဝအာဂမဒန္တိကရဏဝါကျ၊ ဗျုတ်ရေက
အာဂမဒန္တိကရဏဝါကျ၊ သဘာဝ ယုတ္တိဒန္တိကရဏဝါကျ၊ ဗျုတ်
ရေကယုဒန္တိကရဏဝါကျ၊ တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုပိဿံ၊ နှစ်ပါးရှိ
၏။ ယုဒန္တိကရဏဝါကျ (ကေဝုန်နိဒ္ဓါရဏလည်းရှိသင့်သေး၏)၊ ပကတိ
ယာ၊ သဘောအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုဆင်သောဝါကျသည်။ သဘာဝဒန္တိ
ကရဏဝါကျ၏။ ဟိ၊ ဟုတ်၏။ သဘာဝေါ၊ သည်။ ပကတိနာမ၊ မည်
၏။ *ပဋိပက္ခေန၊ အားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဗျုတ်ရေကဒန္တိကရဏဝါကျ။
မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပဋိပက္ခတော၊ မှ။ အညံ၊ သော၊ ဗျုတ်ရေကနာမ၊
သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တေသု၊ ထိုဝါကျတို့တွင်-ပေးပြီ။

(၁၉) သာဗုတ္တ၊ ပ။ ဇောတကာတိဝိ၊ ဟူသည်တို့သည်၎င်း။ ည
ပျတ္တ၊ ပ။ ကာတိဝိ၊ တို့သည်၎င်း။ ဝေက္ခ၊ ပ။ ကာတိဝိ၊ တို့သည်၎င်း။

ဒဋ္ဌိယက္ကာမိပညာဝယဝါနံ ယေဝ၊ ဒဋ္ဌိယတ္ထ၊ စသောငါးပါးသောစာ
စိတ်ဆပိုင်းတို့၏သာလျှင်၊ ယထာတ္တံ၊ ကုန်သော၊ ပရိယာယာ၊ တို့
တည်း။

(၂၀) ပရတ္ထေန၊ တပါးသောဆနက်ငြိ၊ သာဓေတဗ္ဗော၊ ပြီးစေ
ဆပ်၏။ ဣတိ၊ ဧဝံ၊ သာချော၊ မည်၏။ သာချော၊ သော၊ ဆတ္ထော၊ တည်း။
သာချတ္ထော၊ နက်။ သကတ္ထော၊ သကနက်ရ၏။ ပရဝစနေန၊ တပါး
သောပါနို့၊ သန္တု၊ ငြိ၊ ပေး။ သာဓကဝစနံ၊ ပြီးစေတတ်ထ၊ သာ
ဓကစကားရ၏။ (ထွယ်ပြီ)။

(၂၁) ပရတ္ထေန၊ ငြိ၊ ဉပတဗ္ဗော၊ သိစေဆပ်၏။ (သိသာပြီ)။

(၂၂) ပရတ္ထေန၊ ငြိ၊ သက္ခေတဗ္ဗော၊ မှတ်ဆပ်၏။ (ထွယ်)။

(၂၃) ဧတ္ထ၊ ဤဝါရ၌၊ ဆဝယဝါ၊ တို့သည်။ ကိတ္တကာ၊ အဘယ်
မျှတို့နည်း။ ဟိ၊ အဖြေကိုဆိုအံ့၊ ပေး။ ပုစ္ဆနံ၊ မေးခြင်း၊ ဝါ၊ ကား။
ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ဆပ်၏။ ဧတာယ၊ ဤဝါကျဖြင့်၊ စွဲ။ ပိသန္ဓနံ၊ ဖြေ
ခြင်း၊ ဝါ၊ ကား။ ပိသန္ဓိတဗ္ဗော၊ ဖြေဆပ်၏။ ပေးလော။

(၂၄) အာဘုဇနံ မနုသိကရဏံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ အာ
ဘုဇိတဗ္ဗော၊ ဆပ်၏။ ဧဝေနံ၊ အပြစ်ထင်ခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ စောဒေ
တဗ္ဗော၊ အပြစ်ထင်ဆပ်၏။ စောဒေန္တိ၊ ဒေါသ်အာရောပေန္တိ၊ အ
ပြစ်သို့ထင်တတ်ကုန်၏။ ပေး။ ပရိဟရဏံ၊ တတာန်ဆောင်ခြင်း။
ဝါ၊ ပယ်၍ဆောင်ခြင်း။ ဝါ၊ ဖြေခြင်း။ ဝါ၊ အထက်၌ဆောင်ခြင်း။ ပေး။ ။

* စ၊ စောဒနာဦးအံ့၊ ပရိဟာရဇောတကောမိ၊ သည်တည်း။ သိယာန
နု၊ ဖြစ်ရာပါသည်မဟုတ်လော။ အထ၊ ထိုသို့ ဖြစ်သင့်လျက်၊ ကသ္မာ၊
ဧဝံ၊ သော၊ သိုပရိဟာရဇောတကကို။ ဣ၊ ဧ၊ ဤနေရာ၌၊ နဂုတ္ထော၊ မဆို
ဆပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား၊ စောဒနာတည်း။ တသ၊ ထိုပရိဟာရ၊
ဇောတက၏။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုနေရာ၌။ ဝါ၊ ထိုထိုကျမ်းဂန်တို့၌။ အ
နာဂတတ္ထာ၊ မလာသည်၏။ အပြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤကား၊ ပရိ
ဟာရတည်း။ ပေးပြီ။

(၂၅) တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝေန၊ ဂြှေအဘို့၏
အပြစ်ဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုဆပ်သောဝါကျသည်။ ပက္ခံ၊ ၎င်း၊ ပန၊ အဘို့တပါး

ကိုဆိုအံ့။ ပရဘာဂဘာဝေန၊ နောက်အံ့၍ အမြင်ဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ သည်၊
 ပက္ခန္တိရံ၊ ။ ပက္ခိတဗ္ဗောရာထိကာတဗ္ဗော၊ အစုပြုအပ်၏။ ။
 ပုဗ္ဗပက္ခတော၊ ရှေးအံ့၍၊ အန္တရောအညော၊ တပါးတည်း။ ဝါ၊ ကား၊
 ပက္ခောစ၊ ပက္ခလည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ထိုပက္ခဟူသည်၊ ပုဗ္ဗပက္ခ
 တော၊ မှ၊ အန္တရောစ၊ တပါးလည်းဟုတ်၏။ ဣဟိ၊ ဝေ၊ ပက္ခန္တိရော၊ ။
 ပေး။

(၂၆) အာရန္တိတ္ထ၊ အားထုတ်ပြု၊ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ အာရန္တေ၊ ။ ။
 ဝါကျသ၊ ကို၊ အာရန္တ ဝံ၊ အားထုတ်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား၊ ဝါကျ
 န၊ ဖြင့်၊ အာရန္တိတဗ္ဗော၊ အပ်၏ပေး။ ။ စ၊ ဆက်။ ဝါကျနာမ၊ ဝါကျ
 မည်သည်။ ဝစိတဗ္ဗ-ဥစ္စာရိတဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၊ ရွတ်အပ်သော၊ အတ္ထံ၊ ကို၊
 ဝစတိဝဒတိ၊ ဆိုတတ်၊ ဟောတတ်၏။ အနေန၊ ဤစကားဖြင့်၊ အတ္ထံ၊
 ကို၊ ဝစန္တိဒသေန္တိ၊ ငြိတတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား၊ အတ္ထော၊ ကို၊ ဝစိယ
 တိ၊ ငြအပ်၏။ (အညာပုဒ်ကို နှစ်ပိကပ်လုံးမှာယှဉ်)။ ဣတိအတ္ထေန၊
 ကြောင့်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်၊ တံတံဝစနံ၊ ထိုထိုစကားချေ၏။ ဝါ၊ သည်၊ ဝါကျ၊
 မည်၏။ (ထည့်စပ်)။ ။ ပန၊ အထူးဆိုအံ့၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ဝုတ္တပိဂ္ဂ
 ဟဉ္စ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောပိဂ္ဂိဟ်ကို၎င်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ဝုစ္စမာနပိဂ္ဂဟ
 ဉ္စ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောပိဂ္ဂိဟ်ကို၎င်း။ သတ္တက္ခန္ဓော၊ မှတ်သောသူ
 သည်။ ဝါ၊ မှတ်သည်ရှိသော်။ ဝါကျတောဒညာဏံ၊ ဝါကျအပြား၌ဖြစ်
 ပွားသိမြင်သောဉာဏ်ကို၊ လဟံ၊ လျင်စွာ၊ ဝါ၊ မြန်မြန်၊ ထာဝံ၊ သတိ၊
 ရလတ္တံ့။ ။ (ထွယ်)။

(၂၇) ပုဗ္ဗဝါကျာနန္တရံ၊ ရှေးဝါကျ၏အခြားမဲ့၌၊ ဥပဂတံ၊ ကပ်
 ရောက်၍၊ နှာသနံအာရန္တနံ၊ အားထုတ်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား၊ နှာသိ
 တဗ္ဗောအာရန္တိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဝေ၊ ဥပနှာသော၊ မည်၏ပေး။ ။
 စ၊ ဆက်၊ ဥပနှာသဝါကျနာမ၊ မည်သည်။ ဝါကျာရန္တ ဝါကျမေဝ၊ ဝါ
 ကျာရန္တ ဝါကျပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်ပါသော်ကော၊ ဥပနှာသောတိစဝါ
 ကျာရန္တောဝုစ္စတိတိ တိဟု၍၊ ဝုတ္တံ၊ မဏိမဉ္ဇူစသည်၌ဆိုအပ်ပြီ။ ။
 ပန၊ အထူးဆိုအံ့။ ဥပနှာသဝါကျ၊ သည်။ (ပကတိကတ္တားလိုက်)။ တ
 ဒေဝ၊ ထိုဝါကျာရန္တဝါကျသည်သာလျှင်၊ ကိဉ္ဇာပိဟောတိ၊ အကယ်

၍ကားဖြစ်ပါ၏။ တထာဝီ၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ အာရဒ္ဒဝါကျဆို
 ဇွန်ဌာနေ၊ အားထုတ်ဆပ်သောဝါကျ၊ ပြတ်ရာဌာန၌၊ ဝတ္ထု၊ ဆိုဆပ်
 သောဝါကျသည်။ ဝါကျာရတ္တဝါကျ၊ ၎င်းအာရဒ္ဒဝါကျသာ၊ ၎င်းအတ္ထိဇ္ဇ
 နဌာနေ၊ မပြတ်မစဲ၊ အမျှင်တွဲသောနေရာ၌၊ ဝတ္ထု၊ သည်၊ ဥပနာသဝါ
 ကျ၊ ၎င်းအုတ်၊ သို့၊ သလ္လကေတုတဗ္ဗိ၊ မှတ်ဆပ်၏။ ဝါ၊ မှတ်သင့်၏။ ။ လ။ ။
 ပန၊ မဆက်ဆံသည် ကိုဆိုအံ့၊ သင်္ခေပတ္တာမိပါကဋ္ဌာနေ၊ သင်္ခေပတ္တ
 စသည်ထင်ရှားသောဌာန၌၊ ဝတ္ထု၊ ဆိုဆပ်သောဝါကျသည်။ သင်္ခေပဝါ
 ကျာမိ၊ သင်္ခေပဝါကျ-စသည်မည်၏။ ပက္ခတ္တာမိပါကဋ္ဌာနေ၊ အဘို့
 ဘာဂ၊ ပက္ခတ္တ-စသည်ထင်ရှားသောဌာန၌၊ ဝတ္ထု၊ သည်၊ ပက္ခဝါ
 ကျာမိ၊ ပက္ခဝါကျ-စသည်မည်၏။ တေသံသဗ္ဗေသံ၊ ထိုအထုံးရုံတို့၏။
 အပါကဋ္ဌာနေ၊ မထင်ရှားရာ၌၊ ဝတ္ထု၊ သည်၊ အာရဒ္ဒဝါကျာမိ၊ အာရ
 ဒ္ဒဝါကျ-စသည်မည်၏။ အုတ်၊ သို့၊ ဝေမိတဗ္ဗိ၊ ၎င်း။

(၂၈) ဂရဟာသံနိန္ဒနံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း။ ဂရဟာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း။ ။ သန္တဝနံ
 ထောမနံ၊ ချီးမွမ်းခြင်း။ သန္တာဝနာ၊ ချီးမွမ်းခြင်း။ ။ ဟိ၊ အကြောင်း
 ကိုထင်စွာပြဋ္ဌိအံ့၊ သန္တာဝနာ-တိပဒေ၊ -ဟူသောဝုဒ္ဓိ၌၊ ဆဋ္ဌိဝိတက္ကိ၊
 သည်၊ ကိဗ္ဗာဝိဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏။ ပန-တထာဝီ၊ ထိုသို့
 ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဣ၊ ပစ္စယယောဂတ္တာ၊ ဣ၊ ပစ္စည်း၏အဟုဉ်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ကမ္မဇ္ဇော၊ ကံအနက်သည်၊ သန္တဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။

(၂၉) အရူပတ္ထု၊ ပ၊ ဇောတကောတိဝိ၊ ဇောတက-ဟူသည်တို့
 သည်လည်း၊ တေသံယေဝ၊ ထိုဂရဟတ္ထ-စသောငါးပါးသောအစိတ်
 တို့၏သာလျှင်၊ ယထာက္ကမံ၊ ကုန်သော၊ ပရိယာယာ၊ တို့လည်း။ ။
 (စာကိုယ်၌ယေဝ မရှိ၊ ထည့်သည်)၊ ရုစွနံ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ န၊ မ
 ဟုတ်၊ အရူပိ၊ နှစ်သက်ခြင်းမဟုတ်၊ ။ အနုဂ္ဂဟဏံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း။
 အနုဂ္ဂဟော၊ ချီးမြှောက်ခြင်း။

(၃၀) ဟိ၊ အကြောင်းပြအံ့၊ ဂရဟာယာတိ ပဒံ၊ -ဟူသောဝုဒ္ဓိ
 သည်၊ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ကိဗ္ဗာဝိဟောတိ၊ ၎င်း၊ ပန၊ သော်လည်း။ ဣ၊ ပစ္စ
 ယယောဂတ္တာ၊ ကြောင့်၊ ထေသိံ၊ ထိုကံ၌၊ ဆဋ္ဌိ၊ သည်၊ ဝာဝတိ၊ ၎င်း။ ။
 အရူပိဇောတကောတိဝိ၊ ဟူသည်လည်း။ ဇောသေဝ၊ ထိုဂရဟာ

တေထကဏိသာလျှင်၊ နာမ်၊ တည်း။ ဟိ-စ-ပန-သန္ဓိ။ ဟိ၊ စ၊ ပန၊ သန္ဓိ
 နှိုသည်။ ယထာဂုတ္တာနံ၊ အကြင်ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော၊ သင်္ခေါပါမိ
 သောဇ္ဇသတ္တာနံ၊ သင်္ခေါပစသော ၁၆-ပါးသောအနက်တို့ကို၊ ဇေ
 ထကာ၊ ထွန်းပြတတ်ကုန်၏။ *ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့၊ ထတ္ထ၊ ထိုဟိ၊ စ၊ ပ
 န၊ သန္ဓိတို့တွင်၊ ဟိသန္ဓေါ၊ သည်၊ တေသု၊ ထို ၁၆-နက်တို့တွင်၊ ဝိတ္ထာ
 ရသေဝ၊ ဝိတ္ထာရနက်ကိုသာလျှင်၊ ဇေထကော၊ ၏။

(၃၁) နိယတိ- ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ ။ တေန၊ ထိုဝါကျဖြင့်၊
 အတ္ထံ၊ ကို၊ နေန္တိ၊ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေ။ ။ ပဌမနယတော၊ ပဌမနည်း
 မှ၊ အန္တရော၊ တပါးထည်း။ ။ နယန္တရဿ၊ ပဌမနည်းမှတပါးသော၊
 အတ္ထဿ၊ ကို၊ ဝိကပ္ပနံ၊ အထူးကြီးခြင်းတည်း။ နယန္တရဝိကပ္ပေါ၊ ခြင်း၊
 တဿနယန္တရဝိကပ္ပဿ၊ ကို၊ ဇေထကော၊ တည်း။ ပေ။ ။ ဝါ၊ အ
 ထဝါ၊ သန္ဓေါ၊ သည်၊ ပုဗ္ဗဝါ၊ ကျေန၊ နှင့်၊ ဧကကာရဏနာနာယထဋ္ဌာနေ
 ဝါ၊ တူသောအကြောင်း၊ တူသောအကျိုးရှိရာ၌သော်၎င်း၊ ဧကယလ
 နာနာကာရဏ ဋ္ဌာနေဝါ၊ အကျိုးတူ၊ အကြောင်းကွဲသော အရာ၌
 သော်၎င်း။ အာဂတော၊ လာ၏။ ဗန၊ အဘို့ထပါးဆိုအံ့၊ အဝိစ၊ အပရော
 တိသန္ဓိ၊ အဝိစ၊ သန္ဓိအပရော၊ သန္ဓိတို့သည်၊ ပုဗ္ဗဝါကျ၊ ကို၊ နိဿိတာ
 ဝါ၊ မှီကုန်သည်သော်၎င်း။ အနိဿိတာဝါ၊ မှီကုန်သည်သော်၎င်း။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

(၃၂) ပရိကပ္ပနံ၊ ကြီးခြင်း၊ ဝါ၊ ကား။ ပရိကပ္ပိတဗ္ဗော၊ ကြီးအပ်၏။
 ပေ။ ။ အာသ၊ ထိုအနက်ကား။ ပယောဂဘူတေ၊ လုံ့လပယောဂ
 ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ပရိကပ္ပေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိကပ္ပ
 ဝန္တော၊ မည်၏။ ။ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်ရ၏။ ဟိ၊ ဟုတ်၏။ သော၊ ထို
 ပရိကပ္ပဇေထကနိပါတ်သည်၊ ယတ္ထ၊ အကြင်ပုဒ်၌၊ နယန္တတိ၊ မဟေဉ်
 အံ့၊ ဝါ၊ မသင့်အံ့၊ တံပဒံ၊ သည်၊ သဒ္ဓိဋ္ဌာနတ္ထံ၊ သဒ္ဓိဋ္ဌာန်နက်ကို၊ ဝဒတိ၊
 ဟော၏။

(၃၃) နနိယမနံ၊ မမှတ်ခြင်း၊ ဝါ၊ ကား။ နနိယမိယတေနလက္ခိယ
 တေ၊ မမှတ်အပ်၊ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ အနိယတော၊ ၏။ ။ တကာရော၊ တ
 အက္ခရာရ၏။ တေန၊ ထိုနိယတ-တအက္ခရာနှင့်၊ သဟိတံ၊ တက္ခဖြစ်

သော၊ဝါကျ၊ထည်း၊နိယတဝါကျ၊ကျ၊ဥဒါဟရဏံ၊သည်။ သုဝိညေ
ယျမေဝ၊သိတွယ်သည်သာလျှင်ထည်း။

(၃၄) သန္တိဗြိယတေ၊ ဝိနိန္တိယတေ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ပေး။ ။
ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တျာဗိပဒသဟိတံ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-စသောပုဒ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ဝါကျ၊
ဝါကျရ၏။ သံသယိတဗ္ဗော၊ ယုံမှားအပ်၏။ ။ဝေဗိတဗ္ဗန္တျာဗိပဒ
သဟိတံ၊ဝေဗိတဗ္ဗံ၊စသောပုဒ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ဝါကျ၊ရ၏။

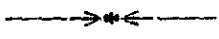
(၃၅) ကတ္တဝိ၊ဗ္ဗိ၊ ဥပမာန-ဥပမေယျဝါကျာနိ၊ တို့သည်၊သန္တိ၊ရှိ
ကုန်၏။ ။အနေန၊ ဤသဒ္ဓါဖြင့်၊ဥပဗိယတိ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်၊ဥပမာနော၊၏။ ။ဥပဗိယတိ၊အပ်၏။ ဣတိ၊ကြောင့်၊ဥပမေ
ယျော၊မည်၏။ ။ပဒိပေါ၊ဆီမီးသည်၊ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထု၊ထထ၊ထင်ရှားရှိ
သောဝတ္ထုကို၊ ဇောထကောဝိယ၊ ထွန်းပြ သကဲ့သို့ထည်း။ ။ဝ၊
ဆက်၊သော၊ ထိုဥပမာနဇောထက-ဝိယသဒ္ဓါသည်၊ ဥပမာနဝါကျ
နိသယိတတ္ထာ၊ဥပမာနဝါကျကိုမှီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ဥပမာနဿ၊
၏၊ဥပမေယျေန၊နှင့်၊ သမိသဘာဝံ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပခာနေန၊
ပြခန်းသောအားဖြင့်၊ဒေဝေထတိ၊ပြ၏။

(၃၆) မုချော-ပစာရ ဝါကျာနိ၊ မုချ၊ဝါကျ၊ ဥပစာရ ဝါကျတို့
သည်၊ပေး။ ။ဥပစာရတော၊ ဥပစာမှ၊မုစ္စတိ၊ ထွတ်ထတ်၏၊ဣတိ၊
ကြောင့်၊ မုက္ခေ၊၂၊၏။ ပထိဒ္ဓေါ၊ ပင်ကိုယ်ပြီးစီး၏။ ။ဥပစာရဏံ
အာရောပဏံ၊တင်ခြင်း၊ဝါ၊ကား။ ဥပစာရိယတိ၊ တင်အပ်၏၊ဣတိ၊
ငွေ၊ဥပစာရော၊၏။ ။နိဒဿနံ၊ပြယုင်၊ ဥဒါဟရဏံ၊ပုံဝံ၊သက်သေ
သည်၊သုဝိညေယျမေဝ၊တည်း။

(၃၇) ဥဇုကော၊မြောင့်သော၊အတ္ထော၊တည်း။ပေး။ ။ဝေထသ၊
ထိုဝါကျအား၊ဥဇုကံ၊သော၊ဝုတ္တိ-ဝစနံ၊ဆိုခြင်းသည်၊အတ္ထိ၊၏၊ဣတိ၊
ငွေ၊ ဥဇုကဝုတ္တိ၊ မည်၏၊တဉ္စ၊ ထိုဥဇုကဝုတ္တိလည်းဟုတ်၏။ တံ၊ဟူ
သည်၊ဝါကျဉ္စ၊ဟုတ်၏၊ဣတိ၊ကြောင့်၊ဥဇုကဝုတ္တိဝါကျ၊မည်၏။ ။
ဝကောံ၊ ကောက်သော၊ အတ္ထော၊ တည်း။ ပေး။ ။ ဥဒါဟရဏံ၊
သည်၊ထိဒ္ဓမေဝ၊ပြီးစီးနိုင်သလျှင်ထည်း။

(၃၈) သုဗ္ဗေကောင်းသောတရားရှိသော၊ အရိန္ဒယာရာပေ၊ အရိန္ဒယာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ ဝါ၊ နန်းအောင်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝါ၊ သေဝသန္တော၊ နေဝဠ၊ နေဒိုက်၊ နေတုံး၊ နေတော်မူသော၊ ဖောနကတ္ထလဂုဗ္ဗနာ၊ တလိုင်းကုန်းဆရာတော်သည်၊ ကတော၊ ရေးသားပြုစီရင်အပ်သော၊ (ထည့်)၊ ဂန္ဓော၊ ဝါ၊ ကျမဏ္ဍနိကျမ်းသည်၊ ဂေါဇေါဂေါ၊ ဇာသတ္တရာ၏အညွှန်း၊ ရတ္တဗ္ဗပေ၊ ၁၂၆၂ - ခုနှစ် သည်သာ လျှင်း၊ ဗုဒ္ဓသကေ၊ ပြာသိုလသည်၊ ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်၊ သုနိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာအပြီးသို့ရောက်၏။

(၃၉) ဣဒိနံ၊ ဤသို့ပြုရာကုသလကြောင့်၊ အဟံ၊ သည်၊ မေတ္ထေ၊ ပဿကာလေ၊ မေတ္ထေယျခေါ်သုံးလူမော်သည်၊ ပွင့်ပေါ်ချိန်ကျ၊ ထိုကာလ၌၊ တိက္ခဂန္ထိ၊ ရညဏဝါ၊ ထက်မျက်၊ နက်နဲသော ဉာဏ်ရှိသော၊ အရဟတံ၊ ရဟန္တာသည်၊ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍၊ သာသနမလကဏ္ဍကံ၊ သာသနာ့ အလေး၊ ညစ်ကြေးမှောင်ရောင်၊ ဆူးပြောင် ခလုတ်ကို၊ သုသောဓေယျံ၊ တမဟုတ်လျှင်၊ ပယ်ပြုတ်ရန်နှင့်၊ သုဓိသင်နိုင်ရလို၏။ ဝါ၊ သုဓိသင်နိုင်ရပါလိုသော်၊ ဣတိ၊ နိဂုံးပြီးပြီ။

နိဗ္ဗေသနိဂုံး။

- (၁) ယုဝသေဝံတုန-မတ္တာယ၊ အနုတ္တာနုတ္တ-နိဿယော၊ ဆရာညွန့်-ပါဠိအာစေရာ၊ လိဝိတေ-ကာ-ဟ-မတ္တကာ၊
- (၂) ဥတ္တာနုတ္တ-လိခနေ ဟိ၊ နုတ္တိ ကိပ္ပိ ပထောဇနံ၊ တသ္မာ သင်္ခေပ အတ္ထော-ဝ၊ လိဝိတော-သံ-အပါကဓေ၊
- (၃) ထထာရုထက္ခပေဂေါဇေါ၊ နိဋ္ဌိတော-ဗံအနာကုလော၊ သဗ္ဗေ ပုရေန္တ၊ သင်္ဂဟိ၊ ထိဗံ သိဇ္ဈန္တ၊ ပါဏိနံ၊ ။
- (၄) အယုတ္တံ ပန ကိဇ္ဈေ-တ္ထ၊ ခလိတံ ယမိ ပထာတိ၊ တံသောစေတွာအဝေက္ခန္တ၊ ပာတေသိ-မိတ္တ-ပုဗ္ဗဂါ-တိ၊

*တကြာယံ ယောဇနာ၊

(၁) *ယုဝောတုနံမန္တယောတုနံ ယေဝ, နတိက္ခယောတုနံ, တိက္ခယောတာရေး ဟိ နိဒ္ဒန္တရံဋ္ဌေကံ ဇာနိတုန္တိ။ အတ္ထာယဝါ ဂျာဓေဒဇာနနုညာဏတ္ထာယ, ဝါဂျာမဏ္ဍနိဂန္တုဿာတိယေသော, အနုတ္တာနုတ္တနိဿယော ကိသိန္နိအပါကဒုတ္တဋ္ဌာနေ အဝဿယော အတ္ထော (မရဗ္ဗသာသာ) ဆရာညွန့်ပါဠိအာရေရာ ဆရာညွန့်-ဣတိ ပိဿုတေနပါဠိအာရေနေ ဧကောဟမတ္တကာ၊ ဧကောဟမတ္တေနလိခိ တောကတော။

(၂) *ကသ္မာအနုတ္တာနုတ္တနိဿယောဝလိခိတော၊ ဥတ္တာနုတ္တ နိဿယောပိ လိခိတဗ္ဗောနုဟိ-ယသ္မာ ဥတ္တာနုတ္တလိခနေ ကိပ္ပိပ ယောဇနံ ဉာဏဘေဒဇနနတ္ထာယ ပိသေသပ္ပယောဇနံနတ္ထိ။ ဉာတ ထ္ထဿသိခိတတ္ထာ၊ တသ္မာဤသံအပါကဓေ ကိပ္ပိအနုတ္တာနုကေဋ္ဌာ နေသင်္ဃေပတ္ထောဝမယာလိခိတော၊ နပိတ္ထာရတ္ထော။

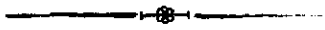
(၃) *ဂေါဇေသတ္တရာဇေဗျထက္ခယေ ဧကသဟဿမ္ဘိသတ နဝသတ္တတိမေ၊ ပတ္ထေတိအဇ္ဈာဟာရော၊ အယံနိဿယောအနာကု ထောဟုတွာ နိဋ္ဌိတော နိဋ္ဌိဇ္ဈတောဂတောယထာ၊ တထေဝါတိဂ ဗျမာနံ၊ ပါဏိနံသတ္တာနံသဗ္ဗေ အနဝသေသာသကံပ္ပိ သမ္မာသကံပ္ပိ ပုရေန္တပုထိလံသိဇ္ဈန္တိ။

(၄) *တ္ထေပနတေတ္ထိနိဿယေ တေသုဝါစတုသုဂန္တေသု၊ ကိပ္ပိအပ္ပကံ အယုတ္တံလိတံပိရဇ္ဈိတဋ္ဌာနံယမိပဿတိ၊ တံဟိတေ သိပိတ္တပုဗ္ဗဂါ ဟိတဂဝေသိမေတ္တာပိတ္တပုဗ္ဗင်္ဂမာ, န ခုဋ္ဌ ဒေါသပိ တ္တပုဗ္ဗင်္ဂမာ, သောဝေတွာ အလိတံ ယထာဘူတမတ္တံ လိခိတွာအ ဝေက္ခန္တိဉာဏေနဩတရိတွာ ဣက္ခန္တိ ပဿန္တိ။

နိဿယနိဂုံးပြီး၏။

သဒ္ဓါစောရိပါဠိ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(က) သဒ္ဓါပါရိ ဗုဒ္ဓံ နုတ္တာ၊ ဘိက္ခုနာ အဘိယာစိတော၊
နေမိန္ဒရေတိ နာမေန၊ သဒ္ဓါဘေရိ ကရောမဟံ။ ။

(ခ) ပဏာမအဋ္ဌကော၊ သမ္ဗန္ဓဆက္ကော၊ ဒဏာနပဉ္စကော၊ ဣပ
နာပဉ္စကော၊ အန္တိတ္ထဗာဟုတ္တော၊ ပုတ္တိပဉ္စကော၊ ဣဒ္ဓေသတိကော၊
ပကိတ္တကတောဒေါ၊ တိမာ အဋ္ဌမာတိကာ။ ။

(ဂ) တတ္ထ ပဏာမအဋ္ဌကောတိ ပဏာမော၊ ပဏာမိတဗ္ဗံ၊ ပ
ဏာမာရဟဘာဝဂုဏော၊ ပဏာမဟေတု၊ ပဋိညာ၊ ပဋိညာတဗ္ဗံ၊
ပဋိညာရဟဘာဝဂုဏော ပဋိညာဟေတုတိ။ *တေသုဝန္ဓနုဇေ
တနာပဏာမောနာမ၊ ရတနတ္ထဟံပဏာမိတဗ္ဗံ၊ ရတနတ္ထယဿဂု
ဏော ပဏာမာရဟဘာဝဂုဏော၊ သောယေဝ ပဏာမဟေတု၊
ပဋိဇာနံပဋိညာ၊ ပကရဏံပဋိညာတဗ္ဗံ၊ ပကရဏဿ ဂုဏောပဋိ
ညာရဟဘာဝဂုဏော၊ သောယေဝပဋိညာဟေတုနာမ။

တသ္မာသဒ္ဓါပါရိ၊ လ၊ ကရောမဟန္တိတ္ထေ နုတ္တာတိ ဣမိနာပဏာ
မောဒဿိတော၊ ဗုဒ္ဓန္တိဣမိနာပဏာမိတဗ္ဗံ၊ သဒ္ဓါပါရိန္တိဣမိနာပဏာ
မာရဟဘာဝဂုဏော၊ ပဏာမဟေတုမန္တဝိသေသနုတ္တာ၊ ကရောမိ
တိဣမိနာပဋိညာ၊ သဒ္ဓါဘေရိန္တိဣမိနာပဋိညာတဗ္ဗံ၊ ပဋိညာရဟဘာဝ
ဂုဏောစ၊ သဒ္ဓါဘေရိပကရဏဿ ဣပကတ္တာ၊ ပဋိညာဟေတုစ၊
သဒ္ဓါဘေရိပကရဏဂုဏဝန္တိတ္တာတိဣဒံကာတဗ္ဗံ၊ *ပယောဇနံပန
မုချုပရဂ္ဂရဝသေနုဇဝိဝံ၊ တတ္ထပကရဏတ္ထဇာနံ မုချုပယောဇနံ၊ ဗိဋ္ဌ
ဓမ္မေကိတ္တနာမိ၊ သရုရာယေစ ပဋိဘာနသဉ္စန္ဓနာမိ၊ ပရံပရပယော
ဇနံ၊ တံသဒ္ဓါဘေရိန္တိဣမိနာဝဒဿိတံ၊ သဒ္ဓါဘေရိယာ ပကရဏေန
ပဝတ္တတ္တာ။ ။ ပဏာမအဋ္ဌကောနိဗ္ဗိတော။

(၂) သမ္ဗန္ဓသက္ကောတိသမ္ဗန္ဓော၊ ပဒစ္စေဒေါ-ပဒဝိန္နာ၊ ပဒတ္ထော၊ ပဒဝိဂ္ဂဟော၊ စောဒနာ၊ ပရိဟာရောတိသဗ္ဗိဓောဟောတိ။ ။ *တတ္ထ ဟေတုပလဘာဝေနသမ္ဗန္ဓိနံသမ္ဗန္ဓော၊ ပဒဿသေဒနံ၊ အဟံကတ္တု နိဇ္ဈေသော၊ အဟံကမ္မနိဇ္ဈေသောတိ အာဒိနာပဒဿဝပိန္နံ၊ ပဒစ္စေဒ-ပဒဝိန္နာ၊ ပဒဿအတ္ထောပဒတ္ထော၊ ပဒဿဝိဂ္ဂဟော ပဒဝိဂ္ဂဟော၊ ဒေါသာရောပနံစောဒနာ၊ ဒေါသာပနထနံပရိဟာရော။ ။ *ထသ္မာ သဒ္ဓပါရိတျာမိဝစနံဟေတု၊ ပဏာမပဋိညာဒဿနံဖထန္တိသမ္ဗန္ဓော၊ သဒ္ဓပါရန္တိကေတျာမိနာတိ ပဒစ္စေဒေါ။ သဒ္ဓပါရန္တိ ဝိသေသနနိဇ္ဈေ သော၊ ဗုဒ္ဓန္တိကမ္မတ္တနိဇ္ဈေသောတိ အာဒိနာပဒဝိန္နာ၊ အဟံသဒ္ဓပါရိ သဒ္ဓပါရဂုံဗုဒ္ဓနံတွာနမာဿိ၊ လ၊ ကရောမိတိအတ္ထော၊ သဗ္ဗတိသောတ ဝိညာဏာလမ္ဗဏဘာဝံဂစ္ဆတိတိသဒ္ဓေါ၊ သန္တိယတိဥစ္စာရီယတိတိ ဝါသဒ္ဓေါတိ အာဒိနာဝိဂ္ဂဟော။ *နနူစအညေ အရဟာမိ ဂုဏာဝိ သန္တိ၊ အထကသ္မာသဒ္ဓပါရန္တိအာဒိနာဝိသေသေတိတိစောဒနာ၊ သဒ္ဓ ပကရဏက္ကာဝိသေသေတိတိပရိဟာရော။ *စောဒနာပနစောဒကာ ဘောဂေါစာတိဒုပိဓော၊ ထတ္ထစောဒနာ အထ၊ လ၊ ဝိသေသေတိတိ ဒဿိတော၊ စောဒကာဘောဂေါနနူစ၊ ထ၊ သန္တိတိ ဒဿိတော။ ။ *ပရိဟာရောပန ပရိဟာရဏာဘောဂေါစာတိဒုပိဓော၊ ပရိဟာရော ဝိသေသေတိတိ ဒဿိတော၊ ပရိဟာရဏာဘောဂေါသဒ္ဓပကရဏ က္ကာတိဒဿိတော။ ။ သမ္ဗန္ဓသက္ကောနိဋ္ဌိတော။

(၃) ဒဿနပဉ္စကောတိ၊ နိဒဿနံ၊ ဒီပနံ၊ ပကာသနံ၊ ဝိဘာဝနံ၊ အနုဘာဝနန္တိ ပဉ္စပိဓောဟောတိ။ ။ *တတ္ထမုချတော ဉာတဗ္ဗမတ္ထ ဇာတကံနိဒဿနံ၊ တဿဇာတကဟေတုဘူထံဒီပနံ၊ နိဒဿနဖထ ဘူထံပကာသနံ၊ နိဒဿနာမိတိကဿ ဟေတုဘူထံ ဝိဘာဝနံ၊ နိဒ ဿနာမိစတုက္ကဿပလဘူထံ အနုဘာဝနံ။ ။ *ထသ္မာ နတွာတိ ဣ-နမုခာတုယာအတ္ထဘူတာနမနကြိယာနိဒဿနံနာမ၊ မုချတော ဉာတဗ္ဗက္ကာ၊ တဇ္ဇာနနေနဇာနိတဗြောသဒ္ဓါမိသဂ္ဂတ္တိဘာဝသင်္ဂါတော ဟေတုဒီပနံ၊ နမနကြိယာသင်္ဂါတဟေတုဇာနနေနဇာနိတဗ္ဗိ အန္တရာ ယဝိဗာတနာမိဖလံပကာသနံ၊ နမနကြိယာ၊ သဒ္ဓါဒီဟိသဂ္ဂတ္တိ၊ အန္တ

ရာယဝိဇာတနာဓိကာဝေါတာတိ ဇေတဝံတိတ္ထံပလာနံ၊ ဇာနနေန
 ဇာနိတဗ္ဗော ပဏာသိတဗ္ဗဿ-ပဏာမာရဟတာဝဂုဏသဂ္ဂန္ဓဘာ
 ဝဂုဏသင်္ခါတောဟေတုဝိဘာဝနံ၊ နမနုကြိယာ၊ သဒ္ဓါဒီဟိသမ္ပတ္တိ၊
 ဆန္တရာယဝိဇာတနာဓိ ဘာဝေါ၊ ဂုဏသဂ္ဂန္ဓောစာ၊ တိဇေတဝံစ
 တုန္တိဇာနနေနဇာနိ တဗ္ဗာနိ ဗိဋ္ဌဓမ္မိကသဂ္ဂရာယိကပလာနိ အနုဘာ
 ဝနံနာမ။ *နိတက္ကော၊ ပနနေယုက္ကော၊ စာတိဗုဝိဓော၊ ထတ္ထနိဒ
 သနံနိတက္ကော၊ မုဗျာတာဉာတဗ္ဗတ္တာ၊ ဒီပနာဓိ စတုက္ကော နေယျ
 က္ကော၊ ဟရိက္ခာဉာတဗ္ဗတ္တာ၊ နိဒဿနပဉ္စကောနိဋ္ဌိတော။

(၄) ဌပနာပဉ္စကောတိဌပနာ၊ အနုလောမပါပနာ၊ ပဋိလောမပါ
 ပနာ၊ အနုလောမရောပနာ၊ ပဋိလောမရောပနာတိ ပဉ္စဝိဓောဟော
 တိ။ *တတ္ထဌပနာနာမ စောဒနံကာတုံ ဌပနာ၊ တဒနုလောမိ၊ ပ
 ဝတ္ထဒေါသာအနုလောမပါပနာ၊ တပ္ပဋိပက္ခောပဋိလောမပါပနာ၊
 တဒနုလောမိ၊ ရောပိတဒေါသာအနုလောမရောပနာ၊ တပ္ပဋိပက္ခော
 ပဋိလောမရောပနံနာမ။

တသ္မာကဇရာဓိတိမယာဝုတ္တံ၊ အယံဌပနာ၊ ဇေတဝံတိအနာဓိကံ
 ဂန္တိကဇရာဓိတိအက္ခောအာပဇ္ဇေယျ။ အယံအနုလောမပါပနာ၊ နပ
 နေဝံကာတဗ္ဗော ဂန္တော အနာမိကော၊ အယံပဋိလောမ ပါပနာ၊
 တသ္မာ ကာတဗ္ဗဿဂန္တဿနာမိယုတ္တံ ဝတ္တံ၊ အယံအနုလောမ
 ရောပနာ။ နအဝတ္ထာဌပတုံယုတ္တံ၊ အယံပဋိလောမရောပနာ၊ ဇေ
 ဌပနာပဉ္စကေန စောဒေထဗ္ဗတ္တာ“သဒ္ဓါတောရီ” နိဝုတ္တံ။

*အနုသန္တိ၊ ပနစောဒနာစာ၊ တိဗုဝိဓော၊ တတ္ထဟေတုပလာသမ္ပ
 န္ဓောအနုသန္တိ၊ ဒေါသာရောပနာစောဒနာ၊ တသ္မာဇေတဝံပဏာမိဒဿေ
 တာအုဒါနိပဋိညံဒဿေန္တော“သဒ္ဓါတောရီ ကာဇရာမဟ” နိဝုတ္တံ၊ အ
 နုသန္တိဝတ္ထဗ္ဗော၊ စောဒနာပနဟေဋ္ဌာဒဿိတာဝ။ *ပုဗ္ဗာနုသန္တိ၊ မနပ
 ရာနုသန္တိစာ၊ တိဗုဝိဓော၊ တတ္ထပုဗ္ဗာနုသန္တိဇေဝံ၊ ပ။ တွာတိဒဿိတော၊
 ပရာနုသန္တိ-အုဒါနိ၊ ပ။ ဝုတ္တံ နိ ဒဿိတော။ ။ ဌပနာပဉ္စကောနိဋ္ဌိတော။

(၅) အန္တတ္ထဗာဟုက္ကောတိအန္တတ္ထောစာဟုက္ကောစ၊ နာမေ
 ဟိ ဝိရိက္ခောအန္တတ္ထော၊ ဝိတကျက္ကော ဗာဟုက္ကော။ *တသ္မာ

နာမေ“ဗုဒ္ဓ” နှိတ္တေ ဗုဒ္ဓသိင်္ဂိသထ သကတ္ထ-ဗဒ္ဓ-လိင်္ဂဝသေန တိက
ထောဓန္တထော၊ အံဝစနသထ သင်္ချာကာရက ဝသေန နုကထော
ဗဟုထော။

ဗဟုဗြိဟိသိသမာသေ ပဒထောဓန္တထော၊ အညပဒထောဗဟု
ထော၊ တသ္မာဝါသနသညန္တသနံထေသာတိဗုဒ္ဓေါတိတ္ထေ ဝါသန-
ညန္တသနပဒါနမတ္ထဘူထာဝိဇံသနကြိယာ ဓန္တထော၊ ဝေ-ဣတိအည
ပဒသထဓန္တဘူထံဗုဒ္ဓဒဗ္ဗိဗဟုထော။

* တဒ္ဓိထေပဒထောဓန္တထော၊ ပစ္စယထောဗဟုထော။ တသ္မာ
ဗုဒ္ဓညဏံအသထအတ္ထိတိဗုဒ္ဓေါတိတ္ထေဗုဒ္ဓပဒသထဓန္တဘူထံ သဗ္ဗည
တညဏံဓန္တထော၊ ဣပစ္စယသထဓန္တဘူထံဗုဒ္ဓဒဗ္ဗိဗဟုထော။

* အာချာ ထေ ဓာတွထော ဓန္တထော။ ဝိဘတျ ထော ဗဟု
ထော။ တသ္မာကရေဇိတိတ္ထေ ကရဓာတုယာ ဓန္တဘူထာက
ရဏကြိယာ ဓန္တထော။ ဝိဝိဘတ္တိယာ ဓန္တဘူထံ- အမှဒဗ္ဗိဗဟု
ထော။

ကိတေဓာတွထောဓန္တထော၊ ပစ္စယထောဗဟုထော။ တသ္မာ
“သဗ္ဗဓဓ္မေဗုဒ္ဓါတိတိဗုဒ္ဓေါ” တိတ္ထေဗုဓဓာတုယာ ဓန္တဘူထာဗုဒ္ဓါန
ကြိယာဓန္တထော။ တပစ္စယသထဓန္တဘူထံ ဗုဒ္ဓဒဗ္ဗိဗဟုထော။ အ
ထောဝစ္စံ၊ သန္ဓေဝါစကော၊ ကိဉ္ဇာဝိဇံပဟောတိ၊ သုတ္တဝုတ္တိယုပနိဓာ
ယနာမာချာထေသုဝိဘတ္တိဝါစကော၊ သမာသေပဒဝါစကော၊ တဒ္ဓိထ
ကိတေသုပစ္စယာဝါစကော၊ ဗဟုထောဝေ ဝါစကော၊ နဓန္တထော။ ၊
ဓန္တထောဗဟုထောနိဗ္ဗိတော။

(၆) ဝုတ္တယပ္ပကောတိအဓိဋ္ဌဇောတနာ၊ ဓိဋ္ဌသံသန္ဓနာ၊ ဝိမတိ
စ္ဇေဒနာ၊ အနုမတိပုတ္တံ၊ ကထေတုကမ္ပတာတိပပ္ပဝိဓောဟောတိ၊ ၊
* တထ္ထအဓိဋ္ဌသယပုတ္တံ အဓိဋ္ဌဇောတနာ၊ ဓိဋ္ဌသထ သံသန္ဓံ ဓိဋ္ဌသံ
သန္ဓနာ၊ ဓိဋ္ဌေဝိဝိမတိ ခိန္တိတုပုတ္တံ ဝိမတိစ္ဇေဒနာ၊ အနုမတိယာပုတ္တံ
အနုမတိပုတ္တံ၊ ကထေတုကာမတာယပုတ္တံ ကထေတုကမ္ပတာ၊
တထေကောကာဗဒ္ဓပုတ္တံ- ဂုဏပုတ္တံ ဝသေနဒုဝိဓာ၊ တာသုဗဒ္ဓသထ

ကထမာ-မိသန္ဓေဟိ ဝုတ္တန္တံဗ္ဗဝုတ္တာ၊ ကြိယာထကထံတျာဒိဟိ ဝုတ္တန္တံ ကြိယာဝုတ္တာ။ ဝုတ္တာပဉ္စကောနိဋ္ဌိတော။

(၇) ဥဇ္ဈေသတိကောတိဥဇ္ဈေသော၊ နိဇ္ဈေသော၊ ပုဂ္ဂိုဋ္ဌေသောတိ-
တိဝိဝေဓဟာတိ။ တတ္ထဥဇ္ဈေသန္တံ ဥဇ္ဈေသော။ နိဒဿန္တံနိဇ္ဈေသော။
ပုဂ္ဂိုဋ္ဌဿန္တံ ပုဂ္ဂိုဋ္ဌေသော။* တသ္မာ ပဏာမဇဉ္ဇကောတိ ဣဒံဥဇ္ဈေ
သော၊ တတ္ထပဏာမဇဉ္ဇကောတိ၊ ထာပေတုတိ ဣဒံနိဇ္ဈေသော၊ တေ
သုဝန္တနုစေတနာ၊ လ၊ ပုဂ္ဂိုဋ္ဌာပေတုနာမာတိ ဣဒံပုဂ္ဂိုဋ္ဌေသောနာမ။
သင်္ခေပတိကောတိ ပန ဝုတ္တေ မာတိကာ-ပဒတာဇနိ-ဆူဘာဇနိ
တိတိဝိဝေဓ။ ဝိဏ္ဏာရံပန ဒဿေတော ဝုတ္တာ သမောဓာနေတော
ဂါဟောသင်္ခဟော၊ ဥဇ္ဈိန္တံဆူဂီတိစနာမဟောတိ။ ဥဇ္ဈေသတိကော
နိဋ္ဌိတော။

(၈) ပကိတ္တကသောဒေါတိသညဇကတ္ထု၊ သညိကတ္ထု၊ အာဒိဟိပ
တိတ္ထကောသောဒေါ၊ တတ္ထသညာကတ္ထု၊ တုတောသညာကတ္ထာ။ သ
ညိဘူတော ကတ္ထာသညိကတ္ထာ။ * တသ္မာဂါဟောသင်္ခဟော၊ ဥဇ္ဈိ
န္တံ၊ ဆူဂီတိတိတ္ထေဂါဟောတိ ဒေသောသညိကတ္ထာ၊ သင်္ခဟောတျာဒိ
သညာကတ္ထာ။ * တုဝုတ္တလိင်္ဂိတ္ထေဆုပရပဒတ္ထေနတုဝုတ္တော၊ ပုဗ္ဗ
ပဒတ္ထဿလိင်္ဂေါဝေသောဆတ္ထေသိင်္ဂိတ္ထော။ တသ္မာဝန္တနုစေတ
နာပဏာမောတိပုဗ္ဗပဒတ္ထောတုဝုတ္တော၊ ပရပဒတ္ထေလိင်္ဂိတ္ထော။

* သန္တဝဗျာဘိစာရေသု သာမညေနာဝန္တံ သန္တဝေါ။ ပသင်္ခာဘာ
ဝေါဗျာဘိစာရော၊ တသ္မာဗုဒ္ဓမေဝဝုတ္တေဗုဒ္ဓဿဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝ
ကာနံဝါစကတ္ထသန္တဝေါဟောတိ၊ တသ္မာဝေဒကိ။ ဗုဒ္ဓသန္ဓေနာဝဂါ
ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဥဒါဟုပစ္စေကဗုဒ္ဓိ။ ဥဒါဟုသာဝကာတိဗျာဘိစာရော၊
တသ္မာပဒိန္နကဗုဒ္ဓသာဝကောဟိဝိသေသေတံသန္တပါရန္တိဝုတ္တံ။

* ဗဟဝံဘူတံ၊ ဗျဝုတ္တေဒဝိသေသနေသု၊ ဗဟဝံဘူထံဝိသေသန္တံ
ဗဟဝံဘူတံဝိသေသန္တံ။ ဝိသေသေနအဝိတ္တိန္တံ ဝိသေသန္တံဗျဝုတ္တေ
ဒဝိသေသန္တံ။ “ကုဋိလတုဗျဝုတ္တေသုဇဝါ” ဂေါတမောဘဂဝါ။
ဝိသေသဗျဝုတ္တံ သန္တုဗျဝုတ္တံ ကြိယာထံပေတုဘာပေန ဝိသန္တိတံယုတ္တံ
ပေတုဗုဒ္ဓိဝိသေသန္တံ၊ ပေတုအန္တောဂမာဝိဇာသန္တိ ဝိဝဒန္တိ။

*ပုဗ္ဗကာလ-အပရကာလ-သမာနကာလ ကြိယာအရ ပုဗ္ဗကာလသင်္ခါအေ ကြိယာ ပုဗ္ဗကာလကြိယာ၊ အပရကာလသင်္ခါအေကြိယာ အပရကာလကြိယာ၊ သမာနကာလသင်္ခါအေကြိယာ သမာနကာလကြိယာ၊ နတ္ထာကရေမိ၊ ခွါရိမိဒဟိတွာနိက္ခမိတွာ၊ တက္ကစဒယောပတိတော။

*သင်္ချာ သင်္ချေယျာ ဂဏနံ သင်္ချာ၊ ဂဏိတဗ္ဗော အတ္ထော သင်္ချေယျာ၊ တသ္မာ၊ ပဏာမပစ္စကောတိ-ပစ္စုတိဂဏနံ သင်္ချာ၊ ပဏာမိအတ္ထောသင်္ချေယျာ။

*သဂ္ဂပသဂ္ဂပဝန္တေသု-အဝယဝေနသသနံသဂ္ဂပေါ၊ တဝထသမ္ပန္နာဌာနေဘူတောဣတိသဒ္ဓေါသဂ္ဂပဝန္တေ။

*ဥဒ္ဓေသော၊ နိဒ္ဓေသော၊ ပဋိနိဒ္ဓေသောတိ-တိဝိစော၊ ဥဒ္ဓေသောတိအာဒိနိပနသဂ္ဂပေါ၊ ဣတိသဒ္ဓေါသဂ္ဂပဝန္တေ။

*နိဒဿန-နိဒဿိတဗ္ဗ-နိဒဿ နိယောသု-ဣတိသဒ္ဓေါ နိဒဿနော၊ တေနနိဒဿိတဗ္ဗဥဒ္ဓေသောတိအတ္ထောနိဒဿိတဗ္ဗော၊ နိဒဿနဿပနသမ္ပန္နာနကြိယာနိဒဿနိယောတိဒဗ္ဗဗ္ဗော။

*ဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ္တ-ပဝတ္တနိမိတ္တေသုဝိဂ္ဂဟပဝတ္တနကာရဏံဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ္တံ၊ တံကြိယာယေဝ၊ သဒ္ဓဿပဝတ္တနကာရဏံပဝတ္တနိမိတ္တံ တံဒဗ္ဗာဒိပဉ္စကံ၊ တသ္မာ ဗျုပ္ပတ္တိတိဗျုပ္ပတ္တိတိက္ခေ ဗျုပ္ပတ္တိဝိဂ္ဂဟဿပဝတ္တနကာရဏံ ဗျုပ္ပတ္တိကြိယာ ဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ္တံ၊ ဗုဒ္ဓဿပဝတ္တနကာရဏံဗျုပ္ပတ္တိကြိယာပဝတ္တနိမိတ္တံနာမ။

*ဘာဝသာဓနံ သဒ္ဓ-ဟေတုဝသေနဒုဝိဓံ၊ တက္ကကာရိထဝိရဟံ သဒ္ဓဘာဝသာဓနံ၊ ကာရိထသဟိတံဟေတုဘာဝသာဓနံ၊ ပစ္စယေပဝနံ၊ ပစာပိယထေ ပစာပနံ။

*ပဋိသေဝော ဒဗ္ဗ-ကြိယာပဋိသေဝဝသေန ဒုဝိစော၊ တက္ကဒဗ္ဗဿပဋိသေဝောဒဗ္ဗပဋိသေဝော၊ ကြိယာပပဋိသေဝောကြိယာပဋိသေဝော၊ အတုထောဘဂဝါ၊ အကတ္တော။

*ဥပမာန- ဥပမေယျ-ဥပမာသု ဥပမာယ ဟေတုဘူတံ ဝတ္ထု
ဥပမာနံ၊ ဥပမိတဗ္ဗိဝတ္ထု ဥပမေယျံ၊သမိသကာဝေါ ဥပမာ၊ မနုဿ
သေဝဝတေထိသံ။

*ဥပမာနုဋ္ဌာနေ ဂူပကံ၊သမိသော၊ဥပမာ၊သမုပေက္ခာ၊တိ၊ဝတ္ထာ
ရောဓတ္ထာသန္တဝန္တိ။ တသ္မာသန္ဓေါဇ္ဇတိဘောဓိသန္ဓဘောဓိ၊ဘောဓိ
ယာသမိသောသန္ဓေါသန္ဓဘောဓိ၊ ဘောဓိပိယသန္ဓေါသန္ဓဘောဓိ၊ ဘောဓိ
သမောသန္ဓေါသန္ဓဘောဓိတိဓာတ္ထောဂဟေတုဗ္ဗော။

*တထဝိတ-တဒ္ဓမ္မ-တထာသကကာဓိသု ဧကောကတ္ထိံ ဝတ္ထာရိဝါ
ဂျာနိဟောန္တိ၊ကထံ၊သန္ဓပါရိဂန္တိ၊ထိထံယသသဂမနထိလော၊ဂစ္ဆ
တိထိလေန၊ ဂမနေထိထံ ယသထသောတိဝါသန္ဓပါရဂုတိ တထဝိ
လော၊သန္ဓပါရိဂန္တိ၊ဓမ္မောဂမနဓမ္မောဂစ္ဆတိဓမ္မေန ဂမနေဓမ္မောယ
သသောတိဝါသန္ဓပါရဂုတိတဒ္ဓမ္မော၊ သန္ဓပါရိဂန္တိ၊သာသကကာဓိဂစ္ဆ
တိသာသကကာဓိနာဂမနံ သာသကကာဓိယထာဂမနေ သာသကကာဓိတိဝါ
သန္ဓပါရဂုတိ တထာသကကာဓိမိ ဟောန္တိ။ ပုဂ္ဂိတ္ထက-ဘောဒေါ
နိဋ္ဌိတော။

နိဂမနံ။

- (၁) ပုရတ္ထိမေပခန္တထာ၊သတ္တာဝတျေရာဝတိယာ၊
နိသိန္နုမုထဂါမထာ၊ပုရတ္ထိမကောဏန္တရေ၊ ။
- (၂) မောနုတ္ထလ၅ဂါမထာ၊တိဘုမထိရိမင်္ဂလော၊
ဝသန္တေနုတ္ထရေဂုတ္တာ၊ဝိမလောတျ၅ဂါမတာ၊ ။
- (၃) သန္ဓဘောဓိကောဇာထဗ္ဗေ၊ဗါမပုဇေပေါဋ္ဌပဒေ၊
ကာလပက္ခေဓာဋ္ဌမာသေ၊ဘောမမိနေသုနိဋ္ဌိတော၊ ။
- (၄) ဇုမိနာမေတ္ထေယျကာလေ၊တိက္ခဂန္တိရဉ္ဇာဏဝါ၊
ရဟာဟုတ္တာသုသောမေယျံ၊သာသနမလကဏ္ဍကံ၊ ။

ဝါကျတေဒေသကသဒ္ဒါ

ဝါကျဆိုရိုးကျမ်း။

ဝိယတေပကာသိယထေတိဝါကျ။ ဟူသောဝစနုတ္တနှင့်အညီ၊ ရွတ်ဆိုအပ်၊ ပြုအပ်သော စကားသည် ဝါကျမည်၏။ ထိုရွတ်ဆိုအပ်၊ ပြုအပ်သောစကားသည်။ သာမညလက္ခဏာအားဖြင့် တပါးသာ၊ ဝိသေသလက္ခဏာအားဖြင့် သော်ကား။ ဝိတ္ထာရဝါကျ။ ဝါကျာရန္တ ဝါကျ။ ကာရဏဝါကျ။ ဖလဝါကျ။ ဝိသေသဝါကျ။ တပ္ပါကင်္ဂိကရဏဝါကျ။ ဒဒ္ဒိဝါကျ။ ပက္ခန္တိ ရဝါကျ။ အန္တယဝါကျ။ ဗျတိရေကဝါကျ။ သန္တာဝနာဝါကျ။ ဂရဟာဝါကျ။ စောဒနာဝါကျ။ ပရိဟာရဝါကျ။ အားဖြင့်။ ၁၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၁၄-ပါးတို့တွင်။

(၁) ရှေ့ဝါကျ၌အကျဉ်းအားဖြင့်ပြဆို၍။ အကျယ်အားဖြင့်ပြဆိုကြောင်းဖြစ်သောအကြင်နောက်ဝါကျသည်ရှိ၏။ ထိုဝါကျသည် ဝိတ္ထာရဝါကျမည်၏။ ပြုဖုဂ်ကား။ ခုတနုတ္တယပ္ပဏာမာသိဓေယျကရဏပ္ပကာရပကာရဏာသိဓာနပယောဇနာနိဒေသာတုံသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓန္တုဗိမာဟ။ ဧတ္ထေယိသမ္မာ။ လ။ အသိဝါဗိယာတိဣမိနာရတနုတ္တယပ္ပဏာမော ဝုတ္တော။ အစရှိသည်တည်း။ ဤပြုဖုဂ်၌၊ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗ၊ ဝိတ္ထာရ၊ ဝိတ္ထာရဇောတက-ဟူ၍သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ *ရတနုတ္တယပဏာမကစ၍။ အာဗိမာဟ၊ တိုင်အောင်သော ရှေးဝါကျ စကားသည်။ အကျယ်ခွဲ၍ ပြုအပ်သောကြောင့်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗမည်၏။ *ဟိ၊ ကိချန်လှပ်၍၊ ဧတ္ထစသောနောက်ဝါကျစကားသည်။ ပြဆိုအပ်ပြီးသောစကားကို။ အကျယ်ခွဲ၍ပြုထတ်သောကြောင့်၊ ဝိတ္ထာရမည်၏။ *ဝိတ္ထာရဝါကျ၌ပါသောဟိသန္ဓါသည်အကျယ်ခွဲခြင်းကိုလွန်းပြုထတ်သောကြောင့်၊ ဝိတ္ထာရဇောတကမည်၏။

(၂) ရှေ့ဝါကျ၌အပြစ်တင်ရန်ရှိ၍၊ ထိုအပြစ်တင်ရန်ကိုဖြေဆိုကြောင်းဖြစ်သောအကြင်နောက်ဝါကျသည်ရှိ၏။ ထိုဝါကျသည်ဝါကျာရန္တ ဝါကျ မည်၏။ ပြုယက်ကား။ သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္စာဇာတုသဗ္ဗထာ၊ ကဗဠိကာရောဆာဟာရော၊ ရူပဇီဝိတမိစ္စယန္တိ၊ ပဉ္စဝိစောဟောတိ၊ အတ္ထိပစ္စယောအဝိဂတပစ္စယော၊ အာရမ္မဏုပနိဿယ ကမ္မတ္ထိပစ္စယေသုစ သဗ္ဗေဝိပစ္စထာ သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိ။ အစရှိသည်တည်း။

ဤပြုယက်၌၊ ဝါကျ၊ ဝါကျာရန္တ၊ ဝါကျာရန္တ ဇောတကဟူ၍သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်* သဟဇာတံအစ၊ အဝိဂတပစ္စယော၊ အသုံးရှိသော ရှေ့ဝါကျ စကားသည်။ အပြစ်တင်၍ ဆိုအပ်သောကြောင့်၊ ဝါကျမည်၏။ * အာရမ္မဏုပနိဿယအစရှိသောနောက်ဝါကျ စကားသည်။ တင်ဆို အပ်သော အပြစ်ကိုဆက်၍ ဖြေဆိုကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ဝါကျာရန္တမည်၏။ * စသန္ဓါသည်၊ ဖြေဆိုခြင်းကိုထွန်းပြုတတ်သောကြောင့်၊ ဝါကျာရန္တ ဇောတကမည်၏။

(၃) အကျိုးကိုရှေ့၌ ပြု၍၊ ထိုအကျိုး၏ အကြောင်းကိုပြဆိုကြောင်းဖြစ်သောအကြင်နောက်ဝါကျသည်ရှိ၏။ ထိုဝါကျသည်ကာရဏဝါကျမည်၏။ ပြုယက်ကား။ သဗ္ဗဝစနာနမတ္ထောအက္ခရေပိ သညာယတေ၊ အက္ခရိပတ္တိယံဟိအတ္ထသဗ္ဗန္တယတာဟောတိ။ အစရှိသည့်အည်း။ * ဤပြုယက်၌၊ ဖလ၊ ကာရဏ၊ ကာရဏဇောတက-ဟူ၍သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ သဗ္ဗဝစနာနမတ္ထော၊ လ၊ သညာယတေ၊ ဟူသောရှေ့ဝါကျစကားသည်။ အကျိုးကို ပြုတတ်သောကြောင့်၊ ဖလမည်၏။ ဟိ-သန္ဓါမှတစ်ပါးသော၊ အက္ခရိပတ္တိယံဟိ၊ လ၊ ဟောတိဟူသော နောက်ဝါကျစကားသည်။ အကြောင်းကိုပြုတတ်သောကြောင့်၊ ကာရဏမည်၏။ ဟိ-သန္ဓါသည် အကြောင်းကိုထွန်းပြုတတ်သောကြောင့်၊ ကာရဏဇောတကမည်၏။

(၄) အကြောင်းကိုရှေ့၌ပြု၍၊ ထိုအကြောင်း၏ အကျိုးကိုပြဆိုကြောင်းဖြစ်သော၊ အကြင်နောက်ဝါကျ စကားသည်ရှိ၏။ ထိုဝါကျသည် ဖလဝါကျ မည်၏။ ပြုယက်ကား။ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗမေဝါတိ။

ဒါနိံ ဟိဘောဂသဗ္ဗံ နာဝဟတိ။ အစရှိသည်တည်း။ *ဤ
 ပြုယုဂ်၌ ကာရဏ၊ ပလ၊ ပလဇောတက-ဟူ၍ သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါး
 တို့တွင်၊ ဒါနိံ ဒါထဗ္ဗမေဝ - ဟူသော ရှေ့ဝါကျ စကားသည်။ အ
 ကြောင်းကို ပြတတ်သောကြောင့် ကာရဏမည်၏။ *ဒါနိံ ဟိ
 ဘောဂ သဗ္ဗံ နာဝဟတိ ဟူသော နောက်ဝါကျ စကားသည်။
 အကျိုးကို ပြတတ်သောကြောင့်၊ ပလမည်၏။ *ဟိသဒ္ဓါသည် အ
 ကျိုးကို ထွန်းပြတတ်သောကြောင့်၊ ပလဇောတကမည်၏။

(၅) ရှေ့ဝါကျ၌ သာမညအားဖြင့် ပြဆို၍ ထိုသာမညကို ပိသေ
 သအားဖြင့် ပြဆိုကြောင်း ဖြစ်သော အကြင်-နောက်ဝါကျသည်ရှိ၏။
 ထိုဝါကျသည် ပိသေသဝါကျမည်၏။ ပြုယုဂ်ကား ပုညဝါပညဝါဒ္ဓေ
 စ၊ ဒုဗ္ဗတဝ၊ ဣမေသုဟိ၊ ပညဝါယေဝဒုဗ္ဗတော၊ အစရှိသည်
 တည်း။ *ဤပြုယုဂ်၌ သာမည၊ ပိသေသ၊ ပိသေသ ဇောတက
 အားဖြင့် သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ ပုည၊ ထ၊ တာဝ၊ ဟူသော ရှေ့
 ဝါကျစကားသည် သာမညအားဖြင့် ပြသောကြောင့် သာမညဝါကျ
 မည်၏။ ဣမေသုပညဝါယေဝဒုဗ္ဗတော၊ ဟူသော နောက်ဝါကျ
 သည် ပိသေသအားဖြင့် ပြတတ်သောကြောင့်၊ ပိသေသဝါကျမည်
 ၏။ ဟိသဒ္ဓါသည် အထူးပြုခြင်းကို ထွန်းပြတတ်သောကြောင့်၊
 ပိသေသဇောတကမည်၏။

(၆) ရှေ့ဝါကျ၌ ပြဆိုအပ်သောစကားသည်၊ ဥပမာစသည်တို့
 ဖြင့် မထင်မရှား၊ ထိုမထင်ရှားသော စကားကို၊ ထင်ရှားအောင် ပြု
 ကြောင်း ဖြစ်သော အကြင်နောက်ဝါကျစကားသည်ရှိ၏။ ထိုဝါကျ
 သည် တပ္ပါကဋိကရဏဝါကျမည်၏။ ပြုယုဂ်ကား နိဂ္ဂဟိတံ
 နာမနိဿာယေဝတိဋ္ဌတိ၊ တထိံ ဝိနဋ္ဌေအညံနိဿာယ၊ ထထာဟိ၊
 သကုဏောဟံ ရုက္ခံနိဿာယနိလိယတိ၊ တထိံ ရုက္ခေဝိနဋ္ဌေပုပ္ဖတိ
 တွာနိဿာယအညံနိလယတိ။ အစရှိသည်တည်း။

*ဤပြုယုဂ်၌ တပ္ပါကဋိကရဏိယ၊ တပ္ပါကဋိကရဏ၊ တပ္ပါကဋိ
 ကရဏဇောတက-ဟူ၍ သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ နိဂ္ဂဟိတံ နာ
 မ၊ ထ၊ အညံနိဿာယ၊ ဟူသော ရှေ့ဝါကျစကားသည်၊ ဥပမာအား

မြင့်ထင်စွာပြုဆပ်သောကြောင့်၊ တပွါကဋိကရဏိယဝါကျမည်၏။
 ဟိသန္ဒါမှတပါး၊ ထတာစသောနောက်ဝါကျစကားသည်။ မထင်ရှား
 သည်ကို ထင်ရှားအောင် ပြုတတ်သောကြောင့်၊ တပွါကဋိကရဏ
 ဝါကျမည်၏။ ဟိသန္ဒါသည်ထင်ရှားစွာပြုခြင်းကို ထွန်းပြုထတ်
 သောကြောင့်၊ တပွါကဋိကရဏအောတကမည်၏။

(၇) အာဂုံပါဠိကိုထုတ်ဖော်၍ ငြိဆိုကြောင်းဖြစ်သော ဝါ
 ကျသည် ဒဠိဝါကျမည်၏။ ပြုယုဂ်ကား။ ဝိသေသတောပန
 ဆန္တရာယနိဝါရဏံ ပစ္စာသိသန္တိ၊ တယာဟိဂုဏ္ဍိသင်္ဂဟကာရေဟိ၊
 တသတ နုဘာဝေနပတန္တရာယောတိ။ အစရှိသည်တည်း။
 ဤပြုယုဂ်၌၊ ဒဠိယ၊ ဒဠိကရဏ၊ ဒဠိဇောတက-ဟူ၍ သုံးပါးရ၏။ ထို
 သုံးပါးတို့တွင်၊ ဝိသေသတောပန၊ ထာထိသန္တိ၊ ဟူသောရှေ့ဝါကျစ
 ကားသည်၊ မြဲမြံစွာပြုဆပ်သောကြောင့်၊ ဒဠိယဝါကျမည်၏။
 ဟိသန္ဒါမှတပါးသော၊ ထတာစသောနောက်ဝါကျစကားသည်၊ မြဲမြံ
 စွာပြုထတ်သောကြောင့်၊ ဒဠိကရဏမည်၏။ ဟိသန္ဒါသည်မြဲ
 မြဲစွာပြုခြင်းကိုထွန်းပြုထတ်သောကြောင့်၊ ဒဠိဇောတကမည်၏။

(၈) ရှေ့ဝါကျ၌ တပါးတပါးသောအဘို့ကိုပြုပြီး၍၊ တပါးတ
 ပါးသောအဘို့ကို ငြိဆိုကြောင်းဖြစ်သော၊ အကြင်နောက်ဝါ ကျစ
 ကားသည်ရှိ၏။ ထိုဝါကျသည်ပက္ခန္တရဝါကျမည်၏။ ပြုယုဂ်ကား။
 ဝိရတိယောပန တိသေတပိ သောကုတ္တရပိတ္ထေသု၊ သဗ္ဗထာပိနိယ
 တာဧကထောဝလန္တန္တိ။ အစရှိသည်တည်း။ ဤပြုယုဂ်၌၊ ပက္ခ
 ပက္ခန္တရ၊ ပက္ခန္တရဇောတကဟူ၍ သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊
 သောတထောပဟူသော ရှေ့ဝါကျစကားသည်၊ သောဘာဏစေတ
 သိက်တို့၏၊ သဗ္ဗယောဂနည်းဟု ဆိုဆပ်သော၊ အဘို့တပါးကို ပြု
 သောကြောင့်ပက္ခမည်၏။ ဝိရတိယောပန စသော နောက်ဝါကျစ
 ကားသည်၊ ဝိရတိစေတသိက်တို့၏ သဗ္ဗယောဂ နည်းဟု ဆိုဆပ်
 သောအဘို့တပါးကိုပြုထတ်သောကြောင့်ပက္ခန္တရမည်၏။ ပန-
 သန္ဒါသည် အဘို့တပါးကို ထွန်းပြုထတ်သောကြောင့်၊ ပက္ခန္တရ-
 ဇောတကမည်၏။

(၉) ရှေ့ဝါကျရှိဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော စကားကိုပြဆို၍၊ အ
 လျော်ကိုပြဆိုကြောင်းဖြစ်သော အကြင်နောက်ဝါကျသည်ရှိ၏။ ထို
 ဝါကျသည် အနွယ် ဝါကျမည်၏။ ပြယုဂ်ကား။ နေဝိတ္ထိပဏ္ဍိ
 တောသေဝေ၊ ဝင်္ဂဟိဗ္ဗတ္ထိယာမနံ။ အစရှိသည်တည်း။ ။ ဤ
 ပြယုဂ်၌၊ ဗျတိရေက၊ အနွယ်၊ အနွယ်ဇောထက-ဟူ၍၊ သုံးပါးရ၏။
 ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ နေဝိတ္ထိပဏ္ဍိတောသေဝေဟူသော ရှေ့ဝါကျစ
 ကားသည်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် ပြသောကြောင့်ဗျတိရေကဝါ
 ကျမည်၏။ ။ ဝင်္ဂဟိဗ္ဗတ္ထိယာမနံဟူသောနောက်ဝါကျစကားသည်၊
 အလျော်အားဖြင့်ပြတတ်သောကြောင့်အနွယ်ဝါကျမည်၏။ ။ ဟိ
 သဒ္ဓါသည်၊ အလျော်ပြခြင်း၌ ထွန်းပြတတ်သောကြောင့်၊ အနွယ်
 ဇောထကမည်၏။

(၁၀) ရှေ့ဝါကျရှိ အလျော်ကို ပြ၍၊ ထိုအလျော်၏ ဆန့်ကျင်
 ဘက်ကို ပြဆိုကြောင်းဖြစ်သော၊ အကြင် နောက်ဝါကျသည်ရှိ၏။
 ထိုဝါကျသည်၊ ဗျတိရေက ဝါကျမည်၏။ ပြယုဂ်ကား။ ဝိ
 ဘုထတရသေဝဂ္ဂပ္ပနာသအဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ဣတရထာဟိဂ္ဂပ္ပတီတိ
 အဝိသေသဝစနေနေဝပရိယတ္တံ။ တည်း။ ။ ဤပြယုဂ်၌၊ အနွ
 ယ၊ ဗျတိရေက၊ ဗျတိရေကဇောထက-ဟူ၍၊ သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါး
 တို့တွင်၊ ဝိဘုထတရသေဝဂ္ဂပ္ပနာသအဓိပ္ပေတတ္တာဟူသောရှေ့ဝါ
 ကျစကားသည်၊ အလျော်ကိုပြသောကြောင့်အနွယ်ဝါကျမည်၏။ ဣ
 တထာဝသောနောက်ဝါကျစကားသည်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုပြတတ်
 သောကြောင့်၊ ဗျတိရေက ဝါကျမည်၏။ ။ ဟိ သဒ္ဓါသည်၊ ဆန့်
 ကျင်ဘက်အားဖြင့်ပြခြင်း၌ ထွန်းပြတတ်သောကြောင့်၊ ဗျတိရေက
 ဇောထကမည်၏။

(၁၁) ရှေ့ဝါကျရှိကဲ့ရဲ့ဖြစ်တင်သောဂရဟိတစကားကိုပြဆို၍၊
 ထိုဂရဟိတစကားကို ချီးမွမ်းမြှောက်ပင့်ကြောင်းဖြစ်သောအကြင်
 နောက်ဝါကျသည်ရှိ၏။ ထိုဝါကျသည်၊ သတ္တဝါနာဝါကျ မည်၏။ ပြ
 ယုဂ်ကား။ တသ္မာတေသံဇာတိထောသီလက္ခန္ဓေနသင်္ဂဟိတော၊
 ကိဉ္စာပိဟိ ပါဠိယံ သီလက္ခန္ဓေတီတုဓမ္မေနိဇ္ဈေသော ကတော။ ။

စသည်တည်း။ ။ ဤပြယုဂ်၌၊ ဂရဟာ၊ သတ္တဝါဝနာ၊ သတ္တဝါဝနာဇော
 တက၊ ဟူ၍သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ တစ္ဆာ၊ စသောရှေ့ဝါကျ
 တွင်၊ ထီထက္ခန္ဓေန၊ ဟူသော စကားသည် ကဲ့ရဲ့ ဆပ်သောကြောင့်
 ဂရဟာမည်၏။ ကိဉ္ဇာဝိ၊ စသော နောက်ဝါကျစကားသည်။ ချီး
 မြောက်ထတ်သောကြောင့်၊ သတ္တဝါဝနာ မည်၏။ ပဟိသန္ဓါသည်။
 ချီးမြောက်ခြင်းကိုထွန်းပြုထတ်သောကြောင့်၊ သတ္တဝါဝနာဇောတက
 မည်၏။

(၁၂) ရှေ့ဝါကျ၌၊ ချီးမြောက်သောစကားကိုဆို၍၊ ကဲ့ရဲ့ကြောင်း
 ဖြစ်သောအကြင်နောက်ဝါကျမည်ရှိ၏။ ထိုဝါကျသည် ဂရဟာဝါ
 ကျမည်၏။ ပြယုဂ်ကား။ ကိဉ္ဇာဝိဟိပါဒ္ဓိယံ ထီထက္ခန္ဓေတိသုဋ္ဌေ
 နနိဋ္ဌေသောကာတော၊ အတ္ထောပနကရဏဝသေနေဝဝေဗိတဗ္ဗော။ ။
 အစရှိသည်တည်း။ ။ ဤပြယုဂ်၌၊ သတ္တဝါဝနာ၊ ဂရဟာ၊ ဂရဟာဇော
 တက၊ ဟူ၍သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ ကိဉ္ဇာဝိဟိစသောရှေ့ဝါကျ
 စကားသည်၊ ချီးမြောက်ဆုံးပေးခြင်းကိုဖြေဖောကြောင့်၊ သတ္တဝါဝနာ
 မည်၏။ အတ္ထော၊ စသော နောက်ဝါကျစကားသည်။ ကဲ့ရဲ့နှိမ့်ချ
 ခြင်းကို ဖြေထတ်သောကြောင့်၊ ဂရဟာ မည်၏။ ပနသန္ဓါသည်
 ကဲ့ရဲ့ခြင်းကိုဆုတ်ပြုထတ်သောကြောင့် ဂရဟာဇောတကမည်၏။

(၁၃) စောဒကဆရာတို့က၊ ပါဒ္ဓိ-ပါဒ္ဓိချင်း၊ အဋ္ဌကထာ-အဋ္ဌက
 ထာချင်း၊ ပါဒ္ဓိနှင့်အဋ္ဌကထာတို့သည်တို့သည်၊ ဆန့်ကျင်ကွဲပြားခြား
 နားသည်ဖြစ်၍၊ မသင့်မကျော် မတော်သာစဉ်ထိုသည်ဖြင့်၊ အပြစ်
 ထင်ကြောင်းဖြစ်သောအကြင်နောက်ဝါကျစကားကိုပြဆို၏။ ထိုဝါ
 ကျသည် စောဒနာဝါကျမည်၏။ ပြယုဂ်ကား။ နန္ဒစစထထော-
 အပ္ပမညာယောတိဝဂ္ဂတိ၊ ကသ္မာန္တယေဝဂ္ဂတ္တံတိ၊ အစရှိသည်
 တည်း။ ။ ဤပြယုဂ်၌၊ ပရိဟာရ၊ စောဒနာ၊ စောဒနာဇောတက၊ ဟူ
 ၍သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ ကရုဏာ-မုဗိတာ-ဟူသော ရှေ့ပုဒ်
 ၏၊ ဝစနတ္ထသဘောထက္ခန္ဓာတို့သည်ကို၊ သတ္တိပြုသောအားဖြင့် ဖြေ
 ဆိုခြင်းသည်၊ ပရိဟာရဝါကျမည်၏။ နန္ဒစစသောစကားသည်၊ ပ
 ရိဟာရသရာ၏ အထက်၌ အပြစ်ထင်ထတ်သောကြောင့်၊ စောဒနာ

ဝါကျမည်၏။ နနုစ၊ ကသ္မာ-ဟူသောပုဒ်နှစ်ခုသည်။ အပြစ်တင်ခြင်းကို ထွန်းပြတ်ထံသောကြောင့်။ စောဒနာဖောထကမည်၏။

(၁၄) စောဒက ဆရာတို့ကတင်သောအပြစ်ကို။ ပါဠိ၊ပါဠိချင်း။ အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌကထာချင်း။ ပါဠိနှင့်အဋ္ဌကထာစသည်တို့သည်။ မဆန့်ကျင် မကွဲပြားမခြားနားသည်ဖြစ်၍။ အသင့်အတော် အလျှော်သာဟု။ စသည်ဖြင့်ဖြေဆိုကြောင်းဖြစ်သော။ အကြင်နောက်ဝါကျစကားသည်ရှိ၏။ ထိုဝါကျသည်ပရိဟာရဝါကျမည်၏။ ပြုယက်ကား။ ။ အဒေါသ တကြိမ်ဈာန်ထာဟိ မေတ္တုပေက္ခာနံ ဂဟိတတ္တာ။ ။ အစရှိသည်တည်း။ ။ ဤပြုယက်၌။ စောဒနာ-ပရိဟာရ-ပရိဟာရဖောထက၊ ဟူ၍။ သုံးပါးရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ နနုစစသောရှေ့ဝါကျစကားသည်။ ပရိဟာရဆရာ၏အထက်၌။ အပြစ်တင်ခြင်းကိုပြတ်ထံသောကြောင့်။ စောဒနာမည်၏။ ။ အဒေါသတကြိမ်ဈာန်ထာဟိစသောနောက်ဝါကျစကားသည်။ စောဒကတင်သော အပြစ်ကိုဖြေဆိုကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ 'ပရိဟာရ' ဝါကျမည်၏။ ။ ဟိသဒ္ဓါသည်ဖြေဆိုခြင်းကိုထွန်းပြတ်ထံသောကြောင့် ပရိဟာရဖောထကမည်၏ဟုလိုသော်။

မန္တထေးမြို့၊ ဝင်မကံတိုက်ဆရာတော်ထုရားရေးသား
စီရင်အပ်သော၊ ဝါကျဘေဒပကာသနီ-
မည်သောဝါကျဆိုရိုးကျမ်းသည်။
ဤတွင်ပြီး၏။

* ဇိနုစတ္ထ-ပိရုဠာယ၊ သောပကာရာယ သောထုနံ၊
ဆရာညွန့်-ပါဠိအာစေရားအယံသုဋ္ဌ၊ မုဒ္ဓါပိတာ။ ။

ကြေးမုံကြေးစား

ရန်ကုန်မြို့

ပုဇွန်တောင်ရွှေဆိုင်နံပါတ် ၂၉-၃၂။

မြန်မာ့ ဟိတပိဋကတ်စာအုပ်ဆိုင်-နှင့်
ဓာတုသမ-ဆေးဆိုင်ကြီး။

၎င်းဆိုင်ရှင်-ပါဠိဆရာကြီး-ဆရာညွန့်-စိစဉ်
မှိုက်နှိုက်သောကျမ်းစာအုပ်များ-နှင့်
ဆေးအမျိုးမျိုးစာရင်း။

- (၁) ဝဇီရော ဘာသဒေသနာ-ခေါ်-စိန်ရောင်ခြည်တရားစာ၊
ဝိသုဒ္ဓါနိယယဝါယ-ပထမတွဲ၊ ၊ တအုပ် ၆-၈-ပဲ။
- (၂) ကုဏာသဇာတ်ဘာသာပြန်နိတိကျမ်းဂန်ကြီး၊ ၆-၈-ပဲ။
- (၃) ဝါကျသွားအမျိုးအခြေကျမ်း-၆-စောင်တွဲ၊ ၆။
- (၄) သဒ္ဓသာသနာသိပ်ကျမ်း၊ ၃-စောင်တွဲ၊ ၁၂-ပဲ။
- (၅) မိစ္ဆာဝါဒပိသောဓနိကျမ်း(ဌာနပတ်စာအုပ်)၊ ၈-ပဲ။
- (၆) ဓာတုသမ-ဆေး ရှင်ဝမ်းနှုတ်ဆေးကြီး(ထပုလင်း)၊
၆-၄-ပဲ။
- (၇) ဓာတုသမ-မီးယပ်ချလာမဟာဝေဆေးကြီး၊၎င်း ၆-၄-ပဲ
- (၈) ဓာတုသမ-(ဆေးမျိုး၈၀) လျက်စား ထပုလင်း ၁၀-ပဲ။
- (၉) ဓာတုသမ-တမ်းပရုပ်ဆီ၊ အကြီး-၆၊ အငယ် ၅-ပဲ။
- (၁၀) ဓာတုသမ-ကတိုးနှာ၊ ထပုလင်း ၄-ပဲ။

၎င်းပြင်၊ စိစုကတ်သုံးပုံပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဇိကာ၊ အခူ-မဂ္ဂ-
ယောဇနာ၊ နိဗ္ဗာ၊ ဂန္ထိန္ဒရ-ကျမ်းစာအုပ်အမျိုးမျိုးများကိုလည်း အ
ဘိုးနှုန်းမှန်ကန်စွာနှင့်ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဆရာညွန့်-ဓာတုသမဆေးဝါးကုန်-နံပါတ် ၂၃၃။
ထပ်မြေရပ်၊ ပုဇွန်တောင်၊ ရန်ကုန်မြို့။